

AIK BANKA A.D., BEOGRAD

**Finansijski izveštaji
31. decembar 2022. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ:	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 - 3
Finansijski izveštaji:	
Bilans stanja	4
Bilans uspeha	5
Izveštaj o ostalom rezultatu	6
Izveštaj o promenama na kapitalu	7
Izveštaj o tokovima gotovine	8
Napomene uz finansijske izveštaje	9 – 108
Prilog: Godišnji izveštaj o poslovanju	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU AIK BANKE AD BEOGRAD

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja AIK BANKE AD BEOGRAD (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2022. godine i bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2022. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odeljku našeg izveštaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe ("IESBA Kodeks") i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju (koji ne uključuje finansijske izveštaje i Izveštaj revizora o njima) za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2022. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

U vezi sa Godišnjim izveštajem o poslovanju, sprovedi smo postupke u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju proveru da li je Godišnji izveštaj o poslovanju, koji uključuje i nefinansijski izveštaj, sastavljen u skladu sa važećim odredbama Zakona o računovodstvu.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU AIK BANKE AD BEOGRAD (Nastavak)

Ostale informacije (Nastavak)

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih izveštaja, po našem mišljenju:

- informacije obelodanjene u Godišnjem izveštaju o poslovanju za 2022. godinu su, po svim materijalno značajnim aspektima, usklađene sa finansijskim izveštajima Banke za 2022. godinu;
- Godišnji izveštaj o poslovanju je sastavljen u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu;
- i
- nefinansijski izveštaj Banke, koji je sastavni deo Godišnjeg izveštaja o poslovanju, sastavljen je u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Pored toga, ako na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno značajno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz ako takav iskaz postoji. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU
AIK BANKE AD BEOGRAD (Nastavak)

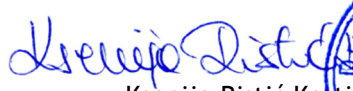
Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja (Nastavak)

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljammo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.
- Vršimo procenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne poslovne promene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Beograd, 21. april 2023. godine

Ksenija Ristić Kostić
Ovlašćeni revizor

BILANS STANJA

Na dan 31. decembra 2022. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	20	75,804,316	33,670,738
Potraživanja po osnovu derivata	21.1.	16,972	19,721
Hartije od vrednosti	22	58,743,672	47,663,028
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	23	31,476,485	35,723,908
Kredit i potraživanja od komitenata	24	231,928,931	116,392,087
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	25.1.	150,064	-
Investicije u zavisna društva	25.2.	-	11,923,810
Nematerijalna imovina	27	567,259	475,749
Nekretnine, postrojenja i oprema	28, 29	2,824,311	1,248,435
Investicione nekretnine	30	2,179,371	5,603,528
Tekuća poreska sredstva	31.1.	2,280,879	1,166,336
Odložena poreska sredstva	32	1,035,562	327,475
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		5,537	5,537
Ostala sredstva	33	5,343,915	2,741,749
UKUPNO AKTIVA		412,357,274	256,962,101
PASIVA			
Obaveze po osnovu derivata	21.2.	7,900	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	34	16,789,031	17,801,067
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	35	309,533,937	181,670,393
Rezervisanja	36	1,310,203	546,319
Tekuće poreske obaveze	31.2.	4,168,535	-
Ostale obaveze	37	3,273,419	1,890,723
UKUPNO OBAVEZE		335,083,025	201,908,502
KAPITAL	38		
Akcijski kapital		27,195,730	27,195,730
Dobitak		38,609,706	13,237,614
Rezerve		11,468,813	14,620,255
UKUPNO KAPITAL		77,274,249	55,053,599
UKUPNO PASIVA		412,357,274	256,962,101

Napomene na narednim stranama čine sastavni
deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane rukovodstva AIK Banke A.D., Beograd na dan 9. marta 2023. godine.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

Ana Medojević
Direktor Sektora računovodstva i
izveštavanja

Jelena Galić
Predsednik Izvršnog odbora

Milan Mirkov
Član Izvršnog odbora

BILANS USPEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2022. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2022.	2021.
Prihodi od kamata	7	9,784,317	7,742,365
Rashodi od kamata	7	(2,423,896)	(1,636,589)
Neto prihodi od kamata	7	7,360,421	6,105,776
Prihodi od naknada i provizija	8	2,948,126	2,350,705
Rashodi od naknada i provizija	8	(1,087,605)	(670,208)
Neto prihodi od naknada i provizija	8	1,860,521	1,680,497
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	9	37,595	1,705,757
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	10	22,085	1,417
Neto prihod/(rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	11	98,096	(119,901)
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	12	405,271	643,390
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	13	12,511	21,539
Ostali poslovni prihodi	14	521,856	486,570
Ukupan neto poslovni prihod		10,318,356	10,525,045
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	15	(1,805,757)	(1,321,584)
Troškovi amortizacije	16	(573,108)	(475,356)
Ostali prihodi	17	25,829,149	460,049
Ostali rashodi	18	(3,331,181)	(2,661,978)
Dobitak pre oporezivanja		30,437,459	6,526,176
Porez na dobitak	19	(4,168,535)	(765,499)
(Gubitak)/dobitak po osnovu odloženih poreza	19	(135,964)	183,497
Dobitak tekuće godine		26,132,960	5,944,174

Napomene na narednim stranama čine sastavni
deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane rukovodstva AIK Banke A.D., Beograd na dan 9. marta 2023. godine.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

Ana Medojević
Direktor Sektora računovodstva i
izveštavanja

Jelena Galić
Predsednik Izvršnog odbora

Milan Mirkov
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2022. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>2022.</u>	<u>2021.</u>
Dobitak tekuće godine		26,132,960	5,944,174
Ostali rezultat perioda:			
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>			
Aktuarski (gubici)/dobici	36, 38(iii)	(354)	262
Pozitivni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		245,294	270,443
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>			
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		(3,121,193)	(705,944)
Dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	32.2.	556,138	65,285
Ukupan (negativan)/pozitivan ostali rezultat, posle poreza		(2,320,115)	(369,954)
Ukupan pozitivan rezultat perioda		23,812,845	5,574,220

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane rukovodstva AIK Banke A.D., Beograd na dan 9. marta 2023. godine.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

Ana Medojević
Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

Jelena Galić
Predsednik Izvršnog odbora

Milan Mirkov
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2022. godine

(U hiljadama dinara)

	Akcijski i ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalorizacije rezerve	Dobitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2021. godine	19,762,595	7,433,135	13,953,877	1,036,332	10,920,167	53,106,106
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	5,944,174	5,944,174
Raspodela dobitka (dividenda) (Napomena 38(ii))	-	-	-	-	(3,626,727)	(3,626,727)
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	(369,954)	-	(369,954)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	19,762,595	7,433,135	13,953,877	666,378	13,237,614	55,053,599
Stanje na dan 1. januara 2022. godine	19,762,595	7,433,135	13,953,877	666,378	13,237,614	55,053,599
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	26,132,960	26,132,960
Prenos sa rezervi na dobitak (Napomena 33(a))	-	-	-	(831,327)	831,327	-
Raspodela dobitka (dividenda) (Napomena 38(ii))	-	-	-	-	(1,592,195)	(1,592,195)
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	(2,320,115)	-	(2,320,115)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	19,762,595	7,433,135	13,953,877	(2,485,064)	38,609,706	77,274,249

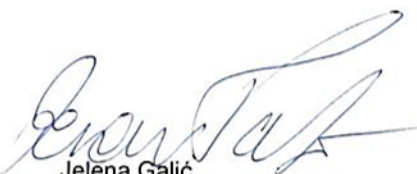
Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

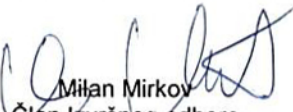
Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane rukovodstva AIK Banke A.D., Beograd na dan 9. marta 2023. godine.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

Ana Medojević
Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

Jelena Galić
Predsednik Izvršnog odbora

Milan Mirkov
Član Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE**

Agroindustrijsko komercijalna banka „AIK Banka“ a.d., Beograd (u daljem tekstu: „Banka“) osnovana je Ugovorom o osnivanju 10. avgusta 1993. godine. Svoje poslovanje i organizaciju Banka je uskladila sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama 1995. godine i kod Privrednog suda u Nišu upisana je kao akcionarsko društvo rešenjem Fi 1291/95 od 22. juna 1995. godine.

Skupština Banke, na redovnoj sednici održanoj 29. juna 2015. godine, donela je Odluku o promeni sedišta Banke. Promena je registrovana u Agenciji za privredne registre rešenjem BD 57565/2015 od 2. jula 2015. godine. Zbog promene sedišta Agroindustrijsko komercijalna banka AIK Banka a.d., Niš je promenila poslovno ime u Agroindustrijsko komercijalna banka „AIK Banka“ a.d., Beograd.

Najveće učešće u upravljačkim akcijama Banke na dan 31. decembra 2022. godine ima Brokersko-dilersko društvo „M&V Investments“ a.d., Beograd sa 100% (31. decembar 2021. godine: „M&V Investments“ a.d., Beograd sa 100%). Detaljan prikaz strukture akcionara dat je u Napomeni 38.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje po principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Sticanje podređenog društva u tekućem izveštajnom periodu

Banka je 1. marta 2022. godine prema uslovima obezbeđenim Rešenjem o restrukturiranju Narodne banke Srbije, Zakonom o bankama („Službeni glasnik RS“, br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015), Odlukom o bližim uslovima i načinu pribavljanja i izbora ponuda za preuzimanje, odnosno prodaje akcija, imovine i obaveza banke u restrukturiranju („Službeni glasnik RS“, br. 30/2015), a na osnovu Ugovora o prodaji akcija u postupku restrukturiranja stekla 100% akcija Sberbank Srbija a.d., Beograd i promenila je naziv banke u Naša AIK Banka a.d., Beograd (u daljem tekstu: „Naša AIK Banka“), dana 2. marta 2022. godine.

Shodno Ugovoru o pripajanju između Banke, kao banke sticaoca i Naše AIK Banke, kao banke prenosioca koja prestaje da postoji pripajanjem bez sprovođenja postupka likvidacije, kao ugovoreni datum pripajanja definisan je 1. decembar 2022. godine.

Ugovorne strane saglasno su definisale datum registracije pripajanja u Agenciji za privredne registre Republike Srbije kao dan kada prestaju poslovne aktivnosti Naše AIK Banke i od kada se sve transakcije Naše AIK Banke smatraju, u računovodstvene svrhe, transakcijama obavljenim u ime AIK Banke.

Na redovnoj sednici Skupštine AIK Banke a.d., Beograd održanoj dana 8. septembra 2022. godine doneta je odluka o pripajanju Naše AIK Banke a.d., Beograd AIK Banci a.d., Beograd. Statusna promena pripajanja Naše AIK Banke a.d., Beograd je sprovedena 1. decembra 2022. godine i registrovana je istog datuma kod Agencije za privredne registre Rešenjem br. BD 106481/2022.

Sedište Banke je u Beogradu, ulica Mihaila Pupina 115d. Svoje poslovanje Banka obavlja preko Centrale u Beogradu, osamnaest filijala u Beogradu, 4 filijale u Nišu, 4 filijale u Novom Sadu, 2 filijale u Zrenjaninu po jedna filijala u: Lazarevcu, Obrenovcu, Pančevu, Požarevcu, Smederevu, Šapcu, Valjevu, Pirotu, Prokuplju, Kruševcu, Leskovcu, Vranju, Jagodini, Paraćinu, Zaječaru, Boru, Negotinu, Kragujevcu, Čačku, Gornjem Milanovcu, Užicu, Prijepolju, Novom Pazaru, Kraljevu, Rumi, Indiji, Staroj Pazovi, Sremskoj Mitrovici, Vršcu, Subotici, Kikindi, Vrbasu, Somboru, što je ukupno 1 centrala i 61 filijala širom Srbije.

Na dan 31. decembra 2022. godine, Banka je imala 1,084 zaposlenih radnika (31. decembar 2021. godine: 618 zaposlenih radnika).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100618836, a matični broj Banke je 06876366.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA****2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja**

Redovni finansijski izveštaji Banke (u daljem tekstu „finansijski izveštaji“) za 2022. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja („MSFI“) i propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Banka, kao veliko pravno lice, u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Službeni glasnik RS“, br. 73/2019 i 44/2021 - u daljem tekstu „Zakon“) u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“). Dodatno, u skladu sa Izmenama i dopunama Zakona o bankama („Službeni glasnik RS“, br. 14/2015), propisano da banke pri sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju MSFI od dana koji je nadležno međunarodno telo odredilo kao dan početka njihove primene. MSFI čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi - MRS, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, izdata od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC).

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke („Službeni glasnik RS“, br. 93/2020).

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim vrednovanja sledećih značajnih stavki bilansa stanja:

- finansijskih sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat;
- finansijskih sredstava i obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- derivativnih finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrednosti; i
- investicionih nekretnina.

Istorijski trošak je zasnovan na fer vrednosti naknade plaćene u zamenu za dobra i usluge.

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrđiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja.

U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i/ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim za transakcije plaćanja akcijama, koje su u delokrugu MSFI 2, transakcija lizinga, koje su u delokrugu MSFI 16 i vrednovanja koja imaju neke sličnosti sa fer vrednošću ali nisu fer vrednost, kao što su neto prodajna vrednost u MRS 2 ili vrednost u upotrebi u MRS 36.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u Nivoe 1, 2 ili 3 na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Nivo 1 – parametri nivoa 1 su cene za identična sredstva ili obaveze kotirane (nekorigovane) na aktivnim tržištima koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja;
- Nivo 2 – parametri nivoa 2 su parametri za koje nisu kotirane cene svrstane u nivo 1, a koji su utvrđivi za dato sredstvo ili obavezu, direktno ili indirektno, i
- Nivo 3 – parametri nivoa 3 su neutvrđivi za dato sredstvo ili obavezu.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivala računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju finansijskih izveštaja Banke za 2021. godinu, izuzev usvojenih izmenjenih MRS, MSFI i tumačenja standarda (IFRIC) navedenih u Napomeni 2.2, koji nisu imali efekat na priložene finansijske izveštaje tekućeg izveštajnog perioda.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)****2.2. Izmene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primena obavezni u tekućoj godini**

Sledeće izmene i dopune postojećih standarda izdate od strane IASB-a se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine i stoga su primenjive na priložene finansijske izveštaje Banke:

- Izmene MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ kojom se ažuriraju upućivanja na Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje. Izmene ažuriraju zastarelu referencu na Konceptualni okvir u MSFI 3 bez značajnih promena zahteva u standardu.
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – Prihodi pre namenjene upotrebe. Izmene zabranjuju da se od nabavne vrednosti nekretnine, postrojenja i opreme odbiju bilo kakvi prihodi od prodaje proizvedenih predmeta dok se to sredstvo dovodi na lokaciju i stanje neophodno da bi moglo da funkcioniše na način koji je rukovodstvo planiralo. Umesto toga, entitet priznaje prihode od prodaje takvih predmeta i troškove proizvodnje tih predmeta u bilansu uspeha.
- Izmene MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“ – Štetni ugovori - Troškovi ispunjenja ugovora. Izmenama se precizira da troškovi ispunjenja ugovora obuhvataju troškove koji se direktno odnose na ugovor. Troškovi koji se direktno odnose na ugovor mogu biti ili inkrementalni troškovi ispunjenja tog ugovora (na pr. direktni rad, materijal) ili alokacija drugih troškova koji se direktno odnose na ispunjenje ugovora (na pr. alokacija troška amortizacije za stavku nekretnina, postrojenja i opreme koja se koristi za ispunjenje ugovora).
- Godišnja unapređenja MSFI, Ciklus 2018-2020 kojima su izmenjeni sledeći standardi:
 - MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Izmena dozvoljava zavisnom pravom licu koje primenjuje paragraf D16(a) MSFI 1 da meri kumulativne kursne razlike koristeći iznose koje je prijavilo matično pravno lice, na osnovu datuma prelaska matičnog pravnog lica na MSFI.
 - MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ – Ova izmena pojašnjava koje naknade entitet uključuje kada primenjuje „test od 10 procenata“ u proceni da li treba prestati priznavati finansijsku obavezu. Entitet uključuje samo naknade plaćene ili primljene između entiteta (zajmoprimca) i zajmodavca, uključujući naknade plaćene ili primljene od strane entiteta ili zajmodavca u ime drugog.
 - MSFI 16 „Lizing“ – Izmenom se uklanja ilustracija plaćanja zakupodavca u vezi sa poboljšanjima zakupa (ulaganja u tuđa osnovna sredstva) kako bi se rešila svaka potencijalna zabuna u pogledu tretmana podsticaja za iznajmljivanje koja bi mogla nastati zbog načina na koji su podsticaji za zakup ilustrovani u tom primeru. Kako je trenutno sastavljen, ovaj primer nije jasan o tome zašto takva plaćanja nisu podsticaj za iznajmljivanje.
 - MRS 41 „Poljoprivreda“ – Ovom izmenom se uklanja zahtev za isključivanje tokova gotovine za oporezivanje prilikom odmeravanja fer vrednosti, čime se zahtevi za merenje fer vrednosti iz MRS 41 usklađuju sa zahtevima iz MSFI 13 „Odmeravanje fer vrednosti“.

Usvajanje prethodno navedenih izmena i dopuna postojećih standarda nije imalo za rezultat značajnije promene u računovodstvenim politikama Banke, niti efekat na priložene finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)****2.3. Standardi koji su izdati, ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni**

IASB je objavio određeni broj novih i izmenjenih standarda i IFRIC tumačenja, koji se primenjuju na buduće izveštajne periode. Oni nisu ranije usvojeni od strane Banke, a Banke namerava da ih primeni kada stupe na snagu.

- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine) i naknadne izmene MSFI 17 koje se bave problemima i izazovima implementacije koji su identifikovani nakon što je MSFI 17 objavljen 2017. godine (na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine). MSFI 17 zamenjuje MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ od 1. januara 2023. godine.
- Izmene MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ – Produžetak roka za privremeno izuzeće od primene MSFI 9 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).
- Izmene MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ – Početna primena MSFI 17 i MSFI 9 - Uporedne informacije. Entitet koji odluči da primeni izmenu primenjuje je kada prvi put primeni MSFI 17.
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i MSFI Izjava o praksi 2: Obelodanjivanje računovodstvenih politika (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).
- Izmene MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ - Definicija računovodstvene procene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine). Izmenama se pojašnjava razlika između promena računovodstvenih procena i promena računovodstvenih politika i ispravke grešaka.
- Izmene MRS 12 „Odloženi porezi“ – Odloženi porez koji se odnosi na imovinu i obaveze proistekle iz jedne transakcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).
- Izmene MSFI 16 „Lizing“ – Obaveze po osnovu lizinga u prodaji i povraćaju lizinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine).
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine).
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Dugoročne obaveze sa kovenantama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine).

U toku je procena uticaja navedenih novih standarda i izmena od strane rukovodstva Banke. Rukovodstvo smatra da primena prethodno navedenih standarda i izmena postojećih standarda neće imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke u periodu njihove početne primene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)****2.4. Načelo stalnosti poslovanja**

Priloženi finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, što podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

Sa trenutne tačke gledišta, COVID-19 nije imao značajnih efekata na poslovanje Banke. Pored toga, na dan sastavljanja ovih finansijskih izveštaja Banka nastavlja da ispunjava svoje obaveze kako dospevaju, te stoga nastavlja da primenjuje načelo stalnosti poslovanja.

Glavni pokretači koji odgovaraju tome da su finansijski izveštaji Banke sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja su:

- **Likvidnost** – Banka kontinuirano, na dnevnom nivou prati svoju likvidnu poziciju. Pandemija COVID-19 i/ili rusko - ukrajinski konflikt nisu negativno uticali na likvidnu poziciju Banke. Pokazatelji likvidnosti su tokom cele 2022. godine bili značajno iznad regulatornih limita. Dodatno, Banka ima sve pokazatelje likvidnosti iznad regulatorno propisanih limita, kao što je prikazano u Napomeni 4.2.
- **Kapital** – Banka ima jaku kapitalnu poziciju i samim tim i visok pokazatelj adekvatnosti kapitala a kako je obelodanjeno u Napomeni 4.9.
- **Rezerve i dobitak** – Kapital Banke predstavlja 18.74% ukupne aktive, dok rezerve i dobitak predstavljaju 12.14% ukupne aktive.

2.5. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2021. godinu koji su bili predmet revizije.

2.6. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane i za buduće periode.

Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za priložene finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 5.

2.7. Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**

Finansijski izveštaji predstavljaju redovne (pojedinačne) finansijske izveštaje Banke.

Banka na dan 31. decembra 2022. godine nema kontrolu nad Gorenjskom bankom d.d., Kranj, s obzirom da je prodala 100% učešća u kapitalu ovog zavisnog društva, kao što je obelodanjeno u Napomeni 25.2.

Banka u prethodnim godinama nije sastavljala konsolidovane finansijske izveštaje saglasno članu 32. Zakona o računovodstvu s obzirom da je kao obveznik konsolidacije prepoznato najviše matično lice u zemlji – M&V Investments a.d., Beograd.

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

Prihodi i rashodi od kamata evidentiraju se u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose u skladu sa načelom uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionih odnosa koji su definisani ugovorom Banke i komitenta. Priznaju se u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose i obračunati su primenom metode efektivne kamatne stope za sve kamatonosne finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti i po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Prihodi od kamata na finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat prema MSFI 9 takođe se evidentiraju metodom efektivne kamatne stope.

Banka u slučaju finansijskih sredstava koja postanu obezvređena nakon početnog priznavanja, prihod od kamate obračunava primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu (neto) vrednost finansijskog sredstva. Dodatno, ukoliko sredstvo prestane da bude obezvređeno, osnovica za obračun prihoda od kamata opet postaje bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju finansijskih sredstava koja su kupljena ili izvorno obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja („POCI“), prihod od kamata se obračunava primenom efektivne kamatne stope prilagođene za kreditni rizik na amortizovanu (neto) vrednost finansijskog sredstva.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Kada se računa efektivna kamatna stopa, Banka procenjuje tokove gotovine uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta, ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve naknade i iznose plaćene ili primljene između dve ugovorne strane koje su sastavni deo efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge premije ili diskonte. U obračun efektivne kamatne stope uključuju se sledeće vrste naknada Banke, koje su po svojoj prirodi sastavni deo efektivne kamatne stope: naknada za obradu kreditnog zahteva, naknada za obradu zahteva za dozvoljeno prekoračenje, naknada za ocenu i proveru investicionih projekata, naknade za obavezu davanja kredita, kada je verovatno da će doći do izdavanja finansijskog sredstva, naknada za izmenu uslova kreditiranja.

Naknade koje čine sastavni deo efektivne kamatne stope razgraničavaju se i amortizuju kao prihod od kamate tokom perioda trajanja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Prihodi i rashodi od kamata iskazani u okviru bilansa uspeha uključuju: kamate obračunate za finansijska sredstva i finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope, kamate za hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat obračunate primenom efektivne kamatne stope i kamate po osnovu kupona kod kuponskih hartija od vrednosti namenjenih trgovanju.

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija

Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa u zemlji i inostranstvu, platnih kartica, izdate garancije i akreditive i druge bankarske usluge.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija priznaju se po načelu nastanka događaja kada je usluga pružena.

Naknade po osnovu garancija i akreditiva se odlažu i priznaju kao prihod u srazmeri sa proteklom vremenom korišćenja kredita, odnosno garancija i akreditiva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.3. Preračunavanje deviznih iznosa**

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva u stranoj valuti, kao i ona u koje je ugrađena valutna klauzula, na dan bilansa stanja, preračunata su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na dan bilansa stanja (Napomena 44).

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha, kao prihodi ili rashodi po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule (Napomena 12).

3.4. Dividende

Prihodi po osnovu dividendi se priznaju u momentu kada je utvrđeno pravo Banke na priliv po osnovu dividende. Dividende su prikazane u okviru pozicije ostali poslovni prihodi.

3.5. Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata uključuje neto efekat po osnovu promene vrednosti derivata (izuzev derivata namenjenih zaštiti od rizika) kao i promene vrednosti finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3.6. Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata i investicija predstavlja neto efekat po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata u skladu sa MSFI 9.

3.7. Neto dobiti po osnovu zaštite od rizika

Neto dobiti po osnovu zaštite od rizika obuhvataju neto dobitke po osnovu promene vrednosti finansijskih derivata koji su namenjeni zaštiti od rizika kao i promene fer vrednosti plasmana, potraživanja i hartija od vrednosti kao stavki koje se štite, a koje proizilaze po osnovu rizika od kojeg se stavka štiti.

3.8. Poreski rashod

Poreski rashodi obuhvataju tekuće poreze i odložene poreze. Tekući porezi i odloženi porezi se prikazuju u bilansu uspeha, osim u meri u kojoj se odnose na stavke koje se direktno priznaju u okviru kapitala ili u okviru ostalog ukupnog rezultata.

Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom poreske stope od 15% (2021. godina: 15%) na iznos dobitka pre oporezivanja, po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu. Konačni iznos obaveza po osnovu poreza na dobitak utvrđuje se primenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom.

Zakon o porezu na dobitak Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Uzimajući u obzir izmene i dopune Zakona o porezu na dobit pravnih lica iz decembra 2018. godine, Banka se odlučila da u periodu od 5 godina a počev od 2018. godine (zaključno sa 2022. godinom) u svom poreskom bilansu priznaje kao rashod jednu petinu poreskog efekata koji proizilazi iz korekcija pozicija bilansa stanja po osnovu promene računovodstvene politike - prva primena MSFI 9.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica izmenjen je krajem 2019. godine, s' tim da se većina odredbi primenjuje na utvrđivanje, obračunavanje i plaćanje poreza počev od 2020. godine. Izuzetno, odredbe koje se odnose na priznavanje rashoda po osnovu otpisa potraživanja po stambenim kreditima indeksiranim u CHF primenjuju se na utvrđivanje, obračunavanje i plaćanje poreske obaveze počev od 2019. godine. Naime, saglasno članu 22a stav 6 Zakona, na teret rashoda Banke priznaje se iznos rashoda utvrđen u bilansu uspeha Banke po osnovu umanjenja duga koji snosi banka u visini utvrđenoj u skladu sa zakonom kojim je uređena konverzija stambenih kredita indeksiranih u CHF.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.8. Poreski rashod (Nastavak)***Odloženi porez na dobitak*

Odloženi porezi na dobitak se obračunavaju na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit.

Odložena poreska sredstva priznaju se kao odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekuća i odložena poreska sredstva i obaveze prebijaju se kada su nametnuta od istog poreskog organa, kada se odnose na isti poreski organ i kada postoji zakonsko pravo da se prebiju.

Tekući i odloženi porezi se iskazuju kao prihod ili rashod i uključuju se u neto dobitak perioda osim onih iznosa koji su direktno evidentirani na računu kapitala u tekućem ili nekom drugom periodu.

Indirektni porezi i doprinosi

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, lokalne komunalne takse, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda.

3.9. Finansijska sredstva i obaveze*Priznavanje*

Banka vrši početno priznavanje finansijskih sredstava i obaveza na datum poravnanja.

Finansijsko sredstvo ili obaveza se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju ili izdavanju, osim za finansijska sredstva i obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, u čije se početno vrednovanje ne uključuju ovi troškovi.

Klasifikacija

Saglasno MSFI 9 klasifikacija i vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od dva osnovna kriterijuma:

- (a) poslovnog modela na osnovu kojeg Banka upravlja finansijskim sredstvom; i
- (b) karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva (tzv. „SPPI“ kriterijum).

Poslovni model odražava način na koji Banka upravlja svojim finansijskim sredstvima u cilju sticanja novčanih tokova odnosno, poslovni model određuje da li će novčani tokovi Banke biti rezultat prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, prodaje finansijskih sredstava ili i jednim i drugim. Banka je sprovedla detaljnu analizu i definisala sledeće poslovne modele:

- (a) držanje radi prikupljanja novčanih tokova;
- (b) držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje; i
- (c) ostali poslovni modeli (npr. držanje radi prodaje).

Ukoliko je poslovni model „držanje radi prikupljanja novčanih tokova“ ili „držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje“, vrši se procena da li novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate (tzv. „SPPI test“).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)***Klasifikacija (Nastavak)*

Saglasno osnovnom kreditnom aranžmanu, kamata uključuje nadoknadu za vremensku vrednost novca, prihvaćeni nivo kreditnog rizika dužnika i ostale osnovne rizike kreditiranja uključujući i odgovarajuću maržu. Ukoliko ugovoreni uslovi uključuju izloženost rizicima koji nisu u skladu sa osnovnim kreditnim aranžmanom, finansijsko sredstvo se klasifikuje i vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha nezavisno od poslovnog modela.

Na osnovu sprovedene analize poslovnih modela i karakteristika ugovorenih novčanih tokova, Banka u skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva klasifikuje u jednu od tri kategorije prilikom početnog priznavanja:

- 1) Finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti;
- 2) Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat (u daljem tekstu: FVOCI); i
- 3) Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha (u daljem tekstu: FVTPL).

Banka vrednuje svoje finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti.

Reklasifikacija

Ukoliko dođe do promene poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvom vrši se reklasifikacija finansijskog sredstva. Reklasifikacija se sprovodi prospektivno odnosno od prvog dana sledećeg izveštajnog perioda.

Prilikom reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, njegova fer vrednost se odmerava na datum reklasifikacije, dok se svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između prethodne amortizovane vrednosti finansijskog sredstva i njegove fer vrednosti priznaje u bilansu uspeha.

U slučaju reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u kategoriju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti, njegova fer vrednost na datum reklasifikacije postaje njegova nova bruto knjigovodstvena vrednost.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, njegova fer vrednost se odmerava na datum reklasifikacije, dok se svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između prethodne amortizovane vrednosti finansijskog sredstva i njegove fer vrednosti priznaje u ostalom ukupnom rezultatu.

U slučaju reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat u kategoriju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti, finansijsko sredstvo se reklasifikuje po fer vrednosti. Međutim, akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom ukupnom rezultatu prestaje da se priznaje u okviru kapitala i za njegov iznos se koriguje fer vrednost finansijskog sredstva na datum reklasifikacije. Posledica toga je da se finansijsko sredstvo odmerava na datum klasifikacije kao da je oduvek bilo odmeravano po amortizovanoj vrednosti.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, finansijsko sredstvo nastavlja da se odmerava po fer vrednosti.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijsko sredstvo nastavlja da se odmerava po fer vrednosti. Akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom ukupnom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha.

Modifikacija i prestanak priznavanja finansijskih sredstava

U nekim okolnostima ponovo ugovaranje ili modifikacija ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva mogu da dovedu do prestanka priznavanja postojećeg finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9. Kada modifikacija finansijskog sredstva rezultira u prestanku priznavanja postojećeg finansijskog sredstva i naknadnog priznavanja modifikovanog finansijskog sredstva, modifikovano sredstvo se smatra „novim“ finansijskim sredstvom za svrhe ovog standarda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)***Modifikacija i prestanak priznavanja finansijskih sredstava (Nastavak)*

U ovakvim situacijama, Banka vrši kvantitativnu i kvalitativnu procenu i ocenjuje da li postoji značajna razlika između novčanih tokova originalnog finansijskog sredstva i novčanih tokova modifikovanog ili zamenjenog finansijskog sredstva. Ukoliko postoji značajna razlika u novčanim tokovima, ugovorna prava od originalnog finansijskog sredstva se smatraju isteklim i treba priznati novo sredstvo izdato pod novim uslovima.

Shodno tome, datum modifikacije će se tretirati kao datum početnog priznavanja tog finansijskog sredstva prilikom primene zahteva za umanjeње vrednosti na modifikovano finansijsko sredstvo.

MSFI 9 u slučaju značajne modifikacije finansijskog instrumenta ukazuje na potrebu za prestankom priznavanja starog finansijskog sredstva i priznavanjem novog po fer vrednosti na dan priznavanja.

Prestanak priznavanja dovodi do trajnog dobitka ili gubitka, koji mora biti priznat u okviru bilansa uspeha, a jednakog razlici između amortizovane vrednosti starog finansijskog sredstva i fer vrednost novog finansijskog sredstva umanjenog za iznos očekivanih kreditnih gubitaka priznatih kao ispravka vrednosti na novom finansijskom sredstvu.

Kupljena ili kreditno obezbeđena sredstva prilikom inicijalnog priznavanja (POCI)

Finansijsko sredstvo je kreditno obezvređeno kada se dogodi jedan ili više događaja koji imaju negativan uticaj na procenjene buduće tokove gotovine tog finansijskog sredstva.

Ova finansijska sredstva u momentu inicijalnog priznavanja neće imati obezvređenje ali je potrebno uključiti očekivane kreditne gubitke tokom veka trajanja u obračun efektivne kamatne stope. Samim tim, Banka uključuje inicijalne očekivane kreditne gubitke u procenu novčanih tokova, prilikom obračuna kreditno-prilagođene efektivne kamatne stope finansijskog sredstva za koje se smatra da su obezvređena u momentu inicijalnog priznavanja.

Očekivani kreditni gubitak za kupljena ili kreditno obezbeđena sredstva prilikom inicijalnog priznavanja (POCI) se uvek odmerava kao očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja. Međutim na datum izveštavanja Banka priznaje samo kumulativne promene od početnog priznavanja u očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka kao rezervisanje za gubitke za kupljena ili izdata kreditno obezvređena finansijska sredstva. Odnosno, na svaki datum izveštavanja, za ova sredstva u bilansu uspeha se priznaju promene u očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka kao dobiti ili gubici po osnovu umanjeња vrednosti.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje sa priznavanjem finansijskog sredstva kada ugovorna prava nad gotovinskim tokovima vezanim za sredstvo isteknu, ili kada Banka transakcijom prenese sva suštinska prava i koristi vezane za vlasništvo nad finansijskim sredstvom ili ako transakcijom Banka niti prenese niti zadrži sva suštinska prava vezana za vlasništvo, ali ne zadržava kontrolu nad finansijskim sredstvom. Svo vlasništvo nad prenesenim finansijskim sredstvom koje ispunjava uslove za prestanak priznavanja, koje je Banka stvorila ili zadržava, priznaje se kao zasebno sredstvo ili obaveza u bilansu stanja. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva, razlika između knjigovodstvene vrednosti (ili knjigovodstvene vrednost dela sredstva koji je prenet) i zbira primljene nadoknade (uključujući nova sredstva koja su nabavljena umanjena za nove preuzete obaveze), kao i zbirni dobiti ili gubici koji su prethodno priznati u izveštaju o ukupnom rezultatu, priznaju se u bilansu uspeha.

Banka obavlja transakcije po kojima vrši prenos sredstava priznatih u svom bilansu stanja, mada zadržava sve ili suštinski sve rizike i koristi ili njihov deo od prenesenih sredstava. Ako se svi ili suštinski svi rizici i koristi zadržavaju, onda ne dolazi do prestanka priznavanja sredstva. Prenos sredstava sa zadržavanjem svih ili suštinski svih rizika i koristi uključuje, na primer, transakcije ponovnog otkupa.

Netiranje

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju, a neto iznos se prikazuje u bilansu stanja samo kada Banka ima zakonsko pravo da netira priznate iznose i kada ima nameru da izmiri obaveze na neto osnovi ili da istovremeno realizuje sredstvo i izmiri obavezu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)***Netiranje (Nastavak)*

Prihodi i rashodi se iskazuju po neto principu samo u slučajevima kada je to dozvoljeno prema MSFI ili za prihode i rashode koji nastaju po osnovu grupe sličnih transakcija, kao što su to transakcije koje Banka ima po osnovu trgovanja.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji na glavnom (ili najpovoljnijem) tržištu na datum odmeravanja pod tekućim tržišnim uslovima, bez obzira na to da li je cena direktno utvrđiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja.

Kada god je moguće, Banka meri fer vrednost upotrebom tržišnih cena dostupnih na aktivnom tržištu za dati instrument. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cene lako i redovno dostupne i predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije pod tržišnim uslovima.

U slučaju da tržište za finansijske instrumente nije aktivno, Banka određuje fer vrednost upotrebom metodologije procene. Metodologije procene uključuju transakcije po tržišnim uslovima između upućenih, voljnih strana (ako su dostupne), pozivanje na postojeću fer vrednost ostalih instrumenata koji su suštinski isti, analiza diskontovanih tokova gotovine i druge alternativne metode.

Odabrana metodologija procene maksimalno koristi tržišne podatke, zasniva se u najmanjoj mogućoj meri na procenama koje su specifične za Banku, a uključuje sve faktore koje učesnici na tržištu smatraju značajnim za definisanje cene, i u skladu je sa prihvaćenim ekonomskim metodologijama za određivanje cene finansijskih instrumenata.

Ulazni podaci za metode procene razumno odražavaju tržišna očekivanja i faktore rizika prinosa koji su sadržani u finansijskom instrumentu. Banka podešava metode procene i testira njihovu ispravnost upotrebom cena iz utvrdivih postojećih transakcija na tržištu za iste instrumente na osnovu drugih dostupnih utvrdivih tržišnih podataka.

Sredstva i duge pozicije se mere po ponuđenoj ceni, a obaveze i kratke pozicije se mere po traženoj ceni. Kada Banka ima poziciju sa netiranjem rizika, srednje tržišne cene se koriste za merenje netiranja rizičnih pozicija, dok se usklađivanja po ponuđenoj ili traženoj ceni primenjuju samo na neto otvorene pozicije. Fer vrednost odražava kreditni rizik instrumenta i uključuje korekcije koje odražavaju kreditni rizik Banke i druge ugovorne strane, gde je to relevantno. Procene fer vrednosti zasnovane na modelima procene se koriguju za sve ostale faktore, kao što su rizik likvidnosti ili modeli neizvesnosti, u meri u kojoj Banka smatra da treća lica učesnici na tržištu mogu da ih uzmu u obzir prilikom određivanja cene transakcije.

Najbolji dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja je cena ostvarena u transakciji, tj. fer vrednost nadoknade koja je data ili primljena. Međutim, ako je fer vrednost datog instrumenta dokazana poređenjem sa drugim utvrdivim postojećim transakcijama na tržištu za iste instrumente (tj. bez modifikovanja ili preformulisanja) ili je zasnovana na metodi procene čije promenljive uključuju samo podatke koji su utvrđivi na tržištu, u tom slučaju se razlika priznaje u bilansu uspeha prilikom početnog priznavanja instrumenta. U suprotnom, razlika se ne priznaje odmah u bilansu uspeha, već tokom trajanja instrumenta na odgovarajućoj osnovi, ili kada se instrument otkupi, prenese ili proda ili kada fer vrednost postane utvrđiva.

Obezvredjenje finansijskih instrumenata

Shodno MSFI 9 prilikom obezvredjenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvredjenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređenu finansijsku aktivu, odnosno Banka preračunava rezervisanja za kreditne gubitke za sve kreditne izloženosti osim onih koje se već vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (uključujući i neproblematičnu i problematičnu finansijsku aktivu).

Očekivani kreditni gubici se rekalkulišu na svaki izveštajni datum u cilju da reflektuju promenu u kreditnom riziku od inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta. Ovakav pristup rezultira u ranijem prepoznavanju kreditnih gubitaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)

Obezvređenje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Pri obračunu očekivanih kreditnih gubitaka Banka koristi buduće informacije i makro-ekonomske faktore, odnosno Banka ne razmatra samo istorijske informacije prilagođene da odražavaju efekte sadašnjih uslova i informacija koje pružaju objektivne dokaze da su finansijska sredstva umanjena za nastale gubitke, već se razmatraju i razumljive i podržive informacije koje uključuju i projekcije budućih ekonomskih uslova pri kalkulisanju očekivanih kreditnih gubitaka, kako na individualnoj tako i na grupnoj osnovi. Nivo rezervisanja za gubitke će rasti kako se projektovani ekonomski uslovi pogoršavaju odnosno padaće kako projektovani ekonomski uslovi postaju povoljniji.

Osnovni principi i pravila Banke pri obračunu rezervisanja prema MSFI 9 su:

Banka kalkuliše dvanaestomesečni očekivani kreditni gubitak ili očekivani kreditni gubitak za ceo životni vek finansijskog instrumenta u zavisnosti od značaja promene kreditnog rizika finansijskog instrumenta od njegovog početnog priznavanja. Za ove svrhe, Banka primenjuje sledeća tri nivoa obezvređenja:

- Nivo 1 pokriva svu novu finansijsku aktivu u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje u kreditnom kvalitetu od trenutka inicijalnog priznavanja, ali da ne postoji objektivni dokaz obezvređenja po osnovu kreditnih gubitaka;
- Nivo 3 pokriva finansijsku aktivu kod koje postoji objektivni dokaz obezvređenja na izveštajni datum.

Nivoi 1 i 2 uključuju samo neproblematičnu finansijsku aktivu. Nivo 3 uključuje samo problematičnu finansijsku aktivu.

U skladu sa navedenim, Banka obračunava rezervisanje u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvređenja (finansijska sredstva u Nivou 2 i 3 redom), odnosno do iznosa koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u Nivou 1).

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka identifikovanih tokom čitavog životnog veka finansijskog instrumenta i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će nastati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci).

Transfer finansijske aktive iz Nivoa 1 u Nivo 2 se realizuje kada je kreditni rizik finansijske aktive značajno porastao od trenutka inicijalnog priznavanja. Transfer logika se zasniva na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijumima i mora se primeniti na sve finansijske instrumente. Pogoršanje inicijalne klasifikacije potraživanja i time uzrokovana promena life time PD-a je glavni element na kome se zasniva kvantitativni kriterijum transfer logike. Dva dodatna kvalitativna kriterijuma koji dolaze nakon primene kvantitativnog kriterijuma su:

- Klasifikacija u status restrukturiranih neproblematičnih izloženosti – rezultira automatskom klasifikacijom u Nivo 2.
- 30 dana kašnjenja – kada transakcija dostigne 30 dana kašnjenja treba da bude prepoznata u Nivou 2.

U postupku obezvređenja, Banka posebno tretira kupovinu već obezvređene aktive tzv. problematičnog ili NPL portfolija, odnosno odobravanje novih plasmana klijentima koji su već obezvređeni u portfoliju. Ovakva aktiva je u skladu sa Standardom definisana kao POCI (*Purchased and originated impaired credit assets*) i ona se posebno vrednuje kroz kumulativnu promenu očekivanih kreditnih gubitaka za ceo životni vek instrumenta nakon inicijalnog priznavanja. Pozitivna promena u očekivanim kreditnim gubicima u toku životnog veka instrumenta se priznaje kao dobitak zbog umanjenja vrednosti instrumenta, ako je očekivani kreditni gubitak manji od iznosa očekivanih kreditnih gubitaka koji su uključeni u procenjene novčane tokove prilikom inicijalnog priznavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)***Direktan otpis i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju*

Banka (u skladu sa Procedurom za direktan otpis potraživanja i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju) vrši otpis određenih kredita, plasmana i hartija od vrednosti za koje je utvrđeno da neće biti naplaćeni.

3.10. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju gotovinu u blagajni, žiro račun Banke, ostala novčana sredstva i obaveznu rezervu kod centralne banke u stranoj valuti. Gotovina i sredstva kod centralne banke su iskazani po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

U Izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se i sredstva na računima kod stranih banaka, dok se sredstva obavezne rezerve kod centralne banke u stranoj valuti ne uključuju.

3.11. Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

U ovu kategoriju spadaju sredstva ako su sledeća dva kriterijuma zadovoljena i ako nisu opredeljena pri inicijalnom priznavanju kao FVTPL:

- Cilj poslovnog modela za upravljanje sredstvima je naplata ugovorenih novčanih tokova; i
- Ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici.

Nakon inicijalnog priznavanja ista se vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope uz umanjenje po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju u okviru prihoda od kamata. Gubici od obezvređenja se priznaju u bilansu uspeha u okviru rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim otplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu i koja Banka ne namerava da proda u kratkom roku. Kredit i potraživanja nastaju kada Banka plasira novac ili usluge dužniku bez namere da dalje trguje ovim plasmanima. Kredit i potraživanja obuhvataju plasmane bankama i plasmane klijentima.

Svi kredit i plasmani se inicijalno priznaju po fer vrednosti. Prilikom inicijalnog priznavanja, kredit i potraživanja se na osnovu analize poslovnog modela i analize karakteristika ugovorenih novčanih tokova odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, po fer vrednosti kroz ostali rezultat ili po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Nakon početnog vrednovanja, kredit i plasmani bankama i komitentima koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti se iskazuju u neotplaćenim iznosima plasmana, uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja, umanjenim za iznose ispravki vrednosti po osnovu obezvređenja.

Prihodi i potraživanja po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se evidentiraju u okviru prihoda od kamata, odnosno potraživanja od kamata. Naknade, koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente, se razgraničavaju i priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja instrumenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.11. Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Nastavak)***Kredit i potraživanja (Nastavak)*

Kredit i odobreni u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika putem vezivanja za kurs dinara u odnosu na EUR, drugu inostranu valutu ili indeks potrošačkih cena preračunati su u dinare na dan bilansa u skladu sa odredbama konkretnog ugovora za kredit. Efekti izvršenog preračuna su iskazani u okviru prihoda i rashoda od kursnih razlika, odnosno prihoda i rashoda od ugovorene zaštite od rizika.

U skladu sa internom metodologijom Banka na svaki izveštajni period procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika za sva finansijska sredstva i obračunava na svaki datum izveštavanja ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za to finansijsko sredstvo značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvređenja, odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sva finansijska sredstva kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja.

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka identifikovanih tokom čitavog životnog veka finansijskog instrumenta i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će nastati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Ako u budućem periodu dođe do smanjenja obezvređenja zbog gubitka, a smanjenje se može objektivno pripisati događaju koji se dogodio nakon priznavanja gubitka zbog obezvređenja (kao što je poboljšanje u kreditnom rejtingu dužnika), prethodno priznat gubitak usled obezvređenja se ukida korigovanjem računa ispravke vrednosti. Ukinuti iznos se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije "Neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha".

3.12. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

Nakon inicijalnog priznavanja, finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednost finansijskih sredstava se utvrđuje u skladu sa internom metodologijom za obračun fer vrednosti. Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva koje se odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat se priznaje u ostalom rezultatu, osim dobitaka ili gubitaka zbog umanjenja vrednosti i pozitivnih i negativnih kursnih razlika, sve do prestanka priznavanja ili reklasifikacije finansijskog sredstva. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha.

Kamata obračunata metodom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha u okviru prihoda od kamata.

Obračunati očekivani kreditni gubici za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat priznaju se u okviru ostalog ukupnog rezultata, i ne umanjuju knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva što je slučaj kod finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, odnosno ispravka vrednosti ne utiče na knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

3.13. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha su sva ona finansijska sredstva koja se ne vrednuju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat. U skladu sa MSFI 9 ova sredstva se vrednuju po fer vrednosti, pri čemu se promene u fer vrednosti evidentiraju u bilansu uspeha.

Sredstvo koje spada u ovu kategoriju je finansijsko sredstvo koje se drži radi trgovanja i to je ono sredstvo koje je pribavljeno prvenstveno radi ostvarivanja dobitka iz kratkoročnih kolebanja cena ili marže dilera.

Finansijski instrumenti (uključujući i akcije kojima se trguje) razvrstane u knjigu trgovanja početno se priznaju po vrednosti po kojoj su nabavljeni. Troškovi transakcije ne uključuju se u vrednost već predstavljaju troškove perioda. Finansijska sredstva kojima se trguje naknadno se vrednuju - svode na fer vrednost svakodnevno. Dobici i gubici po osnovu prodaje kojima se trguje priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.13. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Nastavak)***Derivati*

Finansijski derivati obuhvataju forward i swap transakcije. Finansijski derivati inicijalno se priznaju po nabavnoj vrednosti i naknadno se preračunavaju po tržišnoj vrednosti. Tržišne vrednosti se dobijaju na osnovu različitih tehnika procene, uključujući diskontovanje novčanih tokova.

Finansijski derivati se računovodstveno prikazuju u okviru aktive ukoliko je njihova tržišna vrednost pozitivna, odnosno u okviru pasive ukoliko je njihova tržišna vrednost negativna.

Derivatna sredstva ukoliko nisu određena kao instrumenti zaštite smatra se da su namenjeni trgovanju i vrednuju se po fer vrednosti kroz bilans uspeha u skladu sa MSFI 9. Promene u tržišnoj vrednosti finansijskih derivata iskazuju se u bilansu uspeha u okviru Neto dobitka/(gubitka) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata.

3.14. Vlasnička finansijska sredstva

Sve investicije u instrumente kapitala u skladu sa MSFI 9 Banka odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha, sa promenama fer vrednosti priznatim u bilansu uspeha, osim onih ulaganja u kapital za koje je Banka odabrala da promene fer vrednosti prizna u okviru izveštaja o ostalom ukupnom rezultatu.

Prihodi od dividendi po osnovu investicija u instrumente kapitala, za koje je Banka prilikom početnog priznavanja donela odluku da promene u fer vrednosti prikazuje u ostalom rezultatu, se priznaju u bilansu uspeha. Kod ovih investicija prilikom prestanka priznavanja akumulirani dobiti i gubici iz ukupnog rezultata se ne prenose u bilans uspeha. U skladu sa zahtevima MSFI 9 ovi finansijski instrumenti se ne testiraju na obezvređenje.

Za instrumente kapitala koji se ne drže radi trgovine, Banka može prilikom početnog priznavanja napraviti kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti ovih instrumenata prizna u ostali ukupan rezultat, osim prihoda od dividendi koji se priznaju u bilansu uspeha. Ovi finansijski instrumenti nisu predmet utvrđivanja obezvređenja u skladu sa zahtevima MSFI 9.

3.15. Nekretnine i oprema*Priznavanje i vrednovanje*

Početno merenje nekretnina i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno mogu pripisati nabavci sredstva. Kupljeni softver koji je sastavni deo neophodan za funkcionalnu upotrebljivost opreme, kapitalizuje se kao deo te opreme.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine i oprema se vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu amortizaciju i ukupne akumulirane gubitke usled smanjenja vrednosti.

Dobici ili gubici nastali otuđenjem nekretnina i opreme utvrđuju se kao razlika između vrednosti ostvarene njihovom prodajom i njihove knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u okviru ostalih prihoda ili rashoda.

Naknadni troškovi

Troškovi zamene sastavnog dela nekog osnovnog sredstva priznaju se kao deo knjigovodstvene vrednosti tog osnovnog sredstva ukoliko je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sastavnim delom priliti u Banku i ako se cena koštanja tog dela može pouzdano izmeriti. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog dela se iskazuje.

Troškovi redovnog servisiranja nekretnina i opreme se priznaju u bilansu uspeha kada nastanu.

Amortizacija

Amortizacija se obračunava ravnomerno na nabavnu vrednost sredstava primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.15. Nekretnine i oprema (Nastavak)

Amortizacija (Nastavak)

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Građevinski objekti	1.30%
Kompjuterska oprema	20.00%
Nameštaj i ostala oprema	8.00% - 40.00%
Motorna vozila	15.50%

Obračun amortizacije sredstava počinje od narednog meseca u odnosu na mesec kada se ova sredstva stave u upotrebu, a za otuđena sredstva prekida se sa obračunom amortizacije, od narednog meseca u odnosu na mesec u kome je sredstvo otuđeno.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.16. Sredstva sa pravom korišćenja

Računovodstvene politike u vezi sa priznavanjem i merenjem lizinga u skladu sa MSFI 16 „Lizing“ primenjene na tekući i prethodni izveštajni period su prikazane u nastavku.

(i) Banka kao korisnik lizinga

Lizing je saglasno MSFI 16 definisan kao ugovor, ili deo ugovora, kojim se prenosi pravo korišćenja imovine u određenom vremenskom periodu u zamenu za naknadu. Sredstvo sa pravom korišćenja se priznaje ukoliko su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi:

- ukoliko se sredstvo koje je predmet lizinga može eksplicitno ili implicitno identifikovati;
- kada se tokom lizing perioda mogu ostvariti sve suštinske ekonomske koristi od korišćenja sredstva; i
- ako se može upravljati korišćenjem sredstva, odnosno odlučivati na koji način i za koje svrhe će se sredstvo koristiti tokom celog perioda lizinga.

Banka ne primenjuje zahteve MSFI 16 na sredstva male vrednosti, kratkoročne zakupe (do godinu dana) i nematerijalnu imovinu. Navedeni zakupi se priznaju kao rashod po proporcionalnoj metodi u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda (Napomena 18).

Kada se analizom ugovora proceni da je ugovor lizing, sredstvo sa pravom korišćenja se priznaje u aktivi, a obaveza po osnovu lizinga u pasivi bilansa stanja. Sredstvo sa pravom korišćenja se početno vrednuje po nabavnoj vrednosti koja se sastoji iz:

- inicijalnog iznosa lizing obaveze prilagođenog za sva lizing plaćanja nastala na dan početka lizinga ili pre početka lizinga;
- uvećanog za sve nastale inicijalne direktne troškove i procenjene troškove demontiranja i uklanjanja sredstva ili vraćanja sredstva ili mesta na kojem je locirano u prvobitno stanje; i
- umanjenog za primljene olakšice po osnovu lizinga.

Nakon početnog priznavanja, sredstvo sa pravom korišćenja se vrednuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke po osnovu obezvređenja, usklađenoj za ponovna merenja obaveza po osnovu lizinga.

Sredstva za pravom korišćenja se amortizuju proporcionalnom metodom. Obračun amortizacije kreće od prvog dana narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je sredstvo raspoloživo za korišćenje.

Obaveza po osnovu lizinga se inicijalno vrednuje po sadašnjoj neto vrednosti svih budućih lizing plaćanja po osnovu lizinga (bez poreza na dodatu vrednost), diskontovanih po kamatnoj stopi implicitnoj za lizing, a u nedostatku iste, po inkrementalnoj stopi zaduživanja. Inkrementalna stopa zaduživanja se određuje na bazi troškova finansiranja obaveze sličnog trajanja i sličnog obezbeđenja kao ona koja je predviđena lizing ugovorom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.16. Sredstva sa pravom korišćenja (Nastavak)***(i) Banka kao korisnik lizinga (Nastavak)*

Buduća lizing plaćanja koja se nakon diskontovanja uključuju u vrednost lizing obaveze obuhvataju:

- fiksna plaćanja umanjena za eventualne primljene podsticaje u vezi sa zakupom;
- varijabilna lizing plaćanja, odnosno plaćanja koja zavise od indeksa ili stope;
- plaćanja u skladu sa klauzulom o garanciji rezidualne vrednosti predmeta zakupa;
- cenu koštanja opcije otkupa, ukoliko je razumno sigurno da će se opcija koristiti; i
- kazne za raskid ugovora, ukoliko je razumno verovatno da će se iskoristiti opcija raskida.

Nakon početnog priznavanja, obaveza po osnovu lizinga se umanjuje za izvršena plaćanja lizing obaveze, povećava za pripisanu kamatu i usklađuje po osnovu:

- promene u budućim lizing plaćanjima, koje nastaju kao rezultat promene stope ili indeksa koji je korišćen za utvrđivanje inicijalne lizing obaveze;
- promene u proceni korišćenja opcije za kupovinu predmetne imovine;
- promene iznosa za koji se očekuje da će se platiti prema garanciji rezidualne vrednosti; i
- promene lizing perioda.

Usklađivanje vrednosti obaveze po osnovu lizinga zahtevaju i usklađivanje sredstva sa pravom korišćenja. Po osnovu lizinga, Banka priznaje troškove amortizacije i rashod kamate u bilansu uspeha.

(ii) Banka kao davalac lizinga

Kada se Banka pojavljuje u ulozi davaoca lizinga, vrši se procena da li se radi o finansijskom ili operativnom lizingu. Ukoliko Banka proceni da se ugovorom prenose svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva, lizing se klasifikuje kao finansijski. U suprotnom, radi se o operativnom lizingu. MSFI 16 ne donosi suštinske promene u vezi sa računovodstvenim tretmanom lizinga kod davaoca lizinga u odnosu na MRS 17.

3.17. Nematerijalna imovina

Nematerijalna ulaganja obuhvataju softver, licence i ostalu nematerijalnu imovinu. Nematerijalna ulaganja stečena kupovinom se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati povećane buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Nematerijalna ulaganja amortizuju se proporcionalnom metodom u roku od 5 godina osim ukoliko procena korisnog veka trajanja i mogućnosti korišćenja odnosno ulaganja uz uzimanje u obzir tehnološke karakteristike i efikasnost ne prevazilaze navedeni rok. Za nematerijalna ulaganja čije je vreme korišćenja utvrđeno ugovorom stopa amortizacije se utvrđuje na osnovu rokova korišćenja iz ugovora.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.18. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina (zemljište ili zgrada, deo zgrade ili jedno i drugo) koju vlasnik (ili korisnik lizinga) drži radi ostvarivanja prihoda od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog (MRS 40 „Investicione nekretnine“).

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja vrši se po modelu nabavne vrednosti ili cene koštanja. Pri početnom merenju zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost ili u cenu koštanja investicione nekretnine.

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine se vrši po metodu fer vrednosti. Fer vrednost je cena koja bi se naplatila za prodaju sredstava ili platila za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Dobitak ili gubitak nastao po osnovu promene fer vrednosti investicione nekretnine priznaje se kao prihod ili rashod perioda u kojem je nastao.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.19. Obezvređenje nefinansijske imovine**

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i sredstva (nekretnine) stečene naplatom potraživanja Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike na teret rashoda saglasno MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.20. Investicije u zavisna društva

Zavisnim društvom se smatraju društva nad kojima Banka ima kontrolu odnosno ima prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad društvom u koje je investirala.

Ulaganja u zavisna društva u pojedinačnim finansijskim izveštajima evidentiraju se u skladu sa MRS 27, primenom metode nabavne vrednosti. Metod istorijskog troška zahteva da se ulaganja u zavisna društva evidentiraju po nabavnoj vrednosti (visina investicije) i da se periodično (jednom godišnje) testira na obezvređenje u skladu sa MRS 36.

Ukoliko dođe do obezvređivanja učešća, tj. ukoliko se u naknadnom vrednovanju utvrdi da je nadoknativna vrednost manja od nabavne vrednosti (ili knjigovodstvene vrednosti), onda se nabavna (knjigovodstvena) vrednost učešća umanjuje za ispravke vrednosti i svodi na nadoknativu vrednost. Ispravke vrednosti učešća terete bilans uspeha (rashode) tekućeg perioda.

Prihodi po osnovu ulaganja se priznaju samo ako je zavisno društvo donelo odluku o distribuciji profita.

Konsolidacija finansijskih izveštaja se vrši primenom metode pune konsolidacije koji između ostalog podrazumeva sabiranje „red po red“ istih stavki aktive, pasive, prihoda i rashoda uz eliminisanje svih salda u okviru grupe, transakcija prihoda i rashoda.

3.21. Zalihe

U okviru zaliha iskazuju se materijalne vrednosti stečene po osnovu naplate potraživanja.

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja predstavljaju nekretnine na kojima je inicijalno bila uspostavljena hipoteka u korist Banke, po osnovu obezbeđenja plasmana, a koje je Banka preuzela po osnovu naplate potraživanja.

One su vrednovane po ceni koja je niža od knjigovodstvene vrednosti plasmana koji se naplaćuje iz materijalne vrednosti, ili tržišnih cena, utvrđenih od strane ovlašćenih procenitelja.

3.22. Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, nisu uključena u bilans stanja Banke, već u vanbilansnu evidenciju (Napomena 39.2). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.23. Depoziti i primljeni krediti

Depoziti se iskazuju u visini deponovanih iznosa koji mogu biti uvećani za obračunatu kamatu, što zavisi od obligacionog odnosa između deponenta i Banke.

Depoziti i primljeni krediti se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji im se mogu direktno pripisati, dok se nakon početnog priznavanja, vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metode efektivne kamatne stope.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.24. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva***Rezervisanja*

Rezervisanje se priznaje u slučaju kada se očekuje da će Banka, kao rezultat prošlih događaja, imati sadašnju zakonsku ili ugovornu obavezu, koja se može pouzdano utvrditi i za čije izmirenje je neophodan odliv resursa koji predstavljaju ekonomsku korist za Banku (Napomena 36).

Rezervisanje se utvrđuje diskontovanjem očekivanih budućih novčanih odliva, primenom diskontne stope pre poreza, koja odražava trenutnu tržišnu procenu vremenske vrednosti novca i, po potrebi, rizika specifičnih za datu obavezu.

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje (Napomena 39.1), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.25. Finansijske garancije

Finansijske garancije predstavljaju ugovore kojima se Banka obavezuje da izvrši plaćanja njihovim korisnicima za gubitke nastale zbog neispunjavanja obaveze plaćanja određenog dužnika po dospeću obaveze, a u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta.

Obaveze po finansijskim garancijama se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a inicijalna fer vrednost se amortizuje tokom trajanja finansijske garancije. Obaveza po osnovu garancije se naknadno odmerava u iznosu koji je veći od amortizovane vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanog budućeg plaćanja (kada je plaćanje po osnovu garancije verovatno). Finansijske garancije se evidentiraju u okviru vanbilansnih stavki.

3.26. Beneficije zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka plaća doprinose državnim fondovima kojima se štiti socijalna sigurnost radnika. To su doprinosi na teret zaposlenih koje Banka obračunava po propisanim stopama, obustavlja od bruto zarada i uplaćuje fondovima. Banka takođe obračunava i doprinose za zaposlene na teret poslodavca i uplaćuje ih tim fondovima.

U skladu sa Zakonom o radu, Banka je u obavezi da isplati zaposlenima otpremnine za odlazak u penziju, a u skladu sa svojim aktima isplaćuje i jubilarne nagrade za ostvarenih 10, 20, 30 i 40 godina rada u Banci.

Dugoročne obaveze po osnovu rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade u skladu sa MRS 19, predstavljaju sadašnju vrednost očekivanih budućih isplata utvrđenih aktuarskim odmeravanjem uz korišćenje pretpostavki obelodanjenih u Napomeni 36(b).

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćena u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

3.27. Kapital

Kapital Banke obuhvata osnivačke akcije, akcije narednih emisija, emisiju premiju, rezerve, rezerve fer vrednosti, akumulirani rezultat tekuće godine i rezultat prethodnih perioda. Kapital Banke formiran je iz uloženi sredstava osnivača Banke u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u kapital Banke.

Dobici i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, kao i ispravka vrednosti ovih hartija od vrednosti u skladu sa MSFI 9 se evidentiraju u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu navedenih hartija od vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.28. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima**

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 „Obelodanjivanje povezanih strana“.

Odnosi između Banke i njenih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 40).

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na kapital i finansijski rezultat Banke kao posledica transakcija koje Banka obavlja i makroekonomskog okruženja u kome posluje. Dugoročni cilj Banke u upravljanju rizicima je da se minimiziraju negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke usled izloženosti Banke rizicima.

Rizici su sastavni deo bankarskog poslovanja i nemoguće ih je u potpunosti eliminisati. Bitno je međutim da se rizicima upravlja na takav način da se oni svedu u granice prihvatljive za sve zainteresovane strane: vlasnika kapitala, kreditore, deponente i regulatore.

Proces upravljanja rizicima podrazumeva kontinuirano identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, preduzimanje mera za ublažavanje rizika, praćenje i kontrolu rizika, odnosno uspostavljanje sistema limita izloženosti rizicima kao i izveštavanje o rizicima u skladu sa internim aktima Banke i odlukama regulatora. Adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja jedan od ključnih elemenata u obezbeđivanju stabilnosti poslovanja Banke.

Praćenje i kontrola rizika su prvenstveno zasnovani na uspostavljanju procedura i sistema limita. Uspostavljeni limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Banka kontinuirano prati sve izmene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima, analizira uticaj na nivo rizika i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa aktuelnim propisima.

Sistem upravljanja rizicima

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je definisan:

- Strategijom upravljanja rizicima;
- Strategijom i planom upravljanja kapitalom;
- Politikom za upravljanje rizicima;
- Procedurama za upravljanje pojedinačnim rizicima;
- Metodologijama kojima Banka detaljnije definiše metode i pristupe koji se koriste u sistemu upravljanja pojedinačnim rizicima; i
- Ostalim aktima Banke.

Strategija za upravljanje rizicima definiše principe upravljanja rizicima u cilju obezbeđenja adekvatne procene svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i odgovarajućeg kapitala potrebnog da podrži realizaciju strateških ciljeva Banke, u skladu sa Poslovnom politikom i strategijom Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Sistem upravljanja rizicima (Nastavak)

Strategijom upravljanja rizicima definisani su:

- svi rizici kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
- dugoročni ciljevi u upravljanju rizicima, utvrđeni Poslovnom politikom i strategijom Banke, kao i sklonost i toleranciju ka rizicima određenu u skladu sa tim ciljevima;
- osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala;
- obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima; i
- kriterijumi za utvrđivanje loše aktive Banke, osnovna načela upravljanja tom aktivom, kao i najviši prihvatljivi nivo loše aktive Banke.

Politikom za upravljanje rizicima Banka utvrđuje osnovne principe upravljanja rizicima, a naročito definiše organizaciju procesa upravljanja rizicima, osnove za procenu rizičnog profila Banke, odnosno za identifikovanje i merenje rizika, mere za ublažavanje i praćenje pojedinačnih rizika, sistem unutrašnjih kontrola za upravljanje rizicima, uspostavljanje sistema limita za pojedine rizike kao i postupanje u slučaju prekoračenja definisanih limita, način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala, uspostavlja okvir i učestalost stres testiranja pojedinačnih vrsta rizika. Dodatno, Politikom za upravljanje rizicima se utvrđuje i obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima.

Procedurama za upravljanje rizicima Banka detaljnije definiše proces identifikovanja, merenja, odnosno procene rizika kao i postupak ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, izveštavanje o rizicima kojima je Banka izložena, kao i nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova Banke u sistemu upravljanja rizicima.

Dodatno, Banka posebnom procedurom definiše aktivnosti, pravila postupanja zaposlenih, ovlašćenja i odgovornosti u vezi sa:

- upravljanjem plasmanima u kašnjenju iz segmenta privrede, javnog i finansijskog sektora koji imaju kašnjenja koja su manja od 90 dana; i
- u vezi sa problematičnim plasmanima koje Banka ima prema klijentima pravnim licima u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno prema svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate.

Pojedinačnim metodologijama Banka je detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste za merenje izloženosti pojedinačnim rizicima.

Nadležnosti

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka rizicima.

Radi adekvatnog upravljanja rizicima, Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i u cilju sprečavanja sukoba interesa uspostavila je odvojenost funkcija preuzimanja rizika (front office) od funkcija upravljanja rizicima (middle office) i aktivnosti podrške (back office). Ovakva organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja rizicima u praksi.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

Skupština Banke - usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od najmanje tri godine, usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti odnosno pokriću gubitaka. Dodatno, Skupština odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u druga lica u finansijskom sektoru ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Nadležnosti (Nastavak)

Upravni odbor Banke je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom i Metodologije za procenu internih kapitalnih zahteva, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, usvajanje Kriznog plana likvidnosti i Plana oporavka Banke, kao i za ostale aktivnosti propisane Zakonom o bankama. Dodatno, Upravni odbor vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje Poslovne politike i Strategije Banke sa strateškim planom za trogodišnji period, Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Politike sistema unutrašnjih kontrola, za usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje pojedinačnim rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika kao i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena. Izvršni odbor Banke redovno izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene usvojene Politike i procedura za upravljanje rizicima.

Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje predloga Strategije i Politike Banke vezano za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema internih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor za praćenje poslovanja je nadležan za analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih internih akata: Strategije i Politike za upravljanje rizicima i Politike sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje tržišnim rizicima, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Komiteta za rizike je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku zemlje, riziku koncentracije, riziku ulaganja i ostalim rizicima i Izvršnom odboru Banke predlaže mere za upravljanje tim rizicima. Komitet za rizike se sastaje u skladu sa dinamikom propisanom Poslovnikom.

Komiteta za praćenje klijenata je odgovoran za praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnih klijenata i uočavanje povećanog kreditnog rizika, odnosno za praćenje potraživanja od klijenata u docnji i klijenata kod kojih je moguće uvećanje kreditnog rizika. Uloga ovog Komiteta je da razmatra potencijalno problematične klijente i plasmane, kao i da preduzme određene aktivnosti kako bi se unapredio status ovih plasmana/klijenata. Komitet je takođe zadužen za praćenje statusa ranije predloženih mera i odluka sa sednica Komiteta. Komitet za praćenje klijenata se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Kreditni odbori Banke odlučuju o kreditnim zahtevima / plasmanima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analiziraju izloženost Banke kreditnim rizicima, kamatnom i tržišnom riziku. Upravni odbor Banke donosi Odluku o formiranju kreditnih odbora Banke i imenovanju članova sledećih kreditnih odbora:

- Kreditni odbor za privredu i javni sektor; i
- Kreditni odbor za stanovništvo i MSP.

Službe upravljanja kreditnim rizikom (Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru i Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP) vrše identifikovanje, merenje odnosno procenu i upravljanje kreditnim rizikom neproblematičnih klijenata koji pripadaju segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora, odnosno segmentu stanovništva i malih i srednjih preduzeća.

Služba monitoringa vrši praćenje, analizu, kontrolu i izveštavanje o potraživanjima od potencijalno problematičnih klijenata koji se upravljaju od strane OJ prodaje u segmentima privrede, javnog sektora, finansijskih institucija, stanovništva i malih klijenata, kao i praćenje, kontrolu i izveštavanje o ugovorenim sredstvima obezbeđenja, važnosti procena vrednosti i polisa osiguranja hipotekovanih nepokretnosti, valjanosti podataka vezanih za ugovorena sredstva obezbeđenja unetih u *Collateral Management System*, statusu ugovorenih naknadnih uslova sa kreditnim klijentima Banke i dr.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****Nadležnosti (Nastavak)**

Sektor kontrole rizika predlaže za usvajanje Strategiju, Politiku, procedure i metodologije za upravljanje rizicima. Sektor je odgovoran za implementaciju i održavanje metodologija i procedura vezanih za rizike, sa aspekta obezbeđenja nezavisnog procesa kontrole rizika. Ovaj Sektor takođe obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor kontrole rizika se sastoji iz dve službe:

- Služba kontrole kreditnog rizika; i
- Služba kontrole rizika likvidnosti, tržišnih rizika i operativnih rizika.

Sektor naplate problematičnih plasmana - u cilju implementacije strategije za rešavanje problema loše aktive Banke, koja je sastavni deo strategije za upravljanje rizicima, Banka je u okviru svoje organizacione strukture uspostavila ovaj Sektor kao posebnu organizacionu jedinicu za upravljanje lošom aktivom i isti je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika. Osnovna funkcija ovog Sektora je upravljanje naplatom problematičnih plasmana klijenata - pravnih i fizičkih lica, preduzetnika i registrovanih poljoprivrednih gazdinstava i upravljanje ranom naplatom plasmana u kašnjenju klijenata fizičkih lica.

Sektor računovodstva i izveštavanja za osnovnu funkciju ima vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja i izveštavanje Narodne banke Srbije i drugih eksternih korisnika.

Služba za planiranje, analizu i kontrolu pruža odgovarajuću podršku svim učesnicima u procesu planiranja raspoloživog internog kapitala kao i u pripremi Finansijskog plana Banke, a koji se uzima kao osnova za planiranje raspoloživog internog kapitala.

Sektor sredstava i upravljanja bilansom je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnom pozicijom i deviznom pozicijom Banke. Poslovanje ovog Sektora je organizovano kroz dve službe: Služba trgovanja, prodaje i odnosa sa finansijskim institucijama i Služba upravljanja bilansom i likvidnošću.

Sektor za operacije koji kroz svoje operativno poslovanje vrši funkciju podrške, kroz upravljanje operativnim poslovima Banke u oblastima poslovne podrške, platnog prometa, kreditne i depozitne administracije.

Služba unutrašnje revizije je odgovorna za kontinuiran nadzor sprovođenja politika i procedura za upravljanje rizicima kao i za redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja Banke.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja odgovoran je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke, kao i za upravljanje tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od pranja novca i finansiranja terorizma, rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik. Osnovna funkcija ovog Sektora je sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke na način kojim se omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke.

U svom poslovanju Banka je posebno izložena sledećim vrstama rizika: kreditnom i sa njim povezanim rizicima, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku izloženosti odnosno riziku koncentracije, riziku ulaganja i riziku zemlje.

4.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Banka je internom Politikom kreditiranja, procedurama i metodologijama kreditiranja definisala kriterijume za odobravanje plasmana, izmenu uslova korišćenja i izmirenja obaveza po odobrenim plasmanima, reprogramiranje i restrukturiranje potraživanja i dr. Politikom kreditiranja se utvrđuju opšti uslovi i način poslovanja sa klijentima Banke kao i osnove kreditiranja segmenata privrede, javnog sektora, stanovništva i MSP i upravljanje kreditnim rizikom u navedenim segmentima.

Proces odobravanja plasmana zavisi od tipa klijenta, vrste, karakteristika i namene plasmana, instrumenata obezbeđenja plasmana i dr.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

U cilju sprovođenja politike optimalne izloženosti kreditnom riziku, Banka ocenjuje bonitet, odnosno finansijsko stanje i kreditnu sposobnost svakog dužnika kako u momentu podnošenja zahteva za odobrenje određenog plasmana tako i naknadno, kada se isti javi sa zahtevom za bilo koji novi plasman ili kao deo redovnog i kontinuiranog praćenja performansi dužnika.

Analiza finansijskog stanja i kreditne sposobnosti dužnika, urednosti u izmirivanju obaveza u prošlosti, kao i analiza vrednosti ponuđenog instrumenta zaštite od rizika, na pojedinačnom nivou odnosno za svaki pojedinačni plasman, vrši se u okviru organizacionih delova Banke u kojima je predmetni zahtev za plasman podnet, a konačnu procenu kreditnog rizika po zahtevanom plasmanu vrši Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, odnosno Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP u zavisnosti od sektora kome dužnik pripada.

Kreditni predlog se formira na osnovu analize podataka iz finansijskog izveštaja dužnika, podataka o zaduženosti na osnovu podataka dobijenih od samih dužnika i podataka iz izveštaja iz Kreditnog biroa, podataka iz RIR-a o likvidnosti računa, podataka o poslovnim odnosima sa kupcima i dobavljačima koje dostavlja dužnik zajedno sa ostalom pratećom dokumentacijom, podataka iz poslovnog ili biznis plana i dr.

U analizi, Banka se pridržava zahteva regulative Narodne banke Srbije kao i internih procedura, a sve u cilju procene potencijalnih rizika koji mogu nastati u vezi sa nemogućnošću dužnika da izmiri svoje obaveze prema Banci.

U cilju ublažavanja kreditnog rizika, prilikom odobravanja određenih plasmana zahtevaju se sredstva obezbeđenja. Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate plasman su opredeljeni analizom boniteta dužnika, vrstom i stepenom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana, kao i iznosom plasmana.

Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog potraživanja, na nivou pojedinačnog dužnika, kao i na nivou celokupnog portfolija potraživanja Banke.

Praćenje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog dužnika zasniva se na obezbeđenju ažurnih podataka o finansijskom stanju i kreditnoj sposobnosti dužnika, tržišnoj vrednosti sredstava obezbeđenja, dok se praćenje kreditnog rizika na nivou kreditnog portfolija Banke sprovodi analizom promena na nivou grupe klijenata sa sličnim nivoom rizika i karakteristikama a u cilju utvrđivanja i upravljanja stanjem i kvalitetom aktive.

Praćenje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog potraživanja, tj. dužnika/grupe povezanih lica se vrši u okviru Sektora za poslovanje sa privredom i javnim sektorom, Sektora poslova sa stanovništvom i MSP, Službe upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, Službe upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP, Sektora naplate problematičnih plasmana i Službe monitoringa.

Praćenje kreditnog rizika na nivou kreditnog portfolija Banke se vrši u Službi monitoringa, kao i u okviru Službe kontrole kreditnog rizika.

Na nivou kreditnog portfolija Sektor kontrole rizika / Služba kontrole kreditnog rizika najmanje na kvartalnom nivou vrši procenu / obračun obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, odnosno vrši priznavanje i merenje očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI 9).

Banka takođe na kvartalnom nivou vrši klasifikaciju svoje bilansne aktive vanbilansnih stavki u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Banka osim kredita izdaje garancije i akreditive svojim klijentima i po tom osnovu ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići i/ili ublažiti kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za kreditni rizik.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Merenje i procena kreditnog rizika

Kreditni rizik se procenjuje i meri primenom kvantitativnih i kvalitativnih kriterijuma na osnovu kojih se dužnici i njihova potraživanja svrstavaju u odgovarajuće rizične kategorije, a u skladu sa:

- Metodologijom Banke za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki;
- Metodologijama za identifikovanje i merenje kreditnog rizika koji proističe iz uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje dužnika; i
- Metodologijom Banke za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9.

Prema interno definisanoj Metodologiji za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki zasnovanoj na odredbama Odluke Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke procena kreditnog rizika Banka vrši na osnovu sledećih osnovnih kriterijuma:

- blagovremenosti, odnosno docnje dužnika u izmirivanju obaveza (trenutna i u poslednjih godinu dana);
- procene finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika; i
- kvaliteta sredstava obezbeđenja potraživanja.

Na osnovu navedenih kriterijuma potraživanja dužnika se klasifikuju u jednu od sledećih kategorija: A, B, V, G ili D.

Procena obezvređenja potraživanja

Procenu obezvređenja bilansnih i vanbilansnih potraživanja Banka vrši u skladu sa svojom računovodstvenom politikom i Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9 (u daljem tekstu: „Metodologija za procenu obezvređenja“).

Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9 definisala kriterijume za razvrstavanje bilansne aktive i vanbilansnih stavki u nivoe obezvređenja (Nivo 1, 2 i 3) u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja, uključujući i kriterijume za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi.

Vanbilansne izloženosti su uključene u obračun EAD uz primenu faktora kreditne konverzije (CCF) definisanih Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke.

Banka je dužna da najmanje jednom u tri meseca za sve finansijske instrumente:

- procenjuje kvalitet potraživanja, utvrđuje da li postoji objektivni dokaz obezvređenja; i
- procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja i obračunava iznos obezvređenja po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka.

Banka je tokom 2022. godine u procesu obračuna obezvređenja primenila interni rejting za razvrstavanje klijenata u nivoe kreditnog rizika. Model internog rejtinga definiše nivo kreditnog kvaliteta pojedinačnog klijenta i shodno tome odgovarajući nivo verovatnoće neizvršenja obaveza.

Banka koristi rejting skalu koja uključuje 26 kategorija rejtinga, od kojih 25 kategorija kod kojih ne postoji status neizmirenja obaveza i jedna kategorija koja označava status neizmirenja obaveza.

Ekspertske rejting model je razvijen za klijente sa specifičnim karakteristikama kod kojih Banka nije bila u mogućnosti da razvije adekvatan statistički PD model, pre svega zbog nedostatka statistički relevantnog ukupnog broja klijenata i/ili beznačajnog broja default-a ovih klijenata.

Banka je za sledeća portfolia primenila ekspertske rejtinge: lokalna samouprava, javna preduzeća, finansijske institucije, novoosnovana preduzeća i projektna finansiranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena obezvređenja potraživanja (Nastavak)

EAD – Izloženost u trenutku defaulta

Izloženost u trenutku defaulta se izračunava kao zbir bilansne i vanbilansne izloženosti. Vanbilansne izloženosti su uključene u obračun EAD uz primenu faktora kreditne konverzije (CCF) definisanih Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke.

PD –verovatnoća neizvršavanja obaveza

Za potrebe obračuna obezvređenja, verovatnoća nastanka default-a (PD) procenjuje se korišćenjem tranzicionih matrica koje pokazuju tranzicije dužnika iz različitih performing rejtinga u default u periodu između dva datuma. Polazna osnova su migracione matrice koje Banka obračunava posmatrajući godišnje migracije klijenata po rejtingima u kategoriju default-a (po broju) za svaki mesec za 6 godina unazad u odnosu na datum obračuna. Za obračun PD dobijena ttc (through the cycle) matrica se množi onoliko puta koliko je preostalo godina do preostalog roka dospeća plasmana.

Uticaj makroekonomskih kretanja

Banka za potrebe utvrđivanja forward looking komponente PD-a, koristi Z-shift pristup.

Prilikom razvoja modela za utvrđivanje nezavisnih makroekonomskih varijabli Banka je koristila statističke modele i modele linearne regresije. Analizom pretpostavki utvrđene su varijable koje imaju značajan uticaj na kretanje default rate - a.

Da bi definisala gubitke od kreditnog rizika na osnovu MSFI 9, Banka izračunava različita makroekonomska scenarija i njihove verovatnoće nastanka. Banka tom prilikom koristi metod distribucije grešaka, definišući distribuciju grešaka preko koje se procenjuje verovatnoća za određenu vrednost greške.

Izračunavaju se tri različita makroekonomska scenarija i verovatnoće njihovog nastanka. Osnovni scenario učestvuje sa 60%, pesimistični sa 30%, dok optimistični učestvuje sa 10%. Proračuni su zasnovani na istorijski ostvarenim i predviđenim vrednostima GDP-a za tekuću godinu i dve godine unapred, a na bazi podataka objavljenih od strane IMF-a. Rast GDP, kao makroekonomska varijabla, pokazala je najbolju prediktivnu sposobnost za sve tipove portfolija.

Korišćene vrednosti GDP-a i odgovarajućih verovatnoća dati su u tabeli u nastavku:

	Scenario		
	Pesimističan	Osnovni	Optimističan
GDP [%]	2.09	3.28	6.2

LGD –gubitak u slučaju nastupanja neizmirenja obaveza

Parametar LGD, predstavlja procenu gubitka kod pojedinačnog finansijskog instrumenta, pod pretpostavkom *default-a*, odnosno statusa neizmirenja obaveza. U svojoj proceni kreditnih gubitaka, Banka želi da odrazi mogućnost naplate novčanih tokova kako iz redovnih novčanih tokova, ali i kolateralu i drugih sredstava obezbeđenja, koji su direktno povezani sa finansijskim instrumentom.

Banka primenjuje generalno koncept odvojenog obračuna LGD - ja: za obezbeđeni deo potraživanja („LGD secured“) i za neobezbeđeni deo potraživanja („LGD unsecured“) u zavisnosti od stepena obezbeđenosti pojedinačnog plasmana za obračun obezvređenja za potraživanja u Nivou 1 i 2. Za projektna finansiranja i finansiranja na bazi kolateralu LGD unsecured je jednak 100%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.1. Kreditni rizik (Nastavak)***Procena obezvređenja potraživanja (Nastavak)**Objektivni dokaz obezvređenja i značajno povećanje kreditnog rizika*

Prilikom procene očekivanih kreditnih gubitaka za potrebe obračuna ispravke vrednosti, Banka procenjuje za sve finansijske instrumente pojedinačno (na nivou pojedinačne partije) da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika odnosno default-a i na osnovu toga vrši raspodelu potraživanja po nivoima:

- Nivo 1 pokriva sve nove finansijske instrumente u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno povećanje kreditnog rizika od trenutka inicijalnog priznavanja, ali ne postoji objektivni dokaz obezvređenja po osnovu kreditnih gubitaka; i
- Nivo 3 pokriva finansijske instrumente kod kojih postoji objektivni dokaz obezvređenja na izveštajni datum.

Default, odnosno status neizmirenja obaveza, je definisan kao materijalno značajno kašnjenje od najmanje 90 dana na nivou pojedinačnog finansijskog instrumenta. Default može biti identifikovan i pre kašnjenja od 90 dana ukoliko se identifikuju drugi kvantitativni ili kvalitativni kriterijumi koji ukazuju na postojanje objektivnog dokaza obezvređenja finansijskog sredstva. Za te potrebe, Banka je identifikovala listu indikatora koje sagledava radi identifikacije statusa default-a.

U slučaju da klijent Banke kasni manje od 90 dana, default oznaka se dodeljuje partiji kredita ukoliko postoji procena Banke da je sposobnost dužnika da otplati dug pogoršana i da je otplata duga u punom iznosu dovedena u pitanje. Navedena procena vrši se na osnovu sledećih kriterijuma:

- finansijski položaj klijenta ukazuje da ne postoji otplatni kapacitet za uredno izmirivanje obaveza, u granicama kašnjenja do 90 dana ili da je otplata duga u punom iznosu ugrožena;
- od strane drugih poverilaca pokrenut postupak izvršenja na imovini klijenta, značajne za poslovanje klijenta;
- od strane klijenta podnet nadležnom sudu Unapred pripremljeni plan reorganizacije (UPPR); i
- nad klijentom otvoren stečajni postupak.

Problematično potraživanje je potraživanje po osnovu koga je dužnik u docnji duže od 90 dana, ili po osnovu plaćanja kamate ili glavnice, po kome je kamata u visini tromesečnog iznosa (i viša) pripisana dugu, kapitalizovana, refinansirana ili je njeno plaćanje odloženo i po osnovu koga dužnik kasni manje od 90 dana, ali je Banka procenila da je sposobnost dužnika da otplati dug pogoršana i da je otplata duga u punom iznosu dovedena u pitanje. Ostala potraživanja razvrstana su u performing.

Utvrđivanje značajnog povećanja kreditnog rizika

U Nivo 2 svrstavaju se potraživanja kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na momenat inicijalnog priznavanja. Kriterijumi značajnog povećanja kreditnog rizika su:

- Materijalno značajno kašnjenje duže od 30 a do 90 dana,
- Relativno pogoršanje lifetime PD-a iznad praga od 200% za pravna lica i 250% za fizička lica, na izveštajni datum u odnosu na datum odobrenja plasmata,
- Potraživanje je restruktuirano usled finansijskih poteškoća (oznaka FPE),
- Potraživanje od klijenta koji je svrstan u crvenu EWS zonu u skladu sa procedurama za monitoring klijenata,
- Komitet za praćenje klijenata je doneo odluku da se potraživanje/klijent prebaci iz Nivoa 1 u Nivo 2.

Klijenti sa rejtingom R8 ili boljim smatraju se klijentima sa niskim kreditnim rizikom na izveštajni datum i ne mogu biti klasifikovani u Stage 2 po osnovu kriterijuma relativne promene PD-a.

Potraživanja od banaka i države: Pogoršanje rejtinga eksterne rejting agencije koje dovodi do prelaska iz nekog od investment rejtinga (Aaa-Baa3) u neki od non-investment rejtinga (Ba-C).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.1. Kreditni rizik (Nastavak)***Procena obezvređenja potraživanja (Nastavak)*

Prema Metodologiji za obračun obezvređenja Banka obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvređenja (finansijska sredstva u Nivou 2 i 3 redom), odnosno do iznosa koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u Nivou 1).

Obračun obezvređenja – Nivo 1

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom čitavog roka trajanja finansijskog sredstva i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja, ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Obračun obezvređenja – Nivo 2

Očekivani gubitak predstavlja verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta.

Obračun obezvređenja – Nivo 3

Procena obračuna ispravke vrednosti za izloženosti koje se nalaze u Nivou 3 se vrši za sve izloženosti sa identifikovanim statusom neizmirenja obaveza - statusom default-a.

Za ove finansijske instrumente, ispravka vrednosti se obračunava kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine diskontovanih efektivnom kamatnom stopom finansijskog sredstva.

Banka će za potrebe obračuna obezvređenja otkupljenih ili odobrenih finansijskih sredstava sa identifikovanim objektivnim dokazom obezvređenja u momentu inicijalnog priznavanja tj. finansijskih sredstava koja se nalaze u statusu POCI vršiti obračun na način da uvaži objektivne okolnosti moguće naplate istih u momentu obračuna. Objektivne okolnosti moraju se zasnivati na svim relevantnim činjenicama bitnim za naplatu ovih potraživanja. To podrazumeva moguća scenarija naplate koja uvažavaju potencijalni izvor naplate i rok u kome se naplata može očekivati.

1) Procena na pojedinačnoj osnovi

Banka u obračunu obezvređenja deo klijenata sagledava na individualnoj osnovi. Pojedinačno značajna izloženost - izloženost koja prelazi 18,000,000 dinara na nivou klijenta - pravnog lica, odnosno 12,000,000 dinara na nivou klijenta - fizičkog lica.

Kako u skladu sa standardom, očekivani kreditni gubici predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka, Banka uvažava postojanje više mogućih scenarija naplate prilikom procene očekivanih budućih tokova gotovine: realizacija kolaterala, naplata iz redovnih novčanih tokova, restrukturiranje i reprogramiranje, stečaj, prodaja potraživanja, namirenje i sve ostalo što se smatra relevantnim.

Prilikom definisanja scenarija, Banka polazi od definisanih strategija naplate koje definišu Sektor naplate problematičnih plasmana, Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, Služba upravljanja kreditnim rizikom – stanovništvo i MSP, u saradnji sa nadležnim Sektorima/Službama prodaje a na osnovu, između ostalog i zaključaka /mera sa Komiteta za praćenje klijenata.

Prilikom određivanja procenata verovatnoće određenih scenarija, Banka se vodi istorijom realizacije i naplate problematičnih plasmana, ali i specifičnostima pojedinačnih izloženosti kao i svim ostalim raspoloživim informacijama koje mogu biti relevantne u proceni verovatnoće realizacije određene strategije naplate.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.1. Kreditni rizik (Nastavak)***Procena obezvređenja potraživanja (Nastavak)**2) Grupna procena*

Za izloženosti za koje se ne primenjuje procena na pojedinačnoj osnovi, primenjuje se grupni pristup, koji podrazumeva grupisanje preostalih finansijskih instrumenata u Nivou 3 po podsegmentima:

1. pravna lica
2. fizička lica
3. finansijske institucije
4. izloženosti prema državama i ostalim državnim institucijama.

Banka dalje u okviru svakog podsegmenta deli dužnike po kategorijama na grupe R1-R26 koji su grupisani prema internom rejting modelu Banke. Klijenti sa rejtingom R26 su klijenti u statusu default.

Pristup segmentu izloženosti prema državama i finansijskim organizacijama

Kako Banka ne poseduje adekvatnu istoriju u pogledu migracija i default-a izloženosti prema državama i finansijskim institucijama, prilikom procene ispravke vrednosti i rizika default-a izloženosti po osnovu finansijskih instrumenata država, njenih organa kao i finansijskih institucija, oslanja se na podatke eksterne rejting agencije Moody's.

Za Banke koje nemaju određen rejting eksterne rejting agencije (Moody's), uzima se u obzir rejting države u kojoj banka ima sedište.

Obračun ispravke vrednosti i rezervisanja po zemljama

Banka obračunava dodatnu ispravku po osnovu rizika zemlje za klijente sa značajnim izloženostima iz zemalja koje imaju rejting koji ih svrstava u nivo kreditnog kvaliteta 4 i lošiji (nivo izloženosti definisan Metodologijom za procenu obezvređenja). Za navedene klijente, stopa ispravke se obračunava tako što se obračunati PD uvećava za PD koji nosi država porekla.

Obračun ispravke vrednosti za plasmane obezbeđene kolateralima velike vrednosti

Banka će za plasmane iz segmenta pravnih lica i fizičkih lica u delu stambenih kredita, za plasmane obezbeđene kolateralima velike vrednosti primeniti stopu obezvređenja od 0.5% u slučajevima kada predmetna potraživanja ne dobiju obezvređenje.

Ovaj princip primenjuje se za sve partije iz pomenutih segmenata osim onih koje su individualno sagledavane. Iznos izloženosti na koji se primenjuje pomenuti procenat sastoji se od zbira bilansne izloženosti i vanbilansne izloženosti pomnožene faktorom konverzije.

Procena verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama

Procena verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama vrši se na isti način kao za bilansne izloženosti osim primene faktora kreditne konverzije (CCF). Banka koristi CCF faktore definisane Odlukom o adekvatnosti kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku izuzimajući sredstva obezbeđenja ili druga povećanja kreditnog boniteta hartija od vrednosti. Izloženost je zasnovana na knjigovodstvenim iznosima iz bilansa stanja na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine.

U slučaju finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti (tržišna vrednost), prikazani iznosi predstavljaju trenutnu izloženost kreditnom riziku, ali ne i maksimalnu izloženost riziku koji može nastati u budućnosti kao rezultat promena fer vrednosti.

Pregled aktive

U hiljadama dinara 31. decembar 2022.			
	Bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
I Bilansne stavke	407,946,166	(5,566,083)	402,380,083
Gotovina i sredstva kod centrale banke	75,833,126	(28,810)	75,804,316
Potraživanja po osnovu derivata	16,972	-	16,972
Hartije od vrednosti	58,865,297	(121,625)	58,743,672
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	31,692,662	(216,177)	31,476,485
Kredit i potraživanja od komitenata	237,011,621	(5,082,690)	231,928,931
Ostala sredstva	4,526,488	(116,781)	4,409,707
II Vanbilansne stavke	61,025,812	(284,074)	60,741,738
Date garancije, nepokriveni akreditivi, avali	51,800,468	(214,715)	51,585,753
Preuzete neopozive obaveze - po okvirnim kreditima i plasmanima	9,225,344	(69,359)	9,155,985
Ukupno	468,971,978	(5,850,157)	463,121,821

U hiljadama dinara 31. decembar 2021.			
	Bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
I Bilansne stavke	237,522,191	(3,830,866)	233,691,325
Gotovina i sredstva kod centrale banke	33,675,473	(4,735)	33,670,738
Potraživanja po osnovu derivata	19,721	-	19,721
Hartije od vrednosti	47,788,347	(125,319)	47,663,028
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	35,745,861	(21,953)	35,723,908
Kredit i potraživanja od komitenata	119,973,199	(3,581,112)	116,392,087
Ostala sredstva	319,590	(97,747)	221,843
II Vanbilansne stavke	26,614,410	(147,366)	26,467,044
Date garancije, nepokriveni akreditivi, avali	25,684,626	(147,366)	25,537,260
Preuzete neopozive obaveze - po okvirnim kreditima i plasmanima	929,784	-	929,784
Ukupno	264,136,601	(3,978,232)	260,158,369

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Kvalitet portfolija

Sljedeća tabela prikazuje kvalitet **bruto portfolija** na osnovu internog rejtinga Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine:

U hiljadama dinara											31. decembar 2022.
Rejting	Plasmani komitentima			Plasmani bankama			Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku			Ukupno
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
R1	1,549,986	17,887	-	39,124	-	-	1,606,997	81,015	-	-	1,688,012
R2	970,882	15,489	-	-	-	-	986,371	57,732	-	-	1,044,103
R3	1,408,983	22,676	-	885,341	-	-	2,317,000	159,050	3	-	2,476,053
R4	3,412,489	26,188	-	-	-	-	3,438,677	140,641	89	-	3,579,407
R5	3,621,894	73,241	-	383,456	-	-	4,078,591	179,471	31	-	4,258,093
R6	4,572,989	103,902	-	-	-	-	4,676,891	1,068,804	5	-	5,745,700
R7	17,677,236	174,044	-	1,579,952	-	-	19,431,232	7,468,903	481	-	26,900,616
R8	7,920,869	253,617	-	3,775	467	-	8,178,728	12,110,161	4,601	-	20,293,490
R9	9,640,291	299,723	-	147	-	-	9,940,161	5,979,082	38,692	2,000	15,959,935
R10	32,697,569	742,115	1,559	-	-	-	33,441,243	8,514,897	1,300,109	-	43,256,249
R11	15,855,102	8,139,732	-	-	-	-	23,994,834	1,715,822	1,244,909	-	26,955,565
R12	12,415,789	401,309	705	559,304	-	-	13,377,107	9,303,426	19,464	100	22,700,097
R13	15,674,640	424,071	-	6,862	-	-	16,105,573	2,008,816	45,330	-	18,159,719
R14	13,233,803	471,222	-	44,782	4	-	13,749,811	3,060,979	69,409	-	16,880,199
R15	16,848,552	536,789	-	2,242	-	-	17,387,583	1,581,188	17,052	-	18,985,823
R16	6,652,246	662,306	-	20,181	25	-	7,334,758	2,297,841	47,954	-	9,680,553
R17	14,563,330	761,365	-	286,744	-	-	15,611,439	756,936	91,859	-	16,460,234
R18	2,121,999	1,787,025	-	-	-	-	3,909,024	27,894	5,344	-	3,942,262
R19	8,398,452	3,332,471	-	-	-	-	11,730,923	337,499	1,748	-	12,070,170
R20	10,373,019	3,205,233	3,196	-	-	-	13,581,448	141,965	999	100	13,724,512
R21	801,843	675,687	4,408	-	-	-	1,481,938	116,770	14,729	-	1,613,437
R22	1,848,761	1,053,630	24,136	-	-	-	2,926,527	40,948	6,890	7,514	2,981,879
R23	3,563,551	541,966	2,653	-	203	-	4,108,373	208,601	442,432	-	4,759,406
R24	161,033	225,230	411	-	-	-	386,674	8,237	448	-	395,359
R25	743,097	1,486,957	2,651	-	-	-	2,232,705	5,218	530	-	2,238,453
R26	-	-	4,788,336	-	-	653,014	5,441,350	-	-	283,411	5,724,761
Aaa - Aa3	-	-	-	834,212	-	-	834,212	-	-	-	834,212
A1-A3	-	-	-	10,629,533	-	-	10,629,533	57	-	-	10,629,590
Baa1-Baa3	-	-	732	3,052,091	-	-	3,052,823	-	-	-	3,052,823
Ba1-Ba3	20,554	-	-	12,443,309	1,296	37,739	12,502,898	-	-	-	12,502,898
B1-B3	-	-	-	228,859	-	-	228,859	7,626	-	-	236,485
Ukupno	206,748,959	25,433,875	4,828,787	30,999,914	1,995	690,753	268,704,283	57,379,579	3,353,108	293,125	329,730,095

							U hiljadama dinara 31. decembar 2021.				
Plasmani komitentima				Plasmani bankama			Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku			Ukupno
Rejting	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
R1	28,261,904	52,068	2,044	1,558,013	-	-	29,874,029	17,429,131	100	-	17,429,231
R2	8,236,698	2,933,574	-	-	-	-	11,170,272	1,288,919	-	100	1,289,019
R3	13,779,635	97,221	1	146	-	-	13,877,003	5,920,889	-	1,543	5,922,432
R4	8,668,087	1,610,588	2	-	-	-	10,278,677	419,008	66,408	-	485,416
R5	8,627,511	1,786,601	2,278	38	-	-	10,416,428	445,443	31,073	100	476,616
R6	23,473,688	992,638	4,994	-	-	-	24,471,320	238,601	40,129	500	279,230
R7	12,429,803	1,497,573	-	-	-	-	13,927,376	560,809	57,836	-	618,645
R8	933,092	503,463	-	463,784	-	-	1,900,339	2,206	6,553	600	9,359
R9	36,631	879,784	43	-	-	-	916,458	31,604	14,614	-	46,218
R10	-	-	5,083,329	-	-	-	5,083,329	-	-	3,284	3,284
Ostalo nije pokriveno modelima	23,684	-	1,086	-	-	-	24,770	-	-	-	-
Aaa-Aa3	55,179	-	-	2,563,188	-	-	2,618,367	-	-	-	-
A1-A3	-	-	-	17,744,160	-	-	17,744,160	284	-	-	284
Baa1-Baa3	-	-	-	6,742,567	-	-	6,742,567	-	-	-	-
Ba1-Ba3	-	-	-	6,390,515	-	23,667	6,414,182	-	-	-	-
B1-B3	-	-	-	259,783	-	-	259,783	54,676	-	-	54,676
Caa1 i niže	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	104,525,912	10,353,510	5,093,777	35,722,194	-	23,667	155,719,060	26,391,570	216,713	6,127	26,614,410

Promene u nivoima izloženosti u najvećoj meri su posledica pripajanja portfolija Naše AIK Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Ispravka vrednosti

Tabele u nastavku analiziraju kretanje ispravke vrednosti tokom godine po klasama aktive:

	U hiljadama dinara 2021.				
<i>Kredit i potraživanja od komitenata</i>	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(2,468,126)	(454,225)	(1,103,113)	(5,900)	(4,031,364)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(2,421,223)	(225,094)	(619,428)	(3)	(3,265,748)
– Prelazak u Nivo 2	(40,693)	(166,730)	(7,945)	-	(215,368)
– Prelazak u Nivo 3	(6,202)	(62,401)	(408,678)	(40)	(477,321)
– POCI	(8)	-	(67,062)	(5,857)	(72,927)
Povećanje ispravke zbog promene kreditnog rizika	(66,785)	(119,010)	(152,159)	-	(337,954)
Smanjenje ispravke zbog promene kreditnog rizika	42,207	126,328	113,062	-	281,597
Nova finansijska sredstva	(4,352,123)	(796,994)	(1,009,439)	(284)	(6,158,840)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	4,670,278	781,580	434,615	4,814	5,891,287
Otpisi i prenos na vanbilans	44,474	31,983	697,470	-	773,927
Uticaj kursa	407	(486)	314	-	235
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(2,129,668)	(430,824)	(1,019,250)	(1,370)	(3,581,112)
	2022.				
<i>Kredit i potraživanja od komitenata</i>	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(2,129,668)	(430,824)	(1,019,250)	(1,370)	(3,581,112)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(1,909,981)	(106,533)	(42,117)	-	(2,058,631)
– Prelazak u Nivo 2	(212,234)	(282,038)	(12,267)	-	(506,539)
– Prelazak u Nivo 3	(7,453)	(42,253)	(964,866)	-	(1,014,572)
– POCI	-	-	-	(1,370)	(1,370)
Povećanje ispravke zbog promene kreditnog rizika	(174,183)	(80,112)	(150,395)	-	(404,690)
Smanjenje ispravke zbog promene kreditnog rizika	285,806	11,877	107,117	-	404,800
Nova finansijska sredstva	(3,655,067)	(2,781,301)	(938,718)	(143)	(7,375,229)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	4,395,052	1,829,659	553,550	870	6,779,131
Promene u modelu	20,581	(95,394)	17,910	(11,975)	(68,878)
Otpisi, prenos na vanbilans, prodaja	(277,767)	243,537	587,901	(9,257)	544,414
Uticaj kursa	6,098	818	22,906	3	29,825
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	(684,018)	(538,490)	(188,443)	-	(1,410,951)
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2022. godine	(2,213,166)	(1,840,230)	(1,007,422)	(21,872)	(5,082,690)

Tokom 2022. godine promene ispravke vrednosti po nivoima su dominantno posledica pripajanja Naše AIK Banke. Pored navedenog, došlo je i do sledećih promena:

- iznos ispravke vrednosti u Nivou 2 je povećan zbog prelaska određenog broja klijenata iz Nivoa 1 u Nivo 2; i
- u Nivou 3 je neznatno povećan iznos ispravke vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Ispravka vrednosti (Nastavak)

U hiljadama dinara 2021.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija				
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(112,711)	-	(54,387)	-
Promene u ispravci vrednosti				
– Prelazak u Nivo 1	(112,644)	-	(54,387)	-
– Prelazak u Nivo 2	-	-	-	-
– Prelazak u Nivo 3	(67)	-	-	(67)
Nova finansijska sredstva	(67,155)	-	(1,425)	-
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	58,459	-	2,891	-
Otpisi, prenos na vanbilans, prodaja	101,598	-	53,498	-
Uticao kursa	(798)	-	(1,923)	-
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(20,607)	-	(1,346)	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija				
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(20,607)	-	(1,346)	-
Promene u ispravci vrednosti				
– Prelazak u Nivo 1	(20,603)	-	-	-
– Prelazak u Nivo 2	(1)	-	-	-
– Prelazak u Nivo 3	(3)	-	(1,346)	-
Nova finansijska sredstva	(119,505)	(1,232)	(9,009)	-
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	119,865	129	11,870	-
Otpisi, prenos na vanbilans, prodaja	-	-	-	-
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	(312)	(2)	(195,581)	-
Uticao kursa	(238)	(209)	-	-
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2022. godine	(20,797)	(1,314)	(194,066)	-
U hiljadama dinara 2021.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI Ukupno
Hartije od vrednosti				
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(13,130)	-	(171,766)	-
Promene u ispravci vrednosti				
– Prelazak u Nivo 1	(13,130)	-	(61,256)	-
– Prelazak u Nivo 3	-	-	(110,510)	-
Nova finansijska sredstva	(20,115)	-	-	-
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	18,422	-	26	-
Otpisi, prenos na vanbilans, prodaja	-	-	61,244	-
Ispravka vrednosti na dan 31. decembar 2021. godine	(14,823)	-	(110,496)	-
Hartije od vrednosti				
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(14,823)	-	(110,496)	-
Promene u ispravci vrednosti				
– Prelazak u Nivo 1	(14,823)	-	-	-
– Prelazak u Nivo 3	-	-	(110,496)	-
Nova finansijska sredstva	(17,031)	(145)	-	-
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	20,871	-	1	-
Ostale promene	(2)	-	-	-
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2022. godine	(10,985)	(145)	(110,495)	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Ispravka vrednosti (Nastavak)

	U hiljadama dinara 2021.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Vanbilansna aktiva					
Rezervisanja na dan					
31. decembra 2020. godine	(39,509)	(2,395)	(1,517)	-	(43,421)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(39,404)	(1,738)	(114)	-	(41,256)
– Prelazak u Nivo 2	(97)	(642)	(62)	-	(801)
– Prelazak u Nivo 3	(8)	(15)	(1,341)	-	(1,364)
Nova finansijska sredstva	(386,637)	(2,218)	(1,344)	-	(390,199)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	279,865	2,836	299	-	283,000
Uticao kursa	3,254	-	-	-	3,254
Rezervisanja na dan					
31. decembra 2021. godine	(143,027)	(1,777)	(2,562)	-	(147,366)
Vanbilansna aktiva					
Rezervisanja na dan					
31. decembra 2021. godine	(143,027)	(1,777)	(2,562)	-	(147,366)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(137,101)	(1,139)	(388)	-	(138,628)
– Prelazak u Nivo 2	(5,420)	(620)	-	-	(6,040)
– Prelazak u Nivo 3	(506)	(18)	(2,174)	-	(2,698)
Nova finansijska sredstva	(243,586)	(78,783)	(5,544)	-	(327,913)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	335,434	3,152	1,448	-	340,034
Efekti promene modela	(14,740)	(4,053)	1,167	-	(17,626)
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	(72,611)	(6,832)	(52,470)	-	(131,913)
Uticao kursa i ostale promene	733	(1)	(22)	-	710
Rezervisanja na dan					
31. decembra 2022. godine	(137,797)	(88,294)	(57,983)	-	(284,074)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih institucija po nivoima rizika

	Izloženost				Ispravka vrednosti			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
U hiljadama dinara								
31. decembar 2022.								
Privredni klijenti	151,669,752	20,742,375	2,915,241	175,327,368	(1,723,808)	(1,407,568)	(399,630)	(3,531,006)
Preduzetnici	3,779,162	308,793	94,407	4,182,362	(46,640)	(14,372)	(15,465)	(76,477)
Ukupno privredni klijenti	155,448,914	21,051,168	3,009,648	179,509,730	(1,770,448)	(1,421,940)	(415,095)	(3,607,483)
Gotovinski krediti	29,091,356	3,019,002	1,176,429	33,286,787	(320,396)	(297,387)	(464,083)	(1,081,866)
Kreditne kartice	2,112,519	192,072	63,155	2,367,746	(15,321)	(8,355)	(17,194)	(40,870)
Tekući računi-overdraft	666,634	25,313	17,453	709,400	(5,561)	(1,464)	(5,732)	(12,757)
Stambeni krediti	18,931,708	864,925	511,905	20,308,538	(89,841)	(117,264)	(81,507)	(288,612)
Poljoprivredni krediti	454,489	255,328	49,465	759,282	(11,386)	(13,611)	(23,723)	(48,720)
Ostalo	22,784	26,067	-	48,851	(172)	(1,441)	-	(1,613)
Ukupno stanovništvo	51,279,490	4,382,707	1,818,407	57,480,604	(442,677)	(439,522)	(592,239)	(1,474,438)
Ukupno	206,728,404	25,433,875	4,828,055	236,990,334	(2,213,125)	(1,861,462)	(1,007,334)	(5,081,921)
Potraživanja od banaka	30,999,914	1,995	690,753	31,692,662	(20,797)	(1,314)	(194,066)	(216,177)
Ostalo - nije pokriveno modelima	20,555	-	732	21,287	(41)	-	(728)	(769)

	Izloženost				Ispravka vrednosti			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
U hiljadama dinara								
31. decembar 2021.								
Privredni klijenti	90,669,722	8,155,108	4,011,922	102,836,752	(2,028,884)	(277,182)	(463,445)	(2,769,511)
Preduzetnici	547,263	132,754	79,156	759,173	(6,998)	(10,198)	(29,454)	(46,650)
Ukupno privredni klijenti	91,216,985	8,287,862	4,091,078	103,595,925	(2,035,882)	(287,380)	(492,899)	(2,816,161)
Gotovinski krediti	7,089,807	1,153,277	446,474	8,689,558	(65,964)	(121,071)	(350,631)	(537,666)
Kreditne kartice	339,708	64,915	16,504	421,127	(5,769)	(4,389)	(14,394)	(24,552)
Tekući računi-overdraft	301,135	23,241	3,361	327,737	(2,155)	(1,106)	(3,087)	(6,348)
Stambeni krediti	5,216,449	735,553	485,699	6,437,701	(18,660)	(10,300)	(138,595)	(167,555)
Poljoprivredni krediti	338,098	88,662	49,575	476,335	(1,189)	(6,578)	(20,128)	(27,895)
Ostalo	46	-	-	46	-	-	-	-
Ukupno stanovništvo	13,285,243	2,065,648	1,001,613	16,352,504	(93,737)	(143,444)	(526,835)	(764,016)
Ukupno	104,502,228	10,353,510	5,092,691	119,948,429	(2,129,619)	(430,824)	(1,019,734)	(3,580,177)
Potraživanja od banaka	35,722,194	-	23,667	35,745,861	(20,607)	-	(1,346)	(21,953)
Ostalo - nije pokriveno modelima	23,684	-	1,086	24,770	(49)	-	(886)	(935)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Banka je razvrstavanje u kategorije rizika uradila na osnovu klasifikacije potraživanja u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki. U nizak rizik su svrstana potraživanja klasifikovana u kategorije A i B, potraživanja klasifikovana u V i G kategoriju su uključena u srednji rizik, dok visok rizik obuhvata potraživanja klasifikovana u kategoriju D.

U nastavku su tabele koje analiziraju pregled izloženosti po klasama aktive i nivoima rizika:

<i>Gotovina i sredstva kod centralne banke</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	75,833,126	-	-
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	75,833,126	-	-
Ispravka vrednosti	(28,810)	-	-

<i>Gotovina i sredstva kod centralne banke</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	33,675,473	-	-
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	33,675,473	-	-
Ispravka vrednosti	(4,735)	-	-

<i>Hartije od vrednosti</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	53,952,686	4,607,087	-
Srednji	179,093	-	-
Visok	15,935	-	110,496
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	54,147,714	4,607,087	110,496
Ispravka vrednosti	(10,985)	(144)	(110,496)

<i>Hartije od vrednosti</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	47,343,380	-	-
Srednji	333,191	-	-
Visok	1,280	-	110,496
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	47,677,851	-	110,496
Ispravka vrednosti	(14,823)	-	(110,496)

<i>Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI
Nizak	29,638,697	1,991	655,982	-
Srednji	977,761	4	34,740	1
Visok	383,456	-	30	-
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	30,999,914	1,995	690,752	1
Ispravka vrednosti	(20,797)	(1,314)	(194,066)	-

<i>Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	35,722,156	-	2,991
Srednji	-	-	20,676
Visok	38	-	-
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	35,722,194	-	23,667
Ispravka vrednosti	(20,607)	-	(1,346)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

<i>Kredit i potraživanja od komitenata</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI
Nizak	149,521,235	19,330,719	591,264	76,461
Srednji	55,587,897	5,111,717	1,873,335	371,112
Visok	1,639,827	991,439	1,011,842	904,773
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	206,748,959	25,433,875	3,476,441	1,352,346
Ispravka vrednosti	(2,213,166)	(1,840,230)	(1,007,422)	(21,872)

<i>Kredit i potraživanja od komitenata</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI
Nizak	68,477,074	6,432,395	378,662	-
Srednji	35,727,171	3,753,282	2,642,156	-
Visok	321,667	167,833	1,809,791	263,168
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	104,525,912	10,353,510	4,830,609	263,168
Ispravka vrednosti	(2,129,668)	(430,824)	(1,019,250)	(1,370)

<i>Ostala sredstva</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI
Nizak	4,263,600	1,207	1,407	5
Srednji	87,745	5,910	4,368	106
Visok	40,463	183	109,424	12,070
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	4,391,808	7,300	115,199	12,181
Ispravka vrednosti	(12,881)	(277)	(103,623)	-

<i>Ostala sredstva</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	138,684	686	17,416
Srednji	47,672	21,431	5,607
Visok	26,263	289	61,542
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	212,619	22,406	84,565
Ispravka vrednosti	(11,838)	(1,574)	(84,335)

<i>Vanbilansna aktiva</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI
Nizak	43,307,515	2,702,847	126,636	1,659
Srednji	13,690,314	616,806	61,268	1,005
Visok	381,750	33,455	100,368	2,189
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	57,379,579	3,353,108	288,272	4,853
Ispravka vrednosti	(137,797)	(88,294)	(57,983)	-

<i>Vanbilansna aktiva</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	22,242,045	169,452	848
Srednji	4,077,724	46,516	434
Visok	71,801	745	4,845
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	26,391,570	216,713	6,127
Ispravka vrednosti	(143,027)	(1,777)	(2,562)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Kreditni sa izmenjenim inicijalno ugovorenim uslovima

Kreditni sa izmenjenim inicijalno ugovorenim uslovima su oni krediti koji su restrukturirani usled pogoršanog finansijskog stanja dužnika, odnosno usled problema u izmirivanju obaveza o rokovima dospeća. Ugovorom o restrukturiranju plasmana bitno se menjaju uslovi u odnosu na prethodni plasman i sva potraživanja od dužnika (odnosno njihov veći deo) zamenjuju se novim plasmanom.

Bitnom promenom uslova smatra se naročito: produženje roka vraćanja glavnice ili plaćanja kamate, smanjenje kamatne stope ili visine potraživanja (otpis dela glavnice pod kojim se podrazumeva prestanak priznavanja tog dela u bilansu, otpis dela obračunate kamate), promena datuma dospeća glavnice i/ili kamate, promena načina valorizacije, i druge promene kojima se olakšava položaj dužnika.

Restrukturiranje plasmana je prihvatljivo za Banku samo ako se radi o plasmanima koji su na drugi način teško naplativi, a restrukturiranje plasmana po programu finansijske konsolidacije omogućava, u roku prihvatljivom za Banku, značajno poboljšanje finansijske situacije dužnika, sa velikim procentom sigurnosti naplate plasmana u ugovorenoj visini i u novim rokovima dospeća, dodatna obezbeđenja u vidu jemaca - pristupioaca dugu ili upisom zaloge na pokretnoj i nepokretnoj imovini dužnika ili trećih lica, a što poboljšava kvalitet aktive.

Prilikom restrukturiranja kredita Banka vrši finansijsku analizu dužnika i ako proceni da će dužnik nakon restrukturiranja kredita ostvarivati novčane tokove koji će biti dovoljni za otplatu glavnice i kamate odlučuje se za proceduru restrukturiranja plasmana. U narednoj tabeli prikazana je bruto izloženost restrukturiranih i reprogramiranih plasmana.

	Restrukturirani		U hiljadama dinara Reprogramirani	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Privredni klijenti	8,195,152	2,449,716	5,629	141,249
Stanovništvo	5,206,413	152,882	10,834	22,545
Ukupno	13,401,565	2,602,598	16,463	163,794

Porast restrukturiranih kredita je posledica spajanja portoflija Banke i Naše AIK Banke usled pripajanja Naše AIK Banke koja ima nešto veći iznos ovih plasmana.

Rizik koncentracije

Banka upravlja rizikom koncentracije uspostavljanjem sistema limita koji obuhvata limite izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (prema sektorima / delatnostima, geografskim područjima, pojedinačnim dužnicima ili grupi povezanih lica, instrumentima kreditne zaštite itd.).

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija po sektorima, neto

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Sektor finansija i osiguranja	29,882,304	35,723,908
Sektor javnih preduzeća	26,568,624	8,894,041
Sektor privrednih društava	128,664,042	78,434,221
Sektor preduzetnika	4,105,840	448,440
Javni sektor	1,326,501	3,195,570
Sektor stanovništva	54,808,258	15,046,300
Sektor stranih lica	16,985,204	9,249,232
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	443,858	712,521
Sektor drugih komitenata	620,785	411,762
Stanje na dan	263,405,416	152,115,995

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Rizik koncentracije (Nastavak)

Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija po geografskim područjima, neto

U hiljadama dinara 31. decembar 2022.				
	Srbija	Evropa	Ostalo	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	14,646,977	15,922,588	906,920	31,476,485
Kredit i potraživanja od komitenata	216,539,076	15,135,212	254,643	231,928,931
UKUPNO AKTIVA	231,186,053	31,057,800	1,161,563	263,405,416

31. decembar 2021.				
	Srbija	Evropa	Ostalo	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	7,913,400	25,089,245	2,721,263	35,723,908
Kredit i potraživanja od komitenata	107,142,855	9,190,722	58,510	116,392,087
UKUPNO AKTIVA	115,056,255	34,279,967	2,779,773	152,115,995

Kredit i potraživanja od komitenata po granama industrije

Naziv industrijske grane	31. decembar 2022.			U hiljadama dinara 31. decembar 2021.		
	Bruto izloženost	Učešće	Ispravka vrednosti	Bruto izloženost	Učešće	Ispravka vrednosti
Stanovništvo	57,480,582	24%	(1,474,415)	16,352,504	14%	(764,016)
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	39,145,016	17%	(734,757)	19,968,331	17%	(1,052,896)
Prerađivačka industrija	32,645,954	14%	(661,621)	16,409,807	14%	(384,762)
Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	20,663,902	9%	(361,561)	5,037,858	4%	(58,517)
Poslovanje nekretninama	19,397,225	8%	(525,158)	19,925,782	17%	(431,314)
Građevinarstvo	15,357,522	6%	(184,750)	11,569,322	10%	(272,402)
Saobraćaj i skladištenje	12,120,227	5%	(436,728)	9,203,313	8%	(193,940)
Informisanje i komunikacije	10,736,444	5%	(127,434)	5,344,843	4%	(70,495)
Usluge smeštaja i ishrane	5,898,305	2%	(248,575)	4,160,150	3%	(35,521)
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	5,050,915	2%	(97,676)	6,338,156	4%	(179,574)
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4,986,131	2%	(71,824)	1,004,886	1%	(24,544)
Rudarstvo	4,589,415	2%	(11,795)	79,041	0%	(1,248)
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	2,630,885	1%	(41,647)	545,824	0%	(5,085)
Finansijska delatnost i delatnost osiguranja	1,496,511	1%	(8,741)	1,152,957	1%	(3,909)
Umetnost, zabava i rekreacija	1,379,767	1%	(57,849)	866,579	1%	(79,789)
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	1,295,085	1%	(2,979)	763,080	1%	(9,217)
Snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	1,135,658	0%	(24,336)	356,845	0%	(4,697)
Zdravstvena i socijalna zaštita	508,037	0%	(7,273)	31,263	0%	(131)
Obrazovanje	347,311	0%	(1,394)	656,649	1%	(400)
Ostale uslužne delatnosti	146,729	0%	(2,177)	206,009	0%	(8,655)
UKUPNO	237,011,621	100%	(5,082,690)	119,973,199	100%	(3,581,112)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Sredstva zaštite od kreditnog rizika

U cilju zaštite od kreditnog rizika, najčešća praksa koju Banka koristi, pored redovnog praćenja poslovanja klijenta, je i pribavljanje sredstava obezbeđenja, kojima se obezbeđuje naplata potraživanja i ublažava kreditni rizik.

Kao standardni instrumenti obezbeđenja potraživanja uzimaju se od dužnika ugovorno ovlašćenje kao i menice sa adekvatnim ovlašćenjem, dok se kao dodatni instrumenti obezbeđenja uzimaju hipoteke na nepokretnostima, zaloga na pokretnoj imovini, delimično ili potpuno pokriće plasmana depozitom, dobijanje garancije druge banke ili drugog pravnog lica, obezbeđenje adekvatnim hartijama od vrednosti, ugovaranje sadužništva drugog pravnog lica koji time postaje solidarni dužnik, a kada se radi o stambenim kreditima uzimaju se i osiguranja kod Nacionalne korporacije za osiguranje stambenih kredita.

U slučaju ugovaranja hipoteke na nepokretnostima ili zaloge na pokretnoj imovini, Banka uvek zahteva procenu vrednosti urađenu od strane ovlašćenog procenitelja, a sve u cilju minimiziranja potencijalnog rizika.

U sledećim pregledima vrednost kolaterala je prikazana prema fer vrednosti kolaterala, tako da je vrednost kolaterala prikazana samo do iznosa bruto plasmana (u slučaju kada vrednost kolaterala prekoračuje iznos kredita). Kada je vrednost kolaterala niža od bruto vrednosti plasmana iskazuje se vrednost kolaterala.

Vrednosti kolaterala i garancija primljenih u cilju ublažavanja izloženosti kreditnom riziku koji proizilazi iz plasmana klijentima, prikazane su u sledećim tabelama:

	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.				
	Hipoteka	Garancije	Depozit	Ostalo	Ukupno
Privredni klijenti	70,868,404	4,683,728	13,463,819	31,363,655	120,379,606
Preduzetnici	738,236	365,173	142,829	2,836	1,249,074
Ukupno privredni klijenti	71,606,640	5,048,901	13,606,648	31,366,491	121,628,680
Gotovinski krediti	305,973	-	537,307	-	843,280
Kreditne kartice	-	-	292,383	-	292,383
Tekući računi-overdraft	-	-	4,010	-	4,010
Stambeni krediti	18,796,021	-	127,559	4,608	18,928,188
Poljoprivredni krediti	349,775	-	23,806	-	373,581
Ostalo	139,034	-	35,620	-	174,654
Ukupno stanovništvo	19,590,803	-	1,020,685	4,608	20,616,096
Ukupno	91,197,443	5,048,901	14,627,333	31,371,099	142,244,776

Povećanje kolateralizacije hipotekom na dan 31. decembra 2022. godine u odnosu na 31. decembar 2021. godine najvećim delom je posledica pripajanja Naše AIK Banke. Kolaterali Naše AIK Banke na dan 31. decembra 2022. godine iznose 32,605,857 hiljada dinara.

Napomena: Deo stambenih kredita koji je pokriven nekretninama osiguran je kod Nacionalne korporacije za osiguranje stambenih kredita (decembar 2022. godine: 4,770,830 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Sredstva zaštite od kreditnog rizika (Nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.				
	Hipoteka	Garancije	Depozit	Ostalo	Ukupno
Privredni klijenti	42,603,531	-	6,258,824	29,097,005	77,959,360
Preduzetnici	402,211	-	75,847	8,552	486,610
Ukupno privredni klijenti	43,005,742	-	6,334,671	29,105,557	78,445,970
Gotovinski krediti	127,751	-	333,535	-	461,286
Kreditne kartice	200	-	287,003	-	287,203
Tekući računi-overdraft	-	-	7,191	-	7,191
Stambeni krediti	5,807,254	-	156,767	-	5,964,021
Poljoprivredni krediti	194,037	-	29,721	217	223,975
Ostalo	74,797	-	38,166	982	113,945
Ukupno stanovništvo	6,204,039	-	852,383	1,199	7,057,621
Ukupno	49,209,781	-	7,187,054	29,106,756	85,503,591

Ostala sredstva obezbeđenja uključuju zaloge na robi, zaloge na potraživanjima, zaloge na opremi, zaloge na akcijama, zaloge na plemenitim metalima.

Odnos visine kredita i procenjene vrednosti nekretnine koja se drži kao kolateral prati se prema rasponu Loan to Value ratio - LTV racio.

Pregled stambenih kredita prema rasponu LTV racija

	31. decembar 2022.	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
<50%	6,762,414	1,979,971
51% - 70%	5,831,296	1,764,852
71% - 100%	7,297,114	2,539,411
100% - 150%	452,281	57,720
>150%	163,828	93,138
ostali	299,502	-
Ukupno	20,806,435	6,435,092
<i>Prosečni LTV</i>	<i>48%</i>	<i>55%</i>

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja

Sredstva obezbeđenja preuzeta od strane Banke u procesu naplate plasmana, prikazana su u narednom pregledu:

	31. decembar 2022.	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
Poslovni objekti (Napomena 33(b))	760,678	728,086
Oprema (Napomena 33(b))	20,102	20,102
Stalna sredstva namenjena prodaji	5,537	5,537
Ukupno	786,317	753,725

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.2. Rizik likvidnosti**

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava); ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Rizik likvidnosti se ogleda u dnevnoj neusklađenosti priliva i odliva, ročnoj neusklađenosti obaveza i potraživanja, neusklađenosti dinarskih i deviznih priliva i odliva, neusklađenosti gotovinskih i bezgotovinskih tokova ili disproporciji nivoa i strukture bilansne i vanbilansne aktive i pasive. U tom smislu, likvidnost Banke podrazumeva sagledavanje ukupne likvidnosti na više načina (dugoročno i kratkoročno, tržišni rizik likvidnosti, rizik koncentracije finansiranja, rizik troškova finansiranja, rizik transfera, likvidnost u gotovinskom poslovanju, likvidnost u bezgotovinskom poslovanju, likvidnost u dinarskom i deviznom poslovanju itd.).

U cilju minimiziranja rizika likvidnosti, Banka:

- vrši diversifikaciju izvora sredstava, po valutama i ročnosti;
- formira i održava dovoljan nivo rezervi likvidnosti;
- upravlja novčanim sredstvima, prati stanja na dinarskom i deviznim računima;
- prati i projektuje buduće novčane tokove i likvidnost; i
- sprovodi periodično testiranje Kriznog plana likvidnosti.

Proces upravljanja rizikom likvidnosti sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti.

Osnovni metod merenja likvidnosti podrazumeva procenu i upoređivanje svih budućih novčanih priliva i odliva po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki u različitim vremenskim intervalima, a sa ciljem utvrđivanja potencijalnih nedostataka likvidnih sredstava, kako u uslovima redovnog poslovanja, tako i u uslovima stresnih događaja, odnosno krize likvidnosti. Za potrebe merenja i praćenja rizika likvidnosti Banka je uspostavila proces:

- dnevnog planiranja i praćenja ostvarenja planova svih priliva i odliva sredstava pojedinačno u svim značajnim valutama u kojima Banka posluje i ukupno za sve valute; i
- praćenja stanja i promena stanja imovina i obaveza za period do njihovog dospeća kao i po značajnim valutama – pojedinačno i ukupno za sve valute.

Merenje rizika likvidnosti podrazumeva obračun i praćenje pokazatelja likvidnosti i praćenje odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita. U cilju zaštite od rizika likvidnosti i merenja, Banka sprovodi racio analizu, GAP analizu kao i stres testiranje. Stres testiranjem sagledavaju se efekti tri tipa scenarija: idiosinkratskog, tržišnog i kombinovanog sa dve varijante težine (adverse i extreme), gde se za potrebe ILAAP prikazuju rezultati kombinovanog adverse scenarija i period preživljavanja u slučaju nastupanja istog.

Pod ublažavanjem rizika likvidnosti podrazumeva se diversifikacija, prenos, smanjenje i/ili izbegavanje rizika koji mogu nastati usled izloženosti riziku likvidnosti. Radi ublažavanja rizika likvidnosti Banka koristi kratkoročne i dugoročne mere zaštite od rizika likvidnosti. Dodatno, Banka sprovodi analize ponašanja deponenata i identifikuje izvore sredstava koji su stabilni pod različitim okolnostima, kao i one koji će se postepeno povlačiti kako se budu pojavljivali problemi i one koji će biti povučeni na prvi znak problema. U cilju ublažavanja rizika likvidnosti, Banka umanjuje oslanjanje na izvore sredstava koji su nestabilni i promenljivi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Banka usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem likvidnosti i užim pokazateljem likvidnosti, koji su se u toku 2022. godine kretali znatno iznad definisanih limita:

	Pokazatelj likvidnosti		Uži pokazatelj likvidnosti		Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR)	
	31.12.2022.	31.12.2021.	31.12.2022.	31.12.2021.	31.12.2022.	31.12.2021.
Na dan	3.42	2.44	2.83	2.22	163%	197%
Prosek godine	2.54	3.03	2.28	2.72	152%	197%
MAX	3.70	4.20	3.36	3.90	204%	272%
MIN	1.77	2.34	1.69	2.08	123%	152%
Regulatorni limit	1.00		0.70		100%	

U procesu merenja rizika likvidnosti Banka koristi i GAP analizu, grupisanjem bilansnih i vanbilansnih pozicija po vremenskim segmentima prema ugovorenom datumu dospeća, tj. očekivanom vremenu za generisanje novčanog toka (priliva ili odliva). Prilikom izrade internog izveštaja GAP-a likvidnosti sagledava se celokupna aktiva, obaveze i vanbilansne stavke koje su potencijalni odliv sredstava i sortiranje istih se vrši u više vremenskih perioda.

Tokom 2022. godine Banka je nastavila unapređenje procesa upravljanja rizikom likvidnosti uvažavajući kontinuirani proces harmonizacije sa standardima Grupe kojoj pripada, kao i efekte uticaja Rusko-Ukrajinske krize. Tokom proteklog perioda u 2022. godini, Banka je bila usklađena sa RAS i interno definisanim limitima i targetima rizika likvidnosti. Rizik likvidnosti se kretao u kontrolisanim okvirima uz aktivno upravljanje i preduzimanje preventivnih mera u cilju minimiziranja izloženosti riziku likvidnosti.

Banka najmanje jednom godišnje testira Krizni plan likvidnosti Banke u slučaju nastanka nepredviđenih događaja i proverava period preživljavanja, način pristupa raspoloživim ili potencijalnim izvorima likvidnosti, a naročito izvorima koji se ne koriste u redovnom poslovanju.

Krizni plan likvidnosti sadrži procedure za rano otkrivanje mogućih problema u vezi sa likvidnošću Banke, koje uključuju listu indikatora ranog upozorenja, imena i funkcije lica odgovornih za identifikovanje problema i lica koja o tome moraju biti obaveštena.

Pregled ročne strukture monetarne aktive i monetarne pasive na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine dat je u nastavku. Ovaj pregled sadrži monetarne bilansne pozicije koje su raspoređene prema preostalom dospeću. Banka je primenila konzervativnu pretpostavku o transakcionim depozitima i depozitima po viđenju koji su u skladu sa tim smešteni u vremenski interval do jednog meseca.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

U hiljadama dinara 31. decembar 2022.						
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina
						Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	75,804,316	-	-	-	-	75,804,316
Potraživanja po osnovu derivata	13,223	3,749	-	-	-	16,972
Hartije od vrednosti	11,200,057	1,473,113	248,452	5,613,961	28,565,283	58,743,672
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih Organizacija	22,490,955	576,214	365,648	35,246	1,019,083	31,476,485
Kredit i potraživanja od komitenata	10,772,700	14,501,149	27,208,338	41,088,893	106,500,108	231,928,931
Ostala sredstva	2,882,240	54,867	328	-	115,930	4,409,707
UKUPNO AKTIVA	123,163,491	16,609,092	27,822,766	46,738,100	136,200,404	402,380,083
Obaveze po osnovu derivata	7,900	-	-	-	-	7,900
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7,650,571	1,701,895	1,227,872	1,096,573	5,112,120	16,789,031
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	175,570,209	27,116,662	19,755,176	37,258,554	48,872,909	309,533,937
Ostale obaveze	2,157,741	68,225	63,295	104,195	862,764	3,273,419
UKUPNO OBAVEZE	185,386,421	28,886,782	21,046,343	38,459,322	54,847,793	329,604,287
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2022. godine	(62,222,930)	(12,277,690)	6,776,423	8,278,778	81,352,611	72,775,796
Kumulativna neto ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2022. godine	(62,222,930)	(74,500,620)	(67,724,197)	(59,445,419)	21,907,192	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.					
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina
						Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	33,670,738	-	-	-	-	33,670,738
Potraživanja po osnovu derivata	19,721	-	-	-	-	19,721
Hartije od vrednosti	11,103,105	2,912,436	1,203,696	227,770	16,436,766	47,663,028
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	30,547,386	822,862	145,769	-	458,238	35,723,908
Kredit i potraživanja od komitenata	1,963,369	5,401,589	9,759,072	15,681,421	68,218,332	116,392,087
Ostala sredstva	12,405	24,811	-	-	71,925	221,843
UKUPNO AKTIVA	77,316,724	9,161,698	11,108,537	15,909,191	85,185,261	233,691,325
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	14,841,785	276,732	1,245,735	1,430,777	6,038	17,801,067
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	98,130,872	22,123,338	10,139,155	23,933,876	25,952,307	181,670,393
Ostale obaveze	1,198,072	72,228	59,396	111,579	424,748	1,890,723
UKUPNO OBAVEZE	114,170,729	22,472,298	11,444,286	25,476,232	26,383,093	201,362,183
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2021. godine	(36,854,005)	(13,310,600)	(335,749)	(9,567,041)	58,802,168	32,329,142
Kumulativna neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2021. godine	(36,854,005)	(50,164,605)	(50,500,354)	(60,067,395)	(1,265,227)	-

Izveštavanje o riziku likvidnosti obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja i sprovodi se na dnevnom nivou i po utvrđenoj dinamici, a u skladu sa definisanim sistemom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.3. Tržišni rizici**

Tržišni rizici predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Tržišni rizici u užem smislu obuhvataju devizni rizik za sve poslovne aktivnosti, cenovni rizik po osnovu pozicija iz knjige trgovanja i robni rizik. U širem smislu, tržišnim rizikom se smatra i rizik promene kamatnih stopa u bankarskoj knjizi.

Cilj upravljanja tržišnim rizicima podrazumeva održavanje nivoa izloženosti navedenim rizicima u prihvatljivim okvirima za Banku uz istovremeno maksimiziranje finansijskog rezultata kroz zauzimanje pozicija u postojećim i novim proizvodima na tržištu. Radi adekvatnog upravljanja tržišnim rizicima, Banka je uspostavila organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja, i koja obezbeđuje odvojenost funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i upravljanja rizicima.

Banka je tokom 2022. godine bila usklađena sa interno i eksterno definisanim limitima izloženosti deviznom riziku.

Na dan 31. decembra 2022. godine Banka je u knjizi trgovanja imala akcije banaka i privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od 2.4 milijarde dinara. Od IV kvartala 2018. godine, Banka je počela da obračunava kapitalne zahteve za cenovni rizik u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke.

Banka tokom 2022. godine nije bila izložena robnom riziku usled toga što nije imala pozicije u robi.

4.3.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena deviznog kursa. Deviznom riziku su izložene sve pozicije Banke izražene u stranoj valuti, dinarske pozicije indeksirane valutnom klauzulom i pozicije u zlatu.

Proces upravljanja deviznim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o deviznom riziku.

Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku pomoću otvorenih pozicija u značajnim valutama i ukupno za sve valute u kojima posluje. Otvorena devizna pozicija Banke predstavlja razliku između potraživanja i obaveza Banke u stranoj valuti i u dinarima koja su indeksirana valutnom klauzulom (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu).

Merenje deviznog rizika obuhvata procenu izloženosti primenom regulatornih (pokazatelj deviznog rizika) i interno definisanih metoda. Osnova merenja i procene izloženosti deviznom riziku jeste izračunavanje devizne pozicije po svim pojedinačno značajnim valutama i po svim ostalim valutama koje se iskazuju objedinjeno.

Praćenje deviznog rizika obuhvata i projekciju deviznog rizika u cilju umanjenja izloženosti Banke deviznom riziku. Projekcija deviznog rizika omogućava definisanje preventivnih mera za umanjenje izloženosti deviznom riziku. Merenje i praćenje deviznog rizika vrši se svakodnevno uz obavezu izrade detaljnijih izveštaja o pokazatelju deviznog rizika u skladu sa internim aktima u slučajevima:

- kada se dva uzastopna pokazatelja deviznog rizika razlikuju za dva procentna poena; i
- kada zbir pet uzastopnih apsolutnih razlika u pokazatelju deviznog rizika iznosi više od pet procentnih poena.

U toku 2022.godine, pokazatelj deviznog rizika je bio u okvirima internog i regulatornog limita:

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Na dan	1.13%	3.34%
MAX	14.07%	11.44%
MIN	0.02%	0.02%
Regulatorni limit	Maksimum 20%	Maksimum 20%

U cilju efikasne kontrole deviznog rizika Banka strogo vodi računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, prati deviznu poziciju i eventualna odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (Nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju izloženost Banke deviznom riziku odnosno neto otvorenu deviznu poziciju po valutama na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine:

	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.				
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti
Gotovina i sredstva kod centralne banke	27,230,231	491,940	710,893	81,941	28,515,005
Hartije od vrednosti	8,220,270	-	-	-	8,220,270
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	18,176,317	1,507,169	648,889	877,872	21,210,247
Kredit i potraživanja od komitenata	146,843,007	863,072	156,582	-	147,862,661
Ostala sredstva	1,259,930	8,679	182	23,214	1,292,005
UKUPNO AKTIVA	201,729,755	2,870,860	1,516,546	983,027	207,100,188
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	10,198,658	463,240	44,979	17,094	10,723,971
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	173,223,132	9,312,885	7,562,788	953,673	191,052,478
Rezervisanja	41,654	1,390	-	-	43,044
Ostale obaveze	1,400,620	85,028	1,893	5,432	1,492,973
UKUPNO OBAVEZE	184,864,064	9,862,543	7,609,660	976,199	203,312,466
Vanbilans - neto spot pozicija	(16,239,767)	6,981,692	6,089,090	8,207	(3,160,778)
Duga devizna pozicija	625,924	-	-	18,045	643,969
Kratka devizna pozicija	-	9,991	4,024	3,010	17,025
Neto otvorena devizna pozicija na dan 31. decembra 2022. godine	625,924	(9,991)	(4,024)	18,045	643,969

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (Nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.				
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti
Gotovina i sredstva kod centralne banke	16,050,350	137,511	264,372	25,592	16,477,825
Hartije od vrednosti	10,415,029	-	-	-	10,415,029
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	25,879,176	2,993,943	88,750	64,698	29,026,567
Kredit i potraživanja od komitenata	81,052,013	1,259,757	25,629	-	82,337,399
Ostala sredstva	1,796,003	94	1	-	1,796,098
UKUPNO AKTIVA	135,192,571	4,391,305	378,752	90,290	140,052,918
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	16,092,146	37,935	92	-	16,130,173
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	108,281,930	4,486,328	3,127,853	90,164	115,986,275
Rezervisanja	43,542	2,706	-	-	46,248
Ostale obaveze	648,486	31,421	1,679	1,547	683,133
UKUPNO OBAVEZE	125,066,104	4,558,390	3,129,624	91,711	132,845,829
Vanbilans - neto spot pozicija	(8,895,086)	170,653	2,744,741	-	(5,979,692)
Duga devizna pozicija	1,231,381	3,568	-	2,033	1,236,982
Kratka devizna pozicija	-	-	6,131	3,454	9,585
Neto otvorena devizna pozicija na dan 31. decembra 2021. godine	1,231,381	3,568	(6,131)	(3,454)	1,236,982

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.3. Tržišni rizici (Nastavak)****4.3.1. Devizni rizik (Nastavak)**

Banka sprovodi redovno stres testiranje deviznog rizika kako bi procenila uticaj vanrednih okolnosti i stresnih događaja na finansijski rezultat, kapital Banke i pokazatelj deviznog rizika.

Tabela u nastavku prikazuje uticaj promene deviznog kursa na pokazatelj deviznog rizika i otvorenu deviznu poziciju:

	Pokazatelj deviznog rizika (%)	31. decembar 2022. godine Otvorena devizna pozicija (000 dinara)
Depresijacija RSD (15%)	1.44%	740,033

Izveštavanje o deviznom riziku obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja i sprovodi se dnevno.

Za potrebe dodatnog praćenja i procene deviznog rizika, Banka je od početka 2020. godine primenila i VaR model (Value-at-Risk) otvorene devizne pozicije koji prati na dnevnom nivou. VaR predstavlja meru najvećeg očekivanog gubitka koji Banka može pretrpeti pod normalnim tržišnim okolnostima tokom određenog vremenskog perioda za definisani nivo poverenja (verovatnoću). Tri osnovna parametra koja se uzimaju u obzir prilikom ocene VaR-a su: vremenski period, verovatnoća (interval poverenja) i valuta.

Parametri ocene VaR-a koje Banka primenjuje su sledeći:

- vremenski period – 1 dan;
- verovatnoća (interval poverenja) – 99%; i
- valuta (sve valute u kojima Banka ima otvorenu deviznu poziciju).

Banka svakodnevno obračunava VaR vrednost otvorene devizne pozicije (uzimajući u obzir neto dugu ili neto kratku poziciju u svakoj valuti), sa jedne strane i ostvareni dobitak / gubitak u odnosu na prethodni dan u zavisnosti od kretanja deviznog kursa, sa druge strane Banka je uspostavila i sistem internih limita - „VaR limit“.

Interni limit za praćenje VaR-a otvorene devizne pozicije postavljen je u apsolutnom iznosu, gde se prati da maksimalno ocenjeni gubitak po osnovu obračunatog VaR - a otvorene devizne pozicije ne bude veći od definisanog limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.3. Tržišni rizici (Nastavak)****4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa**

Kamatni rizik predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promene kamatnih stopa. Kretanje kamatnih stopa direktno utiče na stvaranje, generisanje prihoda od kamata usled neusaglašenosti ukupne kamatonosne aktive i pasive ili fiksirane cene kamatonosnih instrumenata.

Oblici kamatnog rizika su:

- rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk);
- rizik krive prinosa usled promene oblika krive prinosa (yield curve risk);
- bazni rizik kome je banka izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena (basis risk); i
- rizik opcija kome je banka izložena zbog ugovorenih odredaba kao što je npr. prevremena otplata kod kredita, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja itd. (optionality risk).

Proces upravljanja kamatnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku.

Identifikovanje, merenje i upravljanje kamatnim rizikom Banka sprovodi na mesečnom nivou po svim značajnim valutama u bankarskoj knjizi.

Identifikacija kamatnog rizika odnosi se, pre svega, na identifikovanje oblika kamatnog rizika kome je Banka izložena, stepen izloženosti svakom pojedinačnom obliku, kao i na utvrđivanje mogućnosti merenja pojedinačnog oblika kamatnog rizika.

Merenje kamatnog rizika podrazumeva merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala Banke. Banka koristi sledeće tehnike za merenje kamatnog rizika: GAP analiza, EVE i NII metodologije, kao i stres testiranje. Stres testiranjem se meri osetljivost ekonomske vrednosti kapitala (standardni šok i 6 scenarija promene kamatnih stopa), kao i promena neto kamatnog prihoda u odnosu na kapital Banke.

Praćenje kamatnog rizika prvenstveno uključuje analizu stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku. Banka upravlja kamatnim rizikom koristeći definisane limite i propisane mere zaštite od kamatnog rizika.

Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

Banka definiše limite izloženosti prema kamatnom riziku na bazi internog izveštaja o kamatnom GAP-u. Interni limiti za kamatni rizik uključuju limite osetljivosti EVE standardnom kamatnom šoku, osetljivosti EVE u slučaju 6 scenarija, limite promene neto kamatnog prihoda promeni kamatnih stopa kao i limit koeficijenta dispariteta

U tabeli u nastavku nalazi se pregled navedenih internih limita i uticaja stres testova na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine:

	Limiti	31. decembar 2022. godine	31. decembar 2021. godine
Koeficijent dispariteta	0.9-1.5	1.23	1.03
Relativni uticaj na kapital (EVE)	15%	(4.05%)	(9.74%)
Osetljivost EVE (6 scenarija)	14%	(5.54%)	(12.94%)
Promena NII	5%	1.88%	0.5%

Izloženost kamatnom riziku se sagledava na osnovu izveštaja o kamatnom GAP-u koji uključuje pregled monetarne aktive i pasive kako je dato u nastavku:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine:

	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.								
	Do 1 mesec	Od 1. do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno kamatonosno	Nekamato- nosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	43,613,167	-	-	-	-	-	43,613,167	32,191,149	75,804,316
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	16,972	16,972
Hartije od vrednosti	8,822,059	5,507,461	-	5,413,688	23,958,660	12,005,357	55,707,225	3,036,447	58,743,672
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22,523,894	1,034,965	382,042	31,803	567,538	6,768,686	31,308,928	167,557	31,476,485
Kredit i potraživanja od komitenata	28,985,650	37,823,142	5,682,434	25,893,629	79,878,097	52,484,445	230,747,397	1,181,534	231,928,931
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	-	4,409,707	4,409,707
UKUPNO AKTIVA	103,944,770	44,365,568	6,064,476	31,339,120	104,404,295	71,258,488	361,376,717	41,003,366	402,380,083
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	7,900	7,900
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7,009,603	309,496	427,679	3,356,632	5,619,398	-	16,722,808	66,223	16,789,031
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	153,347,830	31,946,698	13,430,368	46,876,351	57,747,298	4,832,240	308,180,785	1,353,152	309,533,937
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	-	3,273,419	3,273,419
UKUPNO OBAVEZE	160,357,433	32,256,194	13,858,047	50,232,983	63,366,696	4,832,240	324,903,593	4,700,694	329,604,287
Neto neusklađenost na dan 1. decembra 2022. godine	(56,412,663)	12,109,374	(7,793,571)	(18,893,863)	41,037,599	66,426,248	36,473,124	36,302,672	72,775,796
Kumulativna neto neusklađenost na dan 31. decembra 2022. godine	(56,412,663)	(44,303,289)	(52,096,860)	(70,990,723)	(29,953,124)	36,473,124	36,473,124	36,302,672	72,775,796

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.								
	Do 1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno kamatonosno	Nekamato- nosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	13,285,331	-	-	-	-	-	13,285,331	20,385,407	33,670,738
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	19,721	19,721
Hartije od vrednosti	7,068,649	6,897,557	937,434	-	11,884,160	15,404,917	42,192,717	5,470,311	47,663,028
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	30,238,121	818,617	146,714	-	458,570	3,717,234	35,379,256	344,652	35,723,908
Kredit i potraživanja od komitenata	22,252,688	11,485,362	8,613,336	10,107,394	56,735,949	6,972,761	116,167,490	224,597	116,392,087
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	-	221,843	221,843
UKUPNO AKTIVA	72,844,789	19,201,536	9,697,484	10,107,394	69,078,679	26,094,912	207,024,794	26,666,531	233,691,325
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	14,809,600	272,881	1,242,318	1,416,287	21,541	-	17,762,627	38,440	17,801,067
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	94,965,245	24,279,764	10,357,962	23,820,387	26,038,026	1,306,483	180,767,867	902,526	181,670,393
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	-	1,890,723	1,890,723
UKUPNO OBAVEZE	109,774,845	24,552,645	11,600,280	25,236,674	26,059,567	1,306,483	198,530,494	2,831,689	201,362,183
Neto neusklađenost na dan 31. decembra 2021. godine	(36,930,056)	(5,351,109)	(1,902,796)	(15,129,280)	43,019,112	24,788,429	8,494,300	23,834,842	32,329,142
Kumulativna neto neusklađenost na dan 31. decembra 2021. godine	(36,930,056)	(42,281,165)	(44,183,961)	(59,313,241)	(16,294,129)	8,494,300	8,494,300	23,834,842	32,329,142

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.3. Tržišni rizici (Nastavak)****4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)**

U procesu merenja kamatnog rizika Banka koristi GAP analizu u koju se uključuju sve kamatonosne stavke bilansa i vanbilansa Banke u skladu sa:

- Ponovnim fiksiranjem kamatne stope (u slučaju varijabilnih kamatnih stopa) - sve što dospeva pre pomenutog datuma ponovnog fiksiranja kamatne stope raspoređuje se po vremenskim korpama na osnovu preostalog dospeća. U slučaju administrativnih kamatnih stopa (npr. referentna stopa, eskontna stopa) za koje se ne zna tačan datum ponovnog fiksiranja, raspored u odgovarajuće vremenske korpe se vrši na osnovu analize istorijskih podataka; i
- Preostalom dospećem odnosno stavke (u slučaju fiksnih kamatnih stopa) – raspored se vrši u skladu sa anuitetnim planom.

Jedan od segmenata upravljanja kamatnim rizikom podrazumeva i sagledavanje izloženosti kamatnom riziku u stresnim uslovima. Banka mesečno sprovodi stres testove, u cilju identifikovanja i merenja izloženosti kamatnom riziku u vanrednim uslovima, analizirajući moguće uticaje na finansijski rezultat i kapital Banke. Rezultati sprovedenih stres testova sagledavaju se u odnosu na postavljene interne limite za uticaj stres testova ekonomsku vrednost kapitala i NII, i tokom proteklog perioda u 2022. godini nije bilo prekoračenja limita.

4.3.3. Cenovni rizik

Banka je 31. decembra 2022. godine u Knjizi trgovanja imala vlasničke hartije od vrednosti banaka i privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od 2.23 milijardi dinara. S obzirom da vrednost pozicija iz knjige trgovanja prelazi 1.8 milijardi dinara duže od tri radna dana u kalendarskom mesecu kao i da je u jednom momentu prešla 2.4 milijarde dinara (tačka 310, stav 4 Odluke o adekvatnosti kapitala banke), Banka je na dan 31. decembra 2022. godine obračunala kapitalni zahtev za opšti i specifični cenovni rizik.

Tokom 2022. godine knjiga trgovanja se kretala u okvirima interno postavljenih limita.

Kapitalni zahtev za opšti i specifični cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti na dan 31. decembra 2022. godine iznosio je 381.3 miliona dinara.

Banka nije ugovarala forward transakcije.

4.4. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući i pravni rizik.

Procesom upravljanja operativnim rizicima obuhvaćeni su i rizici koji predstavljaju obradu podataka o ličnosti, kao što je slučajno ili nezakonito uništavanje, gubitak, izmena, neovlašćeno otkrivanje ili pristup podacima o ličnosti koji su preneti, koji se čuvaju ili su na drugi način obrađivani.

Operativni rizici se identifikuju za sve značajne proizvode, eksternalizaciju usluga, procese, sisteme i eksterne faktore. Identifikacija operativnog rizika u Banci odvija se kroz kombinaciju pripremanja mape operativnih rizika, vršenja samoprocena i kontrole rizika, kao i putem prikupljanja podataka o događajima koji se smatraju operativnim rizikom.

Događaje operativnog rizika Banka prati po sledećim linijama poslovanja: finansiranje privrednih subjekata, trgovina i prodaja, brokerski poslovi sa fizičkim licima, bankarski poslovi sa privrednim licima, bankarski poslovi sa fizičkim licima, platni promet, agencijske usluge i upravljanje imovinom.

Identifikovane događaje Banka klasifikuje u unapred određene kategorije događaja po kojima nastaju gubici: interne i eksterne prevare, propuste u odnosima sa zaposlenima i sistem bezbednosti na radnom mestu, propuste u odnosu sa klijentima, proizvodima i poslovnim postupcima, štete na materijalnoj imovini, prekidi u poslovanju i greške u sistemima Banke, propusti u izvršenju transakcija i isporuka i upravljanje procesima u Banci.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.4. Operativni rizik (Nastavak)**

Banka meri izloženosti operativnim rizicima kvantitativno i kvalitativno. Merenje uključuje procenu rizika, rane indikatore rizika, scenario analizu i prikupljanje podataka o događajima operativnih rizika.

Banka meri/procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost (učestalost) nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na rezultat Banke, s posebnim osvrtom na događaje za koje se procenjuje da je malo verovatno da će nastati, ali se pretpostavlja ili se zna da ukoliko nastanu mogu izazvati velike materijalne gubitke. Pri merenju, odnosno proceni operativnog rizika Banka naročito procenjuje da li je ovom riziku izložena ili može biti izložena po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, a procenjuje i da li i kako mogu aktivnosti čije je obavljanje (ako je) poverila trećim licima uticati na nivo operativnih rizika.

Kontrola, praćenje, izveštavanje o uočenim i procenjenim izvorima rizika, kao i preduzimanje mera za ublažavanje mogućih negativnih posledica, predstavljaju sastavni deo procesa upravljanja operativnim rizikom.

Upravni odbor Banke, usvojio je Plan kontinuiteta poslovanja kao i Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa, a Izvršni odbor banke odgovoran je za njihovo sprovođenje, izmenu, testiranje, obuku i upoznavanje zaposlenih sa njihovom ulogom i odgovornostima u slučaju nastupanja vanrednih situacija.

Radi obezbeđenja kontinuiteta poslovanja Banka je utvrdila ključne poslovne aktivnosti (uključujući i aktivnosti poverene trećim licima), resurse i sisteme potrebne za obavljanje poslovnih procesa, kritično vreme za pojedine poslovne procese, rizike koji mogu dovesti do prekida kontinuiteta poslovanja, a Strategijom oporavka utvrđeni su ključni ciljevi koje Banka treba da ostvari u slučaju prekida poslovanja.

Na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine, kapitalni zahtev za operativni rizik iznosi 2.96 milijardi dinara, odnosno 1.99 milijardi dinara, respektivno.

4.5. Rizik ulaganja

Rizici ulaganja Banke obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine, pri čemu:

- ulaganja Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% njenog kapitala (misli se na ulaganja kojim Banka stiče udeo ili akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru); i
- ukupna ulaganja Banke u lica, koja nisu lica u finansijskom sektoru, i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke, ne smeju preći 60% kapitala Banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja.

Izloženost Banke riziku ulaganja se u toku 2022. godine kretala u okviru propisanih limita.

4.6. Rizik izloženosti

Rizik izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika ili istoj ili sličnoj vrsti rizika – rizik koncentracije, odnosi se na velike izloženosti Banke, odnosno izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica koja iznosi najmanje 10% kapitala Banke koji predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala Banke u iznosu do jedne trećine njenog osnovnog kapitala, a u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima banke. Izloženost Banke prema jednom odnosno grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Banke, a zbir svih velikih izloženosti ne sme preći 400% kapitala Banke obračunatog na prethodno opisani način.

Kontrolu rizika izloženosti Banka vrši uspostavljenim limitima izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija, kao i korišćenjem instrumenata materijalne i nematerijalne kreditne zaštite, a u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke.

Na dan 31. decembra 2022. godine zbir velikih izloženosti Banke iznosio je 131.22% kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.7. Rizik zemlje**

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na:

- zemlju porekla lica sa kojim Banka ulazi u poslovni odnos; i
- rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od tog/tih lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog/tih lica.

Rizik zemlje obuhvata :

- političko-ekonomski rizik (nemogućnost naplate potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji); i
- rizik transfera (nemogućnost naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika).

Banka rizikom zemlje upravlja uspostavljanjem i praćenjem limita izloženosti. Limiti izloženosti Banke riziku zemlje utvrđuju se pojedinačno po zemlji porekla dužnika, a u proceni i merenju rizika, Banka koristi međunarodno definisane i priznate standarde za procenu rizika zemlje. Banka sprovodi interno usvojenu Politiku za upravljanje rizicima, kao i Proceduru za upravljanje rizikom zemlje da bi zaštitila svoje poslovanje od navedenog rizika.

Praćenje izloženosti Banke riziku zemlje porekla se tokom 2022. godine vršilo u skladu sa Internim aktima Banke.

4.8. Upravljanje kapitalom

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizicima u skladu sa obimom i strukturom svojih poslovnih aktivnosti, a cilj upravljanja kapitalom je nesmetano ostvarenje ciljeva poslovne strategije Banke.

Banka svoje strateške ciljeve i vremenski period za njihovo ostvarenje definiše Poslovnom politikom i strategijom sa strateškim planom Banke za trogodišnji period.

Banka sprovodi obračun kapitala i pokazatelj adekvatnosti kapitala u skladu sa Bazel III standardom.

Banka sprovodi obračun kapitala i pokazatelj adekvatnosti kapitala u skladu sa Bazel III standardom.

Osnovni ciljevi upravljanja kapitalom su :

- održavanje minimalnog iznosa kapitala u visini dinarske protivvrednosti od 10 miliona evra prema zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan obračuna;
- održavanje minimalnih nivoa regulatorno propisanih pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke, održavanje poverenja u sigurnost i stabilnost poslovanja;
- ostvarivanje poslovnih i finansijskih planova koji mogu da podrže očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja; i
- ostvarenje politike dividendi.

Strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na nivou iznad propisanog nivoa (4.5% pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, 6% pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala i 8% pokazatelj adekvatnosti kapitala), a najmanje na nivou koji dodatno omogućava i pokriva zahteva za kombinovanim zaštitnim slojem kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Banka je na dan 31. decembra 2022. godine obračunala pokazatelje adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, osnovnog kapitala i ukupnog kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.9. Pokazatelj adekvatnosti kapitala

	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.
Osnovni akcijski kapital	54,753,766
Dopunski kapital	2,228,827
Kapital	56,982,593
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	245,756,299
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	4,766,450
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	37,058,183
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	26,517
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (min. 4.5%)	19.04%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (min. 6%)	19.04%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (min. 8%)	19.81%
	31. decembar 2021.
Osnovni akcijski kapital	36,818,798
Dopunski kapital	267,928
Kapital	37,086,726
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	146,839,827
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	10,354,757
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	24,839,304
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	18,471
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (min. 4.5%)	20.22%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (min. 6%)	20.22%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (min. 8%)	20.37%

Tokom 2022. godine pokazatelj adekvatnosti kapitala je bio znatno iznad propisanog regulatornog limita od 8%. Značajnije promene u okviru pojedinih pozicija su posledica pripajanja Naše AIK Banke.

Visina i struktura kapitala Banke u svakom trenutku mora da obezbedi pokriće minimalnih kapitalnih zahteva kao i interne kapitalne zahteve za rizike kojima je Banka u svom poslovanju izložena, a u svemu u skladu sa Strategijom i Politikom za upravljanje rizicima Banke.

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka sprovodi proces interne procene adekvatnosti kapitala, odnosno utvrđuje iznos internog kapitala u skladu sa svojim rizičnim portfoliom, obračunavajući pri tome kapitalne zahteve za rizike koje je identifikovala kao materijalno značajne.

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka obezbeđuje da u svakom trenutku raspolaže takvim nivoom i takvom strukturom internog kapitala koji obezbeđuje ispunjenje zakonskih obaveza Banke, održavanje poverenja akcionara i deponenata Banke u sigurnost i stabilnost njenog poslovanja, ostvarenje poslovnih i finansijskih planova, koji mogu da podrže očekivani rast plasmana Banke, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi i sve promene minimalnog iznosa kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.9. Pokazatelj adekvatnosti kapitala (Nastavak)

Strategija i plan upravljanja kapitalom Banke sadrži:

- organizaciju procesa upravljanja internim kapitalom koja uključuje nadležnosti i odgovornosti organa i odbora Banke: Skupštine Banke, Upravnog odbora, Izvršnog odbora, drugih odbora Banke, kao i nadležnih sektora i službi Banke: Sektora kontrole rizika, Sektora sredstava i upravljanja bilansom, Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja, Službe za planiranje, analizu i kontrolu i Službe unutrašnje revizije;
- procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
- definisanje kapitala Banke, osnovnog i dopunskog i odbitnih stavki od kapitala;
- proces interne procene adekvatnosti kapitala (sa napomenom da je ovaj Proces detaljno opisan u Metodologiji za procenu internih kapitalnih zahteva);
- izračunavanje kapitalnih zahteva za kreditni rizik (utvrđivanje aktive ponderisane kreditnim rizikom, kapitalnih zahteva za rizik izmirenja/isporuke i kapitalnih zahteva za rizik druge ugovorne strane);
- izračunavanje kapitalnih zahteva za tržišne rizike;
- izračunavanje kapitalnih zahteva za operativne rizike;
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala;
- upravljanje raspoloživim internim kapitalom; kao i
- plan poslovanja Banke u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos internog kapitala.

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA

Priprema finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva da prosuđuje, da pravi procene i pretpostavke koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prikazane vrednosti sredstava i obaveza, prihoda i rashoda iskazanih u finansijskim izveštajima. Ostvareni rezultati mogu odstupati od ovih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano preispituju i zasnivaju se na prethodnom (istorijskom) iskustvu i drugim faktorima, uključujući i predviđanja i procene budućih događaja za koje se smatra da su razumna u datim okolnostima. Revidirane računovodstvene procene se priznaju u onom periodu u kojem su procene revidirane, kao i u onim budućim periodima na koje promene procena utiču.

U nastavku su prikazane ključne pretpostavke i ostali izvori procenjivanja neizvesnosti na datum bilansa stanja koje predstavljaju značajan rizik za materijalno značajne korekcije pozicija u finansijskim izveštajima sledećeg perioda.

5.1. Ključni izvori neizvesnosti pri procenjivanju

Rezervisanja za kreditne gubitke

Obezvredjenje sredstava koja se obračunavaju metodom amortizovane vrednosti se procenjuje na način koji je opisan u računovodstvenoj politici u Napomeni 3.9. - Identifikacija i vrednovanje obezvređenja.

Poseban element druge ugovorne strane u ukupnom rezervisanju za obezvređenja se primenjuje na finansijska sredstva koja su predmet individualne procene obezvređenja, a zasniva se na najboljoj proceni rukovodstva o sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine. Prilikom procene ovih tokova gotovine, rukovodstvo pravi procene o finansijskom stanju druge ugovorne strane i o neto prodajnoj vrednosti prisutnog kolaterala. Svako obezvređeno sredstvo se procenjuje u pogledu kvaliteta i izlazne strategije, gde funkcija kreditnog rizika nezavisno odobrava procenu gotovinskih tokova koji se smatraju nadoknadivim.

Grupno procenjena rezervisanja pokrivaju kreditne gubitke koji su sadržani u portfoliju kredita i potraživanja i hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, a koji imaju karakteristike slične kreditnom riziku usled objektivnih dokaza o postojanju obezvređenih stavki, koje još uvek ne mogu da se identifikuju. Prilikom procene potrebe za grupnim rezervisanjem za gubitke, rukovodstvo uzima u obzir faktore kao što su kvalitet kredita, veličina portfolija, koncentracija rizika i ekonomske faktore.

Da bi se procenilo potrebno rezervisanje, prave se pretpostavke kojima se definiše način za modeliranje gubitaka sadržanih u portfoliju i određuju se neophodni ulazni parametri, zasnovani na istorijskom iskustvu i trenutnim privrednim okolnostima. Tačnost rezervisanja zavisi od procene budućih tokova gotovine za pojedinačna rezervisanja za druge ugovorne strane, kao i od pretpostavki i parametara modela koji se koristi prilikom određivanja grupnog rezervisanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (Nastavak)****5.1. Ključni izvori neizvesnosti pri procenjivanju (Nastavak)***Utvrđivanje fer vrednosti*

Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji utvrdiva tržišna cena zahteva korišćenje tehnika procene opisanih u računovodstvenoj politici u Napomeni 3.9. - Vrednovanje po fer vrednosti. Za finansijske instrumente kojima se retko trguje i čija cena nije vrlo transparentna, fer vrednost je manje objektivna i zahteva različite stepene procene, u zavisnosti od likvidnosti, koncentracije, neizvesnosti tržišnih faktora, pretpostavki o formiranju cena i drugih rizika vezanih za konkretne instrumente.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih.

Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 36(b) uz finansijske izveštaje.

5.2. Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke*Vrednovanje finansijskih instrumenata*

Računovodstvena politika Banke o merenju fer vrednosti je obelodanjena u računovodstvenoj politici u Napomeni 3.9.

Banka meri fer vrednost finansijske imovine koristeći sledeću hijerarhiju kvaliteta ulaznih podataka koji se koriste prilikom vrednovanja:

- Nivo 1: Zvanične tržišne cene (nekorogovane) na aktivnom tržištu za identične instrumente.
- Nivo 2: Tehnike procenjivanja zasnovane na ulaznim podacima koji nisu tržišne cene za identične instrumente ali su informacije dostupne i utvrdive bilo direktno (na primer cene) ili indirektno (na primer izvedene iz cene). Ova kategorija obuhvata instrumente koji se mere putem: zvaničnih tržišnih cena na aktivnom tržištu za instrumente sličnih karakteristika, zvaničnih tržišnih cena za iste ili za instrumente sličnih karakteristika na tržištu koje se smatra manje aktivnim ili drugih tehnika procene gde su svi značajniji podaci direktno ili indirektno dostupni na tržištu.
- Nivo 3: Tehnike procenjivanja koje koriste ulazne podatke koji nisu dostupni i utvrdivi. Ova kategorija obuhvata sve instrumente čija se procena vrši na bazi podataka koji nisu dostupni i utvrdivi i kao takvi imaju značajan efekat na procenu vrednosti instrumenta. Ova kategorija obuhvata instrumente koji se vrednuju na osnovu zvanične cene za instrumente sličnih karakteristika, gde su značajne neutvrđive korekcije ili pretpostavke potrebne da bi odrazile razlike između instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnom tržištu je zasnovana na tržišnim cenama. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednost korišćenjem tehnika procenjivanja.

Tehnike procenjivanja uključuju neto sadašnju vrednost i diskontovane gotovinske tokove, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje utvrđive tržišne cene, kao i druge metode procene. Pretpostavke i ulazni podaci koji se koriste kod tehnika procenjivanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne raspone i druge faktore koji se koriste prilikom procene diskontnih stopa, cene obveznica i kapitala, devizne kurseve, kapital i indekse cena kapitala i očekivanu nestabilnost cena i korelacije. Cilj tehnika procenjivanja je da se ustanovi fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila ustanovljena od učesnika na tržištu u transakciji „van dohvata ruke“.

Banka koristi opšte prihvaćene modele procenjivanja za određivanje fer vrednosti redovnih i uobičajenih finansijskih instrumenata, kao što su kamatni i valutni svopovi za koje se isključivo koriste utvrđivi tržišni parametri koji zahtevaju nizak stepen procenjivanja i pretpostavki od strane rukovodstva. Utvrđivi ulazni parametri modela su uglavnom dostupni na tržištu kotiranih dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, derivata kojima se trguje i jednostavnih derivata kao što su kamatni svopovi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (Nastavak)****5.2. Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke (Nastavak)***Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)*

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka modela smanjuje potrebu za procenama i pretpostavkama rukovodstva i takođe smanjuje neizvesnost koja se povezuje sa određivanjem fer vrednosti. Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka se uglavnom razlikuje, u zavisnosti od proizvoda i tržišta, i sklona je promenama uslovljenim različitim događajima i opštim uslovima na budućim tržištima.

Računovodstvene procene vezane za procenu postojanja kontrole nad pravnim licima

U skladu sa zahtevima MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“, Banka procenjuje postojanje kontrole nad entitetom u koji je investirano i razmatra sve činjenice, događaje i okolnosti koje ukazuju na to da je došlo do promena u jednom ili više od tri elementa kontrole. Banka takođe razmatra promene koje utiču na njenu izloženost, ili prava na varijabilne prinose zbog njegove povezanosti sa entitetom u koji je investirano.

Inicijalna procena kontrole od strane Banke se ne menja samo zato što su nastupili drugi uslovi na tržištu (na primer, promena u prinosima entiteta u koji je investirano izazvana tržišnim uslovima), osim ako promene uslova na tržištu imaju za posledicu promene jednog ili više od tri elementa kontrole ili je došlo do promene u celokupnom odnosu sa entitetom u koji je investirano.

Prema MSFI 10, investitor kontroliše entitet u koji je investirano kada je izložen, ili ima prava na, varijabilnim prinosima po osnovu svog učešća u entitetu u koji je investirao i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad entitetom u koji je investirao. Dakle, investitor kontroliše entitet u koji je investirao ako i samo ako investitor ima sve što sledi:

- (a) moć nad entitetom u koji je investirao;
- (b) izloženost, ili prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u entitetu u koji je investirao; i
- (c) sposobnost da koristi svoju moć nad entitetom u koji je investirao kako bi uticao na iznos prinosa za investitora.

Imajući u vidu zahteve pomenutih standarda, a na osnovu sopstvene procene, Banka je utvrdila da je u toku 2018. godine stekla kontrolu nad privrednim društvom u koji je investirala, ali da nije imala obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine jer ispunjava sve zahteve MSFI 10.4. i člana 32. Zakona o računovodstvu. Na dan 31. decembra 2022. godine, Banka je izgubila kontrolu nad zavisnim društvom, s obzirom na izvršenu prodaju učešća u kapitalu istog (Napomena 25.2).

Koristan vek trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Sredstva sa pravom korišćenja i obaveze po osnovu lizinga

MSFI 16 zahteva određene procene koje se odnose, pre svega, na period trajanja ugovora o zakupu i određivanje inkrementalne stope zaduživanja korišćene za vrednovanje obaveza po osnovu lizinga.

Ponovno vrednovanje obaveze za zakup se vrši po nastanku određenih događaja (promena u trajanju lizinga, promena u budućim plaćanjima zakupa usled promene indeksa ili stope koja se koristi za određivanje tih plaćanja). Zakupac priznaje iznos po osnovu ponovnog vrednovanja obaveze za zakup kao korekciju vrednosti imovine sa pravom korišćenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST

Tabele koje slede sadrže analizu finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, po nivoima u hijerarhiji fer vrednosti po kojima se kategorizuje vrednovanje fer vrednosti:

				U hiljadama dinara 31. decembar 2022. Ukupna aktiva/pasiva po fer vrednosti
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Aktiva				
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	16,972	16,972
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	3,529,272	-	-	3,529,272
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	54,579,367	-	54,579,367
Ukupno	3,529,272	54,579,367	16,972	58,125,611
Pasiva				
Obaveze po osnovu derivata	-	-	7,900	7,900
Ukupno pasiva	-	-	7,900	7,900

				U hiljadama dinara 31. decembar 2021. Ukupna aktiva po fer vrednosti
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Aktiva				
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	19,721	19,721
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	10,270,858	-	-	10,270,858
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	36,533,272	-	36,533,272
Ukupno	10,270,858	36,533,272	19,721	46,823,851

U Nivo 1 raspoređuju se finansijski instrumenti kojima se trguje na berzi, dok Nivo 2 sadrži hartije od vrednosti čija se fer vrednost procenjuje na osnovu interno razvijenih modela koji se baziraju na informacijama sa aukcija na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti. Fer vrednost aktive određena cenom za instrumente sličnih karakteristika se raspoređuje u Nivo 3.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST (Nastavak)

Pregled knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti finansijske aktive i pasive koja se ne vrednuje po fer vrednosti dat je u sledećim tabelama:

U hiljadama dinara 31. decembar 2022.					
	Knjigovod- stvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Dati krediti i plasmani klijentima	231,928,931	241,828,120	-	-	241,828,120
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	635,033	660,156	-	-	660,156
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema klijentima	309,533,937	310,396,541	-	-	310,396,541

U hiljadama dinara 31. decembar 2021.					
	Knjigovod- stvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Dati krediti i plasmani klijentima	116,392,087	121,286,290	-	-	121,286,290
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	858,898	892,878	-	-	892,878
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema klijentima	181,670,393	182,176,669	-	-	182,176,669

Metodologija i pretpostavke koje su korišćene za obračun fer vrednosti za navedena finansijska sredstva i obaveze koja nisu prikazana po fer vrednosti u finansijskim izveštajima su sledeće:

Sredstva čija je fer vrednost približno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Kod finansijskih sredstava i obaveza koja su visoko likvidna sa kratkoročnim dospećem (do godinu dana) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približno jednaka fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe koristi i kod depozita po viđenju, štednih depozita bez definisanog roka dospeća i svih finansijskih instrumenata koji imaju promenljivu kamatnu stopu.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se vode po amortizovanoj vrednosti procenjuje se poređenjem tržišnih kamatnih stopa u momentu inicijalnog priznavanja sa tekućim tržišnim kamatnim stopama za finansijske instrumente sličnih karakteristika.

Procenjena fer vrednost finansijskih instrumenata sa fiksnom kamatnom stopom se zasniva na diskontovanim novčanim tokovima korišćenjem preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za finansijske instrumente koji imaju slične karakteristike kreditnog rizika i ročnosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća, krediti i depoziti uključuju i deo portfolija sa fiksnom kamatnom stopom što dovodi do razlike između knjigovodstvene i fer vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

7. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2022.	2021.
Prihodi od kamata		
Kredit i plasmani komitentima	7,964,284	6,347,211
Kredit i depoziti dati bankama	185,170	120,773
Depoziti kod Narodne banke Srbije	85,454	12,444
Hartije od vrednosti:		
- repo transakcije	35,583	17,752
- dinarske obveznice Republike Srbije	935,122	771,997
- dinarski zapisi Vlade Republike Srbije	71,092	-
- dinarske korporativne obveznice	230,358	176,758
- devizne obveznice Republike Srbije	233,393	249,147
Kamata po plasmanima u menice	43,861	46,283
Ukupno	9,784,317	7,742,365
Rashodi od kamata		
Obaveze po kreditima od komitenata	(65,628)	(92,313)
Obaveze po depozitima od komitenata	(1,975,947)	(1,310,427)
Obaveze po depozitima od banaka	(55,977)	(184)
Po osnovu hartija od vrednosti	(284,434)	(224,167)
Po osnovu lizing obaveza (Napomena 37.1)	(8,388)	(9,388)
Ostali rashodi kamata	(33,522)	(110)
Ukupno	(2,423,896)	(1,636,589)
Neto prihodi od kamata	7,360,421	6,105,776

8. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2022.	2021.
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade po platnim karticama	1,007,547	795,136
Naknade za usluge platnog prometa	1,033,692	989,114
Naknade po garancijama	302,627	265,926
Realizovane kursne razlike	427,161	151,850
Ostale naknade i provizije	177,099	148,679
Ukupno	2,948,126	2,350,705
Rashodi od naknada i provizija		
Naknade po platnim karticama	(695,786)	(489,593)
Naknade za usluge platnog prometa	(166,962)	(160,280)
Realizovane kursne razlike	(124,526)	(210)
Ostale naknade i provizije	(100,331)	(20,125)
Ukupno	(1,087,605)	(670,208)
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija	1,860,521	1,680,497

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

9. NETO DOBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2022.	2021.
Promena fer vrednosti HOV namenjenih trgovanju	65,618	1,523,787
Promena fer vrednosti investicionih jedinica	32,924	32,426
Promena fer vrednosti derivata	(60,947)	149,544
Neto dobitak	37,595	1,705,757

10. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2022.	2021.
Gubitak po osnovu prodaje HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(139,619)	(596)
Dobitak po osnovu prodaje HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	161,704	2,013
Neto dobitak	22,085	1,417

11. NETO PRIHOD/(RASHOD) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2022.	2021.
Prihodi od kursnih razlika		
Prihodi od kursnih razlika	2,733,168	936,705
Prihodi od efekata ugovorene valutne klauzule	421,935	277,304
Ukupno prihodi	3,155,103	1,214,009
Rashodi od kursnih razlika		
Rashodi od kursnih razlika	(2,565,129)	(1,162,710)
Rashodi od efekata ugovorene valutne klauzule	(491,878)	(171,200)
Ukupno rashodi	(3,057,007)	(1,333,910)
Neto prihod/(rashod) od kursnih razlika	98,096	(119,901)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

12. NETO PRIHOD PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

(a) Knjiženja (na teret)/u korist bilansa uspeha

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2022.	2021.
Rashodi indirektnih otpisa finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti		
Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 20)	(30,933)	(4,566)
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Napomena 22)	(17,176)	(20,115)
Kredit i potraživanja od banaka (Napomena 23)	(129,746)	(68,580)
Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena 24)	(7,443,997)	(6,173,793)
Ostala sredstva (Napomena 33)	(80,719)	(58,186)
	(7,702,571)	(6,325,240)
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 36(c))	(345,539)	(390,199)
Rashodi umanjenja vrednosti finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz ostali rezultat (Napomena 38.1(ii))	(195,901)	(19,018)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja		
Kredit i potraživanja od komitenata	(13)	(1,678)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(784)	(4,588)
Ukupno rashodi	(8,244,808)	(6,740,723)
Prihodi indirektnih otpisa bilansnih pozicija		
Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 20)	7,668	4,656
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Napomena 22)	20,872	18,448
Kredit i potraživanja od banaka (Napomena 23)	131,864	61,350
Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena 24)	6,779,131	5,891,287
Ostala sredstva (Napomena 33)	79,837	58,504
	7,019,372	6,034,245
Prihodi od ukidanja rezervisanja po vanbilansnim pozicijama (Napomena 36(c))	340,034	283,000
Prihodi od ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz ostali rezultat (Napomena 38.1(ii))	78,889	23,614
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja		
Kredit i potraživanja od komitenata	1,211,274	1,043,242
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	510	12
Ukupno prihodi	8,650,079	7,384,113
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	405,271	643,390

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

12. NETO PRIHOD PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (Nastavak)

(b) Kretanje na računima ispravki vrednosti i rezervisanjima za vanbilansne stavke u toku godine

U hiljadama dinara

	Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 20)	HOV po amortizo- vanoj vrednosti (Napomena 22.3.)	Plasmani bankama (Napomena 23)	Plasmani komitentima (Napomena 24)	Ostala sredstva (Napomena 33)	Vanbilansna aktiva (Napomena 36(c))	Ukupno
Stanje na dan							
1. januara 2021. godine	4,824	184,896	167,098	4,031,364	118,210	43,421	4,549,813
Povećanje ispravke vrednosti	4,566	20,115	68,580	6,173,793	58,186	390,199	6,715,439
Smanjenje ispravke vrednosti	(4,656)	(18,448)	(61,350)	(5,891,287)	(58,504)	(283,000)	(6,317,245)
Ispravka vrednosti kamate na obezvređene kredite	-	-	-	41,404	-	-	41,404
Otpisi	-	-	(126,746)	(4,478)	(12,523)	-	(143,747)
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	-	(28,350)	(305,159)	-	-	(333,509)
Kursne razlike	1	-	2,721	(235)	8,323	(3,254)	7,556
Ostalo/prestanak priznavanja finansijskih instrumenata	-	(61,244)	-	(464,290)	8,317	-	(517,217)
Stanje na dan							
31. decembra 2021. godine	4,735	125,319	21,953	3,581,112	122,009	147,366	4,002,494
Stanje na dan							
1. januara 2022. godine	4,735	125,319	21,953	3,581,112	122,009	147,366	4,002,494
Efekti pripajanja							
Naše AIK Banke	620	-	195,895	1,410,951	64,057	131,913	1,803,436
Povećanje ispravke vrednosti	30,933	17,176	129,746	7,443,997	80,719	345,539	8,048,110
Smanjenje ispravke vrednosti	(7,668)	(20,872)	(131,864)	(6,779,131)	(79,837)	(340,034)	(7,359,406)
Ispravka vrednosti kamate na obezvređene kredite	-	-	-	44,595	-	-	44,595
Otpisi i prestanak priznavanja	-	-	-	(29,825)	-	-	(29,825)
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	-	-	(589,009)	(45,888)	-	(634,897)
Kursne razlike, ostalo	190	2	447	-	(4)	(710)	(75)
Stanje na dan							
31. decembra 2022. godine	28,810	121,625	216,177	5,082,690	141,056	284,074	5,874,432

13. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

U hiljadama dinara
Za godinu koja se završava31. decembra
2022. 2021.

Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata - prodaja kredita	14,250	57,579
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata – ostali efekti	(1,739)	(36,040)
Neto dobitak	12,511	21,539

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

14. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2022.	2021.
Prihodi od zakupa poslovnog prostora	124,904	255,172
Prihodi po osnovu refundiranih troškova	290,393	92,148
Prihodi od dividendi	82,678	115,037
Ostali poslovni prihodi	23,881	24,213
Ukupno	521,856	486,570

Prihodi od zakupa poslovnog prostora u iznosu od 124,904 hiljade dinara u 2022. godini (2021. godina: 255,172 hiljade dinara) se u celini odnose na prihode ostvarene po osnovu izdavanja investicionih nekretnina trećim licima (Napomena 30).

Prihodi po osnovu refundiranih troškova u iznosu od 290,393 hiljade dinara u 2022. godini se najvećim delom odnose na refundiranje troškova iz poslovanja u iznosu od 209,078 hiljada dinara. U 2021. godini ovi troškovi su se najvećim delom odnosili na refundiranje troškova za nekretnine koje su date u zakup u iznosu od 38,414 hiljada dinara.

U 2022. godini prihodi od dividendi u iznosu od 82,678 hiljada dinara se u celini odnose na ostvarenu dividendu od Nove Ljubljanske Banke d.d., Ljubljana, Slovenija u iznosu od 74,962 hiljade dinara i Intesa Sanpaolo SPA u iznosu od 7,716 hiljada dinara. U 2021. godini prihodi od dividendi su se najvećim delom odnosili na ostvarenu dividendu od Nove Ljubljanske Banke d.d., Ljubljana, Slovenija u iznosu od 87,258 hiljada dinara.

15. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2022.	2021.
Troškovi zarada	941,359	668,112
Troškovi naknada zarada	125,717	108,506
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	609,544	460,093
Ostali lični rashodi i naknade za privremene poslove	39,995	36,934
Rashodi rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima (Napomena 36(b))	119,196	47,939
Prihodi od ukidanja rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima (Napomena 36(b))	(30,054)	-
Ukupno	1,805,757	1,321,584

16. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2022.	2021.
Nematerijalna ulaganja (Napomena 27)	243,741	159,775
Građevinski objekti (Napomena 28)	2,278	22,188
Oprema i ostala sredstva (Napomena 28)	107,210	105,794
Sredstva sa pravom korišćenja (Napomena 29)	219,879	187,599
Ukupno	573,108	475,356

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

17. OSTALI PRIHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2022.	2021.
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove (Napomena 36(a))	11,302	72,730
Prihodi od ukidanja ostalih neiskorišćenih rezervisanja	-	8,449
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i sitnog inventara	274,627	196,999
Prihodi od smanjenja obaveza	19,991	44,332
Prihodi od naplaćenih otkupljenih potraživanja	86,739	92,852
Ostali prihodi	25,436,152	35,371
Prihodi od promene vrednosti investicionih nekretnina (Napomena 30)	338	9,316
Ukupno	25,829,149	460,049

Dobici od prodaje osnovnih sredstava i sitnog inventara ostvareni u 2022. godini u ukupnom iznosu od 274,627 hiljada dinara najvećim delom se odnose na dobitke od prodaje investicionih nekretnina u iznosu od 195,091 hiljadu dinara (Napomena 30) i dobitke od prodaje građevinskih objekata u iznosu od 75,465 hiljada dinara (Napomena 28).

Dobici od prodaje osnovnih sredstava i sitnog inventara ostvareni u 2021. godini u ukupnom iznosu od 196,999 hiljada dinara najvećim delom su se odnosili na dobitke od prodaje građevinskih objekata u iznosu od 163,042 hiljade dinara, dobitke od prodaje investicionih nekretnina u iznosu od 16,865 hiljada dinara i dobitke od prodaje materijalnih vrednosti u iznosu od 16,107 hiljada dinara.

18. OSTALI RASHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2022.	2021.
Troškovi materijala	131,136	94,310
Troškovi zakupnine i ostali troškovi iznajmljenog prostora	140,102	109,339
Troškovi PTT i telekomunikacionih usluga	415,880	315,417
Troškovi ostalih usluga	21,865	20,453
Troškovi održavanja imovine	331,162	194,110
Troškovi reklame i propagande	99,262	125,795
Donacije i sponzorstva	33,408	13,967
Troškovi reprezentacije	24,908	18,939
Troškovi revizije i ekspertize	141,885	104,837
Troškovi premija osiguranja	622,330	595,548
Troškovi članarina	4,564	4,429
Troškovi advokata, procenitelja, veštaka	135,349	145,248
Sudske i druge takse i sudski troškovi	45,427	32,258
Troškovi brokera i centralnog registra	113,105	25,588
Troškovi čuvanja imovine	84,550	85,831
Ostali nematerijalni troškovi	202,114	178,606
Troškovi poreza i doprinosa	116,888	71,017
Troškovi koji se refakturišu	35,943	37,610
Rashodi rezervisanja za sudske sporove (Napomena 36(a))	25,690	141,810
Gubici od prodaje materijalne imovine	251,993	86,299
Ostali rashodi	321,343	214,448
Rashodi od promene vrednosti nekretnina	32,277	46,119
Ukupno	3,331,181	2,661,978

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

18. OSTALI RASHODI (Nastavak)

Gubici od prodaje materijalne imovine u 2022. godini u iznosu od 251,993 hiljade dinara se najvećim delom odnose na gubitke po osnovu prodaje investicionih nekretnina u iznosu od 229,533 hiljade dinara (Napomena 30) i gubitke po osnovu prodaje građevinskih objekata u iznosu od 19,891 hiljadu dinara (Napomena 28).

Rashodi od promene vrednosti nekretnina u 2022. godini u iznosu od 32,277 hiljada dinara (2021. godina: 46,119 hiljada dinara) se odnose na knjiženje negativnih efekata procena vrednosti investicionih nekretnina u iznosu od 28,724 hiljade dinara (2021. godina: 34,858 hiljada dinara) (Napomena 30) i obezvređenja materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja u iznosu od 3,553 hiljade dinara (2021. godina: 11,261 hiljada dinara) (Napomena 33(b)).

19. POREZ NA DOBITAK

19.1. Komponente poreza na dobitak

	U hiljadama dinara	
	2022.	2021.
Porez na dobitak	(4,168,535)	(765,499)
(Gubitak)/dobitak po osnovu odloženih poreza (Napomena 32.2)	(135,964)	183,497
Ukupno poreski rashod	(4,304,499)	(582,002)

19.2. Usaglašavanje poreza na dobitak i dobitka pre oporezivanja

	U hiljadama dinara	
	2022.	2021.
Dobitak pre oporezivanja	30,437,459	6,526,176
Porez obračunat po statutarnoj stopi poreza na dobitak (15%)	4,565,619	978,926
Poreski efekti usklađivanja prihoda/rashoda	(178,605)	(138,451)
Poreski efekti neto kapitalnih gubitaka/dobitaka	39,347	67,613
Poreski efekti prihoda od kamata po dužničkim HOV čiji je izdavalac Republika Srbija	(140,268)	(118,628)
Korišćenje poreskog kredita	-	(23,961)
Efekat ostalih privremenih razlika	18,406	(183,497)
Poreski rashod iskazan u bilansu uspeha	4,304,499	582,002
Efektivna poreska stopa	14.14%	8.92%

Obračunata obaveza za porez na dobitak po poreskom bilansu za 2022. godinu iznosi 4,045,046 hiljada dinara (2021. godina: 765,499 hiljada dinara) i ista je delimično zatvorena iz uplaćenih akontacija za 2022. godinu u iznosu od 2,280,879 hiljada dinara (2021. godina: 765,499 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

20. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
U dinarima:		
Žiro račun	39,769,197	13,287,633
Gotovina u blagajni	7,515,639	3,907,156
Ostala novčana sredstva	5,108	-
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu sredstava kod centralne banke	9,927	424
	47,299,871	17,195,213
U stranoj valuti:		
Gotovina u blagajni	5,743,420	2,439,339
Devizna obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	22,789,835	14,040,921
	28,533,255	16,480,260
Ukupno	75,833,126	33,675,473
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(28,810)	(4,735)
Stanje na dan	75,804,316	33,670,738
Korekcije gotovine za izveštaj o tokovima gotovine		
Devizni računi kod stranih banaka (Napomena 23)	9,840,943	23,370,331
AVR po osnovu sredstava kod centralne banke	(9,927)	(424)
Devizna obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	(22,789,835)	(14,040,921)
	(12,958,819)	9,328,986
Gotovina u izveštaju o tokovima gotovine	62,874,307	43,004,459

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	(4,735)	(4,824)
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	(620)	-
Ispravke u toku godine (Napomena 12)	(30,933)	(4,566)
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 12)	7,668	4,656
Kursne razlike	(190)	(1)
Stanje na dan 31. decembra	(28,810)	(4,735)

Banka u izveštaju o tokovima gotovine iskazuje: gotovinu na žiro računu kod NBS, gotovinu u dinarima i stranoj valuti u blagajnama, sredstva na deviznim računima kod stranih banaka i sredstva na računu kod Centralnog registra hartija od vrednosti.

Dinarsku obaveznu rezervu banke izdvajaju na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije. Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije („Službeni glasnik RS“, br. 76/2018).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja dinarsku obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza u toku prethodnog kalendarskog meseca po stopi od 5% na obaveze sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana i 0% na obaveze sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana (2021. godina: 5% i 0%).

Dodatno dinarsku obaveznu rezervu čini i 38%, odnosno 30% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve (2021. godina: 38% i 30%).

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

20. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Obračunata dinarska obavezna rezerva čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu od 18. decembra 2022. godine do 17. januara 2023. godine iznosila je 19,577,738 hiljada dinara (od 18. decembra 2021. godine do 17. januara 2022. godine iznosila je 10,962,115 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije, Banka obračunava i izdvaja deviznu obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih obaveza u prethodnom kalendarskom mesecu po stopi od 20% na obaveze sa ugovorenim rokom do dve godine, odnosno do 730 dana, 13% na obaveze sa ugovorenim rokom preko dve godine, odnosno preko 730 dana (2021. godina: 20% i 13%) i po stopi od 100% na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom (2021. godina po stopi od 100%).

Deviznu obaveznu rezervu banke izdvajaju na devizne račune Narodne banke Srbije. Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 62% (na obaveze do dve godine, odnosno do 730 dana), odnosno 70% (na obaveze preko dve godine, odnosno preko 730 dana) se izdvaja u devizama, a preostalih 38%, odnosno 30% u dinarima na žiro računu.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve. Obračunata devizna obavezna rezerva za period od 18. decembra 2022. godine do 17. januara 2023. godine iznosila je EUR 205,430 hiljada (od 18. decembra 2021. godine do 17. januara 2022. godine: EUR 118,537 hiljada), i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

21. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

21.1. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Potraživanja po osnovu derivata - valutni swap	16,972	19,721
Stanje na dan	16,972	19,721

21.2. OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obaveze po osnovu derivata - valutni swap	7,900	-
Stanje na dan	7,900	-

Finansijska potraživanja i obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju se u celini odnose na efekat koji je nastao po osnovu fer vrednosti instrumenata čija je nominalna vrednost prikazana u okviru vanbilansnih pozicija (Napomena 39.2).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

22. HARTIJE OD VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
HOV koja se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	3,529,272	10,270,858
HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	54,579,367	36,533,272
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	635,033	858,898
Stanje na dan	58,743,672	47,663,028

22.1. Hartije od vrednosti koje se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
U dinarima:		
HOV namenjene trgovanju - akcije	727,554	2,305,281
HOV koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti	1,146,048	5,711,965
	1,873,602	8,017,246
U stranoj valuti:		
HOV namenjene trgovanju - akcije	1,655,670	2,253,612
	1,655,670	2,253,612
Stanje na dan	3,529,272	10,270,858

Ulaganja Banke u hartije od vrednosti namenjene trgovanju u dinarima, koja na dan 31. decembra 2022. godine iznose 727,554 hiljade dinara, u celini se odnose na kupljene akcije privrednog društva Fintel energija a.d., Beograd.

Ulaganja Banke u hartije od vrednosti namenjene trgovanju u dinarima u iznosu od 2,305,281 hiljadu dinara na dan 31. decembra 2021. godine odnosila su se na kupljene akcije sledećih privrednih društava: Komercijalna banka a.d., Beograd u iznosu od 1,582,392 hiljade dinara i Fintel energija a.d., Beograd u iznosu od 722,889 hiljada dinara.

Ulaganja Banke u hartije od vrednosti koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti – investicione jedinice u dinarima u iznosu 1,146,048 hiljada dinara na dan 31. decembra 2022. godine (31. decembar 2021. godine: 5,711,965 hiljada dinara) odnose se na investicione jedinice Raiffeisen Cash u iznosu od 423,790 hiljada dinara (31. decembar 2021. godine: 4,608,342 hiljade dinara), Kombank Novčani Fond u iznosu od 416,276 hiljada dinara (31. decembar 2021. godine: 1,103,623 hiljade dinara) i Intesa Invest Cash u iznosu od 305,982 hiljade dinara.

Ulaganja Banke u hartije od vrednosti namenjene trgovanju u valuti, koja na dan 31. decembra 2022. godine iznose 1,655,670 hiljada dinara (31. decembar 2021. godine: 2,253,612 hiljada dinara), najvećim delom, u iznosu od 1,513,894 hiljade dinara, se odnose na kupljene GDR instrumente NLB d.d., Ljubljana (31. decembar 2021. godine: 1,904,200 hiljada dinara). Po osnovu navedenih instrumenata Banka ima učešće od 1.02% na dan 31. decembra 2022. godine u NLB d.d., Ljubljana (31. decembar 2021. godine: 1.08%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

22. HARTIJE OD VREDNOSTI (Nastavak)

22.2. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
U dinarima:		
Državne obveznice Republike Srbije	43,414,105	23,781,823
Korporativne obveznice	4,603,816	4,593,201
	48,017,921	28,375,024
U stranoj valuti:		
Državne obveznice Republike Srbije	6,561,446	8,158,248
	6,561,446	8,158,248
Stanje na dan	54,579,367	36,533,272

Banka je na dan 31. decembra 2022. godine imala plasmane u dinarske državne obveznice Republike Srbije sa fiksnom kamatnom stopom. Državne obveznice sa fiksnom kamatnom stopom su sa rokovima dospeća od 24 do 144 meseci i sa rasponom prinosa od 2.07% do 5.64% godišnje (31. decembar 2021. godine: sa rokovima dospeća od 24 do 144 meseci i sa rasponom prinosa od 1.6% do 12.34% godišnje).

Plasmani u državne obveznice Republike Srbije u stranoj valuti na dan 31. decembra 2022. godine i 31. decembra 2021. godine su sa rokovima dospeća od 60 meseci do 180 meseci i sa rasponom prinosa od 1.6% do 3.38% godišnje.

Plasirana sredstva Banke u korporativne obveznice na dan 31. decembra 2022. godine i 31. decembra 2021. godine u celini se odnose na obveznice JP Jugoimport – SDPR, Beograd koje su sa inicijalnim rokom dospeća od 5 godina i varijabilnom kamatnom stopom.

22.3. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Menice drugih preduzeća		
- u dinarima	753,488	981,040
- u valuti	3,170	3,177
	756,658	984,217
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(121,625)	(125,319)
Stanje na dan	635,033	858,898

Promene na računima ispravke vrednosti HOV u toku godine prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	(125,319)	(184,896)
Ispravke u toku godine (Napomena 12)	(17,176)	(20,115)
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 12)	20,872	18,448
Prodaja, kursne razlike, ostalo	(2)	61,244
Stanje na dan 31. decembra	(121,625)	(125,319)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

23. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH
FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Kredit u dinarima:		
Kredit po repo transakcijama	10,000,000	5,000,000
Kredit po transakcionim računima	27,179	-
Plasmani koji se odobravaju i dospevaju u roku od jednog dana	-	600,000
Kredit za likvidnost i obrtna sredstva	569,129	-
Ostali krediti	199,764	99,729
Ostali nenamenski depoziti	-	700,000
Ostali plasmani	41,318	305,125
Potraživanja za kamatu i naknadu	9,272	391
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo efektivne kamatne stope	(5,608)	(1,696)
	10,841,054	6,703,549
Kredit u stranoj valuti:		
Devizni računi kod stranih banaka - nostro	9,840,943	23,370,331
Kredit po repo transakcijama	1,113,379	1,036,027
Investicioni krediti	459,519	458,570
Overnight depoziti	2,229,126	415,705
Ostali krediti u stranoj valuti	5,866,120	2,351,642
Ostali namenski depoziti	556,164	197,524
Ostali plasmani	779,768	1,202,120
Potraživanja za kamatu i naknadu	6,589	10,393
	20,851,608	29,042,312
Bruto krediti i potraživanja	31,692,662	35,745,861
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(216,177)	(21,953)
Stanje na dan	31,476,485	35,723,908

Promene na računima ispravke vrednosti kredita i potraživanja u toku godine prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	(21,953)	(167,098)
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	(195,895)	-
Ispravke u toku godine (Napomena 12)	(129,746)	(68,580)
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 12)	131,864	61,350
Otpis, kursne razlike i ostale promene	(447)	124,025
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	28,350
Stanje na dan 31. decembra	(216,177)	(21,953)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****23. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH
FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (Nastavak)**

U toku 2022. godine Banka je plasirala sredstva u dinarske repo transakcije sa Narodnom bankom Srbije po kamatnim stopama u rasponu od 0.51% do 2.19% na godišnjem nivou.

Sredstva u repo sa drugim klijentima i u stranoj valuti u toku 2022. godine plasirana su sa kamatnom stopom od 1.3% i 2.5% na godišnjem nivou.

U repo poslove sa drugim bankama u toku prve polovine 2022. godine Banka je plasirala sredstva sa kamatnom stopom od 0.45% do 1.90% na godišnjem nivou.

Banka je tokom 2022. godine plasirala dinarska sredstva sa kamatnim stopama od 0.25% do 6.85% godišnje, EUR sa kamatnim stopama od 0.05% do 2.00% godišnje i USD sa kamatnom stopom od 0.05% do 2.32% godišnje (2021. godina: RSD sredstva od 0.10% do 1.00% godišnje, EUR od 0.05% do 0.06% godišnje i USD od 0.05% do 0.20% godišnje).

Ostali plasmani u stranoj valuti na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 779,768 hiljada dinara (31. decembar 2021. godine: 1,202,120 hiljada dinara) se najvećim delom, u iznosu od 594,385 hiljada dinara (31. decembar 2021. godine: 1,095,275 hiljada dinara), odnose na dugoročna druga jemstva - pokrića po konfirmiranim garancijama i akreditivima Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Kreditni pravni licima:		
Kreditni po transakcionim računima	1,455,238	685,099
Kreditni za obrtna sredstva	60,835,703	14,980,104
Investicioni krediti	86,798,642	74,606,409
Dati depoziti	872	863
Kreditni u stranoj valuti	19,399,952	9,375,222
Plasmani po garancijama i avalima	5,289	21,937
Potraživanja po osnovu faktoringa	5,992,080	3,266,528
Ostali krediti i plasmani	4,539,943	615,182
Potraživanja za kamatu i naknadu	1,794,136	573,925
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo efektivne kamatne stope	(530,433)	(504,570)
	180,291,422	103,620,699
Kreditni stanovništvu:		
Kreditni po transakcionim računima	591,299	239,843
Potrošački krediti	9,198	9,045
Stambeni krediti	19,816,820	6,282,759
Gotovinski krediti	32,645,410	8,242,657
Ostali krediti i plasmani	3,008,765	1,337,651
Potraživanja za kamatu i naknadu	739,346	299,575
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo efektivne kamatne stope	(90,639)	(59,030)
	56,720,199	16,352,500
Bruto krediti i potraživanja	237,011,621	119,973,199
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(5,082,690)</i>	<i>(3,581,112)</i>
Stanje na dan	231,928,931	116,392,087

Promene na računima ispravke vrednosti kredita i potraživanja od komitenata u toku godine prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	(3,581,112)	(4,031,364)
Efekt pri pisanju Naše AIK Banke	(1,410,951)	-
Ispravke u toku godine (Napomena 12)	(7,443,997)	(6,173,793)
Prihodi od ukidanja ispravki (Napomena 12)	6,779,131	5,891,287
Ispravka vrednosti kamate na obezvređene kredite	(44,595)	(41,404)
Otpis, kursne razlike	29,825	4,713
Prenos u vanbilansnu evidenciju	589,009	305,159
Ostalo/prestanak priznavanja finansijskih instrumenata	-	464,290
Stanje na dan 31. decembra	(5,082,690)	(3,581,112)

Kratkoročni krediti u dinarima odobravani su pravnim licima i preduzetnicima na period do 12 meseci uz pretežnu nominalnu kamatnu stopu u rasponu od 4% do 25% na godišnjem nivou.

Kratkoročni krediti indeksirani u stranoj valuti odobravani su pravnim licima sa kamatnom stopom u rasponu od 4% do 6mEB + 8.25% na godišnjem nivou.

Dugoročni krediti odobravani su pravnim licima u dinarima po kamatnoj stopi u rasponu od 4% do 25% na godišnjem nivou.

Dugoročni krediti u dinarima (indeksirani u stranoj valuti) odobravani su pravnim licima i preduzetnicima, po kamatnoj stopi u rasponu od 4% do 11.5% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

Preduzetnicima se odobravaju plasmani po uslovima koji se primenjuju za pravna lica iz segmenta malih i srednjih preduzeća.

Kratkoročni plasmani u dinarima, odobravani su fizičkim licima uz fiksne nominalne kamatne stope od 6.1% godišnje.

Kratkoročni plasmani u dinarima nosiocima registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, odobravani su uz nominalnu kamatnu stopu u rasponu od 4% do 25% na godišnjem nivou.

Dugoročni plasmani u dinarima odobravani su fizičkim licima uz fiksne nominalne kamatne stope od 6.1% godišnje, odnosno po varijabilnoj kamatnoj stopi od 3M Belibor + 5.28% godišnje. Dugoročni dinarski plasmani indeksirani u stranoj valuti (EUR) odobravani su po varijabilnoj nominalnoj kamatnoj stopi od 6M Euribor + 4% na godišnjem nivou, odnosno po fiksnoj nominalnoj kamatnoj stopi od 4.10% godišnje.

Kratkoročni plasmani indeksirani u stranoj valuti registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima čiji su nosioci fizička lica, odobravani su po nominalnoj kamatnoj stopi u rasponu od 4% do 30% na godišnjem nivou.

Dugoročni plasmani u dinarima registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima čiji su nosioci fizička lica odobravani su po nominalnoj fiksnoj kamatnoj stopi od 4.1% na godišnjem nivou.

Dugoročni plasmani u dinarima indeksirani u stranoj valuti, odobravani su nosiocima registrovanih poljoprivrednih gazdinstava po nominalnoj fiksnoj kamatnoj stopi u rasponu od 4.1% do 6M Euribor + 6.95% na godišnjem nivou.

Kod plasmana na bazi namenski oročenog depozita, kamatne stope su formirane uz odgovarajuće kamatne marže u odnosu na kamatne stope na namenski oročeni depozit.

25. INVESTICIJE U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVA TE I ZAVISNA DRUŠTVA

25.1. Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Investicije u zajedničke poduhvate	150,064	-
Stanje na dan	150,064	-

Banka na dan 31. decembra 2022. godine ima investicije u zajedničke poduhvate koje se u celini odnose na udeo u privrednom društvu „Super Kartica“ d.o.o., Beograd.

25.2. Investicije u zavisna društva

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Učešća u kapitalu:		
- Gorenjska banka d.d., Kranj	-	11,923,810
Stanje na dan	-	11,923,810

Banka je na dan 31. decembra 2021. godine imala vlasničko učešće u kapitalu Gorenjske banke d.d., Kranj od 91.70%, odnosno glasačko učešće od 100%. Ostatak od 8.3% predstavljaju otkupljene sopstvene akcije Gorenjske banke d.d., Kranj.

Banka je 30. decembra 2022. godine prodala 100% učešća u zavisnom licu – Gorenjska Banka d.d., Kranj, Slovenija društvu Agri Europe Cyprus Limited, Kipar.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

26. POSLOVNE KOMBINACIJE U TOKU GODINE

26.1. Stečeni entitet

Banka je 1. marta 2022. godine stekla 100% akcija Sberbank Srbija a.d., Beograd i promenila je naziv banke u Naša AIK Banka a.d., Beograd („Naša AIK Banka“), 2. marta 2022. godine.

Pripajanjem podređenog društva Naše AIK Banke, Banka može postići sinergetske efekte koji će za posledicu imati značajnije prisustvo i jačanje pozicije na lokalnom tržištu, bolju kontrolu nad kapitalom i procesom upravljanja rizicima.

Imajući u vidu napred navedeno, Banka je 1. decembra 2022. godine izvršila statusnu promenu spajanja uz pripajanje podređenog društva Naše AIK Banke.

U procesu pripajanja Naše AIK Banke Banci, nakon sprovođenja i registracije pripajanja, nije došlo do promene u osnivačkom kapitalu Banke kao sticaoca za iznos upisanog i uplaćenog kapitala Banke, odnosno nije došlo do srazmerne zamene akcija, s obzirom na to da je Banci pripojena kao podređeno društvo koje je 100% u vlasništvu Banke (tj. gde je matična banka ujedno i banka sticalac), a postojeći akcionari Banke su ostali akcionari Banke bez bilo kakvih promena.

U skladu sa MSFI 3 „Poslovne kombinacije“, za računovodstveno obuhvatanje navedene transakcije primenjuje se metod sticanja.

26.2. Vrednost učešća u kapitalu stečenog entiteta

	U hiljadama dinara Naša AIK Banka
Prenesena naknada u gotovini	8,245,826
Total	8,245,826

26.3. Priznavanje i odmeravanje stečene prepoznatljive imovine i preuzetih obaveza

Detalji o stečenoj imovini i preuzetim obavezama Naše AIK Banke na dan statusne promene pripajanja, 1. decembra 2022. godine, prikazani su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara Fer vrednost
STEČENA IMOVINA	
Gotovina i hartije od vrednosti	47,902,574
Kredit i potraživanja	104,996,952
Nematerijalna ulaganja, postrojenja i oprema	1,084,044
Ostala imovina	1,242,194
UKUPNO STEČENA IMOVINA	155,225,764
PREUZETE OBAVEZE	
Depoziti	126,252,635
Rezervisanja	838,601
Ostale obaveze	1,267,359
UKUPNO PREUZETE OBAVEZE	128,358,595
NETO IMOVINA	26,867,169

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2022. godine****26. POSLOVNE KOMBINACIJE U TOKU GODINE (Nastavak)****26.3. Priznavanje i odmeravanje stečene prepoznatljive imovine i preuzetih obaveza (Nastavak)**

Stečena imovina se najvećim delom odnosi na kredite i potraživanja, dok se stečene obaveze najvećim delom odnose na depozite. Imajući u vidu navedeno, glavni input koji je korišćen za utvrđivanje fer vrednosti stečene imovine i preuzetih obaveza u skladu sa MSFI 3 su prosečne tržišne kamratne stope za kredite i depozite na lokalnom i evropskom tržištu uz apstrahovanje potresa prouzrokovanih rusko–ukrajinskim konfliktom na poslovanje i reputaciju stečenog entiteta, a koji su postojali u momentu sticanja entita.

Sticalac je u periodu od datuma sticanja do datuma statusne promene uspeo da amortizuje negativne posledice na poslovanje i reputaciju stečenog entiteta, pre svega podrškom u domenu likvidnosti, stabilnosti odnosa sa klijentima i infrastrukturnom i aplikativnom podrškom servisa potrebnih za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja stečenog entiteta.

26.4. Priznavanje i odmeravanje dobitka od povoljne kupovine

Razlika između knjigovodstvene vrednosti učešća u kapitalu pripojenog stečenog entiteta, odnosno troška sticanja Naše AIK Banke i amortizovane fer vrednosti stečenih neto sredstava (neto imovine) ove banke na dan pripajanja, priznata je kao prihod u bilansu uspeha tekućeg izveštajnog perioda.

Menadžment sticaoca pre priznavanja dobitka naknadno potvrđuje da su stečena imovine i preuzete obaveze Naše AIK Banke ispravno identifikovane i razlika do iznosa vrednosti učešća u kapitalu u stečeni entitet, priznata je u bilansu uspeha u okviru ostalih prihoda, dok je neto novčani tok proistekao iz ove akvizicije u iznosu od 9,573,579 hiljada dinara iskazan u okviru izveštaja o tokovima gotovine.

26.5. Prodati entitet

Banka je 30. decembra 2022. godine prodala 100% učešća u zavisnom licu – Gorenjska Banka d.d., Kranj, Slovenija društvu Agri Europe Cyprus Limited, Kipar.

Takođe, prilikom prodaje investicije u zavisno društva Banka je razliku između vrednosti učešća iskazanog u poslovnim knjigama Banke i ostvarene prodajne vrednosti priznala u bilansu uspeha tekućeg izveštajnog perioda, u okviru ostalih prihoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

27. NEMATERIJALNA IMOVINA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Nabavna vrednost		
Patenti, licence i softver	2,854,204	1,221,705
Ostala nematerijalna prava	163,898	163,898
	3,018,102	1,385,603
<i>Minus: akumulirana ispravka vrednosti</i>	(2,450,843)	(909,854)
Sadašnja vrednost na dan	567,259	475,749

Promene na nematerijalnoj imovini u 2021. i 2022. godini prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara			
	Patenti, licence i softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ostala nematerijalna prava	Ukupno
NABAVNA VREDNOST				
1. januar 2021. godine	1,087,307	8,786	163,898	1,259,991
Nabavke u toku godine	125,974	-	-	125,974
Otuđenja i rashodovanja	(362)	-	-	(362)
Aktivacija sa pripreme	8,786	(8,786)	-	-
Stanje na dan				
31. decembra 2021. godine	1,221,705	-	163,898	1,385,603
Efekti pripajanja				
Naše AIK Banke	1,437,334	40,653	-	1,477,987
Aktivacija sa pripreme	40,653	(40,653)	-	-
Nabavke u toku godine	154,512	-	-	154,512
Stanje na dan				
31. decembra 2022. godine	2,854,204	-	163,898	3,018,102
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI				
1. januar 2021. godine	586,543	-	163,898	750,441
Amortizacija (Napomena 16)	159,775	-	-	159,775
Otuđenja i rashodovanja	(362)	-	-	(362)
Stanje na dan				
31. decembra 2021. godine	745,956	-	163,898	909,854
Efekti pripajanja				
Naše AIK Banke	1,297,248	-	-	1,297,248
Amortizacija (Napomena 16)	243,741	-	-	243,741
Stanje na dan				
31. decembra 2022. godine	2,286,945	-	163,898	2,450,843
Sadašnja vrednost na dan:				
- 31. decembra 2022. godine	567,259	-	-	567,259
- 31. decembra 2021. godine	475,749	-	-	475,749

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

28. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	31. decembar 2022.	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
Nabavna vrednost		
Građevinski objekti	126,028	412,380
Oprema	2,795,926	1,933,861
Osnovna sredstva u pripremi	1,115,675	113,490
Ulaganja u tuđe objekte	601,074	150,365
Sredstva sa pravom korišćenja (Napomena 29)	1,667,382	859,959
	6,306,085	3,470,055
<i>Minus: akumulirana ispravka vrednosti</i>	<i>(3,481,774)</i>	<i>(2,221,620)</i>
Sadašnja vrednost na dan	2,824,311	1,248,435

Promene na nekretninama i opremi u 2021. i 2022. godini prikazane su u sledećoj tabeli:

	Građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Ulaganja u tuđe objekte	Sredstva sa pravom korišćenja	Ukupno
NABAVNA VREDNOST						
1. januar 2021. godine	1,956,360	1,935,775	110,600	144,347	750,293	4,897,375
Nabavke u toku godine	2,969	75,139	2,890	6,491	144,474	231,963
Otuđenja i rashodovanja	(1,546,949)	(77,053)	-	(473)	(32,712)	(1,657,187)
Modifikacije lizing ugovora	-	-	-	-	(2,096)	(2,096)
Stanje na dan						
31. decembra 2021. godine	412,380	1,933,861	113,490	150,365	859,959	3,470,055
Efekti pripajanja Naše AIK						
Banke	-	900,849	4,615	495,544	856,339	2,257,347
Nabavke u toku godine	7,677	148,953	1,001,299	11,157	150,733	1,319,819
Otuđenja i rashodovanja	(294,029)	(187,737)	(3,729)	(55,992)	(199,649)	(741,136)
Stanje na dan						
31. decembra 2022. godine	126,028	2,795,926	1,115,675	601,074	1,667,382	6,306,085
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI						
1. januar 2021. godine	737,327	1,607,270	-	106,988	224,969	2,676,554
Amortizacija (Napomena 16)	22,188	93,644	-	12,150	187,599	315,581
Otuđenja i rashodovanja	(665,760)	(76,111)	-	(473)	(28,103)	(770,447)
Modifikacije lizing ugovora	-	-	-	-	(68)	(68)
Stanje na dan						
31. decembra 2021. godine	93,755	1,624,803	-	118,665	384,397	2,221,620
Efekti pripajanja Naše AIK						
Banke	-	633,713	-	420,835	299,494	1,354,042
Amortizacija (Napomena 16)	2,278	86,479	-	20,731	219,879	329,367
Otuđenja i rashodovanja	(83,027)	(183,350)	-	(54,793)	(102,085)	(423,255)
Stanje na dan						
31. decembra 2022. godine	13,006	2,161,645	-	505,438	801,685	3,481,774
Sadašnja vrednost na dan:						
- 31. decembra 2022. godine	113,022	634,281	1,115,675	95,636	865,697	2,824,311
- 31. decembra 2021. godine	318,625	309,058	113,490	31,700	475,562	1,248,435

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

28. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Banka nema građevinske objekte pod hipotekom radi obezbeđenja otplate kredita.

U toku 2022. godine Banka je prodala četiri građevinska objekata, ukupne sadašnje vrednosti u iznosu od 211,002 hiljade dinara, i to:

- poslovna zgrada u Nišu, Nikole Pašića br. 42, sadašnje vrednosti od 105,188 hiljada dinara;
- poslovni prostor u Užicu, Dimitrija Tucovića br. 44, sadašnje vrednosti od 81,037 hiljada dinara;
- poslovni prostor u Užicu, Dimitrija Tucovića br. 44, sadašnje vrednosti od 14,301 hiljadu dinara;
- i
- poslovni prostor u Nišu, Marka Oraškovića br. 25, sadašnje vrednosti od 10,476 hiljada dinara.

Na osnovu prodaje građevinskih objekata tokom 2022. godine Banka je ostvarila ukupan dobitak u iznosu od 75,465 hiljada dinara (Napomena 17), odnosno ukupan gubitak u iznosu od 19,891 hiljadu dinara (Napomena 18).

Saglasno zahtevima MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“, na dan 30. novembra 2022. godine izvršena je procena građevinskih objekata od strane ovlašćenog procenitelja, po osnovu koje Banka nije imala obezvređenje.

Na dan 31. decembra 2022. godine Banka za dve nepokretnosti klasifikovane kao građevinski objekti, sadašnje vrednosti od 8,105 hiljada dinara, nema izvode iz listova nepokretnosti. Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

29. SREDSTVA SA PRAVOM KORIŠĆENJA

29.1. Struktura sredstava sa pravom korišćenja

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Poslovni prostor	706,231	453,929
Parking mesta i automobili	5,589	4,665
Prostor za bankomate	153,877	16,968
Sadašnja vrednost na dan	865,697	475,562

29.2. Promene na sredstvima sa pravom korišćenja u 2021. i 2022. godini

	U hiljadama dinara			
	Poslovni prostor	Parking mesta	Prostor za bankomate	Ukupno
BRUTO KNJIGOVODSTVENA VREDNOST				
1. januar 2021. godine	706,952	8,502	34,839	750,293
Nova sredstva u toku godine	140,754	8,270	5,176	154,200
Ugovori koji više nisu aktivni	(20,505)	-	(1,162)	(21,667)
Modifikacije lizing ugovora - smanjenje	(9,599)	(8,270)	(4,998)	(22,867)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	817,602	8,502	33,855	859,959
Efeki pripajanja Naše AIK Banke	667,530	29,884	158,925	856,339
Nova sredstva u toku godine	147,811	78	2,844	150,733
Ugovori koji više nisu aktivni	(196,058)	-	(3,591)	(199,649)
Stanje na dan 31. decembar 2022. godine	1,436,885	38,464	192,033	1,667,382
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI				
1. januar 2021. godine	201,226	3,957	19,786	224,969
Amortizacija	177,964	2,193	7,442	187,599
Ugovori koji više nisu aktivni	(8,170)	-	(1,090)	(9,260)
Modifikacije lizing ugovora - smanjenje	(7,347)	(2,313)	(9,251)	(18,911)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	363,673	3,837	16,887	384,397
Efeki pripajanja Naše AIK Banke	255,108	27,049	17,337	299,494
Amortizacija (Napomena 16)	211,498	1,989	6,392	219,879
Ugovori koji više nisu aktivni	(99,625)	-	(2,460)	(102,085)
Stanje na dan 31. decembar 2022. godine	730,654	32,875	38,156	801,685
Sadašnja vrednost na dan:				
- 31. decembra 2022. godine	706,231	5,589	153,877	865,697
- 31. decembra 2021. godine	453,929	4,665	16,968	475,562

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

30. INVESTICIONE NEKRETNINE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Investicione nekretnine	2,179,371	5,603,528
Stanje na dan	2,179,371	5,603,528

Promene na investicionim nekretninama u 2021. i 2022. godini prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara
Stanje na dan	
1. januara 2021. godine	8,417,955
Nabavke u toku godine	8,069
Prodaja u toku godine	(2,796,954)
Promena vrednosti imovine	(25,542)
Stanje na dan	
31. decembra 2021. godine	5,603,528
Prodaja u toku godine	(3,395,771)
Promena vrednosti imovine	(28,386)
Stanje na dan	
31. decembra 2022. godine	2,179,371

U toku 2022. godine Banka je prodala deset objekata klasifikovanih kao investicione nekretnine, ukupne sadašnje vrednosti u iznosu od 3,395,771 hiljade dinara i po tom osnovu ostvarila ukupan dobitak od prodaje u iznosu od 195,091 hiljadu dinara (Napomena 17) i ukupan gubitak od prodaje u iznosu od 229,533 hiljade dinara (Napomena 18).

Ukupna sadašnja vrednost prodatih investicionih nekretnina u iznosu od 3,395,771 hiljadu dinara najvećim delom se odnosi na sledeće investicione nekretnine:

- poslovni kompleks u Beogradu, Zmaj I, Autoput broj 18, sadašnje vrednosti od 2,302,316 hiljada dinara;
- poslovni kompleks hala 2 „Stoteks“ u Novom Sadu, sadašnje vrednosti od 459,040 hiljada dinara;
- građevinsko zemljište u Pećincima, sadašnje vrednosti od 271,380 hiljada dinara; i
- porodičnu stambenu zgradu sa pomoćnim objektima u Novom Sadu, sadašnje vrednosti od 124,167 hiljada dinara.

Prihodi koje je Banka ostvarila po osnovu izdavanja investicionih nekretnina u zakup u toku 2022. godine iznose 124,904 hiljade dinara (Napomena 14).

U skladu sa MSFI 13, Banka utvrđuje fer vrednost investicionih nekretnina angažovanjem eksternih, ovlašćenih procenitelja. Procene fer vrednosti od strane eksternih, ovlašćenih procenitelja se rade jednom godišnje za svaku investicionu nekretninu posebno. Za utvrđivanje fer vrednosti nezavisni procenitelji razmatraju sve 3 metode dopuštene standardom: metod uporedivih tržišnih transakcija, metod kapitalizacije prinosa ili metod zamene troškova, a konačno korišćena metoda zavisi od toga koja najviše odgovara proceni svake nekretnine ponaosob. Dodatno, procenjena fer vrednost bi se uvećala/(smanjila) ako bi cene nekretnina na lokalnom tržištu porasle/(pale). Imajući u vidu da utvrđene fer vrednosti investicionih nekretnina za 2022. godinu predstavljaju kombinaciju navedenih metoda, sa aspekta hijerarhije fer vrednosti one se svrstavaju u Nivo 2.

Na osnovu procena vrednosti ovlašćenog procenitelja, Banka je u 2022. godini izvršila obezvređenje investicionih nekretnina u ukupnom neto iznosu od 28,386 hiljada dinara. Od toga, pozitivni efekti procena iznose 338 hiljada dinara (Napomena 17), a negativni efekti procena iznose 28,724 hiljade dinara (Napomena 18).

Na dan 31. decembra 2022. godine, Banka za četiri objekta koji su klasifikovani kao investicione nekretnine sadašnje vrednosti od 18,890 hiljada dinara nema izvode iz listova nepokretnosti. Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

31. TEKUĆA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

31.1. Tekuća poreska sredstva

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Tekuća poreska sredstva	2,280,879	1,166,336
Stanje na dan	2,280,879	1,166,336

31.2. Tekuće poreske obaveze

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Tekuće poreske obaveze	4,168,535	-
Stanje na dan	4,168,535	-

32. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA, NETO

32.1. Stanja na računima odloženih poreskih sredstava i obaveza

	U hiljadama dinara		
	2022.		
	Poreska sredstva	Poreske obaveze	Neto poreski efekat – odložena sredstva
Građevinski objekti i oprema	126,333	-	126,333
Obezbvredjenje imovine	470,687	-	470,687
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	438,588	-	438,588
Aktuarski gubici	-	(46)	(46)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	1,035,608	(46)	1,035,562
	2021.		
	Poreska sredstva	Poreske obaveze	Neto poreski efekat – odložena sredstva
Građevinski objekti i oprema	48,422	-	48,422
Obezbvredjenje imovine	396,649	-	396,649
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(117,496)	(117,496)
Aktuarski gubici	-	(100)	(100)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	445,071	(117,596)	327,475

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

32. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA, NETO (Nastavak)

32.2. Promene na računima neto odloženih poreskih sredstava u 2022. i u 2021. godini

	U hiljadama dinara				
	Stanje na dan 1. januara	Efekti pripajanja Naše AIK Banke	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru kapitala	Ukupno
2022. godina					
Građevinski objekti i oprema	48,422	-	77,911	-	126,333
Obezvređenje imovine	396,649	-	74,038	-	470,687
Nerealizovani (gubici)/dobici po osnovu HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(117,496)	201,830	(201,830)	556,084	438,588
Rezervisanja za otpremnine	-	3,943	(3,943)	-	-
Sredstva stečena naplatom potraživanja	-	602	(602)	-	-
Poreski krediti	-	81,538	(81,538)	-	-
Aktuarski gubici (Napomena 38(iii))	(100)	-	-	54	(46)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	327,475	287,913	(135,964)	556,138	1,035,562
2021. godina					
Građevinski objekti i oprema	(196,287)	-	244,709	-	48,422
Obezvređenje imovine	457,861	-	(61,212)	-	396,649
Nerealizovani (gubici)/dobici po osnovu HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(182,821)	-	-	65,325	(117,496)
Aktuarski gubici (Napomena 38(iii))	(60)	-	-	(40)	(100)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	78,693	-	183,497	65,285	327,475

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

33. OSTALA SREDSTVA

	31. decembar 2022.	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
Ostala potraživanja u dinarima:		
Potraživanja za naknadu po osnovu ostalih sredstava	44,514	42,107
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	218,342	78,042
Potraživanja po osnovu avansa datih za trajna ulaganja	12,007	14,294
Ostala potraživanja iz poslovanja	3,023,318	105,761
Potraživanja u obračunu	68,795	622
	3,366,976	240,826
Ostala potraživanja u stranoj valuti:		
Potraživanja za naknadu po osnovu ostalih sredstava	5,000	4,146
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	296,235	643
Ostala potraživanja iz poslovanja u stranoj valuti	858,277	73,975
	1,159,512	78,764
Ostale investicije:		
Učešća u kapitalu (a)	37,664	1,746,198
	37,664	1,746,198
Aktivna vremenska razgraničenja:		
Razgraničeni rashodi kamata	13,539	23,593
Razgraničeni ostali troškovi	126,417	26,106
	139,956	49,699
Zalihe:		
Ostale zalihe	83	83
Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja (b)	780,780	748,188
	780,863	748,271
Bruto ostala potraživanja	5,484,971	2,863,758
Minus: Ispravka vrednosti		
Ostala potraživanja u dinarima	(107,650)	(92,926)
Ostala potraživanja u stranoj valuti	(9,131)	(4,821)
Učešća u kapitalu	(24,243)	(24,243)
Aktivna vremenska razgraničenja	(32)	(19)
	(141,056)	(122,009)
Stanje na dan	5,343,915	2,741,749

Promene na računima ispravke vrednosti ostalih sredstava u toku godine prikazane su kako sledi:

	2022.	U hiljadama dinara 2021.
Stanje na dan 1. januara	(122,009)	(118,210)
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	(64,057)	-
Ispravka vrednosti u toku godine (Napomena 12)	(80,719)	(58,186)
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 12)	79,837	58,504
Otpis i kursne razlike	45,888	4,200
Ostalo	4	(8,317)
Stanje na dan 31. decembra	(141,056)	(122,009)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

33. OSTALA SREDSTVA (Nastavak)

(a) Na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine, Banka ima učešća u kapitalu sledećih pravnih lica:

	31. decembar 2022.	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
Učešća u kapitalu od 10% do 20%:		
HG Budvanska rivijera a.d., Budva	-	1,140,526
Sveti Stefan hoteli a.d., Budva	-	571,637
	-	1,712,163
Učešća u kapitalu do 10%:		
Univerzal Banka a.d., Beograd – u stečaju	14,381	14,381
PB Agrobanka a.d., Beograd – u stečaju	9,825	9,825
Ikarbus a.d., Beograd	3,819	-
Yu trade Železnik d.o.o., Beograd	3,171	3,171
Beogradska berza a.d., Beograd	2,114	2,114
AMS Osiguranje a.d.o., Beograd	1,400	1,349
Politika a.d., Beograd	1,327	1,568
Ostala učešća	1,627	1,627
	37,664	34,035
Bruto vrednost učešća	37,664	1,746,198
<i>Minus: Ispravka vrednosti učešća</i>	(24,243)	(24,243)
Stanje na dan	13,421	1,721,955

Tokom 2022. godine Banka je u celosti prodala učešća u kapitalu privrednog društva Hotelska grupa Budvanska rivijera a.d., Budva i privrednog društva Sveti Stefan Hoteli a.d., Budva. Na dan 31. decembra 2021. godine učešće Banke u kapitalu privrednog društva Hotelska grupa Budvanska rivijera a.d., Budva iznosilo je 19.92%, a privrednog društva Sveti Stefan Hoteli a.d., Budva 19.98%.

Po osnovu navedene prodaje Banka je izvršila reklasifikaciju celokupno ostvarenih efekata po osnovu vrednovanja ovih učešća na dan prodaje učešća u kapitalu u iznosu od 831,327 hiljada dinara sa pozicije revalorizacionih rezervi na poziciju dobitka u okviru kapitala, a kako je prikazano u izveštaju o promenama na kapitalu Banke i Napomeni 38(ii).

(b) Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja čine:

	31. decembar 2022.	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
Građevinski objekti	760,678	728,086
Oprema	20,102	20,102
Ukupno	780,780	748,188

Promene na materijalnim vrednostima stečenim naplatom potraživanja prikazane su kako sledi:

	2022.	U hiljadama dinara 2021.
Stanje na dan 1. januara	748,188	856,151
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	147,447	-
Stečena imovina u toku godine	-	332
Prodaja	(111,302)	(97,034)
Obevređenje (Napomena 18)	(3,553)	(11,261)
Stanje na dan 31. decembra	780,780	748,188

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

33. OSTALA SREDSTVA (Nastavak)

(b) Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja (Nastavak)

Na osnovu izveštaja nezavisnog procenitelja u 2022. godini, materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja obezvređene su na teret bilansa uspeha tekućeg izveštajnog perioda u ukupnom iznosu od 3,553 hiljade dinara.

U toku 2022. godine Banka je prodala sedam materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja ukupne sadašnje vrednosti u iznosu od 111,302 hiljade dinara, od kojih se najveći deo odnosi na:

- vikend kuću sa zemljištem na Zlatiboru, sadašnje vrednosti od 52,911 hiljada dinara;
- objekat „Sanitarije“, ulica Futoška broj 80 u Novom Sadu, sadašnje vrednosti od 35,274 hiljade dinara; i
- poslovni prostor u Staroj Pazovi, ulica Jane Sikore broj 215, sadašnje vrednosti od 17,755 hiljada dinara.

Prodajom materijalnih vrednosti Banka je u 2022. godini ostvarila dobitak u iznosu od 2,813 hiljada dinara, dok gubitak nije bilo.

Rukovodstvo Banke preduzima sve neophodne mere radi prodaje stečenih sredstava.

Na dan 31. decembra 2022. godine, Banka za dva objekata koji su klasifikovani kao materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja neotpisane vrednosti u iznosu od 10,392 hiljade dinara nema izvode iz listova nepokretnosti. Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

34. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANSI

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Transakcioni depoziti	4,551,808	1,431,036
Depoziti po osnovu datih kredita	117,322	13,898
Namenski depoziti	86,653	61,454
Ostali depoziti	6,838,142	8,025,495
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight)	-	8,230,747
Štedni ulozi	219,160	-
Primljeni krediti	4,692,896	-
Ostale finansijske obaveze	219,160	6,694
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	63,890	31,743
Stanje na dan	16,789,031	17,801,067

U toku 2022. godine Banka je plaćala kamatu na primljena sredstava od banaka koja dospevaju u roku od jednog dana, u domaćoj valuti, u rasponu od 0.50% do 3.60% na godišnjem nivou (2021. godina: u rasponu od 0.08% do 0.20% na godišnjem nivou).

Banka je tokom 2022. godine na pozajmljena dinarska sredstva na rokove duže od jednog dana plaćala kamatu u rasponu od 0.94% do 3.40% na godišnjem nivou (2021. godina: na pozajmljena dinarska sredstva u rasponu od 0.08% do 0.27% godišnje). Na pozajmljena sredstva u EUR je ugovorena kamatna stopa u rasponu od minus 0.5% do plus 2% godišnje, dok je za USD plaćala kamatu u rasponu od 0.35% do 0.90% godišnje.

Tokom 2022. godine na primljena sredstva finansijskih institucija Banka je plaćala kamatu od 1.25% godišnje za ročnosti do 1 godine, a tokom 2021. godine od 1.25% do 1.91% godišnje za ročnosti do godinu dana. Na sredstva finansijskih institucija u stranoj valuti (EUR), Banka je plaćala kamatu od 0.95% do 3.20% godišnje za ročnost do 1 godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

35. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	31. decembar 2022.	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
Pravna lica		
Transakcioni depoziti	53,092,312	23,166,727
Štedni ulogi	7,125,467	-
Depoziti po osnovu datih kredita	14,100,455	6,045,060
Namenski depoziti	2,751,123	1,066,607
Ostali depoziti	59,861,831	37,851,077
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight)	7,198,067	64,768
Primljeni krediti	1,799,046	2,090,453
Ostale finansijske obaveze	310,361	269,867
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	387,959	75,252
	146,626,621	70,629,811
Stanovništvo		
Transakcioni depoziti	41,178,606	29,223,885
Štedni depoziti	117,135,508	76,755,795
Depoziti po osnovu datih kredita	2,424,117	1,887,828
Namenski depoziti	374,148	110,359
Ostali depoziti	977,972	2,505,309
Ostale finansijske obaveze	95,290	76,409
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	721,675	480,997
	162,907,316	111,040,582
Stanje na dan	309,533,937	181,670,393

Na transakcione dinarske depozite privrede i javnog sektora Banka je plaćala kamatnu stopu koja je iznosila između 0% i REF+1.0% na godišnjem nivou. Na transakcione devizne depozite privrede i javnog sektora Banka je plaćala kamatnu stopu na EUR od 0% do 0.7% godišnje, a na USD od 0% do 0.6% na godišnjem nivou.

Dinarski depoziti privrede i javnog sektora oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 0% do 7.75%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana.

Devizni depoziti privrede i javnog sektora u valuti EUR oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 0% do 3.7%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana.

Banka je na dan 31. decembra 2022. godine imala primljena sredstava od Evropske investicione banke (EIB) i Fonda revolving kredita u iznosu od 1,786 miliona dinara. Primljeni krediti od EIB-a preko Vlade Republike Srbije odnose se na APEX kredite zaključene sa Narodnom bankom Srbije, koji dospevaju 2031. godine, dok krediti od strane Fonda revolving kredita dospevaju do 2026. godine.

Transakcioni depoziti stanovništva u dinarima i stranoj valuti su nekamatonosni.

Nominalna kamatna stopa na štednju po viđenju stanovništva iznosila je 0.01% godišnje.

Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u valuti EUR do godinu dana kretala se u rasponu od 0.01% do 1% godišnje, u rasponu od 0.05% do 0.10% godišnje za CHF valutu i u rasponu od 0.55% do 1.20% godišnje za USD valutu. Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u valuti EUR preko godinu dana (na rokove preko 12 meseci, a do 36 meseci) kretala se u rasponu od 0.50% do 1.50% godišnje, dok se na standardnu oročenu štednju u valuti USD preko godinu dana (na rokove preko 12 meseci, a do 36 meseci) kretala u rasponu od 0.95% do 1.30% godišnje.

Nominalna kamatna stopa na oročenu štednju u dinarima do godinu dana kretala se u rasponu od 0.01% do 1.70% na godišnjem nivou. Nominalna kamatna stopa na oročenu štednju u dinarima preko godinu dana (na rokove preko 12 meseci, a do 36 meseci) iznosila je od 1.80% do 2.00% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

35. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

Promene u obavezama po osnovu *aktivnosti finansiranja*, odnosno u primljenim kreditima od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 34) i drugih komitenata u izveštaju o tokovima gotovine, prikazane su u narednoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	2,090,453	2,383,186
Prilivi po osnovu uzetih kredita	4,746,431	71,407
Izmirenje obaveza po osnovu kredita	(375,019)	(364,148)
Neto efekat kursnih razlika	(1)	8
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	30,078	-
Stanje na dan 31. decembra	6,491,942	2,090,453

36. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Rezervisanja za sudske sporove (a)	852,303	327,245
Rezervisanja za primanja zaposlenih (b)	173,826	71,708
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (c)	284,074	147,366
Stanje na dan	1,310,203	546,319

(a) Promene na rezervisanjima za sudske sporove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	327,245	549,934
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	644,492	-
Nova rezervisanja (Napomena 18)	25,690	141,810
Ukidanje rezervisanja (Napomena 17)	(11,302)	(72,730)
Iskorišćena rezervisanja	(133,822)	(291,769)
Stanje na dan 31. decembra	852,303	327,245

(b) Promene na rezervisanjima za primanja zaposlenih (otpremnine, jubilarne nagrade i ostale naknade) u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	71,708	72,565
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	62,196	-
Nova rezervisanja (Napomena 15)	119,196	47,939
Aktuarski gubici/(dobici) (Napomena 38(iii))	354	(262)
Ukidanje rezervisanja (Napomena 15)	(30,054)	-
Iskorišćena rezervisanja	(49,574)	(48,534)
Stanje na dan 31. decembra	173,826	71,708

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

36. REZERVISANJA (Nastavak)

(b) Rezervisanja za primanja zaposlenih (Nastavak)

Glavne aktuarske pretpostavke upotrebljene u obračunu rezervisanja za otpremnine:

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Diskontna stopa	6%	4.5%
Stopa rasta zarade u Banci	7.5%	6.5%
Fluktuacija zaposlenih	11%	11%

(c) Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivni u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	147,366	43,421
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	131,913	-
Nova rezervisanja (Napomena 12)	345,539	390,199
Ukidanje rezervisanja (Napomena 12)	(340,034)	(283,000)
Kursne razlike	(710)	(3,254)
Stanje na dan 31. decembra	284,074	147,366

37. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Ostale obaveze:		
Obaveze prema dobavljačima	86,191	107,807
Obaveze po osnovu primljenih avansa	63,315	21,174
Obaveze po osnovu lizinga (Napomena 37.1)	830,164	491,029
Obaveze po osnovu aktiviranih garancija i avala	96	176
Obaveze iz dobitka	130,870	131,460
Obaveze po primljenim sredstvima po poslovima u ime i za račun komitenata	12,965	11,817
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	807,530	364,692
Obaveze u obračunu	261,868	303,017
Prolazni i privremeni računi	7,356	6,751
Obaveze prema zaposlenima	1,252	-
Ostale obaveze u stranoj valuti	565,445	195,582
	2,767,052	1,633,505
Obaveze za poreze:		
Obaveze za porez na dodatu vrednost	7,620	9,826
Obaveze za druge poreze i doprinose	11,856	10,357
	19,476	20,183
Pasivna vremenska razgraničenja:		
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	266,092	71,675
Unapred naplaćeni prihodi	43,004	73,786
Razgraničeni ostali prihodi	177,795	91,574
	486,891	237,035
Stanje na dan	3,273,419	1,890,723

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

37. OSTALE OBAVEZE (Nastavak)

37.1. Obaveze po osnovu lizinga

Ročna struktura obaveza po osnovu lizinga prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Dospeće:		
- do 1 godine	234,300	185,219
- do 2 godine	298,994	140,989
- do 3 godine	133,998	78,417
- do 4 godine	87,474	46,447
- do 5 godine	42,769	16,352
- preko 5 godina	32,629	23,605
Ukupno	830,164	491,029

Ročna struktura nediskontovanih – očekivanih novčanih odliva po osnovu obaveza po osnovu lizinga (uključujući odlive po osnovu kamata) prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Dospeće:		
- do 1 godine	261,417	190,318
- do 2 godine	335,736	144,870
- do 3 godine	150,554	80,575
- do 4 godine	96,881	47,125
- do 5 godine	46,921	16,802
- preko 5 godina	36,264	24,255
Ukupno	927,773	503,945

Struktura ukupnih plaćanja, odnosno odliva po osnovu lizinga koji je prikazan u tokovima gotovine u 2022. i 2021. godini prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2022.	2021.
Fiksna plaćanja	363,549	196,436
Varijabilna plaćanja	11,094	5,172
Ukupno	374,643	201,608

Varijabilna plaćanja koja se uključuju u vrednost lizing obaveze su plaćanja koja zavise od indeksa. Od ukupnih odliva u iznosu od 374,643 hiljade dinara u 2022. godini (2021. godina: 201,608 hiljada dinara), na plaćanja glavnice se odnosi 363,549 hiljada dinara (2021. godina: 196,436 hiljada dinara), što je prikazano u okviru tokova gotovine iz aktivnosti finansiranja, dok se na plaćanje kamate odnosi 11,094 hiljade dinara (2021. godina: 5,172 hiljade dinara), što je prikazano u okviru tokova gotovine iz poslovnih aktivnosti u izveštaju o tokovima gotovine.

Struktura rashoda po osnovu zakupa u 2022. i 2021. godini prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2022.	2021.
Rashodi kamate po osnovu lizing obaveza (Napomena 7)	(8,388)	(9,388)
Troškovi amortizacije sredstava sa pravom korišćenja (Napomena 16)	(219,879)	(187,599)
Troškovi zakupnina (Napomena 18)	(140,102)	(109,339)
Ukupno	(368,369)	(306,326)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

38. KAPITAL

Struktura kapitala

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Akcijski kapital:		
Obične akcije	17,320,083	17,320,083
Prioritetne akcije	2,442,512	2,442,512
Ukupno	19,762,595	19,762,595
Emisiona premija	7,433,135	7,433,135
	27,195,730	27,195,730
Rezerve:		
Rezerve iz dobitka i ostale rezerve	13,953,877	13,953,877
(Gubici)/dobici po osnovu promene vrednosti vlasničkih instrumenata	(4,669)	493,459
(Gubici)/dobici po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata	(2,480,658)	172,356
Aktuarski dobitci po osnovu planova definisanih primanja	263	563
	11,468,813	14,620,255
Dobitak	38,609,706	13,237,614
Stanje na dan	77,274,249	55,053,599

(i) *Akcijski kapital*

Struktura akcionara

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine sa učešćem preko 1% prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara			
	1. decembar 2022.			
	Ukupan akcijski kapital	% Učešća	Upravljački kapital	% Učešća
M&V Investments a.d. Beograd	19,284,006	97.58	17,320,083	100.00
BDD M&V Investments – 80200ZMVI0008	252,968	1.28	-	-
BDD M&V Investments - 80200Z	225,621	1.14	-	-
Ukupno	19,762,595	100.00	17,320,083	100.00

	31. decembar 2021.			
	Ukupan akcijski kapital	% Učešća	Upravljački kapital	% Učešća
M&V Investments a.d. Beograd	19,284,006	97.58	17,320,083	100.00
BDD M&V Investments – 80200ZMVI0008	252,968	1.28	-	-
BDD M&V Investments - 80200Z	225,621	1.14	-	-
Ukupno	19,762,595	100.00	17,320,083	100.00

Ukupan broj upisanih i uplaćenih akcija Banke na dan 31. decembra 2022. godine iznosi 9,453,797 akcija, od čega: 8,285,377 običnih akcija i 1,168,420 prioritetnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 2,090.44 dinara (31. decembar 2021. godine: 8,285,377 običnih akcija i 1,168,420 prioritetnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 2,090.44 dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

38. KAPITAL (Nastavak)

(i) Akcijski kapital (Nastavak)

Na osnovu Odluke Skupštine Banke broj 05-LIII/2021, od 28. aprila 2021. godine, o raspoređivanju ostvarene dobiti Banke po finansijskom izveštaju za 2020. godinu u ukupnom iznosu od 9,801,586 hiljada dinara, iznos od 3,626,727 hiljada dinara opredeljen je za isplatu dividende akcionarima Banke, iznos od 4,582,664 hiljade dinara opredeljen je da se rasporedi u neraspoređenu dobit ranijih godina koja se uključuje u osnovni akcijski kapital (u skladu sa Odlukom 05-LI/2020 od 27. aprila 2020. godine), dok se preostali iznos od 1,592,195 hiljada dinara raspoređuje kao neraspoređena dobit koja se ne uključuje u osnovni akcijski kapital Banke.

Na osnovu Odluke Skupštine Banke broj 05-LV/2022, od 28. marta 2022. godine, o raspoređivanju ostvarene dobiti Banke po finansijskom izveštaju za 2021. godinu u ukupnom iznosu od 5,944,174 hiljade dinara, celokupan iznos je opredeljen da se rasporedi u neraspoređenu dobit ranijih godina koja se uključuje u osnovni akcijski kapital.

Na osnovu Odluke Skupštine Banke broj 04-LIX/2022, od 4. novembra 2022. godine, o raspoređivanju neraspoređene dobiti Banke po finansijskom izveštaju za 2020. godinu, iznos od 1,592,195 hiljada dinara opredeljen je za isplatu dividende akcionarima Banke.

(ii) Revalorizacija rezerve - nerealizovani (gubici)/dobici po osnovu hartija od vrednosti

Revalorizacija rezerve po osnovu vlasničkih i dužničkih instrumenata, odnosno hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine predstavljaju zbir sledećih komponenti:

	U hiljadama dinara	
	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	665,815	1,035,991
Neto (negativni)/pozitivni efekti promene fer vrednosti:		
- po osnovu vrednovanja	(2,758,887)	(430,905)
- po osnovu obezvređenja (Napomena 12(a))	(117,012)	(4,596)
Efekat prodaje vlasničkih instrumenata (Napomena 33(a))	(831,327)	-
Efekat kreiranja odloženih poreskih sredstava koji se odnosi na ostali rezultat perioda (Napomena 32.2)	556,084	65,325
Stanje na dan 31. decembra	(2,485,327)	665,815

(iii) Aktuarski dobiti

Aktuarski dobiti na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine u celosti se odnose na aktuarske gubitke po osnovu rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju.

	U hiljadama dinara	
	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	563	341
Aktuarski (gubici)/dobici (Napomena 36(b))	(354)	262
Efekat odloženih poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda (Napomena 32.2)	54	(40)
Stanje na dan 31. decembra	263	563

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2022. godine

39. POTENCIJALNE OBAVEZE I VANBILANSNE POZICIJE

39.1. Sudski sporovi

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2022. godine vodi 11,102 (31. decembar 2021. godine: 13,231) sudska postupka sa novčanim potraživanjem tužioca prema Banci. Ukupna vrednost ovih sporova, a koji za slučaj da Banka izgubi spor mogu imati novčani odliv (na ime naknade štete, duga i sl.) iznosi 6,144,688 hiljada dinara (31. decembar 2021. godine: 2,045,698 hiljada dinara).

Od navedenog iznosa tužbi sa novčanim potraživanjem tužioca prema Banci na dan 31. decembra 2022. godine, tužbe sa pozitivnim procenjenim ishodom od strane advokata čine 92.79%. Za sudske postupke sa novčanim potraživanjem tužioca prema Banci koji imaju negativno procenjen ishod od strane advokata, na dan 31. decembra 2022. godine Banka je saglasno zahtevima MRS 37 i internoj metodologiji izvršila rezervisanje u iznosu od 852,303 hiljade dinara (31. decembar 2021. godine: 327,245 hiljada dinara) (Napomena 36(a)).

Sadašnji nivo rezervisanja je procenjen kao adekvatan od strane rukovodstva Banke, ali će Banka svakako sa dužnom pažnjom pratiti situaciju na tržištu i ishode sudskih sporova i shodno najboljoj proceni formirati adekvatna rezervisanja i u budućim izveštajnim periodima, a kako bi se izbegao neočekivan efekat na rezultat Banke.

Banka vodi veći broj sudskih sporova protiv trećih lica, uglavnom radi naplate svojih potraživanja.

39.2. Vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica (a)	1,230,191	1,041,702
Date garancije i druga jemstva (b)	71,546,434	30,180,301
Derivati namenjeni trgovanju po ugovorenoj vrednosti (c)	25,066,913	14,885,940
Hartije od vrednosti primljene u zalog (d)	69,113,707	46,077,025
Druge vanbilansne pozicije (e)	672,081,989	515,058,389
Stanje na dan	839,039,234	607,243,357

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

39. POTENCIJALNE OBAVEZE I VANBILANSNE POZICIJE (Nastavak)

39.2. Vanbilansne pozicije (Nastavak)

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
(a) Poslovi u ime i za račun trećih lica		
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica u dinarima:		
- kratkoročni	4,812	4,835
- dugoročni	1,225,379	1,036,867
	1,230,191	1,041,702
(b) Preuzete potencijalne obaveze		
Plative garancije:		
- u dinarima	8,230,092	7,686,760
- u stranoj valuti	1,368,789	293,144
Činidbene garancije:		
- u dinarima	38,709,777	15,950,317
- u stranoj valuti	3,491,810	1,754,405
	51,800,468	25,684,626
Nepovučeni akreditivi	19,649	-
Nepovučene kreditne linije	9,205,695	929,784
	9,225,344	929,784
Preuzete neopozive obaveze po sopstvenim garancijama i spotu:		
- u dinarima	4,405,517	1,696,177
- u stranoj valuti	6,115,105	1,869,714
	10,520,622	3,565,891
	71,546,434	30,180,301
(c) Derivati		
Valutni Swap i Forward (Napomena 22)	25,066,913	14,885,940
	25,066,913	14,885,940
(d) Primljena jemstva za obaveze		
Primljene HOV za obezbeđenje plasmana	69,113,707	46,077,025
	69,113,707	46,077,025
(e) Druge vanbilansne pozicije		
Primljena materijalna sredstva, garancije i druga jemstva za obezbeđenje plasmana	548,690,596	442,807,134
Neiskorišćene opozive kreditne linije	56,966,720	25,498,498
Depo poslovi	519	507
Loro garancije	16,041,234	5,950,516
Evidenciona kamata	2,692	538
Potraživanja preneti u vanbilansnu evidenciju	43,546,918	33,937,959
Ostalo	6,833,310	6,863,237
	672,081,989	515,058,389
Stanje na dan	839,039,234	607,243,357

Pregled kreditno rizičnih vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine dat je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Garancije	51,800,468	25,684,626
Preuzete neopozive obaveze	9,225,344	929,784
Preuzete neopozive obaveze po sopstvenim garancijama i spotu	3,166,942	587,890
Preuzete opozive obaveze	56,599,231	25,488,498
Stanje na dan	120,791,985	52,690,798

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

40. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

(a) Poslovni odnosi sa članovima Uprave

Poslovni odnosi sa članovima Uprave Banke bazirani su na uobičajenim tržišnim uslovima.

Naknade članovima Uprave	U hiljadama dinara	
	2022.	2021.
Članovi Izvršnog odbora	(86,850)	(83,542)
Članovi Upravnog odbora	(33,783)	(34,093)
Ukupno naknade članovima Uprave	(120,633)	(117,635)

	U hiljadama dinara			
	Stanje na dan 31. decembra 2022.	Stanje na dan 31. decembra 2021.	Prihodi/ (rashodi) 2022.	Prihodi/ (rashodi) 2021.
Ostali odnosi sa članovima Uprave				
Kartice, gotovinski i potrošački krediti	66,012	12,936	1,912	486
Depoziti	(77,239)	(56,667)	(236)	(942)
Ostale obaveze	55	16	(346)	(159)
Ukupni ostali odnosi sa članovima Uprave	(11,172)	(43,715)	1,330	(615)

(b) Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom

U svom svakodnevnom poslovanju, Banka ostvaruje poslovne transakcije sa akcionarima i drugim licima povezanim sa Bankom, pod uobičajenim tržišnim uslovima.

Sledeća tabela prikazuje poslovne odnose (stanja potraživanja i obaveza, prihode i rashode) sa povezanim licima zaključno sa datumom bilansiranja:

	U hiljadama dinara			
	Bilansna bruto izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze
Zaposleni	32,170	22,241	54,411	346,310
Ostala fizička lica	61,168	13,075	74,243	159,268
Pravna lica *	9,457,185	107,747	9,564,932	14,263,994
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	9,550,523	143,063	9,693,586	14,769,572
Zaposleni	37,392	22,834	60,226	104,582
Ostala fizička lica	3,511	10,806	14,317	277,241
Pravna lica *	10,492,595	5,565,321	16,057,916	25,876,404
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	10,533,498	5,598,961	16,132,459	26,258,227

* U narednim tabelama dat je prikaz povezanih pravnih lica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine
40. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)**(b) Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom (Nastavak)**

Naziv pravnog lica	U hiljadama dinara 31. decembar 2022. godine					
	Bilansna izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze	Prihodi	Rashodi
Gorenjska banka d.d., Kranj	6,097,679	57	6,097,736	(4,692,896)	6,964,494	(86,365)
Čista voda projekt d.o.o. za usluge, Savudrija	3,138,393	-	3,138,393	-	203,663	(46,881)
Agri Europe Cyprus Limited, Kipar	208,958	-	208,958	(994,193)	223,091	(7,304)
MK Group d.o.o., Beograd	543	5,506	6,049	(2,968,022)	4,344	(59,288)
Sunoko d.o.o., Novi Sad	-	-	-	(2,280,556)	6,539	(14,562)
M&V Investments a.d., Beograd	-	-	-	(834,486)	1,921	(96,331)
Pik-Bečej a.d., Bečej	83	367	450	(645,341)	2,039	(5,131)
MK Holding d.o.o., Beograd	-	-	-	(505,718)	9,699	(34,972)
Carnex d.o.o., Vrbas	3	-	3	(428,060)	1,690	(4,009)
MK Mountain Resort d.o.o., Kopaonik	361	-	361	(123,343)	4,228	(16,811)
MK Agriculture d.o.o., Novi Sad	52	1,748	1,800	(12,512)	92	(157)
Ostalo	11,113	100,069	111,182	(778,867)	11,906	(28,518)
Ukupno	9,457,185	107,747	9,564,932	(14,263,994)	7,433,706	(400,329)

Naziv pravnog lica	U hiljadama dinara 31. decembar 2021. godine					
	Bilansna izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze	Prihodi	Rashodi
Gorenjska banka d.d., Kranj	7,055,761	284	7,056,045	(11,758,210)	148,707	(8,050)
Čista voda projekt d.o.o. za usluge, Savudrija	3,433,823	164,854	3,598,677	-	89,741	(58,119)
MK Holding d.o.o., Beograd	-	2,939,553	2,939,553	(3,398,247)	172,286	(43,102)
MK Group d.o.o., Beograd	679	2,405,342	2,406,021	(1,470,623)	67,961	(6,386)
MK Logistika d.o.o., Novi Sad	-	50,000	50,000	(35,024)	1,926	(275)
Agroglobe d.o.o., Novi Sad	207	2,493	2,700	(99,333)	22,423	(24,044)
MK Agriculture d.o.o., Novi Sad	195	1,605	1,800	(4,592)	150	(119)
DR Nikola Vunjak preduzetnik D.o.o. Agrounija Indija	1,776	-	1,776	(302)	217	(30)
Pik-Bečej a.d., Bečej	13	587	600	(154,351)	9,172	(26,475)
Banat Seme d.o.o., Zrenjanin	35	415	450	(269,037)	664	(1,687)
MK Mountain Resort d.o.o., Kopaonik	12	188	200	(28)	6	(5)
Victoria project d.o.o., Novi Sad	94	-	94	(697,674)	1,298	(5,687)
M&V Investments a.d., Beograd	-	-	-	(4,575,241)	0	(762)
Sunoko d.o.o., Novi Sad	-	-	-	(856,528)	357	(13,495)
SJPT NON-CORE DOO	-	-	-	(942,902)	2,462	(25,786)
Carnex d.o.o., Vrbas	-	-	-	(762,510)	7	(53)
Ostalo	-	-	-	(531,310)	1,453	(16,207)
	-	-	-	(320,492)	2,949	(6,950)
Ukupno	10,492,595	5,565,321	16,057,916	(25,876,404)	521,779	(237,232)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2022. godine

41. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Odredbama člana 18. Zakona o računovodstvu propisana je obaveza usaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza sa komitentima. Usaglašavanje se vrši najmanje jednom godišnje, pre sastavljanja finansijskih izveštaja. U skladu sa internom regulativom Banke, 1. decembar tekuće godine određen je kao datum za usaglašavanja potraživanja i obaveza sa komitentima.

Od ukupnog iznosa potraživanja za usaglašavanje, neusaglašena potraživanja ukupno iznose 2,127 hiljada dinara, odnosno 0.0007%. Od ukupnog iznosa obaveza za usaglašavanje, neusaglašene obaveze iznose 815 hiljada dinara, odnosno 0.0015%.

42. EFEKAT RUSKO-UKRAJINSKOG KONFLIKTA NA POSLOVANJE BANKE

Početkom marta 2022. godine došlo je do povećane nestabilnosti na svetskim finansijskim i robnim tržištima usled eskalacije konflikta u Ukrajini, koji je praćen uvođenjem sankcija određenim ruskim kompanijama i pojedincima.

Banka ima nematerijalnu direktnu izloženost prema Rusiji i Ukrajini i po tom osnovu nije bilo negativnih efekata u 2022. godini i u narednom periodu ne očekuje značajni uticaj po osnovu direktne izloženosti prema ovim zemljama. Uprkos ograničenoj direktnoj izloženosti, usled sukoba može se očekivati dodatni negativan uticaj na globalnu ekonomiju, posebno na cene energenata, promene deviznih kurseva, kamatne stope, berzanske aktivnosti, poremećaje lanaca snabdevanja i pojačane inflatorne pritiske koji mogu indirektno uticati na Banku.

Rukovodstvo Banke pažljivo prati i procenjuje potencijalni uticaj situacije izazvane rusko-ukrajinskim konfliktom i preduzima sve neophodne mere kako bi se obezbedila stabilnost poslovanja Banke, međutim, buduće efekte nije moguće predvideti sa razumnom sigurnošću.

43. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Dana 19. januara 2023. godine na poziciju člana Izvršnog odbora zaduženog za upravljanje rizicima postavljena je Maja Grubor.

Osim prethodno navedenog, nije bilo značajnih događaja posle datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke za 2022. godinu.

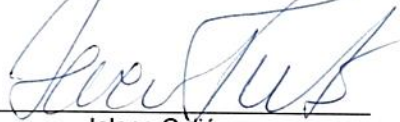
44. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

	31. decembar 2022.	U RSD 31. decembar 2021.
EUR	117.3224	117.5821
USD	110.1515	103.9262
CHF	119.2543	113.6388

 Ana Medojević
 Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

 Jelena Galić
 Predsednik Izvršnog odbora

 Milan Mirkov
 Član Izvršnog odbora

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU 2022.

AIK Banka a.d. Beograd

Sadržaj

1. Uvodna reč predsednice Izvršnog odbora	3	7.1 Marketing strategija za 2022. godinu	27
2. Lična karta Kontroling	5	7.2 Marketing plan za 2022. godinu	28
3. Makroekonomska kretanja	6	7.3 Realizacija marketing plana za 2021. godinu	28
4. Tržišna pozicija i pregled pokazatelja poslovanja	10	8. Organizaciona i kadrovska struktura	30
4.1 Tržišna pozicija	10	8.1 Organizacija Banke	30
4.2 Rangiranje banaka	11	8.2 Zaposleni	31
4.3 Pokazatelji profitabilnosti i efikasnosti	12	8.3 Upravljanje Bankom Legal	31
4.4 Pokazatelji bilansa stanja	12	8.3.1 Skupština Banke	31
5. Poslovanje Banke	13	8.3.2 Upravni odbor Banke	32
5.1 Aktiva Kontroling	13	8.3.3 Izvršni odbor Banke	34
5.1.1 Finansijska sredstva	13	8.3.4 Ostali odbori	34
5.1.2 Krediti Kontroling	14	8.4 Poslovni odnosi sa članovima Uprave i licima povezanim sa Bankom	36
5.2 Klasifikacija bilansne i vanbilansne aktive RISK	15	8.5 Poslovna mreža Retail	37
5.3 Pasiva Kontroling	15	8.5.1 Realizovane aktivnosti u 2021. Godini	39
5.3.1 Depoziti Kontroling	16	9. Razvoj informacionog sistema (ICT) IT	39
5.3.2 Kapital	17	10. Nefinansijsko izveštavanje	
5.4 Bilans uspeha Kontroling	19	Racunovodstvo Perisic	41
6. Upravljanje rizicima i problematični krediti Risk	21	10.1 Strategija korporativne održivosti – stubovi i smernice	43
6.1 Sistem upravljanja rizicima	21	10.1.1 Četiri stuba održivosti	43
6.2 Rizik likvidnosti	24	10.2 Vizija i misija AIK Banke	45
6.3 Tržišni rizici	25	10.3 Posvećenost AIK Banke ciljevima održivog razvoja UN	47
6.4 Problematični krediti	26	10.4 Upravljanje ESG rizicima Rizici	53
7. Marketing i odnosi sa javnošću	27		

1. Uvodna reč predsednice Izvršnog odbora

Poštovani,

Prethodni period su obeležili brojni izazovi, od globalnih geopolitičkih dešavanja, do sve ubrzanijeg tehnološkog razvoja i izraženijih potreba za ublažavanjem efekata klimatskih promena i obezbeđenje održivog razvoja. Ono što je bilo najvažnije u tom periodu jeste blagovremeno reagovanje i spremnost na prilagođavanje. Kad se osvrnemo iza sebe, možemo biti ponosni što smo ponovo pokazali visok stepen odgovornosti, agilnost i odlučnost da idemo u susret izazovima i svoje poslovanje dalje razvijemo u skladu sa svojom vizijom i strategijom. Svojim posvećenim delovanjem, potvrdili smo da smo, pre svega, pouzdan oslonac kako kreatorima ekonomske politike, tako i realnom sektoru privrede i stanovništvu.

Istovremeno, pored ovih izazova, paralelno smo dalje sprovodili svoje strateške inicijative usmerene na širenje poslovanja i jačanje tržišne pozicije, kao i na dalja unapređenja procesa i usluga koje nudimo svojim klijentima.

Zahvaljujući okončanom procesu sticanja Sberbank Srbija, kao i uspešno realizovanoj integraciji, naša vizija – da budemo jedna od vodećih bankarskih grupa u regionu, dodatno je osnažena. AIK Banka je povećala svoje tržišno učešće u Srbiji na 9 odsto i sa vrednošću svoje bilansne aktive postala jedna od najznačajnijih sistemskih banaka u zemlji. Širenjem poslovanja spojili smo stručnost i tehnologije, proširili paletu proizvoda i dodatno unapredili nivo usluga i korisničkog zadovoljstva za naše klijente.

Dalji razvoj naše digitalne platforme i mobilne aplikacije je pravac strateškog opredeljenja. Danas, kroz našu digitalnu platformu nudimo 11 proizvoda od gotovinskih kredita, kredita za refinansiranje, do različitih modela kreditnih kartica i štednje. Posebno sam ponosna što smo, uprkos zahtevnom projektu kakav je integracija kroz koju smo prošli, uspeli da sprovedemo planirane projekte u delu daljeg unapređenja naših digitalnih servisa i u februaru pustimo u produkciju novu verziju aplikacije mobilnog bankarstva za fizička lica sa krajnjim ciljem da našim klijentima i partnerima poslovanje sa bankom učinimo još lakšim i pristupačnijim.

Uprkos geopolitičkim uticajima, inflaciji, rastu cena energenata i sirovina, prekidima u lancu snabdevanja, privredna, a time i kreditna aktivnost u zemlji, nije smanjena. Verujući da su mala i srednja preduzeća okosnica uspešnih ekonomija, bili smo naročito fokusirani na pružanje podrške ovom segmentu koji predstavlja vitalni deo naše privrede, čineći 99 procenata ukupnog broja preduzeća i 57.7 procenata bruto društvenog proizvoda. Iz tog razloga prethodnih godina je primetna značajna podrška upravo malim i srednjim preduzećima kroz razne programe i garantne šeme usmerene na obezbeđenje likvidnosti i obrtnog kapitala, kao i investicija, a u kojima smo aktivno učestvovali. U narednom periodu može se očekivati razvoj još jedne važne uloge banaka ka ovom segmentu, a to su savetodavne aktivnosti u domenu finansiranja tekućih i investicionih aktivnosti i projekata sa ciljem obezbeđenja kontinuirane podrške rastu i razvoju ovog sektora. Istovremeno, kao odgovoran član zajednice u kojoj posluje, potpisivanjem kreditne linije od 50 miliona evra sa Međunarodnom finansijskom korporacijom (IFC), za finansiranje upravo ovog sektora, prevashodno u delu zelenog finansiranja, podržali smo poslovne subjekte spremne da ulažu u zelene projekte u cilju unapređenja poslovanja i ublažavanja efekata uticaja klimatskih promena.

Finansijski pokazatelji poslovanja u 2022. godini su odraz stabilnosti i održivosti našeg poslovanja. Godinu za nama, završili smo sa bilansnom sumom od 3,5 milijardi evra, a snažna depozitna baza dodatno je uvećana na 2,6 milijardi evra, reflektujući poverenje koje nam klijenti ukazuju iz godine u godinu. Kapitalna adekvatnost od 19.81% znatno je iznad regulatornih zahteva, dok pokazatelji profitabilnosti i efikasnosti poslovanja (RoA 2,9% i CIR 32,6%) ukazuju na jačinu i kvalitet našeg poslovnog modela.

I na kraju, podjednako važno, održiv odnos prema lokalnoj zajednici, negovanje porodičnih vrednosti, briga o zaposlenima, deci, odraslima i porodicama, naročito onima koji se suočavaju za velikim životnim izazovima, ostaje u srcu poslovanja i društvenog angažovanja AIK Banke.

Regionalni projekat „Podrška porodicima“, u okviru kojeg smo realizovali donaciju u sedam porodilišta u pet zemalja Adria regiona u kojem poslujemo, pokazuje regionalnu snagu naše bankarske grupe. Pomoć zdravstvenim ustanovama zaokružili smo i donacijom Institutu za onkologiju i radiologiju Srbije, namenjenu nabavci lekova, a posvećenost porodicama i deci potvrdili novom finansijskom podrškom Centru za podršku porodici u Nišu i organizaciji SOS Dečija sela Srbija, kao i kroz podršku humanom delovanju organizacije Nurdor.

Verujemo i u snagu i potencijale generacija koje dolaze. U 2022. godini, AIK Banka je kroz Fondaciju „Dobar glas“ podržala muzičke talente naše zemlje, ali i čvrsto stajala uz Matematički fakultet i sjajne srednjoškolce spremne da kroz takmičarske zadatke, unaprede svoje matematičke i informatičke veštine i znanja.

Sagledavajući okolnosti u kojima smo posvećeno i predano radili na realizaciji zajedničkih poslovnih ciljeva, sa zadovoljstvom možemo da kažemo da su nas naše korporativne vrednosti - odgovornost (naše sutra), posvećenost (naš način), inovativnost (naša inspiracija), poverenje (naša snaga), izvrsnost (naša mera) vodile na putu ostvarenja naše vizije i misije. Zahvalna sam svim našim klijentima, partnerima i akcionarima, na snažnoj podršci i poverenju koje nas motiviše da uvek iznova tražimo način da unapređujemo sebe i okruženje u kojem poslujemo. Kao sistemska banka, ostajemo dosledan i pouzdan partner u obezbeđenju finansijske stabilnosti, održivog razvoja privrede i sigurnosti građana.

S poštovanjem,

Jelena Galić
Predsednica Izvršnog odbora

2. Lična karta

Pun naziv izdavaoca	Agroindustrijsko komercijalna banka "AIK Banka" a.d. Beograd
Adresa	Bulevar Mihajla Pupina 115d 11070 Novi Beograd Republika Srbija
Web adresa	www.aikbanka.rs
Pravna forma	Akcionarsko društvo
Pravni status izdavaoca	Aktivno privredno društvo
Matični broj	06876366
PIB – poreski identifikacioni broj	100618836
Tekući računi i banke kod kojih se vode	Narodna banka Srbije – 908000000001050197
Datum osnivanja Banke	10. avgust 1993. godine
Broj rešenja upisa u Agenciji za privredne registre	2946/2005, dana 01. marta 2005. godine
Šifra delatnosti	6419 – Ostalo monetarno posredovanje
Telefon	+ 381 11 202 9050
Faks	+ 381 11 312 9787
e-mail	kabinet@aikbanka.rs
Predsednik Izvršnog odbora	Jelena Galić
Mesto uvida u knjigu akcionara:	Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti Republike Srbije a.d, www.crhov.rs
Društvene mreže:	
Revizor za 2022. godinu	BDO d.o.o. Beograd, Knez Mihailova 10, 11000 Beograd, Srbija

3. Makroekonomska kretanja

Realni rast BDP u prvom kvartalu 2022. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosio je 4.2%. U drugom kvartalu 2022. godine u odnosu na isti period prethodne godine, realni rast BDP iznosio je 3.8%, dok je realni rast BDP u trećem kvartalu 2022. godine u odnosu na treći kvartal 2022. godine iznosio 1.0%. Realni rast BDP u četvrtom kvartalu 2022. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosio je 0.4%.

U 2022. godini ostvaren je deficit republičkog budžeta u iznosu od 235,2 mlrd dinara, što predstavlja 3.3% BDP. Ostvareni rezultat je bolji od plana predviđenog oktobarskim rebalansom budžeta za 43,9 mlrd dinara (0.6% BDP). Prihodi su ostvareni u iznosu od 1.680,3 mlrd dinara, a rashodi su izvršeni u iznosu od 1.915,5 mlrd dinara. U mesecu decembru deficit je iznosio 154,2 mlrd dinara. Na nivou opšte države u 2022. godini ostvaren je fiskalni deficit u iznosu od 221,2 mlrd dinara i primarni fiskalni deficit u iznosu od 114,5 mlrd dinara. Deficit opšte države u 2022. godine iznosio je 3.1% BDP. Ostvareni rezultat je bolji od planiranog za 0.7% BDP, odnosno 50,3 mlrd dinara.

Industrijska proizvodnja u Republici Srbiji u decembru 2022. godine veća je za 1.8% u odnosu na decembar 2021. godine, dok je u odnosu na prosek 2021. godine, veća za 8.5%. Industrijska proizvodnja u 2022. godini, u poređenju sa 2021. godinom, veća je za 1.7%. Posmatrano po sektorima, u decembru 2022. godine, u odnosu na isti mesec 2021, zabeležena su sledeća kretanja: sektor Rudarstvo – rast od 28.9%, sektor Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija – rast od 11.3%, i sektor Prerađivačka industrija – pad od 3.4%.

Podaci o industrijskoj proizvodnji po namenskim grupama u decembru 2022. godine, u odnosu na isti mesec prethodne godine, pokazuju da je došlo do rasta u proizvodnji: kapitalnih proizvoda (13.1%), i energije (9.5%), dok je pad zabeležen u proizvodnji: intermedijarnih proizvoda, osim energije (1.5%), netrajnih proizvoda za široku potrošnju (4.3%), i trajnih proizvoda za široku potrošnju (12.4%).

Obim industrijske proizvodnje u decembru 2022. godine, u odnosu na decembar 2021. godine beleži: rast kod 15 oblasti (učešće u strukturi industrijske proizvodnje – 56%), a pad kod 14 oblasti (učešće u strukturi industrijske proizvodnje – 44%). Najveći uticaj na rast industrijske proizvodnje u decembru 2022. godine, u odnosu na isti mesec 2021. godine, imale su: Proizvodnja električne energije, Eksploatacija ruda metala, Proizvodnja koksa i derivata nafte, Proizvodnja mašina i opreme na drugom mestu nepomenute, i Eksploatacija uglja.

Obim industrijske proizvodnje u 2022. godini, u odnosu na 2021. godinu, beleži: rast kod 17 oblasti (učešće u strukturi industrijske proizvodnje – 57%), a pad kod 12 oblasti (učešće u strukturi industrijske proizvodnje – 43%). Najveći uticaj na rast industrijske proizvodnje u 2022. godini, u odnosu na 2021. godinu, imale su: Eksploatacija ruda metala, Proizvodnja koksa i derivata nafte, Proizvodnja mašina i opreme na drugom mestu nepomenute, Proizvodnja računara, elektronskih i optičkih proizvoda, i Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata.

Desezonirani indeks industrijske proizvodnje za decembar 2022. godine, u odnosu na novembar 2022. godine pokazuje da je za industriju – ukupno ostvaren rast industrijske proizvodnje od 2.8% i da je za prerađivačku industriju ostvaren rast od 0.5%. Desezonirani indeks industrijske proizvodnje za decembar 2022. godine, u odnosu na prosek 2021. godine pokazuje da je industrija – ukupno ostvarila rast od 4.5%, a da je prerađivačka industrija na nivou proseka za 2021. godinu.

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmena Srbije za period januar-decembar 2022. godine iznosi: 66.613,4 miliona evra – porast od 31.1% u odnosu na isti period prethodne godine. Izvoz robe u evrima, imao je vrednost od 27.604,7 miliona, što je čini rast od 26.3% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Uvoz robe imao je vrednost od 39.008,7 miliona, što predstavlja povećanje od 34.8% u odnosu na isti period prošle godine.

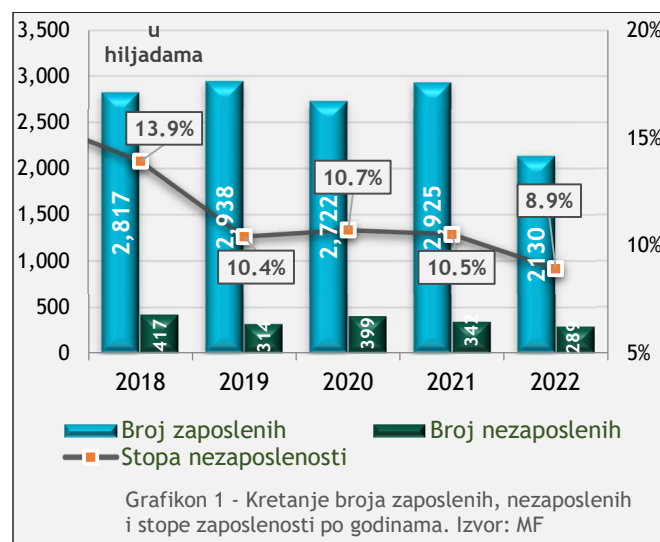
Deficit iznosi 11.404,0 miliona evra, što je povećanje od 61.1% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom je 70.6% i manja je od pokrivenosti u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 75.6%. Posmatrano regionalno, najveće učešće u izvozu Srbije imao je Region Vojvodine (33.6%); sledi Beogradski region (23.3%), Region Šumadije i Zapadne Srbije (21.0%),

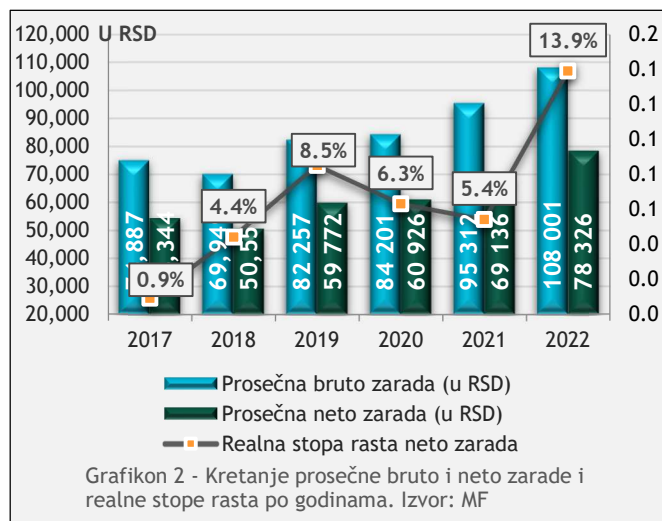
Region Južne i Istočne Srbije (19.9%), a oko 2.1% izvoza je nerazvrstano po teritorijama. Najveće učešće u uvozu Srbije imao je Beogradski region (42.0%); slede Region Vojvodine (33.8%), Region Šumadije i Zapadne Srbije (12.5%), Region Južne i Istočne Srbije (8.0%), a oko 3.7% uvoza nije razvrstano po teritorijama. Ne raspolaže se podacima za Region Kosovo i Metohija.

	EU	CEFTA	Rusija	Ostali	Ukupno
Izvoz 2022.	17,691	4,387	1,139	4,388	27,605
Učešće regiona u ukupnom izvozu do 31.12.2022.	64.09%	15.89%	4.13%	15.89%	
Povećanje/smanjenje izvoza u odnosu na 2021.	3,621	871	299	956	5,747
Procenat povećanja/smanjenja izvoza u odnosu na 2021.	25.73%	24.76%	16.25%	27.87%	26.77%
Uvoz 2022.	21,396	2,023	2,930	12,659	39,009
Učešće regiona u ukupnom uvozu do 31.12.2022.	54.85%	5.19%	7.51%	32.45%	
Povećanje/smanjenje uvoza u odnosu na 2021.	4,863	629	1,396	3,185	10,073
Procenat povećanja smanjenja uvoza u odnosu na 2021.	29.41%	31.10%	91.03%	33.62%	34.81%
Spoljnotrgovinski deficit 2022.	-3,705	2,363	-1,791	-8,271	-11,404
Učešće regiona u ukupnom deficitu/suficitu do 31.12.2022.	32.49%	-20.72%	15.71%	72.53%	
Povećanje/smanjenje suficita deficita u odnosu na 2021.	-1,242	242	-1,097	-2,229	-4,327
Procenat povećanja/smanjenja suficita/deficita u odnosu na 2021.	50.41%	11.38%	158.20%	36.89%	-61.13%

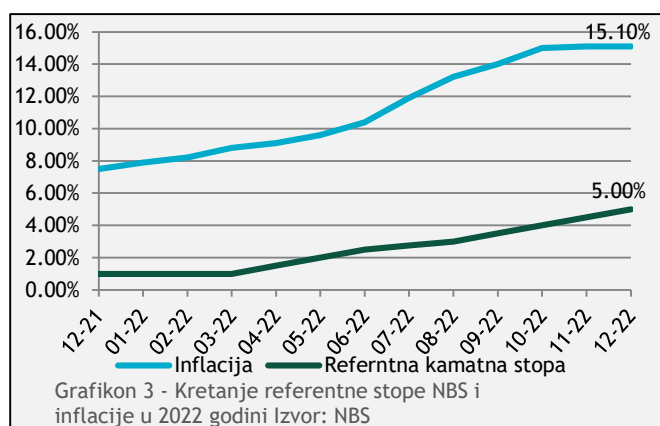
Tabela 1 - Kretanje spoljnotrgovinske razmene u 2022. godini po regionima (u milionima evra. Izvor: RZS)

Prema anketi Republičkog zavoda za statistiku, u Republici Srbiji nezaposlenost je u III kvartalu 2022. godine iznosila 8.90%. Stopa nezaposlenosti se smanjila u odnosu na isti period 2021. godine za 1.6 p.p. Prosečna zarada (bruto) obračunata za novembar 2022. godine iznosila je RSD 108.001, dok je prosečna zarada bez poreza i doprinosa (neto) iznosila RSD 78.326. U periodu januar-novembar 2022. godine u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je nominalni rast prosečnih neto zarada od 13.9%. U istom periodu neto zarade su realno porasle za 2.0%. U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, prosečne bruto i neto zarade za novembar 2022. godine nominalno su veće za 13.3%, a realno su manje za 1.6%.

Inflacija je u decembru 2022. godine na mesečnom nivou povećana za 0.5%, dok je u odnosu na decembar 2022. iznosila 15.1%. Prosečna godišnja inflacija u 2022. godini je iznosila 11.9%. Posmatrano prema strukturi, dve trećine međugodišnje inflacije je i dalje bilo opredeljeno kretanjem cena hrane i energenata. Visok međugodišnji rast cena hrane posledica je delovanja nekoliko faktora – rasta svetskih cena hrane, viših troškova u proizvodnji, sukoba u Ukrajini, kao i nižih nivoa ovih cena tokom 2021. i 2022. usled izostanka znatnog dela tražnje.

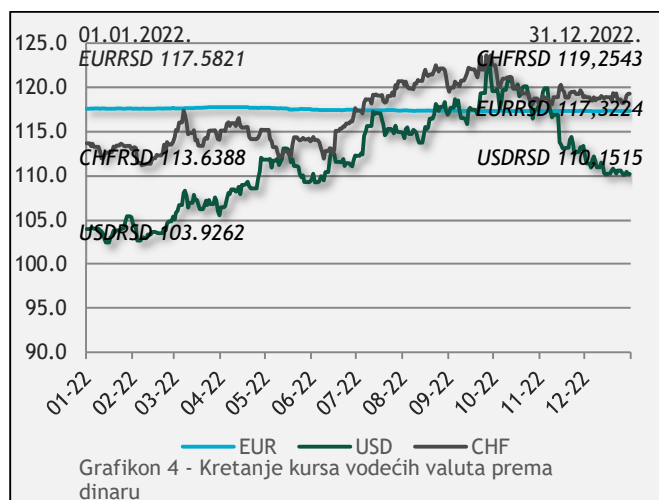
Cene energenata su na mesečnom nivou u decembru, prvi put nakon više od godinu dana, zabeležile pad (-2.2%). Njihovo kretanje je u najvećoj meri bilo opredeljeno globalnim faktorima, pre svega smanjenjem svetske cene nafte, koji se prelio i na niže cene naftnih derivata na domaćem tržištu (smanjenje za 7.5%). Prema

aktuelnoj srednjoročnoj projekciji Narodne banke Srbije, ukupna inflacija bi trebalo da ostane povišena i početkom 2023. godine, nakon čega bi trebalo da se nađe na opadajućoj putanji, uz znatnije smanjenje u drugoj polovini 2023. godine i povratak u granice cilja do kraja perioda projekcije. U smeru smirivanja inflatornih pritisaka delovaće dosadašnje zaoštavanje monetarnih uslova, očekivano slabljenje efekata globalnih faktora koji su vodili rast cena energenata i hrane u prethodnom periodu, kao i niža eksterna tražnja u uslovima nepovoljnijih izgleda globalnog privrednog rasta.

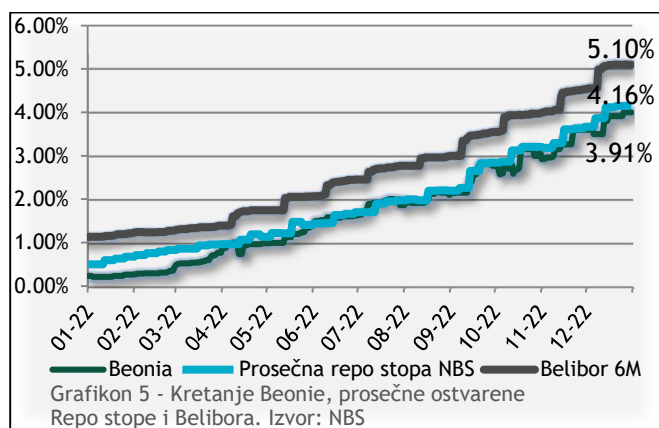
Narodna banka Srbije u 2022. godini je devet puta povećavala referentnu kamatnu stopu, počevši od aprila 2022. godine, a sve u skladu sa kretanjem inflacije. Referentna kamatna stopa Narodne banke Srbije kretala se u rasponu od 1.00% do 5.00% u 2022. godini.

Učešće javnog duga centralnog nivoa vlasti u BDP-u (metodologija ESA 2010) na kraju decembra 2022. godine iznosi 55.2%, a učešće javnog duga opšteg nivoa države u BDP-u iznosi 55.7%. Javni dug centralnog nivoa vlasti u decembru 2022. u odnosu na novembar iste godine povećan je za RSD 121,8 mlrd i iznosio je RSD 3.909,9 mlrd (EUR 33,3 mlrd). Učešće javnog duga u stranoj valuti na kraju decembra 2022. godine iznosi 74.8%. Učešće javnog duga u EUR iznosi 55.8%, u USD 14.3%, u SDR 4.0%, u CHF 0.1% i u ostalim stranim valutama 0.7% (GBP, JPY, DKK, SEK, NOK, AED, KWD, CNY), dok učešće u RSD iznosi 25.2%.

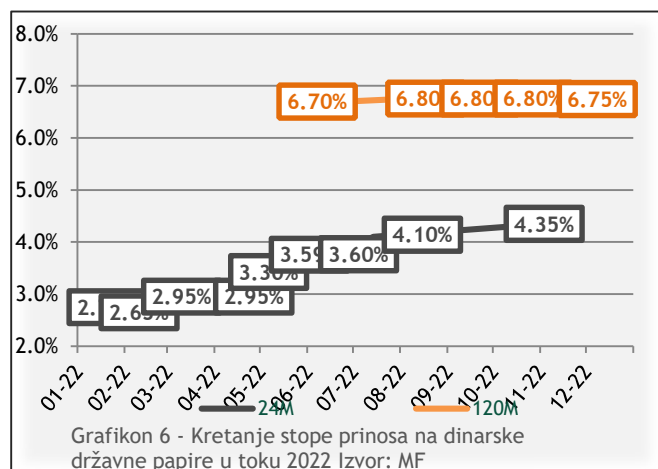
Kurs dinar je na kraju 2022. godine prema evru je usidren, stabilan je na mesečnom nivou, a ojačao je 0.2% od početka 2022. godine. Dinar je 2022. godine bio najslabiji 13. aprila, kada se za jedan evro plaćalo 117,7627 dinara, a najveću vrednost prema evropskoj valuti imao je 12. decembra kada je kurs bio 117,2751 dinara. Narodna banka Srbije je u 2022. godini, radi održavanja relativne stabilnosti na deviznom tržištu, a u uslovima znatno pojačane globalne neizvesnosti usled krize izazvane pandemijom, inflatornim pritiscima i krizom zbog sukoba u Ukrajini neto kupila EUR 1 mlrd.

Referentna kamatna stopa NBS je na nivou od 5.0% sa krajem 2022. godine što predstavlja značajan rast od 4 pp u odnosu na vrednost sa krajem 2021. godine (1.0%).

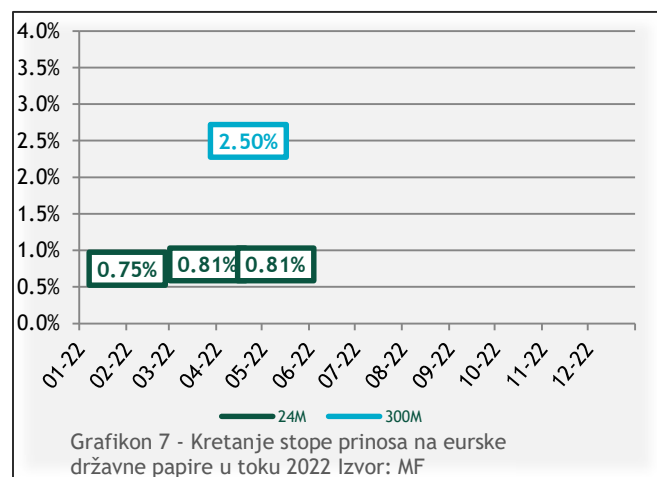
Emitovane dinarske hartije od vrednosti (HoV) bile su na 24M i 120M.

Na poslednjim primarnim dinarskim aukcijama u 2022. godini ostvareni su sledeći prinosi:

- 24M – 4.35%; 120M – 6.75%;

Eurske HoV kojima je primarno trgovano na domaćem finansijskom tržištu su imale znatno manji obim trgovanja i broja aukcija, s obzirom da se Republika Srbija zaduživala na inostranom tržištu, emitujući international bonds u prethodnim godinama i dostižući iznos zaduživanja na inostranom tržištu na kraju 2022. godine od EUR 6,3 mlrd i USD 1,2 mlrd.

Na poslednjim primarnim eurskim aukcijama u 2022. godini ostvareni su sledeći prinosi:

- 24M – 0.81%; 300M – 2.50%.

4. Tržišna pozicija i pregled pokazatelja poslovanja

4.1 Tržišna pozicija

Uzimajući u obzir da je uspešno okončan proces sticanja Sberbank Srbija i da je završen proces integracije tržišno učešće Banke je značajno više od nivoa koji se može videti poređenjem poslednjih dostupnih podataka tržišta. Kako bi adekvatno odrazili poziciju Banke agregirani su bilansni podaci Banke sa podacima od trećeg kvartala 2022. godine¹.

Rangiranje	30.09.2022.			31.12.2021.			30.09.2021.		
	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd
Neto aktiva	6	7.7%	407.0	9	5.1%	257.0	8	4.6%	229.0
Neto plasmani	6	7.4%	232.9	10	4.0%	116.4	12	3.7%	104.4
Ukupni depoziti*	7	7.2%	319.5	9	4.8%	199.5	8	4.2%	171.4
Depoziti**	7	8.0%	296.6	8	5.1%	181.7	8	4.8%	164.2
Kapital	4	11.7%	83.1	6	7.6%	55.1	6	7.7%	55.3
Profit pre poreza	6	9.0%	5.3	3	12.1%	6.5	3	12.8%	5.3

* Ukupni depoziti: Transakcioni depoziti, Ostali depoziti, Primljeni krediti; **Depoziti: Transakcioni depoziti, Ostali depoziti

Tabela 2 - Tržišna pozicija Banke (30.09.2022. pro forme). Izvor: NBS

Na kraju trećeg kvartala 2022. godine 10 najvećih banaka čine 92.6% bilansne aktive bankarskog sektora Srbije. Na dan 30. septembra 2022. godine Banka zauzima šesto mesto prema visini neto aktive. Sa ostvarenom bilansnom sumom od RSD 407,0 mlrd ostvaruje tržišno učešće od 7.7%.

Depoziti klijenata na dan 30. septembra 2022. godine iznose RSD 296,6 mlrd na osnovu čega Banka realizuje 7. tržišnu poziciju po ovom osnovu, sa učešćem na srpskom bankarskom tržištu od

8.0%. Prema visini neto plasmana na kraju trećeg kvartala 2022. godine, Banka realizuje tržišno učešće od 7.4%.

Učešće Banke po osnovu volumena kapitala na srpskom bankarskom tržištu ostaje visoko. Ukupni nivo kapitala na kraju trećeg tromesečja 2022. godine beleži blagi rast (0.2%) u odnosu na kraj 2021. godine, sa kojim Banka dostiže tržišno učešće od 11.7% i zauzima šestu poziciju.

¹ Nakon čega je završen proces sticanja Sberbank Srbije od strane AIK Banke dok je započet proces sticanja Credit Agricole banke od strane Raiffeisen banke još uvek u toku

4.2 Rangiranje banaka

NETO AKTIVA											
30.09.2022.				31.12.2021.				30.09.2021.			
Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd
Banca Intesa	1	15.0%	794.6	Banca Intesa	1	14.8%	745.6	Banca Intesa	1	15.4%	761.3
OTP banka	2	13.8%	734.9	OTP banka	2	13.2%	665.6	OTP banka	2	13.0%	640.0
Raiffeisen Pro forme	3	13.0	690.8	UniCredit banka	3	10.7%	538.1	UniCredit bank	3	10.7%	530.3
UniCredit Bank	4	10.8%	572.2	Komercijalna banka	4	9.7%	489.4	Komercijalna banka	4	9.8%	484.0
NLB Komercijalna banka	5	10.2%	540.7	Raiffeisen banka	5	8.6%	432.7	Raiffeisen banka	5	8.8%	432.5
AIK Banka pro forme	6	7.7%	407.0	Banka poštanska štedionica	6	6.9%	348.1	Banka poštanska štedionica	6	6.8%	334.5
Banka poštanska štedionica	7	7.3%	386.2	Erste Bank	7	6.3%	319.6	Erste Bank	7	6.3%	309.6
Erste Bank	8	6.5%	344.1	Eurobank Direktna	8	5.8%	290.3	AIK Banka	8	4.6%	229.0
Eurobank Direktna	9	5.5%	291.1	AIK Banka	9	5.1%	257.0	Eurobank Direktna	9	4.3%	210.5
ProCredit Bank	10	2.9%	151.8	Sberbank	10	3.8%	194.2	Sberbank	10	3.8%	189.3
Addico Bank	11	2.0%	105.0	Credit Agricole	11	3.3%	166.8	Credit Agricole	11	3.3%	163.9

Tabela 3 - Rangiranje banaka prema neto aktivi (30.09.2022. pro forme). Izvor: NBS

PROFIT PRE POREZA *											
01.01.-30.09.2022.				01.01.-31.12.2021.				01.01.-30.09.2021.			
Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd
OTP banka	1	18.6%	10.8	Banca Intesa	1	22.1%	11.8	Banca Intesa	1	20.6%	8.6
Banca Intesa	2	17.2%	10.0	Raiffeisen banka	2	14.6%	7.8	Raiffeisen banka	2	14.3%	5.9
Raiffeisen banka proforma	3	16.3%	9.5	AIK Banka	3	12.2%	6.5	AIK Banka	3	12.8%	5.3
UniCredit Bank	4	12.0%	7.0	UniCredit Bank	4	11.8%	6.3	UniCredit Bank	4	12.8%	5.3
NLB Komercijalna	5	11.2%	6.5	OTP banka	5	11.6%	6.2	Komercijalna banka	5	7.5%	3.1
AIK Banka proforma	6	9.0%	5.3	Komercijalna banka	6	6.5%	3.5	OTP banka	6	7.0%	2.9
Banka poštanska štedionica	7	4.5%	2.6	Erste Bank	7	4.7%	2.5	Erste Bank	7	5.6%	2.3
Erste Bank	8	3.4%	2.0	Banka poštanska štedionica	8	4.1%	2.2	Banka poštanska štedionica	8	4.1%	1.7
ProCredit Bank	9	2.0%	1.2	Sberbank	9	3.3%	1.8	Credit Agricole banka	9	3.8%	1.6
Halkbank	10	1.5%	0.9	Credit Agricole	10	3.0%	1.6	Sberbank	10	3.8%	1.6
Addico Bank	11	1.5%	0.9	Halkbank	11	1.8%	0.9	Eurobank	11	2.2%	0.9

Napomena: Rangiranje banaka prema profitu pre poreza je obavljeno na osnovu profita pre poreza celokupnog bankarskog sektora (uključujući banke sa pozitivnim, kao i banke sa negativnim rezultatom).

Tabela 4 - Rangiranje banaka prema profitu pre poreza (30.09.2022. pro forme). Izvor: NBS

4.3 Pokazatelji profitabilnosti i efikasnosti

Pokazatelji profitabilnosti i efikasnosti	30.09.2022.			31.12.2021.			30.09.2021.		
	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor
Profit pre poreza / Prosečni kapital (ROE)	8.6%	10.5%	10.3%	12.0%	7.8%	7.5%	13.0%	8.1%	7.7%
Profit pre poreza / Prosečna aktiva (ROA)	1.6%	1.4%	1.4%	2.8%	1.2%	1.1%	3.1%	1.3%	1.2%
Neto prihod od kamata / Prosečna aktiva	2.6%	2.5%	2.7%	2.6%	2.6%	2.7%	2.6%	2.6%	2.7%
Kamatni prihodi / Prosečna aktiva	3.5%	3.0%	3.2%	3.3%	3.0%	3.1%	3.3%	3.0%	3.1%
Kamatni rashodi / Prosečna aktiva	0.9%	0.5%	0.5%	0.7%	0.3%	0.4%	0.7%	0.3%	0.4%
Gubitak od ispravke vrednosti / Prosečna aktiva	0.1%	0.3%	0.3%	-0.3%	0.3%	0.2%	-0.5%	0.3%	0.2%
Kamatni rashodi / Prosečna kamatonosna pasiva	1.1%	0.6%	0.6%	0.9%	0.4%	0.5%	0.9%	0.4%	0.5%
Neto prihod od naknada / Prosečna aktiva	1.0%	1.2%	1.3%	0.7%	1.2%	1.2%	0.6%	0.9%	0.9%
Prihodi naknada / Prosečna aktiva	1.7%	1.7%	2.0%	1.0%	1.7%	1.7%	0.9%	1.4%	1.4%
Profit pre poreza / Ukupni prihodi	31.2%	29.1%	27.0%	53.5%	25.6%	22.6%	59.0%	27.4%	23.9%
Profit pre rezervisanja / Prosečna aktiva	1.8%	1.6%	1.7%	2.5%	1.5%	1.4%	2.6%	1.6%	1.4%
Ukupni prihodi / Prosečna aktiva	5.2%	4.7%	5.3%	5.2%	4.9%	5.0%	5.3%	4.8%	4.9%
Operativni rashodi / Prosečna aktiva	1.9%	2.1%	2.4%	1.7%	2.5%	2.6%	1.6%	2.4%	2.6%
Operativni rashodi / Operativni prihodi (CIR)	51.9%	55.6%	58.3%	40.5%	62.5%	66.1%	38.3%	60.7%	64.9%
Operativni rashodi / Prihodi od kamata i naknada	36.9%	44.3%	45.6%	39.6%	52.9%	54.9%	38.6%	55.5%	57.4%
Troškovi zarada / Prosečna aktiva	0.6%	0.7%	0.9%	0.6%	0.9%	1.0%	0.6%	0.8%	0.9%
Kamatni prihodi / Ukupni prihodi	66.4%	62.7%	60.3%	63.5%	61.0%	62.3%	63.3%	62.6%	63.9%
Prihodi naknada / Ukupni prihodi	32.7%	35.6%	38.6%	19.3%	35.8%	34.6%	17.3%	29.0%	28.6%

Peers: Raiffeisen banka, UniCredit Bank, Eurobank Direktna, OTP banka, Erste Bank, Credit Agricole banka, ProCredit Bank

Tabela 5 - Pokazatelji profitabilnosti i efikasnosti (30.09.2022. pro forme). Izvor: NBS

4.4 Pokazatelji bilansa stanja

Pokazatelji bilansa stanja	30.09.2022.			31.12.2021.			30.09.2021.		
	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor
Neto plasmani / Neto aktiva	57.2%	62.9%	59.2%	45.3%	58.5%	57.8%	45.6%	57.2%	56.9%
Ukupan kapital / Neto aktiva	20.4%	12.7%	13.4%	21.4%	15.1%	14.3%	24.1%	15.3%	14.6%
Ukupni depoziti* / Neto aktiva	78.5%	83.6%	83.4%	77.6%	82.0%	83.0%	74.8%	81.2%	82.1%
Depoziti** / Neto aktiva	72.9%	63.9%	70.1%	70.7%	70.2%	71.2%	71.7%	68.7%	69.8%
Neto krediti / Ukupni depoziti*	72.9%	75.2%	71.0%	58.4%	71.2%	69.7%	60.9%	70.5%	69.3%
Neto krediti / Depoziti**	78.6%	98.4%	84.5%	64.1%	83.3%	81.2%	63.5%	83.4%	81.5%

* Ukupni depoziti: Transakcioni depoziti, Ostali depoziti, Primljeni krediti **Depoziti: Transakcioni depoziti, Ostali depoziti

Peers: Raiffeisen banka, UniCredit Bank, Eurobank Direktna, OTP banka, Erste Bank, Credit Agricole banka, ProCredit Bank

Tabela 6 - Pokazatelji bilansa stanja (30.09.2022. pro forme). Izvor: NBS

Banka sa 20.4% učešća kapitala u neto aktivu pokazuje značajno viši nivo kapitalizovanosti u odnosu na bankarski sektor i Peers grupu.

Na kraju trećeg kvartala 2022. godine, kamatni prihodi u odnosu sa prosečnom aktivom su iznad nivoa Peers grupe i bankarskog sektora. Prihodi od naknada u odnosu na ukupne prihode beleže

značajan rast u odnosu na prethodne prikazane periode.

Nivo operativnih rashoda u odnosu na operativne prihode, CIR je 51.9% na kraju trećeg kvartala 2022. godine, što je ispod ovog pokazatelja realizovanog u okviru posmatrane Peers grupe, kao i celokupnog bankarskog sektora.

5. Poslovanje Banke

5.1 Aktiva

Opis pozicije aktive	31.12.2022.	31.12.2021.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	75,804	33,671	42,133	125.1%
Finansijska sredstva	58,761	47,683	11,078	23.2%
Kredit i potraživanja od banaka i finansijskih institucija	31,476	35,724	-4,248	-11.9%
Kredit i potraživanja od klijenata	231,929	116,392	115,537	99.3%
Učešća u zavisnim i pridruženim društvima	150	11,924	-11,774	-98.7%
Nematerijalna imovina	567	476	91	19.2%
Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine	2,824	1,248	1,576	126.2%
Investicione nekretnine	2,179	5,604	-3,425	-61.1%
Ostala aktiva	8,667	4,240	4,427	104.0%
Ukupna aktiva	412,357	256,962	155,395	60.5%

Tabela 7 - Uporedni pregled pozicija aktive na dan 31.12.2022. i 31.12.2021. godine (u milionima dinara)

Bilans stanja na dan 31. decembra 2022. godine daje pregled sredstava i obaveza Banke nakon realizacije ugovora o kupovini Sberbank Srbije i pravnog spajanja sa Naša AIK Bankom. U skladu sa tim ostvaren je značajan rast bilansne sume i pojedinačnih bilansnih pozicija koje su najvećim delom posledica spajanja dve banke.

Ujedno Banka je aktivno radila na unapređenju poslovanja, daljoj digitalizaciji i optimizaciji poslovnih procesa.

Ukupna bilansna suma na kraju 2022. godine iznosi RSD 412 mlrd, što predstavlja rast od RSD 155 mlrd u poređenju sa krajem 2021. godine, rezultat je regulatornog spajanja sa Naša AIK Bankom (1. decembra 2022).

U strukturi aktive, najveće povećanje od RSD 116 mlrd u apsolutnom iznosu (odnosno 99.4%), zabeleženo je na poziciji kredita od klijenata, od čega je RSD 98 mlrd preuzeti portfolio Naša AIK Banke.

Povećanje od RSD 11 mlrd (23.2%) u odnosu na 2021. godinu je ostvareno na poziciji Finansijska sredstva, pri čemu je RSD 23,4 mlrd vrednost

preuzetog portfolia Hartija od vrednosti Naša AIK Banke. Stanje gotovine i sredstva kod centralne banke beleže značajno povećanje od RSD 42 mlrd (125%) od čega se RSD 25,5 mlrd odnosi na Naša AIK Banku.

Smanjenje Investicionih nekretnina za 61.1% je rezultat uspešno realizovanih prodaja dela nekretnina u vlasništvu banke koji su bili namenjeni prodaji.

5.1.1 Finansijska sredstva

Ukupna pozicija Finansijskih sredstava na kraju 2022. godine beleži značajno povećanje u odnosu na kraj 2021. godine prvenstveno kao rezultat spajanja sa Naša AIK Bankom.

Od ukupnog iznosa Finansijskih sredstava, plasmani koji se odnose na dinarske, eurske trezorske obveznice i International bonds izdate od strane Ministarstva finansija Republike Srbije su na nivou od RSD 49,9 mlrd, što predstavlja povećanje za RSD 18,0 mlrd u odnosu na kraj 2021. godine. U svom portfoliju AIK Banka ima i korporativnu obveznicu SDPR-a u ukupnom iznosu od RSD 4.6 mlrd.

5.1.2 Krediti

Segment	31.12.2022.			31.12.2021.		
	Bruto krediti	Ispravka vrednosti kredita	Neto krediti	Bruto krediti	Ispravka vrednosti kredita	Neto krediti
Corporate (pravna lica)	124,918	2,712	122,206	85,546	2,440	83,106
Public (javna društva)	27,259	391	26,868	12,049	147	11,902
SME	28,115	554	27,561	6,502	258	6,244
Stanovništvo	56,720	1,426	55,294	15,876	736	15,140
Finansijske institucije	31,692	216	31,476	35,746	22	35,724
Ukupni krediti	268,704	5,299	263,405	155,719	3,603	152,116

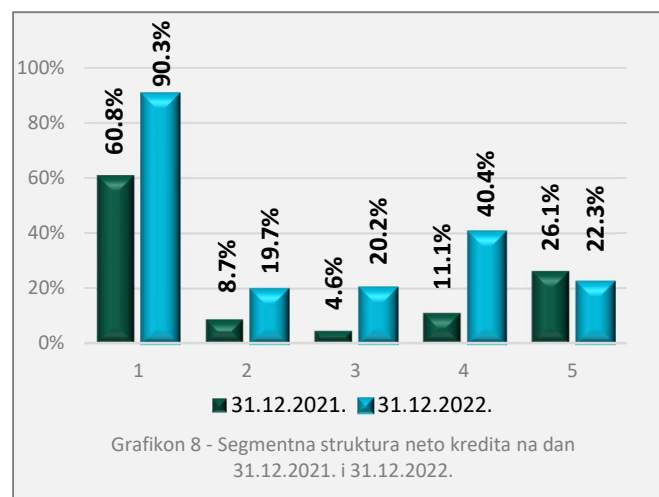
Tabela 8 - Uporedni pregled segmentne strukture kredita na dan 31.12.2022. i 31.12.2021. godine (u milionima dinara)

Nivo bruto plasmana je sa 31. decembrom 2022. godine dostigao nivo od RSD 269 mlrd odnosno, 264 mlrd neto kredita uključujući 5 mlrd ispravki vrednosti. Time je ostvaren rast neto kreditnog portfolia od RSD 111 mlrd od čega je 100 mlrd rezultat spajanja sa Naša AIK Bankom.

U segmentnoj strukturi, najveći rast neto kredita beleže segmenti Stanovništva i Corporate-a koji su ostvarili rast od po RSD 40 mlrd, SME segment je porastao RSD 21 mlrd, Public RSD 15 mlrd dok kod segmenta Finansijskih institucija imamo pad od RSD 4 mlrd.

Valuta	31.12.2022.	31.12.2021.	Promena u tekućoj godini apsolutno i u %	
EUR	165,019	106,931	58,088	54.5%
USD	2,370	4,254	-1,884	-44.3%
CHF	805	114	691	>200%
RSD	94,333	40,752	53,581	131.5%
Ostale valute	878	65	813	>200%
Ukupno	263,405	152,116	111,289	73.2%

Tabela 9 - Uporedni pregled valutne strukture kredita na dan 31.12.2022. i 31.12.2021. godine (u milionima dinara)

Sa stanovišta valutne strukture, najveće povećanje u apsolutnom iznosu na kraju 2022. godine beleže neto krediti u valuti EUR i to za RSD 58,1 mlrd dostižući tako ukupan nivo od RSD 165,0 mlrd. Dinarski plasmani dostižu ukupan iznos od RSD 94,3 mlrd što je za RSD 54 mlrd više od nivoa zabeleženog 31. decembra 2021. godine.

5.2 Klasifikacija bilansne i vanbilansne aktive

Klasifikacija	31.12.2022.	31.12.2021.
A	132,651,286	69,669,476
B	158,728,751	90,044,261
V	71,089,897	50,419,181
G	12,532,345	6,196,541
D	6,660,999	3,628,472
Ukupno	381,663,278	219,957,931

Tabela 10 – Struktura izloženosti po kategorijama klasifikacije na dan 31.12.2022. i 31.12.2021. (u hiljadama dinara)

Segment	Bruto potraživanje	Bilansno	Vanbilansno
Privreda	258,798,671	153,996,629	104,802,042
velika	156,101,317	96,486,241	59,615,076
srednja	80,063,837	39,001,745	41,062,092
mala	22,633,517	18,508,643	4,124,874
Fizička lica	65,278,993	59,580,299	5,698,694
Javni sektor	39,296,942	32,283,169	7,013,773
Finansijski sektor	17,634,889	14,357,447	3,277,442
Preuzeta imovina koja se klasifikuje	653,783	653,749	34
Ukupno	381,663,278	260,871,293	120,791,985

Tabela 11 – Prikaz bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju po segmentima na dan 31.12.2022. godine (u hiljadama dinara)

5.3 Pasiva

Opis pozicije pasive	31.12.2022.	31.12.2021.	Promena u tekućoj godini apsolutno i u %	
Depoziti i obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	16,797	17,801	-1,004	-5.6%
Depoziti i obaveze prema komitentima	309,534	181,670	127,864	70.4%
Rezervisanja	1,310	546	764	139.8%
Ostale obaveze	7,442	1,891	5,551	293.6%
Kapital	77,274	55,054	22,220	40.4%
Ukupna pasiva	412,357	256,962	155,395	60.5%

Tabela 12 - Usporedni pregled pozicija pasive na dan 31.12.2022. i 31.12.2021. godine (u milionima dinara)

U strukturi pasive, najveće povećanje od RSD 127 mlrd u apsolutnom iznosu (odnosno 70.4%), zabeleženo je na poziciji depozita od klijenata od čega je RSD 118 mlrd preuzeti depozitni portfilio Naša AIK Banke.

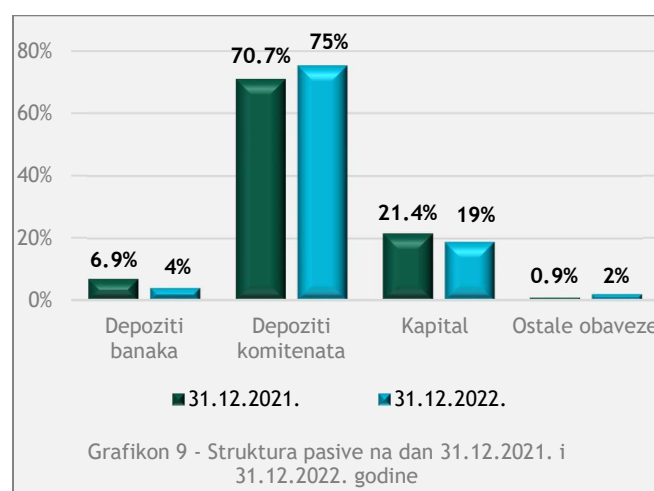
5.3.1 Depoziti

Segment	31.12.2022.	31.12.2021.	Promena u tekućoj godini apsolutno i u %	
Corporate	92,139	43,026	49,113	114.0%
Public	22,000	15,570	6,430	41.3%
SME	32,488	12,461	20,027	160.7%
Stanovništvo	162,907	110,613	52,294	47.3%
Finansijske institucije	16,797	17,801	-1,004	-5.6%
Ukupni depoziti	326,331	199,471	126,860	63.6%

Tabela 13 - Uporedni pregled segmentne strukture depozita na dan 31.12.2022. i 31.12.2021. godine (u milionima dinara)

Prateći kretanja segmentne strukture depozita, najznačajnija povećanja u odnosu na kraj prethodne godine prisutna su kod segmenta Stanovništvo i Corporate sa RSD 52,3 mlrd i RSD 49.1 mlrd, respektivno,

Povećanje u segmentu SME iznosi RSD 20 mlrd što je 160% u poređenju sa 2021. godinom, dok je manji rast od RSD 6,4 mlrd ostvaren u Public segmentu.

Valuta	31.12.2022.	31.12.2021.	Promena u tekućoj godini apsolutno i u %	
EUR	183,422	124,374	59,048	47.5%
USD	9,776	4,524	5,252	116.1%
CHF	7,608	3,128	4,480	143.2%
RSD	124,554	67,355	57,199	84.9%
Ostale valute	971	90	881	>200%
Ukupno	326,331	199,471	126,860	63.6%

Tabela 14 - Uporedni pregled valutne strukture depozita na dan 31.12.2022. i 31.12.2021. godine (u milionima dinara)

U odnosu na kraj prethodne godine, a posmatrano po valutnoj strukturi depozitnog portfolija, najveći apsolutni rast ostvaren je u valuti EUR u iznosu od RSD 59 mlrd (47.5%), dok je povećanje dinarskih depozita zabeleženo u iznosu od RSD 57 mlrd (84.9%). Depoziti u CHF valuti ostvarili su najveći

relativni rast od 143% (RSD 4,5 mlrd), dok su depoziti u valuti USD ostvarili rast od 116% odnosno RSD 5,2 mlrd u apsolutnom iznosu.

5.3.2 Kapital

Obračun kapitala

Opis pozicije	31.12.2022.	31.12.2021.
Nominalna vrednost akcija	19,762,595	19,762,595
Emisiona premija	7,433,135	7,433,135
Rezerve	11,468,813	14,620,255
Dobitak tekuće godine	26,132,960	5,944,174
Dobitak ranijeg perioda	12,476,746	7,293,440
Ukupan kapital	77,274,249	55,053,599

Tabela 15 - Struktura kapitala po godinama (u hiljadama dinara)

Regulatorni kapital je tokom 2022. godine porastao za RSD 19.9 mlrd, što najvećim delom proizilazi iz uključanja dobiti iz ranijih godina odnosno dela

dobiti iz tekuće godine u regulatorni kapital, kao i prodaje učešća u Gorenjskoj banci d.d., Kranj.

Opis pozicije	31.12.2022.	31.12.2021.
OSNOVNI KAPITAL	54,753,766	36,818,798
Osnovni akcijski kapital	54,753,766	36,818,798
Dodatni osnovni kapital	-	-
DOPUNSKI KAPITAL	2,228,827	267,928
KAPITAL	56,982,593	37,086,726

Tabela 16 - Struktura kapitala po godinama (u hiljadama dinara)

Kapitalna adekvatnost Risk

Odluka Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala propisuje obavezu banke da svoje poslovanje obavlja tako da njena rizična aktiva bude pokrivena kapitalom u iznosu od najmanje 8%.

Cilj upravljanja kapitalom Banke je da u svakom trenutku raspolaže takvim nivoom i takvom strukturom raspoloživog internog kapitala koji obezbeđuje ispunjenje zakonskih obaveza Banke, održanje poverenja akcionara i deponenata Banke u sigurnost i stabilnost njenog poslovanja,

ostvarenje poslovnih i finansijskih planova koji mogu da podrže očekivani rast plasmana Banke, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, kao i ostvarenje politike dividendi.

Opšti regulatorni pokazatelji	Propisano	31.12.2022.	31.12.2021.
Adekvatnost kapitala	min. 8%	19.81%	20.37%
Izloženost prema jednom ili grupi povezanih lica	maks. 25%	16.33%	30.02%
Zbir velikih izloženosti banke	maks. 400%	131.22%	235.06%
Ulaganja banke (u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru, osnovna sredstva i investicione nekretnine)	maks. 60%	9.06%	23.11%
Ulaganje u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru	maks. 10%	0.26%	3.08%
Prosečan pokazatelj likvidnosti	min. 1	2.54	3.03
Pokazatelj pokrivenosti likvidnom aktivom	min. 100%	163%	197%
Pokazatelj deviznog rizika	maks. 20%	1.13%	3.34%

Tabela 17 - Opšti regulatorni pokazatelji po godinama i na dan 31.12.2022. godine

Strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na ciljanom nivou od 17.35%, odnosno na nivou koji predstavlja sveobuhvatni zahtev za kapitalom u skladu sa Rešenjem NBS o sprovedenom procesu supervizijske procene uvećan za 1 p.p.

Minimalan nivo pokazatelja adekvatnosti kapitala iznosi 16.35%, odnosno 10.59% uvećan za kombinovani zaštitni sloj kapitala u skladu sa Rešenjem NBS o sprovedenom procesu supervizijske procene. Banka je 31. decembra 2022. godine izračunala pokazatelj adekvatnosti kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Shodno navedenoj Odluci, Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće vrste rizika

- kreditni rizik – primenom standardizovanog pristupa;
- rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik) – primenom standardizovanog pristupa;
- tržišni rizici (devizni i cenovni rizik) – primenom standardizovanog pristupa;
- operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora (BIA).

Opis pozicije	31.12.2022.	31.12.2021.
Kapital	56,982,593	37,086,726
Kapitalni zahtevi	23,008,596	14,564,189
Kreditni rizik	19,660,504	11,747,186
Tržišni rizici	381,316	828,381
Operativni rizik	2,964,655	1,987,144
Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA)	2,121	1,478
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	19.81%	20.37%

Tabela 18 – Obračun kapitalne adekvatnosti na dan 31.12.2022. i 31.12.2021. godine (u hiljadama dinara)

Podaci o emitovanim akcijama

Opis emisije	Obične akcije sa pravom glasa	Prioritetne konvertibilne akcije	Prioritetne, kumulativne akcije bez prava glasa
ISIN	RSAIKBE79302	RSAIKBE15363	RSAIKBE36633
CFI kod	ESVUFR	EFNNFR	EPNNCR
Tiker	AIKB	AIKBPC	AIKBPB
Valuta	RSD	RSD	RSD
Nominalna vrednost jedne hartije	2,090.44	2,090.44	2,090.44
Ukupno emitovano	8,285,377	40,989	1,127,431
Nominalna vrednost akcija	17,320,083,495.88	85,685,045.16	2,356,826,859.64
Ukupna nominalna vrednost akcija	=19,762,595,400.68		
Opis CFI	OBIČNA AKCIJA, SVAKA AKCIJA IMA JEDAN GLAS, PRAVO NA UPRAVLJANJE, NA DIVIDENDU I DR. IZ ZAKONA I INTERNIH AKATA BANKE, REGISTROVANE U CRHOV	AKCIJA BEZ PRAVA GLASA, PRIORITETNO PRAVO NA DIVIDENDU U ODNOSU NA UPRAVLJAČKE AKCIJE, PRIHOD PO UNAPRED UTVRĐENOJ STOPI IZ ODLUKE O EMISJI TIH AKCIJA I DRUGO IZ INTERNIH AKATA BANKE, REGISTROVANE U CRHOV	AKCIJE BEZ PRAVA GLASA, PRIORITETNO PRAVO NA DIVIDENDU U ODNOSU NA UPRAVLJAČKE AKCIJE, KUMULATIVNO UČEŠĆE U DIVIDENDI PO UNAPRED UTVRĐENOJ STOPI IZ ODLUKA O EMISJI TIH AKCIJA I DRUGO IZ INTERNIH AKATA BANKE, REGISTROVANE U CRHOV
Statistički prikaz vlasništva:	Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti: www.crhov.rs		

Tabela 19 – Pregled izdatih akcija na dan 31.12.2022. godine

Struktura vlasništva običnih akcija

Naziv	Broj akcija	Procenat
BDD M&V INVESTMENTS AD BEOGRAD	8,258,377	100.00%

Tabela 20 - Struktura vlasništva akcionara na dan 31.12.2022. godine; Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti, www.crhov.rs

U 2022. godini nije bilo otkupa sopstvenih akcija.

5.4 Bilans uspeha

Opis pozicije bilansa uspeha	2022.	2021.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Prihodi od kamata	9,784	7,742	2,042	26.4%
Rashodi od kamata	-2,424	-1,636	-788	48.1%
Neto prihodi od kamata	7,360	6,106	1,254	20.5%
Prihodi od naknada	2,948	2,351	597	25.4%
Rashodi od naknada	-1,087	-670	-417	62.3%
Neto prihodi od naknada	1,861	1,681	180	10.7%
Neto prihodi od kursnih razlika	98	-120	218	-181.8%
Ukupni operativni prihodi	9,319	7,667	1,652	21.6%
Operativni rashodi	-2,379	-1,797	-582	32.4%
Ostali rashodi	-3,331	-2,662	-669	25.1%
Ostali prihodi	26,423	2,675	23,748	>200%
Operativni rezultat	30,032	5,883	24,149	>200%
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja i rezervisanja	405	643	-238	-37.0%
Rezultat pre poreza	30,437	6,526	23,911	>200%

Tabela 21 - Bilans uspeha za 2022. i 2021. godinu (u milionima dinara)

U 2022. godini Banka je ostvarila visok nivo profitabilnosti sa RSD 30.4 mlrd rezultata pre poreza.

Neto kamatni prihod u 2022. godini dostiže ukupan iznos od RSD 7.4 mlrd što je za RSD 1.3 mlrd više od prethodne godine. Ukupan iznos prihoda od kamata je na nivou od RSD 9.8 mlrd što je za RSD 2 mlrd iznad prihoda prethodne godine. Sa stanovišta poslovnih segmenata svi segmenti beleže rast prihoda od kamata pri čemu najveće povećanje od RSD 643 mio beleži segment Public (93,2%) kao rezultat značajnog rasta volumena kredita. Corporate segment beleži rast prihoda od RSD 429 mlrd (9.6%), Finansijske institucije RSD 362 mlrd (31%), segment Stanovništva RSD 360 mlrd (32%) dok je SME segment ostvario rast od RSD 248 mlrd (82%).

Rast kamatnih prihoda i rashoda rezultat je rasta tržišnih kamatnih stopa, rasta nivoa kreditno depozitnog portfolia, ali i optimizacije i diverzifikacije depozitnih izvora finansiranja.

Neto prihodi od naknada su u 2022. godini zabeležili rast od RSD 180 mio u odnosu na prethodnu godinu i dostigli iznos od RSD 1.8 mlrd. Dominantno u prihodima od naknada učestvuju

prihodi od naknada platnog prometa koji učestvuju sa 35.1% u ukupnim prihodima od naknada, a zatim slede Prihodi od naknade platnih kartica sa 34.2%. Najveći apsolutan rast prihoda od naknada dolazi od kursnih razlika koje beleže rast od RSD 273 mln (sa 14.4% učešća) dok Naknade od garancija beleže porast od 35 mln (sa 10.1% učešća).

Prihodi od naknada dodatno nastavljaju trend rasta kao posledica višeg nivoa aktivnosti klijenata i nastavka intenziviranja aktivnosti na razvoju proizvoda koji generišu nekamatne prihode.

Ukupni operativni troškovi u 2022. godini iznose RSD 2,4 mlrd, što predstavlja povećanje od 582 mlrd u odnosu na prethodnu godinu. Prateći troškovi obavljanja poslovnih aktivnosti beleže porast u odnosu na prethodnu godinu usled nastavka procesa digitalizacije i sveobuhvatnog širenja poslovanja, kao i rezultat rasta poslovne mreže nakon spajanja sa Naša AIK Bankom.

Neto efekat rezervisanja sa nivoom od RSD 0.4 mlrd beleži pozitivan efekat na bilans uspeha u 2022. godini, obuhvatajući kako efekte dodatne ispravke vrednosti, tako i pozitivne efekte naplate potraživanja.

Opis pozicije	2022.	2021.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Prihodi od kamata	9,784	7,742	2,042	26.4%
Corporate	4,885	4,456	429	9.6%
Public	1,332	689	643	93.2%
SME	552	304	248	81.7%
Stanovništvo	1,478	1,118	360	32.2%
Finansijske institucije	1,537	1,175	362	30.9%
Rashodi kamata	-2,424	-1,636	-788	48.1%
Corporate	-620	-288	-332	114.3%
Public	-436	-211	-225	106.5%
SME	-69	-36	-33	92.7%
Stanovništvo	-763	-782	19	-2.4%
Finansijske institucije	-536	-319	-217	68.1%
Neto prihod od kamata	7,360	6,106	1,254	20.5%

Tabela 22 - Segmentna struktura kamatnih prihoda i rashoda za 2022. i 2021. godinu (u milionima dinara)

Vrsta prihoda od naknada	2022.	2021.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Naknade od platnog prometa	1,034	957	77	8.0%
Naknade po garancijama	303	264	39	14.8%
Naknade od platnih kartica	1,008	794	214	27.0%
Provizije po čekovima	10	10	-	0.0%
Naknade od gotovinskih uplata i isplata	9	9	-	0.0%
Naknade od kursnih razlika	425	152	273	179.6%
Ostali prihodi od naknada	159	165	-6	-3.6%
Ukupni prihodi od naknada	2,948	2,351	597	25.4%

Tabela 23 - Struktura prihoda od naknada za 2022. i 2021. godinu (u milionima dinara)

Opis pozicije	2022.	2021.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-1,806	-1,322	-484	36.6%
Troškovi amortizacije	-573	-475	-98	20.6%
Troškovi objekata	-718	-522	-196	37.5%
Osiguranje	-622	-596	-26	4.4%
Prateći troškovi obavljanja poslovne aktivnosti	-687	-474	-213	45.0%
Intelektualne usluge	-364	-319	-45	14.2%
Marketing	-134	-140	6	-4.7%
Porezi i naknade	-87	-44	-43	94.9%
Ostali neto rashodi	-719	-567	-152	27.0%
Ukupni operativni rashodi	-5,710	-4,459	-1,251	28.1%

Tabela 24 - Struktura operativnih i ostalih rashoda za 2022. i 2021. godinu (u milionima dinara)

6. Upravljanje rizicima i problematični krediti

6.1 Sistem upravljanja rizicima

Proces upravljanja rizicima podrazumeva kontinuirano identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, preduzimanje mera za ublažavanje rizika, praćenje i kontrolu rizika, kao i uspostavljanje sistema limita izloženosti rizicima i interno i eksterno izveštavanje o rizicima u skladu sa internim aktima Banke i propisima i odlukama regulatora. Adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja jedan od ključnih elemenata u obezbeđivanju stabilnosti poslovanja Banke.

Praćenje i kontrola rizika su prvenstveno zasnovani na uspostavljanju procedura i sistema limita, koji odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje

Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika.

Banka kontinuirano prati sve izmene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa novim propisima.

Sistem upravljanja rizicima definisan je sledećim aktima Banke:

- Strategijom upravljanja rizicima,

- Strategijom i planom upravljanja kapitalom,
- Politikom upravljanja rizicima,
- Procedurama za upravljanje pojedinačnim rizicima,
- Metodologijama kojima Banka detaljnije definiše metode i pristupe koji se koriste u sistemu upravljanja pojedinačnim rizicima i
- Ostalim aktima Banke.

Strategija za upravljanje rizicima definiše principe upravljanja rizicima u cilju obezbeđenja adekvatne procene svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i odgovarajućeg kapitala potrebnog da podrži realizaciju strateških ciljeva Banke, u skladu sa Poslovnom politikom i strategijom Banke.

Strategijom upravljanja rizicima definisani su:

- Svi rizici kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju,
- Dugoročni ciljevi u upravljanju rizicima, utvrđeni Poslovnom politikom i strategijom Banke, kao i sklonost i toleranciju ka rizicima određenu u skladu sa tim ciljevima,
- Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima,
- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala,
- Obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima,
- Kriterijumi za utvrđivanje loše aktive Banke, osnovna načela upravljanja tom aktivom, kao i najviši prihvatljivi nivo loše aktive Banke.

Politikom za upravljanje rizicima Banka utvrđuje: osnovne principe upravljanja rizicima, a naročito definiše organizaciju upravljanja rizicima, osnove za procenu rizičnog profila Banke, odnosno za identifikovanje, merenje, ublažavanje i praćenje pojedinačnih rizika, sistem unutrašnjih kontrola, uspostavljanje sistema limita za pojedine rizike, kao i postupanje u slučaju prekoračenja definisanih limita, način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala, okvir i učestalosti sprovođenja stres testova, postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova, kao i obavezu redovnog internog i eksternog izveštavanja o upravljanju rizicima.

Procedurama za upravljanje rizicima Banka detaljnije definiše proces identifikovanja, merenja, odnosno procene rizika, kao i postupak ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena, kao i nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova Banke u sistemu upravljanja rizicima.

Dodatno, Banka posebnom procedurom definiše aktivnosti, pravila postupanja zaposlenih, ovlašćenja i odgovornosti u vezi sa:

- upravljanjem plasmanima u kašnjenju iz segmenta privrede, javnog i finansijskog sektora, segmenta stanovništva i segmenta malih klijenata;
- u vezi sa problematičnim plasmanima koje Banka ima prema klijentima pravnim licima u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno prema svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate.

Pojedinačnim metodologijama Banka je detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste za merenje izloženosti pojedinačnim rizicima.

Radi adekvatnog upravljanja rizicima, Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i uspostavila je odvojenosti funkcija preuzimanja rizika (front office) od funkcija upravljanja rizicima (middle office) i aktivnosti podrške (back office) u cilju sprečavanja sukoba interesa. Ovakva organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja rizicima u praksi.

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanim sklonošću Banke ka rizicima.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

Skupština Banke - usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od tri godine, usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti odnosno pokriću

gubitaka. Dodatno, Skupština odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u druga lica u finansijskom sektoru ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Upravni odbor je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom i Metodologije za procenu internih kapitalnih zahteva, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, usvajanje Kriznog plana likvidnosti i Plana oporavka Banke. Dodatno, Upravni odbor vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora.

Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje predloga Strategije i Politike Banke u vezi sa upravljanjem rizicima i sprovođenjem sistema internih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor za praćenje poslovanja je nadležan za analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih Strategija i Politike za upravljanje rizicima i Politike sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje Poslovne politike i Strategije Banke sa strateškim planom za trogodišnji period, Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Politike sistema unutrašnjih kontrola, za usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje pojedinačnim rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, kao i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena. Izvršni odbor Banke redovno izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene usvojene Politike i procedura za upravljanje rizicima.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje

tržišnim rizicima, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Komiteš za rizike je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku zemlje, riziku ulaganja i ostalim rizicima i Izvršnom odboru Banke predlaže mere za upravljanje tim rizicima.

Komiteš za praćenje klijenata je odgovoran za praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnih klijenata i uočavanje povećanog kreditnog rizika, odnosno za praćenje potraživanja od klijenata u docnji i klijenata kod kojih je moguće uvećanje kreditnog rizika. Komiteš za praćenje klijenata se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Kreditni odbori Banke odlučuju o kreditnim zahtevima/plasmanima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analiziraju izloženost Banke kreditnom (uključujući kreditno-devizni rizik, rizik koncentracije i rizik zemlje), kamatnom i tržišnom riziku. Upravni odbor Banke donosi Odluku o formiranju kreditnih odbora Banke i imenovanju članova sledećih kreditnih odbora:

- Kreditni odbor za privredu i javni sektor
- Kreditni odbor za stanovništvo i MSP.

Službe upravljanja kreditnim rizikom (Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru i Služba upravljanja kreditnim rizikom – stanovništvo i MSP) vrše identifikovanje, merenje tj. procenu i upravljanje kreditnim rizikom neproblematičnih klijenata koji pripadaju segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora, odnosno segmentu stanovništva i malih i srednjih preduzeća. Zadatak Službi je da pripreme predlog i daju stručno mišljenje i svoj "glas" na konkretan kreditni predlog.

Služba monitoringa vrši tekuću kontrolu i monitoring potraživanja od neproblematičnih klijenata u segmentu privrede, javnog sektora, finansijskih institucija, stanovništva i malih klijenata, kao i kontrolu i monitoring: kolaterala i uslova posle isplate kredita, važnosti polisa osiguranja, važnosti procena vrednosti hipotekovanih nekretnina, valjanosti podataka vezanih za sredstva

obezbeđenja potraživanja Banke unetih u informacijski sistem i drugo.

Sektor kontrole rizika predlaže za usvajanje Strategiju, Politiku, procedure i metodologije za upravljanje rizicima. Sektor je odgovoran za implementaciju i održavanje metodologija i procedura vezanih za rizike, sa aspekta obezbeđenja nezavisnog procesa kontrole rizika. Ovaj Sektor, takođe, obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor kontrole rizika se sastoji iz dve službe: Služba kontrole kreditnog rizika i Služba kontrole rizika likvidnosti, tržišnih i operativnih rizika.

Sektor naplate problematičnih plasmana - u cilju implementacije strategije za rešavanje problema loše aktive Banke, koja je sastavni deo strategije za upravljanje rizicima, Banka je u okviru svoje organizacione strukture uspostavila ovaj Sektor kao posebnu organizacionu jedinicu za upravljanje lošom aktivom i isti je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika. Osnovna funkcija ovog Sektora je upravljanje naplatom problematičnih plasmana klijenata – pravnih i fizičkih lica, preduzetnika i registrovanih poljoprivrednih gazdinstava i upravljanje ranom naplatom plasmana u kašnjenju klijenata fizičkih lica.

Sektor računovodstva i izveštavanja za osnovnu funkciju ima vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja i izveštavanje NBS i drugih eksternih korisnika.

Služba za planiranje, analizu i kontrolu pruža odgovarajuću podršku svim učesnicima u procesu planiranja, odnosno u pripremi Finansijskog plana Banke, a koji predstavlja osnovu za planiranje raspoloživog internog kapitala.

Sektor sredstava i upravljanja bilansom je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnom pozicijom i deviznom pozicijom Banke. Poslovanje ovog Sektora je organizovano kroz dve službe: Služba trgovanja, prodaje i odnosa sa finansijskim institucijama i Služba upravljanja

bilansom i likvidnošću.

Sektor za operacije koji kroz svoje operativno poslovanje vrši funkciju podrške, kroz upravljanje operativnim poslovima Banke u oblastima poslovne podrške, platnog prometa, kreditne i depozitne administracije.

Služba unutrašnje revizije je odgovorna za kontinuiran nadzor sprovođenja politika i procedura za upravljanje rizicima kao i za redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja Banke. Služba unutrašnje revizije izveštava Upravni odbor Banke i Odbor za praćenje poslovanja Banke o svojim nalazima i predlozima.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja odgovoran je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke, kao i za upravljanje tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od pranja novca i finansiranja terorizma, rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik. Osnovna funkcija Sektora kontrole usklađenosti poslovanja je sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke na način kojim se omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke.

6.2 Rizik likvidnosti

U svom poslovanju Banka posebnu pažnju posvećuje održavanju likvidnosti, smatrajući da je odgovarajuća likvidnost jedan od osnovnih preduslova finansijske stabilnosti i razvoja. Iskustvo bankarskog sektora u našoj zemlji, a i u okruženju, pokazuje da u uslovima ugrožene likvidnosti dolazi do pada poverenja klijenata, povećanja reputacionog rizika, povlačenja depozita, a time i do ugrožavanja profitabilnosti.

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih uticaja na finansijski rezultat i kapital Banke, usled nemogućnosti Banke da izmiruje dospele obaveze, zbog povlačenja postojećih

izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) i otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka u svom poslovanju poštuje osnovne principe upravljanja likvidnošću, ostvarujući dovoljan nivo sredstava za pokriće obaveza nastalih u kratkom roku, odnosno poštuje princip solventnosti, formiranje optimalne strukture sopstvenih i pozajmljenih izvora sredstava i formiranjem dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti.

Banka održava stabilnu likvidnu poziciju i dovoljan i adekvatan nivo rezervi likvidnosti. Rezerve likvidnosti su najvećim delom u obliku gotovine i visoko likvidnih dužničkih državnih hartija od vrednosti, koje se mogu u relativno kratkom roku unovčiti.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja tako da obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da klijenti Banke raspolaze svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima.

Banka adekvatno upravlja rizikom likvidnosti izvora finansiranja, s obzirom na diversifikaciju depozitne baze. Istovremeno, Banka raspolaze dovoljnim

Opseg	Pokazatelj likvidnosti	Uži pokazatelj likvidnosti	Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom
Na dan 31.12.2022.	3.42	2.83	163%
Prosek godine	2.54	2.28	152%
Maksimum	3.70	3.36	204%
Minimum	1.77	1.69	123%

Tabela 25 - Kretanje pokazatelja likvidnosti u 2022. godini

Tokom 2022. godine, Banka je održavala regulatorne pokazatelje likvidnosti na višem nivou iznad regulatorno definisanih minimuma.

6.3 Tržišni rizici

Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku pomoću otvorenih pozicija u pojedinoj valuti i ukupno za sve valute u kojima posluje. Procenu izloženosti deviznom riziku Banka vrši primenom

nivoom likvidnih sredstava, gde je tržišni rizik likvidnosti u očekivanim okvirima.

Banka kontinuirano prati likvidnost kroz dnevno izračunavanje pokazatelja likvidnosti, užeg pokazatelja likvidnosti i internih indikatora likvidnosti. Dodatno, Banka u procesu merenja rizika likvidnosti i sagledavanja ročne neusklađenosti koristi GAP analizu koja podrazumeva grupisanje bilansnih i vanbilansnih pozicija po vremenskim segmentima prema ugovorenom datumu dospeća, tj. očekivanom vremenu za generisanje novčanog toka.

Banka definiše i interne limite koji se odnose na kumulativne GAP-ove po vremenskim korpama u redovnim uslovima i uslovima stresa. Na mesečnom nivou se sprovode stres testovi i kontroliše usklađenost sa definisanim internim limitima za GAP likvidnosti u uslovima stresa.

Banka usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti, kao i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom.

regulatornih (pokazatelj deviznog rizika) i interno definisanih metoda.

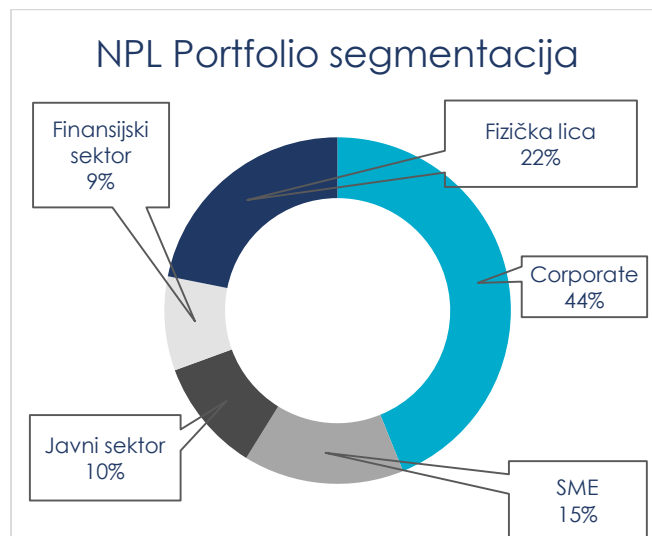
Pokazatelj deviznog rizika je u toku cele godine bio ispod regulatornog maksimuma od 20% kapitala i na dan 31. decembra 2022. godine iznosio je 1.13%.

Cenovnom riziku Banka je izložena od aprila 2018. godine po osnovu pozicija u knjizi trgovanja kada su kupljene prve vlasničke hartije od vrednosti. Na dan 31. decembra 2022. godine Banka je u Knjizi trgovanja imala akcije banaka i privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od RSD 2.4 milijardi. Osnovna načela upravljanja cenovnim rizikom podrazumevaju održavanje nivoa rizika u skladu sa interno definisanim limitima na nivou Knjige trgovanja, dnevno praćenje promena na tržištu koje mogu uticati na povećanje izloženosti rizicima Knjige trgovanja i utvrđivanje mera za umanjeње izloženosti. Cilj aktivnog upravljanja je smanjenje cenovnog rizika do prihvatljivog nivoa koji je moguće kontrolisati i koji Banci obezbeđuje maksimizaciju dobiti uz minimiziranje rizika.

6.4 Problematični krediti

U cilju blagovremenog identifikovanja mogućih problema Banka je u 2022. godini nastavila sa intenzivnim praćenjem problematičnih plasmana (NPL). Praćenje NPL-a je od velike važnosti za praćenje kreditnog rizika, budući da isti predstavlja jedan od osnovnih indikatora pogoršanja kvaliteta kreditnog portfolija Banke.

Najveći udeo u ukupnom iznosu NPL-a ima sektor privrednih društava (59%). Sektor stanovništva u ukupnom NPL Banke učestvuje sa 22%. Procenat NPL-a u javnom sektoru je 10%, dok je u finansijskom 9%.

Tokom 2022. godine Banka je nastavila sa monitoringom potraživanja, kako od pojedinačnih klijenta, tako i na nivou celokupnog portfolija, što je rezultiralo održavanjem problematičnih kredita na stabilnom nivou u apsolutnom iznosu. Pokazatelj problematičnih kredita (NPL pokazatelj) je smanjen u odnosu na kraj 2021. godine.

Pokriće problematičnih kredita

Poređenjem iznosa izdvojenih ispravki i rezervi za potraživanja u statusu NPL (prema metodologiji Narodne banke Srbije) konstatuje se sledeće:

- Stopa pokrića bruto NPL-a ispravkama vrednosti ukupnih kredita (u skladu sa MSFI) je 94%.

Aktivnosti u 2022. godini

Tokom 2022. godine intenzivno se radilo na unapređenju procesa identifikovanja, procene, praćenja i kontrole rizika, što je rezultovalo smanjenjem NPL pokazatelja Banke sa 4% sa kraja 2021. godine na nivo od 2.16% na dan 31. decembra 2022. godine.

7. Marketing i odnosi sa javnošću

7.1 Marketing strategija za 2022. godinu

U godini za nama, marketing strategija AIK Banke za 2022. godinu, u najvećoj meri bila je fokusirana na sprovođenje procesa integracije, ali i kontinuirano unapređenje usluga i servisa, digitalizaciji procesa, promociji dobrih poslovnih rezultata, posvećenosti klijentima, kao i lokalnoj zajednici. Esencijalni strateški cilj bio je pozicioniranje AIK Banke kao snažne i stabilne regionalne finansijske institucije, koja teži dugoročnom održivom razvoju, kako na lokalnom tržištu, tako i u regionu.

Marketinške kampanje bile su usmerene ka jačanju pozicije AIK Banke na tržištu nakon integracije, sa ciljem da se krajnjim korisnicima približe benefiti i mogućnosti koje proizilaze iz ovog procesa. Primarna ciljna grupa, pre svih bili su klijenti AIK Banke i Naša AIK Banke na koje je integracija imala direktnog efekta, pre svega u smislu širenja portfolija i unapređenja korisničkog iskustva.

Komunikacioni pravci Banke u 2022. godini:

- **Integracija i širenje poslovanja** – uspešno sprovođenje procesa integracije (interno – ka zaposlenima i eksterno – ka partnerima, klijentima i medijima) i istovremeno dodatno pozicioniranje na regionalnim tržištima i tržištu Evropske unije, kao i nastavak formiranja još jače i dinamičnije finansijske institucije, proširivanja poslovne mreže i unapređenja palete bankarskih proizvoda i usluga.
- **Moderna, inovativna i digitalna** – Zahvaljujući uslugama poput mBanking, eBanking, online on-boarding, dostupnosti usluga i servisa 24/7, AIK Banka predstavlja jednog od lidera digitalnog bankarstva. Istovremeno, saradnjom sa ambasadorima

brenda (Jovan Memedović), koji promovišu i dele vrednosti AIK Banke, ojačan je imidž kompanije kao stabilne, sigurne, moderne, ali pre svega odgovorne.

- **Okrenuta klijentima** – sve dostupne ponude kreirane po meri klijenta
- **Prepoznata kao jedan od najsnažnijih finansijskih institucija u zemlji** – Nagrada "Menadžer godine" za Jelenu Galić, predsednicu IO u izboru Srpske asocijacije menadžera, kao i prisustvo lidera AIK Banke u vodećim domaćim i respektabilnim stranim medijima govori o dobrom imidžu Banke i ekspertizi čelnih ljudi kao priznatih komunikatora u javnosti.

Postizanje navedenih ciljeva podrazumeva:

- Podizanje svesti javnosti o snazi AIK Banke (tzv. brand awareness), kroz intergrisanu komunikaciju tradicionalnih, ali i digitalnih medija.
- Ciljanu komunikaciju jasno diferenciranu prema ciljnim grupama kojima se Banka obraća.
- Kontinuiranu PR kampanju kao i intervju čelnika AIK Banke u najznačajnijim medijima (offline/online) na temu integracije, digitalnih servisa, ali i CSR aktivacija radi jačanja pozicije i imidža AIK Banke i njenih predstavnika kao sigurnih, pouzdanih, inovativnih partnera srpske privrede.
- Učešće na najznačajnijim poslovnim skupovima i aktivan rad u poslovnim udruženjima.
- Rad na unapređenju web sajta Banke u cilju podizanja standarda korisničkog iskustva (user-friendly sajt).
- Praćenje potreba klijenata i trendova u industriji, kao i promociju Banke kao jednu od vodećih bankarskih grupa u regionu, čiji su finansijski i poslovni pokazatelji značajno

iznad proseka domaćeg i regionalnog bankarskog tržišta.

- Aktivnu komunikaciju CSR aktivnosti i sponzorstava, ali i usluga Banke kojima se podržava odgovorno i održivo poslovanje.

7.2 Marketing plan za 2022. godinu

Marketing planom za 2022. godinu bile su obuhvaćene aktivnosti definisane marketing strategijom:

- Osnajivanje prepoznatljivosti brenda Banke kao domaće, moderne i stabilne finansijske institucije;
- Realizacija strateških marketing kampanja, vizuelno integrisanih i realizovanih uz adekvatan odabir kanala komunikacije;
- Prisustvo Banke na svim događajima namenjenim poslovnoj javnosti, sa ciljem pozicioniranja Banke kao domaćeg i stabilnog finansijskog partnera, kako države, tako i realnog sektora i stanovništva.
- Izrada promotivnih materijala sa ciljem podrške prodajnim sektorima i postizanju boljih prodajnih rezultata.
- Posebna usmerenost na postojeće klijente sa fokusom na benefite integracije koja je obeležila 2022. godinu.

7.3 Realizacija marketing plana za 2022. godinu

Strateške marketing kampanje realizovane do 31. decembra 2022. godine:

Sprovođenje procesa integracije

1. Program "Podrška porodici" u zemlji i regionu
2. Afirmacija dece i omladine
3. Oročena štednja u evrima – kampanja koja promoviše atraktivne kamatne stope

Proces integracije - AIK Banka uspešno je preuzela Sberbank Srbija koja je poslovanje nastavila pod novim imenom "Naša AIK Banka". AIK Banka je na

ovaj način još jednom potvrdila svoju posvećenost daljem rastu, jačanju stabilnosti i odgovornom poslovanju. Pravno spajanje obavljeno je krajem 2022. godine, i dve banke nastavljaju poslovanje pod jedinstvenim imenom AIK Banka. Zaokruživanje ovog procesa proširilo je poslovnu mrežu banke, a klijentima omogućilo unapređenu paletu bankarskih proizvoda, kao i još kvalitetnije korisničko iskustvo.

Program "Podrška porodici" - U okviru naših društveno odgovornih aktivnosti usmerenih na decu, mlade i roditelje, nastavili smo sa podrškom u obnovi porodilišta u regionu.

Donacijom vrednom 100,000 evra AIK Banka je zajedno sa MK Grupom podržala Bolnicu za ginekologiju i akušerstvo KBC „Dr Dragiša Mišović, a sredstva su namenjena za nabavku najsavremenijeg laparoskopskog stuba. Istom sumom podržano je i porodilište Kliničko bolničkog centra "Sestre milosrdnice" u Zagrebu, a donacija je iskorišćena za nabavku najsavremenijeg ultrazvučnog aparata koji će unaprediti brigu o zdravlju trudnica i porodilja. Programom "Podrška porodici" podržano je i renoviranje posporođajnih soba u UKC Ljubljana.

Afirmacija dece i omladine – I u 2022. godini nastavili smo sa podrškom kampanje "Biti nečiji superheroj. Neprocenjivo", i realizaciju Superhero.rs platforme usmerene na rad organizacije namenjene deci oboleloj od raka NURDOR. Istovremeno, kroz decenijsku podršku organizaciji Dečja sela Srbije, podržali smo rad njihovog specijalnog programa - Centra za podršku porodici u Nišu.

Podršku mlađim generacijama na putu karijernog razvoja AIK Banka je obeležila sponzorisanjem takmičenja srednjoškolaca u organizaciji Studentske unije matematičara "SUMA" koje ima za cilj proveru znanja iz informatike i matematike i razvijanje timskog duha učesnika, kao i upoznavanje srednjoškolaca sa Matematičkim fakultetom.

Kampanja Štednje u evrima – Tradicionalna kampanja Banke sa ciljem prikupljanja izvora finansiranja sa domaćeg tržišta, odnosno prikupljanje depozita stanovništva. Zahvaljujući ambasadoru AIK Banke koji predstavlja personifikaciju stabilnosti, odgovornosti, ali i domaćeg brenda, Banka promoviše uslugu štednje po meri svakog klijenta, u skladu sa njegovim finansijskim navikama i željama. Svim potencijalnim klijentima pruža se mogućnost da jednostavno, pametno i odgovorno čuvaju svoj novac, ali i da dugoročno ostvare prihod, uz atraktivnu kamatnu stopu i fleksibilne rokove oročenja. Mogućnost za štednju dostupna je i online. Ciljna grupa kojoj se u kampanji Banka obraća jesu fizička lica u starijoj dobi (preko 50 godina) koji više štede, ali i mlađa populacija koja uviđa benefite usluge štednje do povoljne poslovne prilike, ali i spremnija je da koristi online usluge.

Prisustvo u medijima

Pre svega, zahvaljujući procesu integracije primetno je izuzetno interesovanje medija za aktivnosti naše finansijske institucije. Verno, sasvim objektivno prenošenje informacija, uz isticanje svih benefita najveće poslovne transakcije AIK Banke u 2022. godini, obeležilo je medijsko izveštavanje u godini za nama. Kada se tome doda afirmativno viđenje angažovanja AIK Banke kroz brojne donacije zdravstvenim ustanovama, porodicima i deci, ali i izveštaji o prestižnoj nagradi za Menadžera godine uručenoj predsednici Izvršnog odbora AIK Banke, Jeleni Galić, sveukupna medijska slika bila je izuzetno pozitivna.

Medijske krize u potpunosti su izostale, a zahvaljujući medijskim nastupima u prestižnim regionalnim i nacionalnim medijima, poput Bloomberg Adria, Forbes Middle East, TV N1, kao i učešćem na medijski izuzetno praćenim konferencijama poput Kopaonik biznis foruma, menadžment AIK Banke nametnuo se javnosti svojom ekspertizom utičući tako na povoljnu medijsku sliku i još povoljniju reputaciju Banke.

Integracija

Poslovna aktivnost koja je u potpunosti obeležila 2022. godinu bio je proces integracije, koji je zaokružen za manje od devet meseci. Nakon uspešnog pravnog pripajanja krajem godine, AIK Banka i Naša AIK Banka nastavile su poslovanje pod jednim imenom – AIK Banka, a svojim klijentima pružile proširenu poslovnu mrežu, unapređenu paletu bankarskih proizvoda, kao i još kvalitetnije korisničko iskustvo.

Sponzorstva i donacije

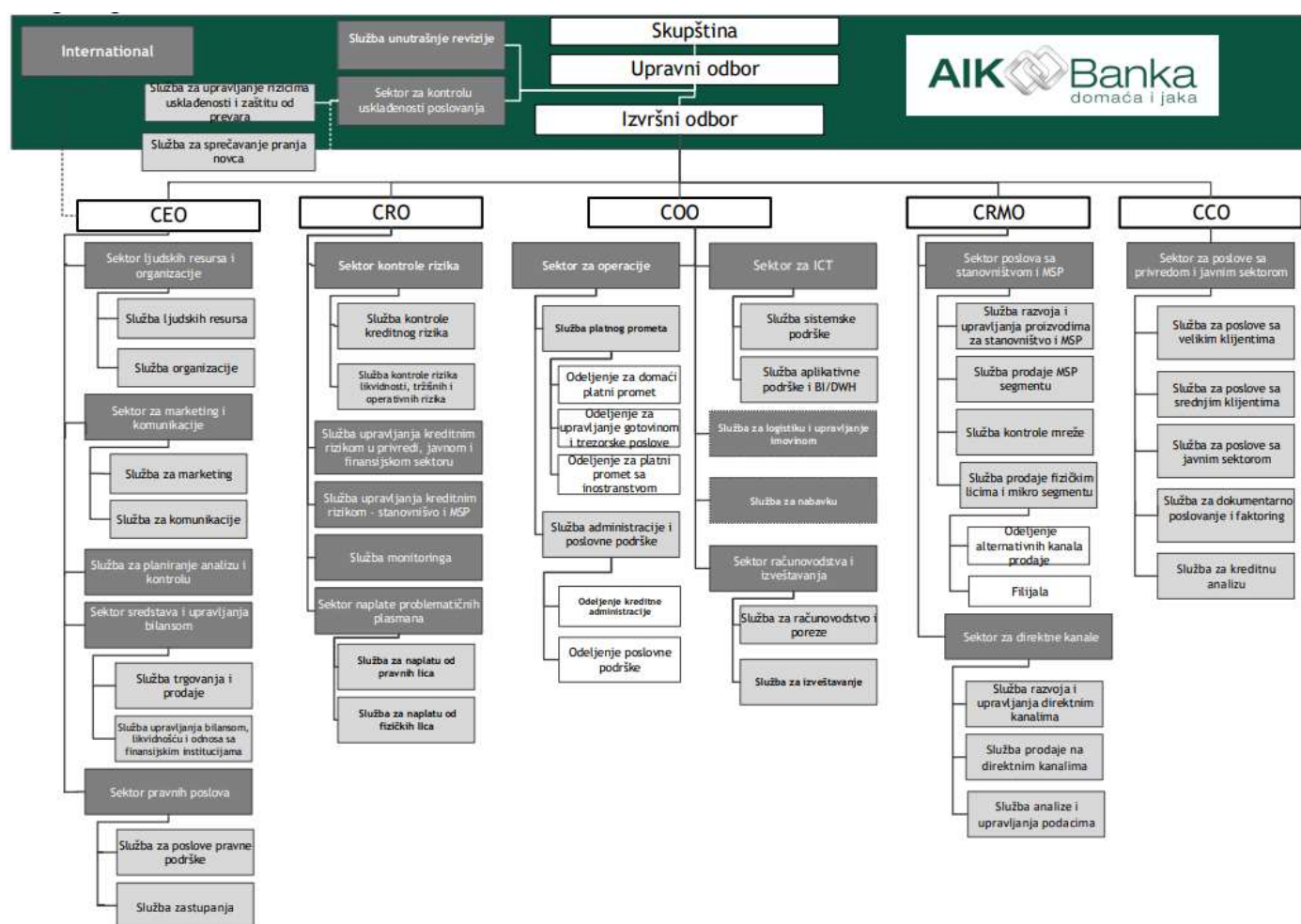
Esencija nase CSR strategije je briga o porodici. Vodeći se time, nastojemo da uvek i svuda pružimo podršku roditeljstvu i pravim porodičnim vrednostima, sa posebnim fokusom na decu, njihove potrebe, obrazovanje i zdravo odrastanje. U okviru regionalnog projekta "Podrška porodici" i u 2022. godini potrudili smo se da unapređenjem uslova u porodilištima poput onih u Zagrebu, Ljubljani, Prijedoru, Gradiški, Sarajevu i Beogradu, podržimo mlade roditelji u prvim danima najvažnije životne uloge. AIK Banka finansijski je podržala i Institut za onkologiju i radiologiju Srbije sredstvima namenjenim nabavci lekova koji su neophodni za lečenje pacijenata na Institutu, čime je još jednom pokazala snažnu volju da podrži zdravstvene ustanove u zemlji.

Kao decenijski oslonac SOS Dečijem selu Srbija, u protekloj godini pomogli smo rad njihovog posebnog programa – Centra za podršku porodici u Nišu. Nastavljena je i saradnja sa humanitarnom organizacijom NURDOR, kroz podršku rada platforme superhero.rs kojom se prikupljaju sredstava za funkcionisanje organizacije koja već godinama uspešno pomaže deci oboleloj od raka u procesu lečenja. I u protekloj godini, ponudili smo naše resurse u službu afirmacije mladih talenata. Oslanjajući se na Fondaciju "Dobar glas", podržali smo mlade muzičare, a zahvaljujući Studentskoj uniji matematičara "SUMA" sponzorovali takmičenje srednjoškolaca - matematičara i informatičara i njihovo povezivanje sa Matematičkim fakultetom, čime je pokazana vera u potencijal mladih generacija.

8. Organizaciona i kadrovska struktura

8.1 Organizacija Banke

Organizacioni model Banke je omogućio efikasno upravljanje i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola, u skladu sa zahtevima dinamičnog i modernog poslovanja, prema standardima bankarskog sektora.

Slika 1 – Organizaciona šema Banke na dan 31.12.2022. godine

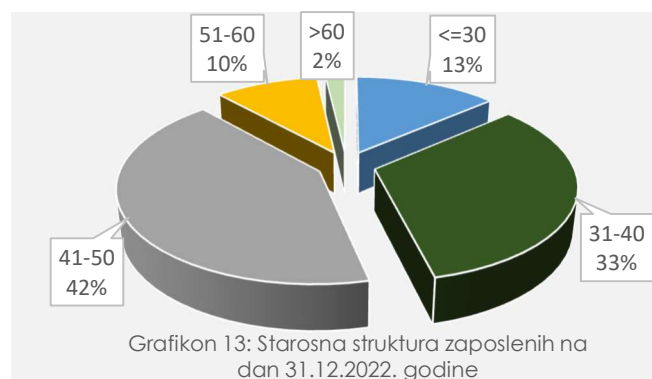
8.2 Zaposleni

Politika upravljanja ljudskim resursima u prethodnom periodu, podržana efikasnijim poslovnim modelom, vodila je do racionalnog rasporeda zaposlenih. Udeo zaposlenih sa visokim obrazovanjem povećan je u odnosu na prethodni period. Razvoj poslovnih aktivnosti, kao i akvizicija Sberbank Srbije uticao je na porast broja zaposlenih u 2022. godini.

Interval	31.12.2022.	% učešća
do III stepena	3	0.3%
IV stepen	204	18.8%
V stepen	4	0.4%
VI stepen	209	19.3%
VII stepen	664	61.3%
UKUPNO	1,084	100%

Tabela 26 - Pregled broja zaposlenih po stručnoj spremi na dan 31.12.2022. godine

8.3 Upravljanje Bankom Legal

8.3.1 Skupština Banke

Ime i prezime	Funkcija
Dragana Samouković	Predsednik Skupštine Banke

Tabela 27 – Predsednik Skupštine Banke na dan 31.12.2022. godine

Skupštinu Banke čine akcionari Banke.

Akcionari Banke mogu neposredno učestvovati u radu Skupštine Banke ili preko punomoćnika.

Skupština Banke:

- 1) usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od najmanje tri godine;

- 2) donosi Statut Banke i usvaja izmene i dopune Ugovora o osnivanju i Statuta Banke;
- 3) usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti, odnosno pokriću gubitaka;

4) odlučuje o povećanju kapitala Banke, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili u druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva Banke;

5) imenuje i razrešava predsednika i članove Upravnog odbora Banke i određuje naknadu članovima Upravnog odbora;

6) odlučuje o statusnim promenama i o prestanku rada Banke;

7) imenuje i razrešava spoljnog revizora; i

8) donosi poslovnik o svom radu i odlučuje o drugim pitanjima, u skladu sa zakonom i Statutom Banke.

Sednice Skupštine mogu biti redovne i vanredne. Redovne sednice Skupštine akcionara se održavaju najmanje jednom godišnje, a najkasnije u roku od četiri meseca od završetka poslovne godine.

Održane sednice Skupštine Banke tokom 2022. godine

Tokom 2022. godine održano je 6 redovnih sednica Skupštine i to: 28. marta., 8. septembra, 14. i 21. oktobra, 4. novembra i 23. decembra 2022. godine.

8.3.2 Upravni odbor Banke

Ime i prezime	Datum rođenja	Funkcija
Vladimir Sekulić	10.09.1973.	Predsednik Upravnog odbora
Nikola Litvinenko	29.06.1959.	Član Upravnog odbora
Vladimir Poznanić	06.07.1948.	Član Upravnog odbora
Jovan Purar	18.01.1959.	Član Upravnog odbora
Miroslav Bojić	04.04.1957.	Član Upravnog odbora

Tabela 28 - Sastav Upravnog odbora na dan 31.12.2022. godine

Uopšteno o radu Upravnog odbora

Upravni odbor Banke čini najmanje pet članova uključujući i predsednika, od kojih jednu trećinu čine lica nezavisna od Banke.

Za članove Upravnog odbora Banke moraju biti birana lica koja imaju dobru poslovnu reputaciju i odgovarajuće kvalifikacije koje propisuje Narodna banka Srbije.

Najmanje tri člana Upravnog odbora Banke moraju imati odgovarajuće iskustvo iz oblasti finansija. Najmanje jedan član Upravnog odbora Banke mora aktivno znati srpski jezik i imati prebivalište na teritoriji Republike Srbije.

Predsednika i ostale članove Upravnog odbora Banke imenuje Skupština Banke na period od četiri godine, s tim da isti obavljaju dužnost predsednika i članova Upravnog odbora do stupanja na

dužnost novoizabranog člana/članova Upravnog odbora, po prethodno pribavljenoj saglasnosti NBS, i posle isteka četvorogodišnjeg mandata, a najduže tri meseca.

Uz zahtev za davanje prethodne saglasnosti na imenovanje članova Upravnog odbora Banke, dostavljaju se dokumenta i daju podaci kojima se dokazuje poslovna reputacija i kvalifikacije lica predloženog za člana Upravnog odbora Banke.

Članovi Upravnog odbora Banke mogu biti ponovo imenovani – reizabrani. Kandidate za članove Upravnog odbora predlaže postojeći Upravni odbor.

Skupština Banke donosi odluku o razrešenju članova i predsednika Upravnog odbora.

Nadležnost Upravnog odbora

Upravni odbor Banke:

1. saziva sednice Skupštine Banke;
2. priprema za Skupštinu Banke predloge odluka i odgovoran je za sprovođenje tih odluka;
3. usvaja predlog Poslovne politike i Strategije Banke i podnosi ih Skupštini Banke na usvajanje;
4. usvaja strategiju i politiku za upravljanje rizicima, kao i strategiju upravljanja kapitalom Banke;
5. utvrđuje Opšte uslove poslovanja Banke, kao i njihove izmene i dopune;
6. bira i razrešava predsednika i članove Izvršnog odbora Banke;
7. bira i razrešava članove Odbora za praćenje poslovanja, kreditnih odbora, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, kao i rukovodioca organizacione jedinice u čijem je delokrugu kontrola usklađenosti poslovanja Banke i unutrašnja revizija;
8. utvrđuje iznose do kojih Izvršni odbor Banke može odlučivati o plasmanima i zaduživanju Banke i odlučuje o plasmanima i zaduživanju Banke preko tih iznosa;
9. daje prethodnu saglasnost za izloženost Banke prema svakom pojedinačnom licu ili grupi povezanih lica koja prelazi 10% kapitala Banke, odnosno za povećanje ove izloženosti preko 20% kapitala Banke;
10. vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora Banke;
11. usvaja Program i Plan unutrašnje revizije Banke i metodologiju njenog rada;
12. uspostavlja sistem unutrašnjih kontrola u Banci i vrši nadzor nad njegovom efikasnošću;
13. razmatra izveštaje spoljne i unutrašnje revizije o rezultatima izvršene revizije, kao i izveštaje o aktivnostima i radu unutrašnje revizije, te odobrava godišnji izveštaj o adekvatnosti upravljanja rizicima i unutrašnjoj kontroli Banke;
14. usvaja tromesečne i godišnje izveštaje Izvršnog odbora Banke o poslovanju Banke, uključujući tromesečne izveštaje o upravljanju rizicima i Skupštini Banke podnosi usvojeni finansijski izveštaj na konačno usvajanje;
15. donosi poslovnike o svom radu, o radu Odbora za praćenje poslovanja Banke, Kreditnih odbora Banke i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Banke;
16. usvaja plan oporavka Banke;
17. obaveštava Narodnu banku Srbije i druge nadležne organe o utvrđenim nepravilnostima u radu Banke;
18. utvrđuje unutrašnju organizaciju odnosno organizacionu strukturu Banke koja obezbeđuje podelu ovlašćenja, dužnosti, i odgovornosti zaposlenih članova organa upravljanja i drugih lica na rukovodećem položaju u Banci na način kojim se sprečava sukob interesa i obezbeđuje transparentan i dokumentovan proces donošenja i sprovođenja odluka;
19. usvaja Politiku zarada i ostalih primanja zaposlenih u Banci; i
20. obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Banke.

8.3.3 Izvršni odbor Banke

Ime i prezime	Datum rođenja	Funkcija
Jelena Galić	12.03.1972.	Predsednik Izvršnog odbora
Dejan Vasić	11.06.1983.	Član Izvršnog odbora
Vesna Tomašević	25.10.1970.	Član Izvršnog odbora
Milan Mirkov	03.10.1972.	Član Izvršnog odbora
Aleksandra Vunjak	09.01.1976.	Član Izvršnog odbora

Tabela 29 - Sastav Izvršnog odbora Banke na dan 31.12.2022. godine

8.3.4 Ostali odbori

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO odbor)

Ime i prezime	Funkcija u Banci	Funkcija u Odboru
Jelena Galić	Predsednik Izvršnog odbora	Član ALCO odbora Zamenik predsednika ALCO odbora
Dejan Vasić	Član Izvršnog odbora	Predsednik ALCO odbora
Vesna Tomašević	Član Izvršnog odbora	Član ALCO odbora
Milan Mirkov	Član Izvršnog odbora	Član ALCO odbora
Aleksandra Vunjak	Član Izvršnog odbora	Član ALCO odbora
Periša Ivanović	Pomoćnik pri Izvršnom odboru za poslove sa stanovništvom i MSP	Član ALCO odbora
Maja Grubor	Pomoćnik pri Izvršnom odboru za upravljanje rizicima	Član ALCO odbora
Bojan Topalović	Direktor Sektora sredstava i upravljanja bilansom	Član ALCO odbora
Nikola Ristić	Direktor Sektora kontrole rizika	Član ALCO odbora
Aleksandar Dabić	Direktor Službe za planiranje, analizu i kontrolu	Član ALCO odbora
Zorica Bošković	Direktor Sektora poslova sa stanovništvom i MSP	Član ALCO odbora
Mateja Dičić	Direktor Sektora za poslove sa privredom i javnim sektorom	Član ALCO odbora

Tabela 30 - Sastav ALCO odbora na dan 31.12.2022. godine

Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju)

Ime i prezime	Funkcija
Vladimir Sekulić	Član
Vladimir Poznanić	Predsednik
Nikola Litvinenko	Član

Tabela 31 - Sastav Odbora za reviziju na dan 31.12.2022. godine

Odbor za praćenje poslovanja Banke čine najmanje tri člana, od kojih je jedan predsednik Odbora za praćenje poslovanja, a ostali su članovi Odbora za praćenje poslovanja.

Najmanje dva člana Odbora za praćenje poslovanja čine članovi Upravnog odbora Banke koji imaju odgovarajuće iskustvo iz oblasti finansija, a najmanje jedan član mora biti lice nezavisno Banke.

Odbor za praćenje poslovanja Banke pomaže Upravnom odboru Banke u nadzoru nad radom Izvršnog odbora Banke i zaposlenih u Banci. Odbor za praćenje poslovanja Banke dužan je da:

- Analizira godišnje izveštaje i druge finansijske izveštaje Banke koji se Upravnom odboru Banke podnose na razmatranje i usvajanje;
- Analizira i usvaja predloge Strategija i Politika Banke u vezi sa upravljanjem rizicima, Strategiju upravljanja kapitalom Banke, kao i sistem unutrašnjih kontrola koji se Upravnom odboru Banke podnose na razmatranje i usvajanje;
- Analizira i nadzire primenu i adekvatno sprovođenje usvojenih Strategija i Politika za upravljanje rizicima, Strategiju upravljanja kapitalom Banke kao i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola;
- Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se otkloniti te nepravilnosti, odnosno unaprediti strategije i politike za upravljanje rizicima, strategija upravljanja kapitalom Banke i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola;
- Na predlog Upravnog ili Izvršnog odbora Banke ili spoljnog revizora Banke razmatra ulaganja i aktivnosti Banke;

- Upravnom odboru i Skupštini Banke predlaže spoljnog revizora Banke;

- Razmatra sa spoljnim revizorom Banke, godišnje revizije finansijskih izveštaja Banke i

- Predlaže Upravnom odboru Banke da se određena pitanja u vezi sa spoljnom i unutrašnjom revizijom uvrste u dnevni red sednice Skupštine.

Kad oceni da Banka posluje suprotno zakonu, drugom propisu, Statutu ili drugom aktu Banke ili se to može zaključiti na osnovu izveštaja o reviziji, odnosno kad utvrdi druge nepravilnosti u poslovanju Banke, Odbor za praćenje poslovanja Banke obavezno predlaže Upravnom odboru Banke da otkloni uočene nepravilnosti i da zakaže vanredno zasjedanje Skupštine Banke u slučaju da ustanovljene nepravilnosti mogu imati teže posledice na poslovanje Banke.

Sednice Odbora za praćenje poslovanja održavaju se po potrebi, a najmanje jednom mesečno. Najmanje jednom u tri meseca sednice se održavaju u sedištu Banke.

Kreditni odbori

Kreditni odbor za privredu i javni sektor

Ime i prezime	Funkcija u Banci	Funkcija u Odboru
Mateja Dičić	Direktor Sektora za poslove sa privrednom i javnim sektorom	Predsednik Kreditnog odbora
Lidija Sklopić	Saveтник direktora Sektora za poslove sa privrednom i javnim sektorom	Član Kreditnog odbora / zamenik predsednika Kreditnog odbora
Svetlana Bašić	Direktor Službe upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru	Član Kreditnog odbora
Dražen Babić	Rukovodilac Službe za poslove sa javnim sektorom	Zamenik člana odgovornog za poslovanje sa klijentima
Tijana Ilić	Rukovodilac Službe za poslove sa velikim klijentima	Zamenik člana odgovornog za poslovanje sa klijentima
Goran Ilić	Saveтник direktora Službe za upravljanje kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru	Zamenik člana odgovornog za upravljanje rizicima

Tabela 32 - Sastav Kreditnog odbora za privredu i javni sektor na dan 31.12.2022. godine

Kreditni odbor za stanovništvo i mala i srednja preduzeća

Ime i prezime	Funkcija u Banci	Funkcija u Odboru
Zorica Bošković	Direktor Sektora poslova sa stanovništvom I MSP	Predsednik Kreditnog odbora
Biljana Janev	Rukovodilac Službe prodaje MSP segmentu	Član Kreditnog odbora / zamenik predsednika Kreditnog odbora
Saša Jovanović	Direktor Službe upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP	Član Kreditnog odbora
Dragana Milivojević	ekspert za upravljanje kreditnim rizikom u poslovima sa stanovništvom I MSP	Zamenik člana odgovornog za upravljanje rizicima
Miodrag Stojanović	Rukovodilac Službe prodaje fizičkim licima I mikro segmentu	Zamenik člana odgovornog za poslovanje sa klijentima

Tabela 33 - Sastav Kreditnog odbora za stanovništvo i MSP na dan 31.12.2022. godine

Članovi kreditnih odbora biraju se na neodređeno vreme, do donošenja odluke o razrešenju postojećih i/ili imenovanju novih članova.

Sednice Kreditnog odbora mogu biti redovne i vanredne. Redovne sednice Kreditnog odbora održavaju se po pravilu najmanje jednom nedeljno.

Poslovnikom o radu Kreditnih odbora Banke bliže su uređena pitanja prava i obaveza članova kreditnih odbora, sazivanje i održavanja sednica, odlučivanja na sednicama, vođenje zapisnika na sednicama Kreditnih odbora, njegove sadržine, potpisivanje odluka, vođenje evidencije o odlukama Kreditnih odbora i drugo.

8.4 Poslovni odnosi sa članovima Uprave i licima povezanim sa Bankom

U svom svakodnevnom poslovanju, Banka ostvaruje poslovne transakcije sa akcionarima i drugim licima povezanim sa Bankom, pod uobičajenim tržišnim uslovima. Detaljan opis transakcija sa povezanim licima dat je u Napomenama uz finansijske izveštaje.

Sljedeća tabela prikazuje poslovne odnose (stanja potraživanja i obaveza, prihoda i rashoda) sa povezanim licima zaključno sa datumom bilansiranja (31. decembar 2022. godine):

Opis	Bilansna bruto izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze
Zaposleni (povezana lica)	32,170	22,241	54,411	-346,310
Ostala fizička lica	61,168	13,075	74,243	-159,268
Pravna lica	9,457,185	107,747	9,564,932	-14,263,994
Ukupno	9,550,523	143,063	9,693,586	-14,769,572

Tabela 34 - Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom na dan 31.12.2022. godine (u hiljadama RSD)

8.5 Poslovna mreža Retail

Slika 2 - Šematski prikaz poslovanja Banke van centrale na dan 31.12.2022. godine

Banka obavlja svoje poslovanje u Centrali Banke i organizacionim delovima van Centrale Banke.

Organizacioni delovi unutar kojih Banka obavlja svoje poslovanje su filijale. Poslovna mreža AIK Banke na dan 31. decembra 2022. godine sastoji se od 61 filijala koje su izdvojene u četiri regiona - Beograd, Vojvodina, istok i zapad.

Filijala	Lokacija	Adresa
Filijala Beograd – Novi Beograd 1 Grawe	Beograd	Bul. Mihaila Pupina 115d
Filijala Beograd – Novi Beograd 2	Beograd	Bul. Mihaila Pupina 165g
Filijala Beograd – Novi Beograd 3	Beograd	Otona Župančića 1
Filijala Beograd – Novi Beograd 4	Beograd	Jurija Gagarina 32
Filijala Beograd – Vračar 1	Beograd	Kralja Milana 11
Filijala Beograd – Vračar 2	Beograd	Kralja Milana 64
Filijala Beograd – Vračar 3	Beograd	Petrogradska 1
Filijala Beograd – Čukarica	Beograd	Požeška 66
Filijala Beograd – Voždovac	Beograd	Vojvode Stepe 2 I
Filijala Beograd – Voždovac 2	Beograd	Ustanička 264
Filijala Beograd – Zemun	Beograd	Glavna 37
Filijala Beograd – Stari grad 1	Beograd	Makedonska 19
Filijala Beograd – Stari grad 2	Beograd	Dečanska 4
Filijala Beograd – Stari grad 3	Beograd	Cara Dušana 84-86
Filijala Beograd – Rakovica	Beograd	Borska 44
Filijala Beograd – Rakovica	Beograd	Patrijarha Joankija 28b
Filijala Beograd – Palilula	Beograd	Starine Novaka 25
Filijala Beograd – Zvezdara	Beograd	Bulevar kralja Aleksandra 334
Filijala Novi Sad	Vojvodina	Bul. Mihajla Pupina 2
Filijala Novi Sad	Vojvodina	Bulevar oslobođenja 68b
Filijala Novi Sad	Vojvodina	Futoška 1a
Filijala Novi Sad	Vojvodina	Teodora Pavlovića 36
Filijala Pančevo	Vojvodina	Karađorđeva 2b
Filijala Sombor	Vojvodina	Kralja Petra 1
Filijala Subotica	Vojvodina	Korzo 6
Filijala Šabac	Vojvodina	V. Jovanovića 22
Filijala Zrenjanin	Vojvodina	Kralja Aleksandra I Karađorđevića 8

Filijala	Lokacija	Adresa
Filijala Zrenjanin	Vojvodina	Ive Lole Ribara 7a
Filijala Inđija	Vojvodina	Novosadska 2
Filijala Ruma	Vojvodina	Glavna 192
Filijala Vrbas	Vojvodina	Maršala Tita 80
Filijala Vršac	Vojvodina	Dvorska 2
Filijala Sremska Mitrovica	Vojvodina	Kralja Petra Prvog 9
Filijala Stara Pazova	Vojvodina	Kralja Petra I Karađorđevića 1
Filijala Kikinda	Vojvodina	Braće Tatić 2
Filijala Niš 1	Istok	Nikole Pašića 42
Filijala Niš 2	Istok	Bulevar Nemanjića 25
Filijala Niš 3	Istok	Voždova 2
Filijala Niš 3	Istok	Bulevar Zorana Đinđića 4
Filijala Požarevac	Istok	Trg Radomira Vujovića 12
Filijala Leskovac	Istok	Bulevar oslobođenja bb
Filijala Smederevo	Istok	Kralja Petra I 11
Filijala Bor	Istok	Đorđa Vajferta 21
Filijala Negotin	Istok	JNA 2
Filijala Piroć	Istok	Slavonska 1
Filijala Prokuplje	Istok	Topličkih junaka 1
Filijala Vranje	Istok	Kralja Stefana Prvovenčanog 169
Filijala Zaječar	Istok	Pana Đukića bb
Filijala Čačak	Zapad	Kuželjeva 2
Filijala Lazarevac	Zapad	Dimitrija Tucovića 7
Filijala Obrenovac	Zapad	Vuka Karadžića 73
Filijala Jagodina	Zapad	Kneginje Milice 73
Filijala Kragujevac	Zapad	Trg Radomira Putnika 3
Filijala Užice	Zapad	Dimitrija Tucovića 42
Filijala Kruševac	Zapad	Gazimestanska bb
Filijala Valjevo	Zapad	Vojvode Mišića 22
Filijala Gornji Milanovac	Zapad	Kneza Aleksandra Karađorđevića 13
Filijala Kraljevo	Zapad	Miloša Velikog 58
Filijala Novi Pazar	Zapad	Stevana Nemanje bb
Filijala Paraćin	Zapad	Kralja Petra I 30
Filijala Prijepolje	Zapad	Sandžačkih Brigada 19

Tabela 35 – Spisak filijala Banke na dan 31.12.2022. godine

8.5.1 Realizovane aktivnosti u 2022. godini

Tokom 2021. godine AIK Banka je nastavila digitalnu transformaciju koja podrazumeva otvaranje dodatnih samouslužnih Zona 24/7 u okviru filijala poslovne mreže. Banka je prva na domaćem tržištu ponudila građanima E2E ON LINE proces za Kredit za refinansiranje i tako se pozicionirala kao digitalna banka broj 1 u Srbiji. Banka transformiše poslovanje poslovne mreže sa ciljem da filijala predstavlja spoj tradicionalnog koncepta bankarstva i digitalizacije tj. Moderno funkcionalne Banke. Strategija Banke jeste da obezbedi jedinstveno korisničko iskustvo na svim prodajnim, odnosno uslužnim kanalima. Teži se unificiranom ekosistemu, odnosno istoj paleti proizvoda i usluga, na ON LINE kanalu i u filijali poslovne mreže Banke. Pored 61 filijale Banka ima pet digitalnih spot-ova.

Prodajna mesta	Adresa
DS Merkator BGD	Bulevar Umetnosti 4
DS Roda Novi Beograd	Đorđa Stanojevića 35
DS TC Galerija	Vudroa Vilsona 12
DS Merkator NS	Bulevar Oslobođenja 102
DS TC Stadion BGD	Zaplanjska 32
DS TC West	Omladinskih brigade 86
UKUPNO	1084

Banka kontinuirano prati tržišne trendove i s tim u vezi usavršava i prilagođava ponudu fizičkim licima, odnosno malim i srednjim preduzećima. U poslovanju sa malim i srednjim preduzećima, fokus je na daljoj diverzifikaciji portfolija i njegovom kvalitetu.

Kao primarne stubove strategije u poslovanju sa stanovništvom i malim i srednjim preduzećima izdvajamo organski rast, kvalitet pružene usluge u poslovnoj mreži, kvalitet portfolija, usklađenost poslovanja sa zakonom, odlukama regulatora i internim aktima Banke.

U procesu transformacije filijala, Banka nastoji da odgovori na potrebe i očekivanja svojih klijenata, poboljša efikasnost, zadrži personalizovani model usluživanja klijenata i optimizuje operativne troškove poslovanja.

U cilju postizanja optimalne geografske pozicioniranosti i povećanja profitabilnosti mreže, Banka kontinuirano vrši analizu opravdanosti poslovanja na postojećim lokacijama, potrebu za realokacijom određenih filijala, kao i spajanja pojedinih organizacionih delova.

Pri utvrđivanju stepena opremljenosti organizacionih jedinica, uvažavaju se sigurnosni standardi Banke, kao i standardi u smislu tehničko-tehnološke opremljenosti, uključujući uslugu 24/7 putem savremenih servisa.

9. Razvoj informacionog sistema (ICT)

Informacioni sistem predstavlja veoma značajan element funkcionisanja Banke. Svojim osnovnim aktivnostima prikupljanja, obrade, arhiviranja i prezentovanja podataka, informacioni sistem omogućava efikasno izvršavanje poslovnih transakcija i stvara preduslove za kvalitetno odlučivanje, planiranje i upravljanje Bankom.

Od najznačajnijih aktivnosti tokom 2022. godine neophodno je pomenuti integraciju bivše Naša AIK Banke a.d. Beograd. Kako su obe banke koristile

Aseba bApo glavnu bankarsku aplikaciju, doneta je odluka da ciljni sistem nakon spajanja bude postojeći sistem AIK Banke a.d. Beograd, radi zadovoljenja funkcionalnih potreba, podrške servisima za klijente, kao i perspektivi razvoja glavne bankarske aplikacije u skladu sa strategijom razvoja Banke, proizvodima i uslugama koje će se razvijati u budućem periodu.

Glavna bankarska aplikacija u AIK Banci se tokom 2022. godine prilagođavala i razvijala dodatnim licencama i funkcionalnostima neophodnim da bi se podržali, kako postojeći ugovori klijenata bivše Naša AIK Banke, tako i novi katalog proizvoda koji je kreiran za potrebe AIK Banka a.d. Beograd nakon integracije. Takođe, dodatno su se nadogradili i prateći aplikativni sistemi (integrirani sa glavnom bankarskom aplikacijom) kako bi se postigao veći stepen end-to-end automatizacije i podržao predviđeni veći volumen klijenata.

Tokom 2022. godine na nivou bankarske grupe kojoj pripada i AIK Banka a.d. Beograd, pokrenut je projekat konsolidacije data centara, s ciljem da svi entiteti koriste uniformnu infrastrukturu i servise. Na taj način svi entiteti, pa i Banka, dobijaju znatno viši nivo servisa i usluga, u režimu 24/7, sa većim performansama informacionog sistema koji pruža mogućnost lakog proširenja i konfigurisanja okruženja u skladu sa trenutnim i budućim potrebama.

Takođe, kako je jedan od primarnih ciljeva bankarske grupe za budući period podizanje nivoa bezbednosti, pored konsolidacije data centara, u 2022. godini je započet i projekat poveravanja usluge bezbednosno operativnog centra (Security Operation Centre-SOC) i upravljanja drugim bezbednosnim alatima, vendoru koji navedenu uslugu može da pruži na najbolji mogući način.

Tokom 2022. godine su takođe nastavljena redovna unapređenja informacionog sistema Banke, realizacijom i implementacijom nekoliko projekata koji podrazumevaju nastavak nadogradnje sistema sa ciljem podizanja kvaliteta servisa i dostupnih informacija, digitalizacije poslovnih procesa, razvoja digitalnih servisa i ispunjenje ostalih poslovnih potreba Banke, kao i regulatornih zahteva.

Neophodno je da se osvrnemo na nekoliko najvažnijih projekata:

- Završena je implementacija nove Halcom platforme za mobilno i elektronsko bankarstvo za segment malih i srednjih preduzeća. U toku je migracija klijenata sa postojećeg na novo rešenje.
- Započeta je implementacija ApplePay i Google Pay, mobilnih novčanika koji će moći da koriste korisnici IOS i Android operativnog sistema.
- Započeta je implementacija jedne od globalno najvećih internacionalnih platformi za nezavisna plaćanja, inovativne za naše tržište
- Započet je projekat unapređenja i redizajna e/mBanking rešenja za fizička lica na novu platformu.
- Započet je projekat unapređenja postojećih, odnosno razvoja novih kanala za klijente.

10. Nefinansijsko izveštavanje

Evropska unija je Direktivom 2014/95/EU propisala obavezno nefinansijsko izveštavanje kompanija unutar EU, a ista je direktiva implementirana u srpsko zakonodavstvo (Zakon o računovodstvu, član 37.) tokom 2021. godine.

Nefinansijsko izveštavanje predstavlja zainteresovanost svih interesnih strana za veću transparentnost i odgovornost pravnih lica u Republici Srbiji. Bez obzira na ovu zakonsku obavezu, AIK Banka već više od četrdeset godina, u svojoj poslovnoj praksi, ima ugrađenu obavezu da izveštava javnost o svojim aktivnostima iz segmenta nefinansijskog i društveno odgovornog poslovanja putem javnih saopštenja i Godišnjih izveštaja.

Jedno od temeljnih polazišta AIK Banke je Izjava o Našim vrednostima, koja dosledno navodi svrhu poslovanja Banke, koja u najkraćim crtama otkriva poslovni i ljudski karakter AIK Banke i postavlja celokupnu filozofiju poslovanja Banke na pet stubova: posvećenost klijentima – **Naš način**; inovacije u ponudi proizvoda i usluga – **Naša inspiracija**; izvrsnost i fleksibilnosti u poslovanju – **Naša mera**; svest i društvena odgovornost – **Naše sutra** i poverenje na osnovama partnerstva, timskog rada i takmičarskog duha – **Naša snaga**.

Na ključnu postavku poslovanja i odnosa prema zaposlenima, klijentima i rezultatima rada, naslonjeni su misija (*GRADIMO PARTNERSTVO PODRŽAVAJUĆI LJUDE U KREIRANJU NJIHOVE BUDUĆNOSTI*) i vizija (*NASTOJIMO DA NAPRAVIMO RAZLIKU I POSTANEMO VAŠ PRVI IZBOR BILO KAD I BILO GDE*) Banke, kao i društvena odgovornost, izvrsnost i posvećenost u poslovanju svim interesnim grupama.

Na ovaj način AIK Banka postavlja temelje svog održivog poslovanja, jer u svakom proizvodu/usluzi, poslu i u svakoj aktivnosti polazi od primese 'javnog interesa i društvene odgovornosti' u smislu da nijedan proizvod/usluga i posao nije validan i vredan ako nije u opštem interesu, gde su sve strane u ugovoru zadovoljne, a šira zajednica ima koristi od toga. Ovo smatramo za najveći doprinos pojedincu i društvu kao celini.

Nefinansijskim izveštavanjem i društveno odgovornim poslovanjem AIK Banka podržava i podstiče razvoj različitih segmenta društva i to kroz širok spektar aktivnosti čiji je primarni zadatak da se zaštiti priroda i okruženje, bilo da su usmerene prema dobrobiti svojih vlasnika, zaposlenih i klijenata, ili šire gledano, prema društvenoj zajednici u kojoj živi i radi, putem podrške brojnim humanitarnim i obrazovnim, ali i kulturnim, zdravstvenim i sportskim institucijama širom regiona u kojem posluje - ubrajajući mnoge zemlje u okruženju. Banka pritom uvek uzima u obzir specifične regionalne karakteristike i lokalne potrebe u društvu.

Biti jedna od najboljih banaka u Srbiji, i šire gledano u regionu, koja brine o sigurnosti i zadovoljstvu svojih klijenata i pruža najkvalitetnije proizvode i usluge, vodeći računa o dobrobiti svojih zaposlenih, vlasnika i društvene zajednice vizija je poslovanja AIK Banke, a kroz nefinansijsko izveštavanje AIK Banci je cilj da tu viziju i sve ono što radi da bi je ostvarili i približili svim interesnim grupama.

Kroz segmente poslovne, finansijske, prirodne i društvene odgovornosti AIK Banka pokušava ispuniti svoju misiju, odnosno, da podstakne i pomogne svoje klijente, zaposlene, akcionare i društvenu zajednicu u zajedničkom stvaranju vrednosti.

Slika 3 - Vrednosti AIK Banke

Nastojanja AIK Banke u tom segmentu praćena su i posvećenošću transparentnoj i otvorenoj komunikaciji prema medijima, kao posrednicima najšire javnosti – gde je Banka poslednjih godina posebno prepoznata i van granica regiona, s obzirom da je dobila brojna priznanja – između ostalog i kao najinovativnija banka u regionu. O tome govore i naše brojne kampanje usmerene na digitalizaciju i inovacije koje Banka nudi svojim klijentima prema najvišim standardima sveta.

Naša posvećenost razvoju i implementaciji novih tehnologija je poruka svim interesnim stranama da je AIK Banka inovativna, brza, fleksibilna i savremena banka – da svima štedi vreme i novac kroz svoje proizvode i usluge koje su dostupne 24/7 na brojnim kanalima distribucije i kojima se između ostalog promovišu pozitivne društvene i ekonomske vrednosti, integracija, inkluzivnost i zajedništvo svih pojedinaca u društvu, neovisno od godišta, pola, etničke, verske ili političke opredeljenosti, polne orijentacije ili bračnog statusa.

Implementacija obaveze o nefinansijskom izveštavanju

Kao što je već navedeno, kroz Direktivu 2014/95/EU koja je u srpsko zakonodavstvo (Zakon o računovodstvu) ušla krajem 2021. godine, svim pravnim licima sa više od 500 zaposlenih, propisana je obaveza o nefinansijskom izveštavanju. U tom smislu, nefinansijski izveštaj AIK Banke nalazi se kao sastavni deo Godišnjeg izveštaja.

Nefinansijski izveštaj AIK Banke sastavljen je u skladu sa smernicama za izveštavanje Global Reporting Initiative (GRI standard: core option). Izveštaj kao minimum obuhvata poslovnu, društvenu i odgovornost prema okruženju AIK Banke.

10.1 Strategija korporativne održivosti – stubovi i smernice

Tokom 2022. godine AIK Banka je krenula putem intenzivnije integracije održivosti u bankarsko poslovanje, samim činom preuzimanja još jedne banke u svoj poslovni sistem (Sberbank - Naša AIK Banka) Srbija. Posledice pandemije poslednjih par godina samo su pojačale interesovanje i stavile naglasak na novo okruženje u kojem će celokupni finansijski i realni svet širom planete poslovati u narednom periodu. Sasvim je jasno postalo da će celokupni bankarski svet, praćen digitalizacijom, demografskim i klimatskim promenama, inflacijom, makroekonomskim rizicima i ratnim izazovima u Ukrajini, od sada, poslovati u jednom potpuno novom okruženju koje će biti na liniji brojnih ESG rizika i održivog razvoja. Stavljanjem održivosti u red bitnih i visokopostavljenih prioriteta AIK Banka je

10.1.1 Četiri stuba održivosti

U implementaciji elemenata održivosti, AIK Banka je posebno fokusirana na lokalne zajednice i realni sektor. Banka je svesna uticaja svog poslovanja na društvenu zajednicu i odgovara na društvene potrebe i očekivanja na uravnotežen, relevantan i transparentan način. Pri tome, Banka na poseban način pristupa u svakom od okruga u kojem ima filijale. S obzirom da je Banka tokom poslednje tri godine izvršila određene akvizicije banaka u regionu – već sada se pojam održivosti projektuje šire gledano, kako na lokalno tako i na buduća ključna tržišta na kojima će Banka poslovati od 2022. godine – kao bankarska grupacija.

Četiri stuba na kojima AIK Banka projektuje održivost svog poslovnog sistema imaju svoje polazište u prirodnoj, društvenoj, poslovnoj i finansijskoj učinkovitosti Banke.

PRIRODA

DRUŠTVO

POSLOVANJE

FINANSIJE

ušla u proces strateške inicijative, koja počinje podizanjem svesti, inicijative i implementacije elemenata održivosti u svom novom poslovnom modelu. Cilj ovih strateških smernica je razviti svest i kulturu na nivou cele organizacije koji treba da u budućnosti održe prirodne, društvene, poslovne i finansijske performanse Banke uzimajući u obzir spoljne i unutrašnje SGE rizike i mogućnosti daljeg nesmetanog poslovanja, te aktivno doprineti smanjenju bilo kojeg sistemskog rizika na nivou finansijske stabilnosti zemlje (regiona) u kojoj Banka posluje.

Slika 4 - Četiri stuba održivosti AIK Banke

Stub 1. Održivost prirode

Čovek i priroda vode milionima godina zajedničku bitku – ispomažu se da bi opstali. AIK Banka, polazeći od svojih osnovnih premisa poslovanja, nastoji da maksimalno učestvuje u zaštiti prirode i da preuzme svoj deo odgovornosti, kako bi buduće generacije imale jednako pravo na život.

Kroz proizvode koje nudimo, preko klijenata koje uslužujemo, pa sve do zaposlenih i akcionara, gledamo da svako podnese deo svog tereta – sa ciljem da voda, vazduh, zemlja, šume i klima u AIK Banci imaju partnera koji razmišlja o njima. Drugim rečima, svoje poslovanje i ciljeve podređujemo sveukupnoj dobrobiti čovekovog okruženja misleći na buduće generacije. Doprinos održivosti prirode je nemerljiv. Zato se AIK Banka okreće sve više zelenom finansiranju – odobravanju kredita svim relevantnim korisnicima koji su na liniji misije očuvanja prirode i smanjenja emisije štetnih gasova.

Stub 2. Održivost društva

AIK Banka je član šire društvene zajednice i kao takva sa svim drugim učesnicima sudeluje u stvaranju društvenog proizvoda, njegovoj raspodeli, razmeni i potrošnji. Kao banka i finansijska institucija ima svoju specifičnu ulogu – u podršci realnom sektoru da pruži i da najbolje moguće rezultate.

Banka je svesna svoje uloge i uticaja na društvenu zajednicu i sve ostale primarne uzajmljivače/pozajmljivače (državu, fizička lica, pravna lica), finansijske posrednike, finansijska tržišta i finansijsku infrastrukturu. U ovom smislu Banka kao jedan od svojih stubova održivosti prepoznaje korporativnu društvenu odgovornost (CSR) kao deo svojih etičkih odgovornosti u delu podrške deci i porodici, mladima, školstvu, obrazovanju i nauci, zdravstvu i brizi za ljude, zaštiti kulturnog nasleđa, sportu i podizanju fizičke kulture.

Stub 3. Održivost poslovanja

Održivo poslovanje za AIK Banku podrazumeva prevashodno obavezu da prema svim interesnim grupama nastupa etički, efikasno i transparentno. Naš cilj je da podižemo granice održivog poslovanja pridržavajući se relevantnih propisa EU i Finansijske inicijative Programa UN za životnu sredinu, nastojeći da što više načela uključimo u sopstvene poslovne ciljeve.

Nastojimo da naše poslovanje bude javno i da u svakoj transakciji i obligaciji naši klijenti budu transparentno upoznati uz pravo zaštite korisnika finansijskih usluga. Cilj nam je da se odgovorno ponašamo prema državi i zakonskim obavezama – plaćajući svoje obaveze na vreme. Cilj nam je da naši klijenti i potrošači jačanjem finansijske kulture i informisanosti ne ulaze u nedozvoljene radnje pranja novca i finansiranja terorizma.

Stub 4. Održivost finansija

Održivost finansija integriše kriterijume prirode (životne sredine), društva (ekonomske preraspodele) i upravljanja rizicima vezanim za ESG – (okruženje, zajednicu, rukovođenje) u svakodnevne aktivnosti Banke na strani finansiranja i investiranja – sa ciljem trajne koristi za naše klijente i širu društvenu zajednicu.

Održivost finansija podrazumeva i aktivno upravljanje svim vrstama rizika (mikro i makro nivo) sa ciljem odgovornog ponašanja u odnosu na regulatore i supervizore, s jedne strane, i klijente i društvenu zajednicu, sa druge strane, nastojeći da u vreme krize i stresa Banka deluje prociklično – omogućavajući realnom sektoru da na održiv način dođe do finansijskih sredstava. Sa druge strane, Banka ima i ulogu posrednika na polju primene svih mera monetarne, makroprudencione i fiskalne politike Vlade – usmerenih na podršku, relaksiranje, zaposlenost i razvoj realnog sektora.

10.2 Vizija i misija AIK Banke

Polazeći od vizije i misije AIK Banke, kao i od ugrađenih vrednosti i strateškog fokusa možemo lako zaključiti da je AIK Banka partner u kreiranju bolje i različite budućnosti koja pripada ljudima tj. društvu i prirodi.

Sve što radimo počiva na posvećenosti klijentima i našoj odgovornosti da budemo inovativni i izvrsni u onome što radimo kako bi opravdali očekivanja i poverenje društva i prirode. Fokusirani smo na čoveka kao pojedinca, kojem kao partneri nudimo podršku i rešenja u prevladavanju svih poslovnih i finansijskih potreba, bilo kad i gde da se nalazi, čoveku kao elementu društva koje brine o svom okruženju i sam kreira svoju budućnost. Svoju

odgovornost prema prirodi, društvu, poslovima i finansijama shvatamo veoma ozbiljno i u potpunosti razumemo kao partner koji može dati svoj učinkovit doprinos ako se bavi bankarstvom na način koji je usklađen sa ciljevima održivog razvoja UN (UN-SDG).

VIZIJA

Nastojimo da napravimo razliku i postanemo vaš prvi izbor bilo kad i bilo gde.

MISIJA

Gradimo partnerstvo podržavajući ljude u kreiranju njihove budućnosti.

VREDNOSTI AIK BANKE

POVERENJE	IZVRSNOST	INOVATIVNOST	ODGOVORNOST	POSVEĆENOST KLIJENTU
Zaposleni – SARADNJA Gradimo kulturu otvorene komunikacije uz zajednički rad na ostvarenju ciljeva, stvaranju novih vrednosti i ideja	Zaposleni Gradimo i negujemo okruženje za razvoj zaposlenih i stvaramo uslove za dostizanje izvrsnosti	Zaposleni Stvaramo ambijent kroz koji podstičemo i koristimo potencijale za dalje unapređenje i razmenu ideja	Zaposleni Ličnim primerom inspirišemo kolegijalnost i solidarnost, promovišemo kvalitet, pravovremeno proveravamo obavljanje aktivnosti uz međusobno uvažavanje	Zaposleni Gradimo dugoročnu saradnju sa klijentima pružajući efikasna i jednostavna rešenja po meri klijenata stvarajući kvalitetno korisničko iskustvo
Klijenti – POVERENJE Slušamo i razumemo naše klijente, na taj način gradimo dugoročnu saradnju i ostvarujemo zajedničke ciljeve	Klijenti Aktivno utičemo na okruženje interno (procesi banke) i eksterno (poslovni model klijenata, ekonomski parametri, sagledavanje biznis okruženja) kako bi zajedno sa klijentom ostvarili svoje najbolje verzije	Klijenti Kreativno razmišljamo i kontinuiramo stvaramo rešenja (u hodu) koja vode naše klijente do najboljeg korisničkog iskustva	Klijenti Donosimo prave odluke i stvaramo uspešne i lojalne klijente	Klijenti Gradimo poverenje kod klijenata time što pokazujemo da smo mu dostupni, da ga poznajemo, razumemo i podržavamo

POVERENJE	IZVRSNOST	INOVATIVNOST	ODGOVORNOST	POSVEĆENOST KLIJENTU
Akcionar – SARADNJA Otvoreno prenosimo ključne informacije kako bismo kroz zajednički rad ostvarili ciljeve i stvorili nove vrednosti	Akcionar Proaktivnim pristupom, stručno i profesionalno obavljamo svakodnevne aktivnosti u zadatim rokovima radi ispunjenja ciljeva	Akcionar Kreiramo dodatnu vrednost kroz inovativna rešenja	Akcionar Pripadamo izazov i pronalazimo rešenja kojima obezbeđujemo održivost našeg poslovanja	Akcionar Dostupnošću i razumevanjem ispunjavamo potrebe klijenata, gradimo dugoročno poverenje i postajemo prepoznatljiv partner što vodi ka kontinuiranom jačanju saradnje
Zajednica – SARADNJA Reputaciju smo izgradili na aktivnom učešću i osluškivanju naše zajednice	Zajednica Slušamo, razumemo i aktivno učestvujemo u projektima od značaja za zajednicu	Zajednica Unapređujemo svakodnevicu razvojem novih rešenja koja doprinose kvalitetu života	Zajednica Sopstvenim primerom pružamo podršku lokalnoj zajednici i brinemo za sve nas	Zajednica Uz međusobnu saradnju gradimo dugoročno poverenje sa našim klijentima koji su najvažniji deo naše zajednice

NAŠ STRATEŠKI FOKUS

✓ Personalizacija i zadovoljstvo klijenta

Banka postoji zbog klijenata. Klijenti su osnovna definicija našeg poslovanja. Nastojimo da kroz personalizaciju i efikasno upravljanje podacima budemo maksimalno posvećeni i odgovorni prema klijentu, kako bismo u svakom trenutku mogli da mu ponudimo personalizovana rešenja i odgovorimo na najbolji mogući način na njegove specifične zahteve i potrebe. Na ovaj način gradimo dugoročan partnerski odnos i to na obostrano zadovoljstvo.

✓ Obučenost i zadovoljstvo zaposlenih

Bez zadovoljstva zaposlenih nijedna organizacija ne može da postoji. Zadovoljni zaposleni su preduslov da bi Banka mogla da ima zadovoljne klijente. Naši zaposleni su najveći kapital koji Banka ima. Podizanje znanja i veština zaposlenih je kontinuirani proces i to na svim upravljačkim nivoima.

✓ Zadovoljstvo vlasnika kapitala

Veliki broj zadovoljnih klijenata koje podržavaju obučeni i motivisani zaposleni u Banci garancija su stabilnosti i održivosti razvoja i poslovanja svake Banke.

Svaki vlasnik kapitala je svestan ovih preduslova – koji vode ka zahtevanom finansijskom rezultatu uz ostvarivanje prirodnih, društvenih i poslovnih performansi. Samo banke koje imaju nizak CIR, i visok ROE mogu da idu dalje, s obzirom na novi digitalni eco sistem, M&A, nove poslovne modele i potrebna ulaganja.

✓ Digitalizacija i inovacije

Banka je dinamički poslovni sistem koji mora da ima uvek odgovor na šira kretanja u društvu i realnoj ekonomiji. Digitalizacija i inovacije predstavljaju jednu vrstu poslovnog zaveta da bi se podneo pritisak konkurencije i da bi se odgovorilo na zahteve novih generacija koje prate tehnološki razvoj četvrte industrijske revolucije. Menjajući sebe menjamo i svet u kojem živimo. Svesno prihvatamo sve nove izazove i ulazimo u novi eko sistem. Gledamo da na ovom polju budemo lideri, a ne samo pratioci.

✓ **Regionalno prisustvo**

Banka je prepoznata kao regionalna bankarska grupacija. Cilj AIK Banke je da dalje ojača svoje prisustvo u regionu i potvrdi status sistemski važne banke. Naše prisustvo treba da znači pre svega potvrdu izvrsnosti i poslovne efikasnosti sa jedne strane, a sa druge strane pomeranje kulturoloških i socijalnih granica – povezujući na najbolji mogući način milione ljudi i kompanija koje posluju u regionu – za sveopšti ekonomski napredak društvene zajednice i jačanje životnog standarda svakog čoveka.

Ciljevi održivog razvoja poznati su i kao Svetski ciljevi, a usvojile su ih Ujedinjene nacije 2015. godine. Ukupno ih je 17, a ispunjenjem tih ciljeva, svako pravno lice bi trebalo da omogući održiv i bolji život za svakog pojedinca, do cilja mira i prosperiteta za sve. Društveni prosperitet i briga za svakog pojedinca su osnovne premise na kojima posluje AIK Banka. AIK Banka podržava svih 17 ciljeva održivog razvoja.

Polazeći od toga da smo finansijska institucija i da imamo specifičan uticaj na sveukupnu društvenu zajednicu, smatramo da AIK Banka može direktno doprineti svojim radom i uticajem u ostvarenju pet ciljeva:

1. Zdravlje i dobrobit (SDG 3)
2. Kvalitetno obrazovanje (SDG 4)
3. Rodna ravnopravnost (SDG 5)
4. Dostojanstven rad i ekonomski rast (SDG 8)
5. Smanjenje nejednakosti (SDG 10)

Naredna slika prikazuje ciljeve održivog razvoja UN.

Slika 5 – Ciljevi održivog razvoja UN

Analiza interesnih grupa i materijalnih tema

Slika 6 – Interesne grupe AIK Banke

Analiza materijalnih tema prvi je korak ka stvaranju nefinansijskog izveštaja. Kroz nju je Banci omogućen bolji uvid u teme koje njihovi akcionari smatraju relevantnim i uticajnim. Višegodišnja praksa i odluke Upravnog odbora u pogledu strateških pravaca - Poslovna strategija, Strategija upravljanja rizicima i Strategija upravljanja kapitalom, iskristalisalo se nekoliko važnih tema koje Banka tretira u svojoj praksi, a samim tim i u ovom Nefinansijskom izveštaju.

Kako bi same informacije bile što preglednije, izveštaj je sačinjen na način da je svaka od tema svrstana pod određeni deo interesne grupe.

Kao interesne grupe AIK Banke javljaju se:

- ✓ klijenti,
- ✓ zaposleni,
- ✓ akcionari,

- ✓ društvo,
- ✓ okruženje i
- ✓ dobavljači.

Zaposleni, klijenti i akcionari su prvi u redosledu interesnih grupa. AIK Banka već godinama u svom poslovanju polazi od strateškog opredeljenja da su zadovoljstvo zaposlenih, klijenata i finansijski rezultat garancija uspešnosti poslovanja jednog pravnog lica – u ovom slučaju naše Banke. Uz to, posebnu težinu ima i nosi inovativnost. Kao ideja vodilja, kao izazov, kao motiv i kao potreba.

Klijenti

Odgovornost u poslovanju (SDG8)

Odgovornost u poslovanju, a posebno u odnosu s klijentima, predstavlja temeljnu odrednicu poslovanja AIK Banke koja se ogleda kroz ponudu inovativnih i 'skrojenih' proizvoda i usluga namenjenih različitim segmentima klijenata, a kao odgovor na njihove trenutne i buduće potrebe te životne situacije.

Isto tako, AIK Banka uspostavlja i primenjuje osnovna načela, politike i smernice koje regulišu sprečavanje korupcije, upravljanje sukobom interesa, i sistem rešavanja prijavljenih nepravilnosti i zaštite zviždača (whistleblowing program).

Zadovoljstvo klijenta (SDG 8)

Banka posluje zbog klijenata. Poslovne potrebe naših klijenata su osnovna definicija našeg poslovanja. Naše je da spoznamo potrebe naših klijenata i da imamo stalnu komunikaciju sa njima.

Tu smo da nadmašimo očekivanja klijenata na najbolji mogući način. Visok nivo lojalnosti naših klijenata je mera uspešnosti našeg rada.

Kako bi se osigurali uslovi koje ovaj SDG propisuje, Banka posebnu pažnju posvećuje podsticanju preduzetnika i inovacijama u delu proizvoda, usluga, procesa i primene novih tehnologija. U svim filijalama, kao i na drugim kanalima, omogućeno je praćenje učinkovitosti i zadovoljstva klijenata. Klijentima je pružena mogućnost da na tablet računarima u poslovnoj mreži odnosno na web site iznesu svoja mišljenja i zapažanja u radu sa Bankom. Zadovoljstvo klijenata je na ovaj način garancija stvaranja ekonomskog rasta i održivog razvoja kojem Banka doprinosi sa svoje strane. Ovo je i potvrda da Banka ima prostora da se bavi najugroženijim segmentima društva kroz plasiranje osnovnih i 'free of charge' proizvoda i usluga. Takođe, na klijente se nastoji preneti i kultura finansijskog poslovanja sa svim elementima ukazivanja na štetnost od korumpiranih radnji, pranja novca i finansiranja terorizma. Učešćem u određenim kampanjama, samostalno, ili kroz Udruženje banaka Srbije, AIK Banka radi na inkluziji brojnih segmenata društva, podizanju finansijske kulture i omogućavanju pristupa finansijskim sredstvima i uslugama za svakog pojedinca.

Pravo na zaštitu ličnih podataka

Zaštita ličnih podataka predstavlja temeljno pravo svakog građanina, a u bankarskom sektoru ona je od izuzetne važnosti. AIK Banka kontinuirano radi na poboljšanju svojih ICT sistema, njihovoj cyber sigurnosti, tehnološkom obrazovanju svojih zaposlenih - kako bi se osigurali najviši standardi zaštite ličnih podataka. Sa ciljem zaštite informaciono-komunikacionog sistema od različitih sigurnosnih pretnji Banka kontinuirano radi na održavanju i poboljšavanju usklađenosti sa zahtevima PCI/DSS standarda i nacionalnog regulatornog tela.

Zaposleni

Raznolikost i jednakost (SDG 5, 10)

Rodna ravnopravnost predstavlja globalni problem koji sprečava miran i stabilan razvoj i napredak čovečanstva. AIK Banka timski i naporno radi na suzbijanju bilo kakve rodne ili drugačije neravnopravnosti na radnom mestu.

Edukacije i razvoj kompetencija

Kontinuirani razvoj zaposlenih jedno je od ključnih načela AIK Banke. Nadogradnja stručnih znanja, usvajanje novih kompetencija u skladu s trendovima i tržištem te konstantni lični razvoj temeljne su pretpostavke karijernog puta svih zaposlenih. Naši zaposleni su najveći kapital kojim raspolazemo. Zajedništvo je osnova našeg poslovanja i budućnosti koju gradimo. Talentovani, obrazovani i ambiciozni ljudi ispunjeni takmičarskim duhom, svoje individualne veštine i znanja ispoljavaju kroz timski rad. Svaki pojedinac postiže više i bolje u timu nego što bi to ikada mogao sam da uradi. Mi se takmičimo između sebe. Znamo da uvek možemo bolje.

Ravnoteža poslovnog i privatnog života, i zdravlje zaposlenih (SDG 3, 5)

Zdravlje i dobrobit svih, ali prvenstveno svojih zaposlenih, jedan je od ciljeva održivog razvoja koje je AIK Banka identifikovala kao izuzetno važne. Ovaj cilj održivog razvoja kamen je temeljac za ispunjavanje svih ostalih ciljeva. U tom smislu, AIK Banka za svoje zaposlenike osigurava brojne pogodnosti. Već četiri godine AIK Banka sprovodi program podrške porodici, gde se kroz razne oblike pomoći pomažu zaposleni po pitanju ostvarivanja u ulozi roditelja i podizanju dece.

Akcionari

Vlasnici kapitala

Svet finansija posluje na kapitalu. Kapital u bankama predstavlja sopstvena sredstva na bazi kojih banke pozajmljuju tuđa sredstva i posluju na principima leveridža i preuzimanja brojnih rizika u poslovanju. Kapital služi i kao brana od gubitaka i u tom smislu i na primeru jedne banke i ukupnog bankarskog sistema, iziskuje da svaka banka danonoćno prati svoj regulatorni, interni i ekonomski kapital u skladu sa BCBS regulativom i regulativom nacionalne centralne banke. Cilj svakog poslovanja je da se stvori profit i smanje rizici, da bi akcionari i drugi investitori jednu banku posmatrali kao učinkovitu kompaniju koja svojim akcionarima donosi željeni prinos. U ovom smislu, polazeći od najviših standarda korporativnog rukovođenja, AIK Banka je postala sistemski važna banka u Republici Srbiji, koja kroz sve svoje organe rukovođenja, otvoreno i transparentno, u odnosu na svoje okruženje, predstavlja sve svoje rezultate rada i iz godine u godinu uvećava broj klijenata i svoj kapital.

Finansijski rezultat

Finansijski rezultat i stvaranje novostvorene vrednosti za akcionare su prirodan rezultat zadovoljstva zaposlenih i klijenata. U ovom smislu AIK Banka nastoji da profit i profitabilnost kao mere učinkovitosti rada zaposlenih i usluživanja klijenata budu makro i mikro prudenciono usklađeni sa svim interesima društvene zajednice, podignuti na najviši mogući nivo, s obzirom da profitabilnost predstavlja prvu branu održivosti poslovanja. Imajući u vidu sistemske i idiosinkratske rizike bankarskih institucija, za širu društvenu zajednicu, Banka nastoji da maksimalno prati uputstva regulative i supervizora, kako bi kao sistemski značajna banka na najbolji mogući način bila društveno odgovorna u punom smislu reči.

Uloga kapitala

Uloga kapitala je da bude brana neočekivanim gubicima. U savremenom bankarstvu, prateći RAPM koncept, sve performanse Banke se prate u odnosu na rizik i kapital. U ovom smislu pratimo ekonomski kapital, gde su kapital i profit usklađeni za rizike. Sam kapital ima svoju kvantitativnu i kvalitativnu dimenziju, koje su kroz izračunavanje regulatornog, internog i ekonomskog kapitala, poseban izraz kapaciteta podnošenja rizika.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala sa svoje strane govori i o iznosu RWA i 'PD' same banke. Sa druge strane, svaki vlasnik kapitala ima svoju traženu stopu prinosa koja se predstavlja kroz COE. Jedan od primarnih zadataka menadžmenta je da ostvari ROE veći od COE – da bi tržišna vrednost banke bila iznad knjigovodstvene vrednosti.

Društvo

Društveno bankarstvo (SDG 8, 10)

Nejednakost u primanjima, geografska nejednakost, nejednakost među polovima, nepravedna raspodela sredstava prema godištu – tema nejednakosti ogleda se u svim aspektima života.

Za AIK Banku ovaj je cilj održivog razvoja moguće postići kroz veću digitalizaciju koja omogućuje jednake prilike i dostupnost sredstava za sve. Takođe, finansijska kultura i finansijsko opismenjavanje kojim se omogućuje da u znanju o finansijama svi imaju jednaku polaznu tačku jedan je od načina na koji se mogu postaviti dobri temelji za napredak ka ispunjavanju ovog cilja.

Finansijska pismenost (SDG 4, 10)

Kvalitetno obrazovanje i angažovanje mladih talenata predstavlja jedan od strateških ciljeva sa kojim se AIK Banka godinama nosi. U ovom smislu Banka je potpisala poseban sporazum sa Beogradskom bankarskom akademijom sa kojom radi na izvođenju nastave za studente koji žele da se zaposle u Banci, kao i za jedan deo naših zaposlenih, pre svega savetnika za prodaju za mala i srednja preduzeća – preduzetnike.

Sticanje kvalitetnog obrazovanja jedno je od temeljnih prava svakog pojedinca, a upravo je znanje jedan od glavnih pokretača koje društvo gura napred. Sve je više mladih ljudi sa Beogradske bankarske akademije koji bivaju zaposleni u Banci i koji sve brže napreduju i zauzimaju čelne pozicije. Sve je više radionica na kojima se podiže tehnološko znanje postojećih zaposlenih u Banci, s obzirom da živimo u vremenu četvrte tehnološke revolucije, novih tehnologija i novih znanja koja su preko potrebna u digitalnoj transformaciji.

Slika 7 – AIK banka-CSR

Svest i društvena odgovornost

Svesni smo da Banka radi sa novcem klijenata. To je lična imovina naših klijenata koju oni poveravaju Banci. Kao odgovorna Banka, svesni smo te činjenice i zato ne ulazimo u rizične poslove. Svaki naš plasman mora da bude pokriven odgovarajućim iznosom kapitala Banke. Obavljajući svakodnevne bankarske aktivnosti neprestano razmišljamo o sveukupnoj dobrobiti delovanja za društvo.

AIK Banka je jedan od lidera u regionu po pitanju društvene odgovornosti, sponzorisanja i doniranja najrazličitijih pravnih i fizičkih lica koja se bave:

1. porodicom; decom – SOS Dečija sela; posebno ženama i njihovoj afirmaciji u preduzetništvu; Tokom 2022. godine AIK Banka je donirala brojna porodilišta i ginekološko-akušerska odeljenja u bolnicama u Sloveniji, BiH, Crnoj Gori i Srbiji. Znatna sredstva su ustupljena za kupovinu potrebnih uređaja za rad na odeljenjima ginekologije i akušerstva – sa ciljem zaštite zdravlja žena i rađanja dece;
2. zdravljem; borbom protiv Covid 19; veštačkom oplodnjom; borbom protiv karcinoma kod dece;
3. obrazovanjem mladih, pomoć školama i fakultetima; pomoć naučnim centrima; podrškom na takmičenjima u zemlji i inostranstvu; i
4. sport i jačanje takmičarskog duha; košarka; biciklizam.

Sve su ovo društveno odgovorne aktivnosti koje doprinose zdravijem razvoju i unapređenju društva kao celine. Sve aktivnosti su medijski ispraćene i podržane.

Okruženje

Učinkovito upravljanje uticajem na okruženje (SDG 13)

Svi smo svesni činjenice da živimo u vremenu ozbiljnih klimatskih promena i ekoloških katastrofa koje su posledica, između ostalog, i nebrige čovečanstva za okruženje u kojem živimo. Sve se više dovodi u pitanje čistoća vazduha, zemlje, vode i drugih stvari neophodnih za zdrav i održiv razvoj čovečanstva, generalno gledano. Ovo su problemi koji pogađaju kako pojedinca tako i ekonomiju, i to širom sveta. Nema zemlje koja ovim rizicima nije izložena. Nema kompanije koja se danas ne okreće održivom poslovanju i brizi za okruženje.

AIK Banka je kao odgovorna institucija i jedan od lidera na bankarskom tržištu zauzela decidan stav da je ovo jedan od prioriteta, koji biva podignut na najviši mogući strateški način – i zato se sveukupno poslovanje kako sa strane ponude (proizvodi i usluge namenjeni potrošačima) tako i sa strane tražnje (klijenti tj. potrošači) stavlja pod lupu uticaja na ekologiju i okruženje.

Dobavljači

Odgovornost u odabiru dobavljača (SDG 10,13)

AIK Banka ima veliki broj dobavljača iz najrazličitijih sfera ekonomije. Izbor dobavljača, bilo da je reč o ITC opremi, ili o vodi i papiru, AIK Banka vrši kroz prizmu održivosti svog poslovanja i podizanja standarda zaštite čovekove okoline – okruženja. Prilikom izbora dobavljača vodi se računa o održivosti i društveno odgovornom poslovanju, i zato se biraju kompanije koje posluju u skladu sa svetskim standardima – brinu o uticaju na okruženje.

Ciljevi koje Banka promoviše

Pored ciljeva na koje Banka može direktno da utiče u ovom trenutku, postoji i jedan broj ciljeva koje Banka želi da promoviše, sa ciljem da i oni budu uskoro deo integrisanog sistema održivog razvoja. Banka je posvećena podršci finansijskim proizvodima i uslugama koje teže i doprinose ekološkom i društvenom prosperitetu.

Pregled održivih ekonomskih aktivnosti koje Banka promoviše, ali nije ograničena na njih, pruža referentnu tačku u procesima interne evaluacije i pomaže u postizanju adekvatnih ekoloških i društvenih ciljeva. Lista ciljeva će nastaviti da se razvija tokom vremena odražavajući promenljiva očekivanja zajednice, povratne informacije akcionara i regulatorne zahteve.

AIK Banka snažno podržava prelazak na generalno rečeno klimatski održivu ekonomiju i posvećena je davanju pozitivnog doprinosa finansijskom sistemu

koji podržava održivi rast. U ovom smislu već nekoliko godina striktno se prate izveštaji najodgovornijih globalnih institucija zaduženih za superviziju klimatskih promena, kao i preporuke najodgovornijih institucija iz sveta bankarstva, sa ciljem da se kroz bankarske aktivnosti da doprinos ekonomskom rastu uz smanjenje pritiska na životnu sredinu i uz uvažavanje društvenih i upravljačkih aspekata.

AIK Banka na najrazličitije načine daje doprinos ovim nastojanjima, od prelaska na digitalizaciju, do smanjenja upotrebe papira, i emisije štetnih gasova. U ovom smislu, pred nama je period maksimalnog angažovanja na promociji održivih ekonomskih aktivnosti koje će imati svoj značaj i doprinos sveukupnom boljitku. To će značiti sa naše strane prepoznavanje delatnosti i sektora u ekonomiji koji ne utiču štetno na životno okruženje i društvo. Jedan broj klijenata koji se budu pridržavali održivog razvoja biće nagrađen od strane Banke sa nižom cenom korišćenja bankarskih proizvoda. Sa druge strane, sve održive i podržane aktivnosti biće transparentno predstavljene kroz dokumenta i ugovore, kao i preko web site Banke. U ovom smislu, Banka je tokom 2022. godine zaključila i jedan broj kreditnih linija sa supranacionalnim finansijskim institucijama, sa posebnom namenom kreditiranja klijenata koji posluju na liniji zelenih programa.

Banka planira da posebno promoviše u narednoj godini:

SDG 7: Pristupačna energija iz čistih izvora

SDG 11: Održivi gradovi i zajednice

SDG 12: Odgovorna potrošnja i proizvodnja

Slika 8 – Održive ekonomske vrednosti koje će promovisati AIK Banka

U ovom smislu posebna pažnja će biti posvećena podizanju svesti i kulture sa ciljem da se na svim nivoima društva prepoznaju interesi zalaganja za:

- ✓ obnovljivu energiju
- ✓ energetske efikasnosti
- ✓ održivi transport
- ✓ kontrolu zagađenja i reciklaže

Svi zajedno moramo uložiti napor i dati značajan doprinos smanjenju emisije gasova staklene bašte kroz proizvodnju obnovljivih izvora energije, energetske i toplotne efikasnost, pametni sistemi upravljanja, uključujući korišćenje naprednih tehničkih i tehnoloških rešenja – *internet of things*; održivu mobilnost i inovativne metode transporta; razvoj tehnologije i infrastrukture potrebne za veći i efikasniji prodor obnovljivih izvora energije; obnovljive materijale iz održivih izvora; i procese i infrastrukturu koja olakšava recikliranje prirodnih resursa i otpada.

- ✓ Održivu poljoprivrednu proizvodnju i proizvodnju hrane
- ✓ Održivo šumarstvo
- ✓ Održivu akvakulturu i ribarstvo
- ✓ Održivo upravljanje vodama

S obzirom da je naša ekonomija velikim delom vezana za poljoprivredu, kao i da je jedan deo naše kreditne politike usmeren na kreditiranje poljoprivrede, promovisaćemo odgovorne i održive izvore i aktivnosti upravljanja šumama; smanjenje emisije metana ili drugih gasova staklene bašte kroz podršku održivom upravljanju stočarstvom; razvoj niskougličnih poljoprivrednih tehnologija koje poboljšavaju produktivnost i efikasnost; održivo upravljanje živim prirodnim resursima i korišćenje zemljišta; razvoj tehnologija koje omogućavaju maksimalno korišćenje otpada, reciklažu i odvajanje materijala; i poboljšanja u upravljanju i distribuciji vode za piće, kanalizaciji, upravljanju otpadnim vodama i preradi vode.

- ✓ Cirkularna ekonomija
- ✓ Ekonomska i socijalna inkluzija
- ✓ Povolno naseljavanje i osnovna infrastruktura
- ✓ Zdravlje i obrazovanje

Poseban naglasak u pogledu promocije i uvođenju prakse održivosti biće na prelazak na cirkularnu ekonomiju podržavanjem povećanja trajnosti, održivosti i ponovne upotrebe proizvoda, kao i smanjenjem upotrebe resursa kroz dizajn i pametan izbor materijala; inovacije procesa i proizvoda i podrška razvoju zajedničkih poslovnih modela; postizanju smanjenja emisije gasova staklene bašte kroz poboljšanja u lancima snabdevanja; korišćenju informaciono-komunikacionih tehnoloških rešenja (digitalizacija) u svrhu prikupljanja, prenosa, skladištenja i korišćenja podataka za efikasnije smanjenje emisije gasova staklene bašte; podršku obrazovnim i zdravstvenim ustanovama i programima.

10.4 Upravljanje ESG rizicima

Efikasno upravljanje rizicima i kapitalom na svim nivoima je ključno za AIK Banku uz održavanje dugoročno profitabilnog poslovanja. Rizici vezani za ESG ne predstavljaju novu kategoriju rizika, već otežavajući faktor za vrste rizika kojima se već upravlja kroz uspostavljeni okvir upravljanja rizicima. Ovim rizicima se i BCBS posebno bavi uz potencijalnu mogućnost da se izračunavaju kapitalni zahtevi i za ove tipove rizika.

Sve banke sveta su izložene klimatskim promenama kroz makroekonomske i mikroekonomske kanale prenosa koji proizilaze iz dva odvojena tipa faktora klimatskog rizika.

Prvo mogu pretrpeti troškove i finansijske gubitke zbog pogoršanja fizičkih faktora rizika. Drugo, kada kompanije nastoje da smanje emisije ugljen-dioksida, koje čine većinu emisija gasova staklene bašte, ovi naponi stvaraju tranzicione rizike. Oni su uzrokovani promenama u vladinim politikama, tehnološkim razvojem ili poverenjem investitora i potrošača u odnosu na određena tržišta i projekte.

Efekti klimatskih faktora rizika na poslovanje Banke prate se kroz tradicionalne kategorije rizika (kreditni rizik, tržišni rizik, rizik likvidnosti, operativni rizik, rizik reputacije). Ovim rizicima se i BCBS posebno bavi uz potencijalnu mogućnost da se izračunavaju odvojeni kapitalni zahtevi i za ove tipove rizika.

U skladu sa izveštajima i preporukama BIS, BCBS, IFC, FSB, AIK Banka se bavi ESG rizicima i sistem upravljanja ovim rizicima postavlja na tri nivoa:

- 1. Strateški nivo: U formi transformacionog koji se bavi najvišim nivoom procena, odluka, regulative i prakse u vezi sa upravljanjem ovim rizicima;
- 2. Nivo portfolija: U formi tranzicionog koji se bavi rizicima na nivou portfolija sa ciljem da se što bolje formatiraju za proces upravljanja rizicima, i njihovo izveštavanje; i
- 3. Nivo klijenta i transakcije: U formi transakcionog razmatrajući klijentovu percepciju i podobnost upravljanja identifikovanim rizicima ovog tipa.

U okviru svog sistema upravljanja rizicima, posebno u delu identifikovanja, merenja i procene tipa rizika sa kojim se banka suočava, prateći regulativu NBS i sopstvenu praksu, AIK Banka se posebno odnosi prema rizicima okruženja (ekološki), društva (sociološki) i rukovođenja (upravljanja) – nastojeći da svaki od ovih rizika bude na odgovarajući način tretiran, prepoznat, kvantifikovan, stresiran i kapitalnim zahtevom opterećen. Poseban naglasak je na prisutnosti ovih tipova rizika u delu kreditiranja i procesa odobravanja kredita.

Uspostavljanje sistema za upravljanje zaštitom životne sredine i društva

AIK Banka je otpočela proces uspostavljanja sistema ugovaranja koji donosi ugovorne obaveze u vezi sa sprovođenjem zahteva održivosti. Ovi zahtevi treba da budu bitni elementi ugovora kojim se daju smernice kako da se identifikuju ekološki i društveni rizici i uticaji. Oni su dizajnirani da pomognu u izbegavanju, ublažavanju i upravljanju rizicima i uticajima kao načinom poslovanja na održiv način, uključujući angažovanje interesnih strana i obaveze obelodanjivanja podataka klijenata u vezi sa aktivnostima na nivou ugovora, transakcije ili projekta. Ovo će značiti sa svoje strane da AIK Banka mora da razvije ESMS – Sistem upravljanja životnom i društvenom sredinom kao jedan od najbitnijih koraka - formalno i sadržajno – i integriše ga u održivo bankarsko poslovanje.

 Ana Medojević

Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

Politika kreditiranja AIK Banke

Politika kreditiranja AIK Banke predstavlja jedan od najvažnijih dokumenata u kojem, zajedno sa Metodologijom upravljanja rizicima korporativnih klijenata, i Metodologijom upravljanja rizicima fizičkih lica i MSP, Banka definiše sve tipove klijenata, aktivnosti, kredita, plasmana i rizika na nivou bilansne i vanbilansne evidencije, i njihov uticaj na kapital Banke. Svim ovim dokumentima jasno se definiše proces kreditiranja u svim svojim fazama i tačkama, organizacija, uloge i odgovornosti učesnika u procesu kreditiranja, kao i kontrola i izveštavanje kreditnih aktivnosti koje Banka preduzima. S obzirom da se najveći deo prihoda ostvaruje po osnovu kreditnog portfolija, obaveza i zadatak svih učesnika su podignuti na najviši mogući etički i profesionalni nivo.

U Politici kreditiranja posebno poglavlje je posvećeno opisu i razmatranju privrednih aktivnosti sa kategorijama kao što su zabranjene, ograničene i normalne aktivnosti.

U okviru Politike kreditiranja i metodologija upravljanja rizicima posebno su predstavljene zabranjene aktivnosti, sektori i lica sa kojima Banka ne zaključuje ugovore o kreditu i ne stupa u bilo koji oblik obligacije.

 Jelena Galić

Predsednik Izvršnog odbora

 Milan Mirkov

Član Izvršnog odbora